

คู่มือหลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook)

ฉบับแปลเป็นภาษาไทย

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คู่มือหลักสูตรอาเซียน

แหล่งข้อมูลการเรียนรู้สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา
เพื่อส่งเสริมการเป็นประชาคมอาเซียนที่มีความเจริญก้าวหน้า
ความมั่นคง สันติสุข และความมั่นคง

คู่มือหลักสูตรอาเซียนจัดทำขึ้นโดยองค์การเพื่อพัฒนาระหว่างประเทศของสหรัฐ (USAID) พันธกิจสำหรับเอเชีย ข้อตกลงเลขที่ 486 - 1 - 00 - 007 - 00008 - 00
คำสั่งงานเลขที่ 01 โครงการ US - ASEAN ความช่วยเหลือทางเทคนิคและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการจัดฝึกอบรม ครั้งที่ 2 ภายใต้โครงการ ADVANCE
จัดเตรียมและเผยแพร่โดย East - West Center และ Nathan Associates Inc.

สงวนลิขสิทธิ์ © 2012 ASEAN

คู่มือหลักสูตรอาเซียนเป็นลิขสิทธิ์และผลิตโดยสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียน

(Association of Southeast Asian Nations : ASEAN) และเนื้อหาในคู่มือนี้

ไม่สามารถนำไปผลิตใหม่ ดาวันโหลด เผยแพร่ ตีพิมพ์ หรือดัดแปลงในรูปแบบใด ๆ หรือโดยวิธีการใด ๆ เว้นแต่จะได้รับการอนุญาตจากอาเซียน
เป็นลายลักษณ์อักษร และอ้างอิงว่าเป็นผลงานของอาเซียน หรือตามที่ระบุต่อไปนี้

รัฐมนตรีศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียนอาจผลิตคู่มือนี้ซ้ำทั้งเล่ม หรือบางส่วน เพื่อนำไปประกอบกับหลักสูตรของประเทศตนได้
นักการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา อาจนำส่วนใดส่วนหนึ่งไปผลิตซ้ำเพื่อใช้ในการวิชาการ
หรือส่วนตัว ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์หลักของคู่มือหลักสูตรอาเซียน อย่างไรก็ตามไม่อนุญาตให้นำเนื้อหาใด ๆ
ไปผลิตซ้ำ หรือตีพิมพ์เพื่อจำหน่าย หรือเพื่อการตกลงที่เกี่ยวข้องกับการค้า

คู่มือนี้ประกอบด้วยรูปภาพ และข้อมูลที่เป็นลิขสิทธิ์ของบุคคลอื่น ลิขสิทธิ์ของรูปภาพและข้อมูลดังกล่าวได้รับการสงวนไว้โดยเจ้าของลิขสิทธิ์

ISBN : 978 - 0 - 9859803 - 0 - 6

การออกแบบปกและรูปแบบหนังสือออกแบบโดย Very Memorable, Inc.

พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2557

จำนวนพิมพ์ 35,000 เล่ม

จัดพิมพ์โดย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
79 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900
โทร. 0-2561-4567 โทรสาร 0-2579-5101 นายโชคดี ออสุวรรณ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

คำนำ

คู่มือหลักสูตรอาเซียน แปลจากต้นฉบับภาษาอังกฤษ ASEAN Curriculum Sourcebook จัดทำโดยความร่วมมือของสำนักงานเลขาธิการอาเซียน SEAMEO และ USAID รวมทั้งนักการศึกษาของประเทศสมาชิกทั้ง 10 ประเทศ เป็นเอกสารซึ่งที่ประชุมรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการของอาเซียน ระหว่างวันที่ 3 - 5 กรกฎาคม 2555 ณ ประเทศอินโดนีเซีย โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของทุกประเทศได้ตกลงร่วมกันว่า “จะนำ ASEAN Curriculum Sourcebook หรือคู่มือหลักสูตรอาเซียน ไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ของแต่ละประเทศ ตามบริบทและความพร้อมของแต่ละประเทศ” เพื่อส่งเสริมการตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียนและสร้างอัตลักษณ์ร่วมกันของอาเซียน ถือเป็นหลักสูตรแกนกลางของอาเซียน ภายใต้ปรัชญาขั้นพื้นฐานการไม่แทรกแซง สิทธิมนุษยชน ยกย่องความเป็นอยู่ขั้นพื้นฐานของอาเซียน เพื่อการแข่งขันกับกลุ่มประเทศ หรือภูมิภาคอื่น และเพื่อให้เยาวชนอาเซียนมีบริบทของการอยู่ร่วมกัน ให้คุณค่าและคงไว้ซึ่งมรดกทางวัฒนธรรมอาเซียน ค้นหาวิถีทางที่พลเมืองอาเซียนดำรงชีวิต และปรับตัวเข้ากับความเป็นจริงและแสวงหาโอกาสท่ามกลางความหลากหลายทางเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา และวัฒนธรรม รวมทั้งเพื่อให้บรรลุถึงสิ่งที่อาเซียนจะต้องดำเนินการ และคำนึงถึงโลกของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา พิจารณาเห็นว่า คู่มือหลักสูตรอาเซียนนี้จะเป็นเอกสารอ้างอิงสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการศึกษาค้นคว้า พัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำ ASEAN Curriculum Sourcebook หรือคู่มือหลักสูตรอาเซียน ไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมและความตระหนักรู้ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีสมรรถนะที่สำคัญ มีจิตสำนึก ความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองอาเซียน และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 ภายใต้คำขวัญ “หนึ่งวิสัยทัศน์ หนึ่งอัตลักษณ์ หนึ่งประชาคม” (One Vision, One Identity, One Community)

(นายกมล รอดคล้าย)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
บทนำ	1
กิตติกรรมประกาศ	2
ข้อเรียกร้องสู่การปฏิบัติ	3
คู่มือหลักสูตรอาเซียน : แบบแผนเพื่อการตระหนักถึงวิสัยทัศน์	5
กรอบเนื้อหาหลักสูตร	9
ข้อมูลเพิ่มเติมสำหรับครู	13
บทที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน	17
กรอบเนื้อหาหลักสูตร	19
ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้	32
บทที่ 2 การเห็นคุณค่าของอัตลักษณ์และความหลากหลาย	87
กรอบเนื้อหาหลักสูตร	89
ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้	103

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 การเชื่อมโยงโลกและท้องถิ่น	143
กรอบเนื้อหาหลักสูตร	145
ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้	160
บทที่ 4 การส่งเสริมความเสมอภาคและความยุติธรรม	197
กรอบเนื้อหาหลักสูตร	199
ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้	215
บทที่ 5 การทำงานร่วมกันเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน	267
กรอบเนื้อหาหลักสูตร	269
ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้	288
ข้อมูลและสถิติของประเทศสมาชิกอาเซียน	340
คณะผู้จัดทำ	345

บทนำ

องค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asian Ministers of Education Organization : SEAMEO) ตระหนักว่าคุณภาพของการศึกษาเป็นกุญแจที่จะทำให้เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก ในขณะเดียวกันก็ยังคงรักษาอัตลักษณ์ในภูมิภาคของตนอย่างเข้มแข็ง ความตระหนักดังกล่าวเป็นพลังให้องค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEAMEO) มุ่งมั่นที่จะส่งเสริมเป้าหมายของการรวมตัวกันเป็นหนึ่งในประเทศสมาชิกและส่งเสริมความเข้าใจและความร่วมมือในภูมิภาค

ค่านิยมร่วมกันนี้ก่อให้เกิดความร่วมมือทางการศึกษาระหว่างประเทศที่ทำให้องค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEAMEO) และอาเซียนทำงานร่วมกันด้วยความมุ่งมั่นอย่างจริงจัง เพื่อจุดมุ่งหมายของการเปลี่ยนกรอบคิดและพฤติกรรมของเยาวชนอาเซียนให้ตระหนักถึงการสืบทอดประเพณีวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ของตนเองให้มากขึ้น องค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEAMEO) และอาเซียน จึงได้ร่วมมือกันพัฒนาคู่มือหลักสูตรอาเซียนนี้ขึ้น

คู่มือหลักสูตรอาเซียนเป็นสิ่งที่องค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEAMEO) และอาเซียน เรียกร้องให้มีการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เหมาะสมทั้งเนื้อหา วิธีการจัดการเรียนการสอน และการวัดและการประเมิน โดยใช้หลักการบูรณาการของการตระหนักรู้ด้านอัตลักษณ์ของวัฒนธรรม วิธีการปฏิบัติและค่านิยมที่เหมาะสมในการเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้ จากคู่มือนี้เราหวังว่าจะช่วยให้ครูและนักเรียนได้เรียนรู้วิถีการเรียนการสอนที่หลากหลายที่จะสำรวจวิถีทางที่ทำให้ประชาชนอาเซียนดำรงชีวิตและปรับตัวเข้ากับความเป็นจริง และโอกาสในการเรียนรู้ถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม ภาษา และศาสนา คู่มือนี้จะเป็นเครื่องมือขององค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEAMEO) และอาเซียน ที่จะส่งเสริมให้ประชาชนอาเซียนเห็นคุณค่าและรักษามรดกทางวัฒนธรรมอาเซียน

ข้าพเจ้าขอขอบคุณคณะผู้เขียน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรจากประเทศสมาชิกอาเซียน และผู้ที่มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และแหล่งการเรียนรู้ในการพัฒนาคู่มือนี้ โดยความเป็นจริงแล้ว การริเริ่มนี้เป็นสิ่งที่ทำให้ประจักษ์ได้ดีที่สุดถึงความร่วมมือในภูมิภาคอย่างแท้จริง

วิทยา จีระเดชากุล

ผู้อำนวยการสำนักเลขาธิการรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

กิตติกรรมประกาศ

เลขาธิการอาเซียนขอแสดงความขอบคุณประเทศสมาชิกอาเซียน และการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการศึกษา (SOM - ED) สำหรับการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างมาก และการสนับสนุนการพัฒนาคู่มือหลักสูตรอาเซียน เพื่อใช้เป็นแหล่งข้อมูลอ้างอิงสำหรับโรงเรียนต่าง ๆ

ขอขอบคุณองค์การเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศของสหรัฐอเมริกา (U.S. Agency for International Development - USAID) และกระทรวงต่างประเทศสหรัฐอเมริกาที่เป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือด้านเทคนิคและสิ่งอำนวยความสะดวกในการฝึกอบรม ASEAN - US ภายใต้โครงการ ADVANCE ในการพัฒนาและการผลิตคู่มือเล่มนี้ และขอบคุณผู้มีส่วนร่วมในการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อการทบทวนเอกสารการจัดทำคู่มือหลักสูตรอาเซียน เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2555 ณ กรุงเทพมหานคร และระหว่างวันที่ 30 - 31 พฤษภาคม 2555 ณ กรุงพนมเปญ รวมถึงการให้ความช่วยเหลือจากทุกท่านที่ได้มีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งในการพัฒนาคู่มือหลักสูตรอาเซียน เพื่อใช้เป็นแหล่งข้อมูลอ้างอิงสำหรับโรงเรียนต่าง ๆ

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณเลขาธิการองค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEAMEO) และศูนย์ภูมิภาคของ SEAMEO ทั้งสองแห่ง คือ ศูนย์นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาระดับภูมิภาค (INNOTECH) และศูนย์เครือข่ายระดับภูมิภาคว่าด้วยการศึกษาแบบเปิด (SEAMOLEC) สำหรับการอนุเคราะห์อย่างดีในการจัดทำคู่มือหลักสูตรอาเซียน และการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมืออย่างใกล้ชิดยิ่งขึ้นระหว่างอาเซียน กับ SEAMEO

การพัฒนาคู่มือหลักสูตรอาเซียน ดำเนินการภายใต้แนวทางและการประสานงาน โดยเลขาธิการอาเซียน ฝ่ายการศึกษา เยาวชน และการฝึกอบรม

ข้อเรียกร้องสู่การปฏิบัติ

ทุกวันนี้ เทคโนโลยีใหม่ ๆ และการเพิ่มจำนวนประชากรอย่างรวดเร็ว ส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์ของประชากรอย่างมาก ทั้งการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนกับคน และการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนกับสิ่งแวดล้อม จนทำให้ “โลกาภิวัตน์” และ “การเชื่อมโยง” กลายเป็นสภาพในยุคปัจจุบันของเรา

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN) ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงกันของโลก และตระหนักถึงการพึ่งพาซึ่งกันและกันของชาติต่าง ๆ ได้สนับสนุนและการพัฒนาความสนใจร่วมกันของประเทศสมาชิก ทั้งสิบประเทศ อันได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ซึ่งมีพื้นที่รวมกันถึง 4.4 ล้านตารางกิโลเมตร (2.8 ล้านตารางไมล์) ซึ่งประกอบด้วยจำนวนประชากรประมาณ 600 ล้านคน (ประมาณ 9% ของประชากรโลก) ซึ่งดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ก่อให้เกิดมูลค่า GDP รวมประมาณ 1.8 ล้านล้านเหรียญสหรัฐต่อปี

การศึกษาเป็นกุญแจสำคัญสำหรับพลเมืองของอาเซียนเพื่อตระหนักถึง การเชื่อมโยงหลายด้านที่ทำให้มารวมตัวกัน และพัฒนาทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็น ในการสร้างอนาคตที่ดีขึ้นทั่วภูมิภาค ด้วยเหตุนี้ อาเซียนจึงเรียกร้องให้ประเทศ สมาชิกร่วมมือกันเพื่อให้มั่นใจว่าเยาวชนอาเซียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการเชื่อมโยง ซึ่งกันและกันทั้งทางด้านวัฒนธรรม ประชาชน เศรษฐกิจ รัฐบาล และระบบ นิเวศ รวมทั้งตระหนักว่าสิ่งเหล่านี้เชื่อมโยงกับการดำรงชีวิตของพวกเขาอย่างไร นอกจากนี้ อาเซียนยังเรียกร้องให้ประเทศสมาชิกพัฒนาความรู้และทักษะ การเรียนรู้ของศตวรรษที่ 21 เช่น การแก้ปัญหา การคิดวิเคราะห์ นวัตกรรม การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ความร่วมมือ สื่อและสารสนเทศให้แก่ผู้เรียน

การศึกษาจะต้องส่งเสริมให้เยาวชนเป็นผู้ที่สามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ ไปประยุกต์ใช้ และตอบสนองต่อโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รวมทั้ง มีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งในการพัฒนา เพื่อสร้างอนาคตที่ดียิ่งขึ้นของตนเอง ครอบครัว และภูมิภาคอาเซียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายนี้ อาเซียนจึงสนับสนุน ความร่วมมือด้านการศึกษาของประเทศสมาชิก ทั้งในระดับประถมศึกษาและ มัธยมศึกษา เพื่อช่วยให้ภูมิภาคตระหนักถึงเป้าหมายที่กว้างยิ่งขึ้นของอาเซียน ได้แก่ การมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง ความรับผิดชอบต่อสังคม ความเป็นเอกภาพ และความปรองดองกันของอาเซียน

- หัวใจของการทำงานนี้ คือ การพัฒนาสื่อการศึกษาที่มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียน และสร้างอัตลักษณ์ร่วมกันของอาเซียน ซึ่งอธิบายไว้อย่างชัดเจนในคุณลักษณะและองค์ประกอบสำคัญของ “แผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน”

- สร้างสังคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน ซึ่งรวมกันเป็นหนึ่งเดียว และมีความปรองดอง เพื่อส่งเสริมสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีและสวัสดิการของประชาชน

- สร้างพื้นฐานความเข้าใจที่ดียิ่งขึ้น การเป็นเพื่อนบ้านที่ดีต่อกัน และการสำนึกในความรับผิดชอบร่วมกัน

- ส่งเสริมการพัฒนามนุษย์และสังคม เคารพในหลักการของเสรีภาพ ความเท่าเทียมทางเพศ การส่งเสริมและปกป้องสิทธิมนุษยชน และการเสริมสร้างความยุติธรรมทางสังคม

- ส่งเสริมการเคารพในความแตกต่างทางวัฒนธรรม ภาษา ศาสนา ของประชาชนอาเซียน และการมุ่งเน้นค่านิยมร่วมกันของประชาชนที่มีจิตวิญญาณของความเป็นหนึ่งในความหลากหลาย และปรับตัวเพื่อเผชิญกับความเป็นจริง โอกาส และความท้าทาย

- มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนามนุษย์ สวัสดิการและการคุ้มครอง รวมทั้งความยุติธรรมและสิทธิทางสังคม และความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม คู่มือหลักสูตรอาเซียนนี้ตอบสนองโดยตรงทั้งเป็นก้าวที่สำคัญในการก้าวไปข้างหน้าและเป็นการเติมเต็มให้ข้อเรียกร้องของอาเซียนสู่การปฏิบัติ คู่มือนี้

ช่วยให้ครูและผู้เรียนสำรวจเกี่ยวกับอาเซียนผ่านรายวิชาต่าง ๆ และระดับชั้น เพื่อพวกเขาจะได้ค้นพบทั้งจุดยืนและอัตลักษณ์ของตนเองที่พวกเขา ครอบครัว เพื่อนบ้าน และประเทศ ต่างก็เป็นส่วนสำคัญของการมุ่งพัฒนาสู่อนาคตที่ดีกว่า

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ข้าพเจ้าจึงขอสนับสนุนให้ประเทศสมาชิกอาเซียน ถือว่าคู่มือนี้เป็นแหล่งข้อมูลสำคัญที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในฐานะที่เป็นเอกสารอ้างอิงที่สำคัญ เมื่อมีการทบทวนหลักสูตรของประเทศในอนาคต

ดร.สุรินทร์ พิศสุวรรณ

เลขาธิการอาเซียน

คู่มือหลักสูตรอาเซียน : แบบแผนเพื่อการตระหนักถึงวิสัยทัศน์

คู่มือหลักสูตรอาเซียน เป็นคลังข้อมูลที่ครูทั่วทั้งอาเซียนสามารถนำไปใช้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้สำรวจความเกี่ยวพันของตนเองในหลาย ๆ ด้านกับผู้อื่น และช่วยให้เข้าใจตนเองทั้งในฐานะที่เป็นปัจเจกบุคคล และเป็นสมาชิกของชุมชน ประเทศ และภูมิภาคของตนเอง ในขณะที่เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ ผู้เรียนจะได้เข้าใจความซับซ้อนที่ทำให้ประชาชนและอาณาประเทศทั่วทั้งอาเซียนมีความเชื่อมโยงกัน สามารถแลกเปลี่ยนและชื่นชมทัศนคติที่ต่างกัน และมองเห็นเส้นทางใหม่ซึ่งประชาคมอาเซียนสามารถทำงานร่วมกันเพื่อทำให้การมีเป้าหมายเดียวกันเป็นจริง และเพื่ออนาคตที่รุ่งโรจน์ยิ่งขึ้นของอาเซียน

ตลอดทั้งเล่มนี้ ได้นำเสนอกลวิธีการสอนความคิดรวบยอดเกี่ยวกับอาเซียนที่หลากหลาย และได้ออกแบบมาเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนหลักสูตรปัจจุบันของประเทศสมาชิกอาเซียน การออกแบบและวิธีปฏิบัติต่าง ๆ ที่แนะนำในคู่มือนี้ได้มาจากการสรุปกรอบแนวคิดจากการทบทวนและวิเคราะห์หลักสูตรประกอบกับตำราและเอกสารประกอบการสอนอื่น ๆ ที่ประเทศสมาชิกอาเซียนใช้ในโรงเรียน จากการสำรวจระหว่างปี พ.ศ. 2551 - 2553 ซึ่งได้ตรวจสอบถึงเนื้อหาอาเซียนที่อยู่ในชั้นปีต่าง ๆ และอยู่ในรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรของแต่ละประเทศ และชี้ให้เห็นถึงเนื้อหาอาเซียนที่ชัดเจนในรายวิชาต่าง ๆ และเน้นให้

เห็นถึงความเป็นไปได้ในการพัฒนาคุณภาพของหลักสูตรอาเซียนที่เข้มข้นและความร่วมมือในภูมิภาคด้านการศึกษาเกี่ยวกับอาเซียน และชี้ให้เห็นแนวทางในการเรียนการสอนที่มากกว่าการสำรวจด้านขนบธรรมเนียมประเพณี การแต่งกายและวัฒนธรรม ซึ่งไม่เพียงแต่ช่วยเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับประเทศชาติ ประชาชน และวัฒนธรรมของชาติต่าง ๆ ในภูมิภาค แต่ยังช่วยสร้างความเข้าใจระหว่างเชื้อชาติต่าง ๆ อีกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเป็นไปได้ใหม่ ๆ ในการสำรวจความเหมือนและความแตกต่าง ความสัมพันธ์ระหว่างประชาคม ภูมิภาค และโลก ความสนใจของกลุ่มและแต่ละประเทศในการสนับสนุนหลักการและวิธีการที่ประชาชนของอาเซียนสามารถร่วมมือกันในแต่ละสาขาและแต่ละระดับของสังคม เพื่อพัฒนาสภาพเดิมของชุมชน ประเทศชาติ และภูมิภาคในลักษณะองค์รวม

ท้ายที่สุด จุดมุ่งหมายของคู่มือนี้ คือ การทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นของกลุ่มนานาชาติ ทศนคติ นวัตกรรม ความร่วมมือที่เข้มแข็งและความสำนึกร่วมกันของประชาชนที่กำลังปรับตัวให้เข้ากับสังคมและเศรษฐกิจโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งจะช่วยให้บรรลุเป้าหมายที่กว้างขึ้นของอาเซียนได้ดี ซึ่งความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นระหว่างประชาชนไม่ว่าจะเป็นด้านวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ หรือการเมือง ในบางครั้งจะไป

ในทิศทางเดียวกัน หรือบางครั้งมีความขัดแย้งกัน อย่างไรก็ตาม การสำรวจอย่างใส่ใจในความสัมพันธ์เหล่านี้จะส่งผลให้สามารถปลูกฝังความเป็นเจ้าของร่วมกัน และความภาคภูมิใจร่วมกันในความหลากหลายของอาเซียน จะช่วยให้ผู้เรียนในวันนี้กลายเป็นผู้นำ เป็นแรงงาน และเป็นพลเมืองในอนาคต สามารถนิยามและเห็นคุณค่าของการที่ตนเองมีจุดยืนในอาเซียน ตระหนักว่าสิ่งเหล่านี้สร้างเสริมประสบการณ์และส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของตนในชุมชน ประเทศ ภูมิภาค และโลกอย่างไร

กรอบเนื้อหา (Themes)

กรอบเนื้อหา 5 กรอบเนื้อหานี้ เกิดจากการสำรวจหลักสูตรของประเทศสมาชิกอาเซียน มีรายละเอียดอยู่ใน 5 บท ได้แก่

1. **ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน (Knowing ASEAN) :** การเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียน (โครงสร้าง สมาชิกภาพ ความมุ่งประสงค์ และแนวทางปฏิบัติ) และการสำรวจลักษณะที่สำคัญ ความสำเร็จ และสิ่งท้าทายในอนาคต

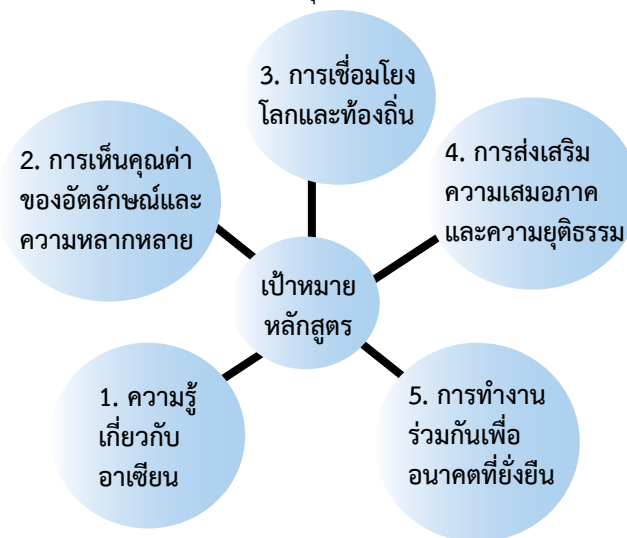
2. **การเห็นคุณค่าของอัตลักษณ์และความหลากหลาย (Valuing Identity and Diversity) :** การสำรวจความสัมพันธ์ที่ซับซ้อน และมีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมและความเชื่อ การตระหนักและชื่นชมในความแข็งแกร่งซึ่งมีอยู่ในความเหมือนของประชาชน (รายบุคคล หรือกลุ่ม) เช่นเดียวกับลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกัน

3. **การเชื่อมโยงโลกและท้องถิ่น (Connecting Global and Local) :** การสำรวจประเด็นของท้องถิ่นว่า ได้รับอิทธิพลจากการพัฒนาและแนวโน้ม

ของโลกอย่างไร และเหตุการณ์ในท้องถิ่นในอาเซียนส่งผลกระทบต่อสภาพการณ์ของโลกอย่างไร

4. **การส่งเสริมความเสมอภาคและความยุติธรรม (Promoting Equity and Justice) :** การส่งเสริมหลักการของความเสมอภาคและความยุติธรรม และให้เครื่องมือและข้อมูลแก่ผู้เรียน (ทางวิทยาศาสตร์และทางการเมือง และหลักปรัชญา) เพื่อใช้วิเคราะห์สถานการณ์ที่ซับซ้อนและสามารถตอบสนองได้อย่างเหมาะสม

5. **การทำงานร่วมกันเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน (Working Together for a Sustainable Future) :** การตระหนักถึงความกดดันที่เกิดจากทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดและการเพิ่มจำนวนประชากร และผลกระทบต่อความยั่งยืนในขณะเดียวกันก็กระตุ้นให้ผู้เรียนทำงานร่วมกันภายในชุมชนและนอกชุมชน เพื่อให้สามารถสร้างอนาคตที่มั่นคง สันติสุข และยั่งยืนของอาเซียน

ในแต่ละบทจะประกอบด้วยบทเกริ่นนำภาพรวม ได้แก่ “ความคิดรวบยอดที่คงทน (Enduring Concept)” 2-3 ประเด็น ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบจากนักการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียน และสะท้อนเป้าหมายของประชาคมอาเซียน นอกจากนี้ยังสนับสนุนวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และช่วยให้ครูมองเห็นภาพประเด็นต่าง ๆ ที่สำคัญที่ผู้เรียนจำเป็นต้องรู้ เข้าใจ และสามารถนำไปปฏิบัติได้ กรอบเนื้อหาทั้งสองสอดคล้องกับเป้าหมายซึ่งระบุไว้ในแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน และรองรับแผนกลยุทธ์อาเซียน (ปี พ.ศ. 2552 - 2558) ด้วยเหตุนี้ จึงช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เป้าหมาย และพันธกิจของอาเซียนผ่านเนื้อหารายวิชาต่าง ๆ และวิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

ระดับชั้นและสาขาวิชา

ในแต่ละกรอบเนื้อหาแบ่งเป็น 3 ระดับการศึกษา ได้แก่ ระดับประถมศึกษาตอนปลาย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อย่างไรก็ตาม เนื่องจากประเทศสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศไม่ได้กำหนดหลักสูตรสำหรับโรงเรียน “ประถมศึกษา” “มัธยมศึกษาตอนต้น” และ “มัธยมศึกษาตอนปลาย” และการจัดระดับชั้นที่เหมือนกัน ดังนั้น ระดับการศึกษาในคู่มือนี้ จึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นแนวทางสำหรับนักการศึกษาในการเลือกใช้ให้เหมาะสมกับบทเรียน ครูควรเลือกใช้บทเรียนที่เหมาะสมกับการจัดระดับชั้นปีและตามความต้องการของหลักสูตรของตน และสามารถปรับใช้ได้ตามความเหมาะสม

เนื้อหาในแต่ละระดับการศึกษาทั้งสามระดับแบ่งออกเป็น 7 สาขาวิชา ได้แก่ ประวัติศาสตร์และสังคมศึกษา วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ หน้าที่พลเมืองและจริยศึกษา ภาษาและวรรณกรรม ศิลปะ สุขศึกษาและพลศึกษา และเทคโนโลยีการศึกษา เนื่องจากประเทศสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศมีหลักสูตรเป็นของตนเอง ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ที่เสนอในคู่มือนี้อาจไม่ตรงกับหลักสูตร หรือการจัดกลุ่มรายวิชาของประเทศใดประเทศหนึ่งทั้งหมด อย่างไรก็ตาม แผนการจัดการเรียนรู้มีจุดมุ่งหมายสองประการ คือ ให้อาจารย์ละเอียดเพียงพอต่อการรองรับหลักสูตรที่แต่ละประเทศมีอยู่แล้ว และมีความยืดหยุ่นเพียงพอต่อการนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในประเทศสมาชิกอาเซียน

ช่องทาง (Pathways)

ในการออกแบบคู่มือนี้เป็นการนำช่องทาง 4 ช่องทางมาเชื่อมโยงกัน ได้แก่

- **ประชาชน (People)** : รายบุคคล กลุ่มชาติพันธุ์ มรดกทางวัฒนธรรม รัฐบาลและพลเมือง สุขภาพ ความปลอดภัย บทบาททางเพศ และบทบาทระหว่างชั้นอายุภายในครอบครัว และสังคม

- **สถานที่ (Places)** : ลักษณะทางกายภาพ ลักษณะภูมิประเทศ ระบบนิเวศ ภูมิอากาศ ผลกระทบจากพลังธรรมชาติต่าง ๆ

- **สื่อ (Materials)** : สิ่งที่เป็นรูปธรรม เช่น เครื่องอุปโภคบริโภค สิ่งประดิษฐ์ งานหัตถกรรม งานศิลป์ และโบราณสถาน โบราณวัตถุ

- **แนวคิด (Ideas)** : ศาสนา ระบบความเชื่อ ปรัชญา ค่านิยม โลกทัศน์ รูปแบบการปกครอง เทคโนโลยี การยอมรับและการปรับตัว

ช่องทางทั้งสี่ช่องทางเป็นเสมือนกระบวนการ หรือแนวทาง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ผ่านการสำรวจเนื้อหาและการวิเคราะห์ประเด็นที่ซับซ้อนจากมุมมองที่หลากหลาย และดำเนินการเช่นนี้ต่อเนื่องกันในระหว่างชั้นปี ช่องทางเป็นเส้นทางที่เจตนาทำให้เห็นเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน ช่องทางแต่ละช่องทางมีความเชื่อมโยงกัน และส่งผลกระทบซึ่งกันและกัน ยกตัวอย่างเช่น เมื่อกล่าวถึงสถานที่และประชาชน ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับอิทธิพลของภูมิศาสตร์และภูมิอากาศที่มีต่อวัฒนธรรม และยังสามารถเรียนรู้ว่าระบบนิเวศและลักษณะทางกายภาพ (สถานที่) เป็นตัวกำหนดแหล่งทรัพยากรทางธรรมชาติ (สื่อ)

และทรัพยากรทางธรรมชาติซึ่งส่งผลต่อบทบาททางเพศ และบทบาทระหว่างวัย ในแง่ของแรงงาน (ประชาชน)

ในทำนองเดียวกัน เมื่อศึกษาหัวข้อเรื่องการย้ายถิ่น ผู้เรียนจะได้เห็นว่าตำแหน่งของภูมิประเทศมีอิทธิพลต่อการเผยแพร่และการแลกเปลี่ยนของความเชื่อทางศาสนา (แนวคิด) นอกจากนี้ เนื่องจาก “ประชาชน สถานที่ สื่อ และแนวคิด” เป็นความคิดรวบยอดที่อยู่บนพื้นฐานประสบการณ์ของมนุษย์ ช่องทางเหล่านี้สามารถทำให้เกิดเครือข่ายความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในอาเซียน และเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นต่อกันระหว่างผู้เรียนทุกวัย

ภาพรวมของกรอบเนื้อหาหลักสูตรในตารางแสดงให้เห็นว่า ช่องทางทั้งสี่ช่องทางปรากฏอย่างชัดเจนผ่านกรอบเนื้อหาทั้งห้ากรอบเนื้อหาอย่างไร

กรอบเนื้อหาหลักสูตร

กรอบเนื้อหา ช่องทาง	ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน	การเห็นคุณค่าของ อัตลักษณ์และ ความหลากหลาย	การเชื่อมโยงโลก และท้องถิ่น	การส่งเสริมความเสมอภาค และความยุติธรรม	การทำงานร่วมกัน เพื่ออนาคตที่ยั่งยืน
ประชาชน	รับรู้ว่าเป็นประชาชนของ อาเซียนแลกเปลี่ยนสิ่งที่ เหมือนกันในอดีตและ ในจุดหมายปลายทาง และ พวกเขาสามารถทำงาน ร่วมกันเพื่อบรรลุสันติสุข และความมั่งคั่งร่วมกัน	ชื่นชมอัตลักษณ์ร่วม (Commonalities) ของประชาชน (รายบุคคลและกลุ่ม) และคุณลักษณะเฉพาะ (Characteristics) ซึ่ง ก่อให้เกิดคุณลักษณะร่วมกัน และอัตลักษณ์เฉพาะของ แต่ละบุคคล	เข้าใจถึงขอบเขตวัฒนธรรม ของตน ชุมชน และ ประเทศชาติที่ได้รับ อิทธิพลจากผู้อื่น และ ในทางกลับกัน	มีจิตสำนึกว่าเป็นหน้าที่ ในการประเมินค่าของ ความเสมอภาคและ ความยุติธรรม ผลของ การกระทำ หรือทางเลือก ของบุคคลอื่น และ ความรับผิดชอบร่วมกัน ระหว่างรายบุคคล และกลุ่ม	รู้ถึงความสำคัญของการ ทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อเอาชนะสิ่งท้าทายที่ เกิดขึ้นในปัจจุบัน และเพื่อ ความยั่งยืนในระยะยาว ของระบบต่าง ๆ รวมทั้ง ระบบสังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม
สถานที่	เห็นว่าประเทศในอาเซียน เผชิญกับสิ่งท้าทายและ โอกาสที่เหมือนกัน และ อาเซียนกำหนดกลไกและ นโยบายในการรวมภูมิภาค เข้าด้วยกัน	รู้ถึงความแตกต่าง ทางภูมิศาสตร์และ ทรัพยากรในท้องถิ่น อาจมีผลต่อการสร้างทัศน และวิถีชีวิตที่แตกต่างกัน	เข้าใจว่าสถานที่ต่าง ๆ ถูกเชื่อมต่อกัน หรือ แยกจากกัน และมีอิทธิพล ต่อประวัติศาสตร์และ วิถีชีวิตของประชาชน ในปัจจุบันในหลาย ๆ ด้าน	รู้ถึงการพึ่งพาซึ่งกันและกัน ของสถานที่ในเมืองและ ในชนบท จุดแข็งและ จุดอ่อนของท้องถิ่น ที่แตกต่างกัน	รู้ว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และกลุ่มกับสิ่งแวดล้อม สามารถทำให้เกิดผลกระทบ หรือผลประโยชน์ที่สำคัญ ต่อประชาชนในพื้นที่อื่น และช่วยเหลือผู้อื่นในเวลา ที่ต้องการ เพื่อสร้าง ความคล่องตัวในภูมิภาค

กรอบเนื้อหา ช่องทาง	ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน	การเห็นคุณค่าของ อัตลักษณ์และ ความหลากหลาย	การเชื่อมโยงโลก และท้องถิ่น	การส่งเสริมความเสมอภาค และความยุติธรรม	การทำงานร่วมกัน เพื่อนาคตที่ยั่งยืน
สื่อ	เข้าใจว่านโยบายของ ภูมิภาคอาเซียน ด้านการแลกเปลี่ยน เทคโนโลยี พลังงาน และความช่วยเหลือ ด้านสุขภาพจะทำให้เกิด การขยายตัวทางเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และผลประโยชน์ ทางกายภาพ	รู้ว่าทุกวัฒนธรรม พยายามที่จะจัดหา สิ่งจำเป็นพื้นฐาน ของมนุษย์ที่เหมือนกัน และทรัพยากรที่มี ความหลากหลายใน แต่ละพื้นที่	ตระหนักมากขึ้นว่ามีวิธีการ มากมายที่ทรัพยากร สินค้า เงิน และบริการ จะย้าย จากที่หนึ่งไปอีกที่หนึ่ง ซึ่งสิ่งเหล่านี้เปลี่ยนแปลง ไปตามกาลเวลา และส่ง ผลกระทบต่อความเป็นอยู่ ของประชาชน	ชื่นชมว่าการเข้าถึงสื่อ ทรัพยากร เทคโนโลยี และบริการส่งผลต่อการศึกษา สุขภาพ และความเป็นอยู่ ที่ดีของพลเมืองแต่ละคน เช่นเดียวกับความมั่นคง ทางการเมืองและสังคม ของชุมชน	เข้าใจว่านโยบาย ทางเศรษฐกิจและทรัพยากร และการนำไปปฏิบัติ ส่งผลต่อความเป็นอยู่ ของประชาชน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ ควรมีการประเมินทั้งผลดี และผลเสียทั้งในระยะสั้น และระยะยาว

กรอบเนื้อหา ช่องทาง	ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน	การเห็นคุณค่าของ อัตลักษณ์และ ความหลากหลาย	การเชื่อมโยงโลก และท้องถิ่น	การส่งเสริมความเสมอภาค และความยุติธรรม	การทำงานร่วมกัน เพื่ออนาคตที่ยั่งยืน
แนวคิด	รู้ซึ่งว่าการแลกเปลี่ยน ความคิดระหว่างคน ในอาเซียนช่วยส่งเสริม ความเป็นอยู่ที่ดีของชาติ และบุคคล	รู้ว่ามีมนุษย์กลุ่มต่าง ๆ สร้างสรรค์ความคิดใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง สำหรับ การทำสิ่งต่าง ๆ และ วิธีการใหม่ ๆ ของ การนำเสนอตนเอง ในขณะเดียวกันกับที่ อนุรักษ์และสืบทอด วัฒนธรรม ประเพณี และ ประวัติศาสตร์	ตระหนักมากขึ้นว่ามีวิธีการ หลายวิธีในการแลกเปลี่ยน อุดมการณ์ เทคโนโลยี ข้อมูลสารสนเทศ การปฏิบัติ และการชื่นชม ความงาม ซึ่งส่งผลกระทบ ต่อชีวิตประจำวันในชุมชน ที่แตกต่างกัน	เข้าใจการนิยาม ความเสมอภาคและ ความยุติธรรมของ กลุ่มคนต่าง ๆ ในช่วงเวลา ที่แตกต่างกัน ซึ่งอาจมี อิทธิพลต่อวิถีคิดของ ประชาชนและ การปฏิบัติเกี่ยวกับ ความเสมอภาคและ ความยุติธรรมในปัจจุบัน	ตระหนักรู้ว่าการจัดการ กับปัญหาที่ซับซ้อน การแสวงหาแนวคิดและ มุมมองใหม่ ๆ สามารถ ส่งเสริมผลลัพธ์ที่มั่นคง และยั่งยืน

คำถามสำคัญ

คำถามสำคัญเป็นส่วนที่สำคัญของการออกแบบคู่มือเล่มนี้ คำถามเหล่านี้ช่วยให้ช่องทางชัดเจนขึ้นและเชื่อมโยงกรอบเนื้อหาเกี่ยวกับแนวคิดและทักษะของผู้เรียน และช่วยแนะนำพวกเขาในการประยุกต์ใช้ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะการแก้ปัญหาในขณะที่พวกเขามีส่วนร่วมกับสื่อ ตัวอย่างข้างล่างนี้เป็นตัวอย่างที่ทำให้เห็นว่าช่องทางเชื่อมโยงผ่านคำถามสำคัญอย่างไร

ประชาชนและสถานที่

- ◆ ทำไมชาติต่าง ๆ จึงเข้าเป็นสมาชิกของอาเซียน
- ◆ ภูมิศาสตร์และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงชีวิตประจำวันอย่างไร

สถานที่และสื่อ

- ◆ ระบบนิเวศเกิดจากอะไร และองค์ประกอบเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อกันอย่างไร
- ◆ ศิลปะสามารถเปลี่ยนแปลงสถานที่ได้อย่างไร

สื่อและแนวคิด

- ◆ ศิลปะเก็บรักษาความงามและพลังของธรรมชาติได้อย่างไร
- ◆ เทคโนโลยีสามารถแลกเปลี่ยนและสร้างวัฒนธรรมใหม่ได้อย่างไร

แนวคิดและสถานที่

- ◆ บทบาทของบันทึกความทรงจำในการเข้าใจเหตุการณ์ของโลกคืออะไร

- ◆ ทำไมความหลากหลายในกลุ่มจึงเป็นแหล่งที่มาของจุดแข็งอย่างหนึ่ง

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ เป็นองค์ประกอบพื้นฐานในโครงสร้างหลักสูตรของตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาในแต่ละบท ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงการบูรณาการเนื้อหาของอาเซียนผ่านสาขาวิชาต่าง ๆ ในแต่ละระดับการศึกษา ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ที่นำเสนอเป็นหน่วยการเรียนรู้อิสระ ประกอบด้วย

- ◆ ภาพรวม (Overview) - การแนะนำเบื้องต้นเกี่ยวกับบทเรียนและอธิบายเกี่ยวกับหัวข้อที่นำเสนอ
- ◆ ความเข้าใจที่คงทน (Desired Understanding) - สิ่งที่คุณเรียนจะเข้าใจเมื่อจบบทเรียน
- ◆ วัตถุประสงค์ของบทเรียน (Lesson Objectives) - สิ่งที่คุณเรียนควรรู้และสามารถทำได้หลังจากจบบทเรียน
- ◆ คำถามสำคัญ (Essential Questions) - คำถามที่ใช้สืบเสาะเพื่อตีกรอบเนื้อหาและชี้แนะประสบการณ์การเรียนรู้
- ◆ สื่อและเอกสารประกอบการสอน (Materials and Handouts) - สิ่งที่คุณต้องเตรียมไว้เพื่อใช้สอนบทเรียน
- ◆ อภิธานศัพท์ (Glossary of Terms) - คำจำกัดความสั้น ๆ ของคำศัพท์สำคัญ เพื่อให้เข้าใจเกี่ยวกับหัวข้อ/เรื่อง

- ◆ ชุดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน (Anticipatory Set) กลวิธีที่ใช้ดึงพื้นฐานความรู้/ภูมิหลัง การสร้างแรงจูงใจ และแนะนำบทเรียน
- ◆ ปัจจัยป้อน (Input) - ความรู้ที่ครูจัดเตรียม
- ◆ รูปแบบ (Model) - วิธีการที่ครูสามารถใช้สื่อเพื่อแสดงให้เห็นถึงสิ่งที่คาดหวังของผู้เรียน
- ◆ ขั้นตอนการสอน (Procedures) - การแนะนำการสอนอย่างเป็นขั้นตอน
- ◆ การฝึกปฏิบัติโดยการชี้แนะ (Guided Practice) - วิธีการที่ผู้เรียนแสดงออกถึงการเรียนรู้สิ่งใหม่ภายใต้การชี้แนะของครู
- ◆ บทสรุป (Closure) - การปฏิบัติ หรือข้อความที่นำบทเรียนไปสู่การสรุปที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียน
- ◆ การฝึกปฏิบัติอย่างอิสระ (Independent Practice) - แผนการจัดการเรียนรู้บางแผนมีส่วนนี้เป็นองค์ประกอบสำหรับผู้เรียนในการจัดทำโครงงาน
- ◆ การประเมินผลที่เสนอแนะ (Suggested Assessments) - ผลงานการปฏิบัติที่แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจความคิดรวบยอดและเนื้อหา
- ◆ คำถามสรุป (Summary Questions) - ชุดของคำถามทบทวนซึ่งครอบคลุมประเด็นหลักในบทเรียน

คู่มือนี้ยังเสนอแนะเกี่ยวกับเวลาที่ครูใช้ในการสอนบทเรียน และวิธีการที่บทเรียนจะส่งเสริม หรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาและหัวข้อต่าง ๆ ในหลักสูตรอย่างไร

ข้อมูลเพิ่มเติมสำหรับครู

คู่มือนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเครื่องมือที่มีความยืดหยุ่นซึ่งครูสามารถใช้เพื่อส่งเสริมและเพิ่มเติมจากสิ่งที่ครูสอนอยู่แล้ว กรอบเนื้อหาแต่ละกรอบเนื้อหามีความเชื่อมโยงกัน และสามารถนำไปอธิบายในเนื้อหารายวิชาต่าง ๆ ของแต่ละระดับการศึกษา และปรับใช้กับระดับที่สูงกว่า หรือต่ำกว่าได้ ดังนั้น คู่มือจึงสามารถประยุกต์ใช้ได้ดีตามความต้องการของแต่ละประเทศ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากหลักสูตรของประเทศสมาชิกอาเซียนมีความแตกต่างกัน หรือมีความหลากหลาย ซึ่งหมายความว่า ถึงแม้ว่าครูจะมีเป้าหมายในการเรียนรู้เหมือนกันในแต่ละประเทศ หรือในแต่ละชุมชน แต่การใช้คู่มืออาจแตกต่างกันออกไป และครูต้องหาแนวทางการนำไปใช้สำหรับชั้นเรียนของตนเอง

นอกจากนี้ ในบทเรียนแต่ละบทจะใช้เวลา สื่อ และกิจกรรมที่หลากหลาย จากกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียนถึงบทสรุป ซึ่งคู่มือให้รายละเอียดเพียงพอที่จะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ตามคำแนะนำ หรือนำไปปรับใช้เองได้ง่าย เพื่อให้ครูสามารถปรับเปลี่ยนกลวิธีต่าง ๆ ที่ดีที่สุดเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้การสอนในชั้นเรียนของตนเอง ดังนั้น ครูสามารถตัดสินใจด้วยตนเองได้ว่า จะทำตามกลวิธีโดยตรง หรือปรับเนื้อหา รูปแบบ หรือปรับให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและเนื้อหาหลักสูตรของประเทศที่ครูได้จัดการเรียนการสอนอยู่แล้ว ตามนโยบายท้องถิ่น แหล่งข้อมูลของโรงเรียน และความสำคัญของการศึกษารวมทั้งความต้องการของผู้เรียน

ตัวอย่างเช่น ชุดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียนจะต้องมีความหลากหลายตามกลุ่มผู้เรียนที่มีความรู้ ทักษะ ความสนใจส่วนตัวแตกต่างกัน ซึ่งครูจะทราบดีว่า จะนำไปใช้ให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนของตนได้อย่างไร ในทำนองเดียวกัน ในบทสรุปของบทเรียน ครูอาจต้องการปรับเปลี่ยนวิธีการสอนที่นำไปสู่การสรุปที่มีความหมาย ขึ้นอยู่กับทั้งวิธีการเรียนการสอนประสบการณ์การเรียนรู้ของบทเรียนและสิ่งที่ครูวางแผนจะสอนต่อไป แม้ว่าในส่วนของอภิธานศัพท์จะไม่ได้ให้คำอธิบายอย่างละเอียดก็ตาม แต่น่าจะเป็นรายการคำศัพท์ที่ดี ซึ่งรวบรวมคำศัพท์ที่ผู้เรียนไม่คุ้นเคยเพื่อพัฒนาคำศัพท์ของผู้เรียน อภิธานศัพท์ที่รวบรวมช่วยให้ครูประหยัดเวลาในการสร้าง หรือค้นหาคำจำกัดความสั้น ๆ ที่เหมาะสมสำหรับคำศัพท์ที่มีความหมายคลุมเครือสำหรับนักเรียน

ในทำนองเดียวกันกับเนื้อหา ครูอาจให้ผู้เรียนตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาซึ่งอยู่บนพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียนก่อนที่จะมอบหมายงานให้ปฏิบัติ เพื่อค้นหาเนื้อหาใหม่ผ่านการวิจัย หรือครูอาจมอบหมายงานหัวข้อวิจัยที่ตีกรอบแคบลงมากกว่าหัวข้อที่ให้ หรืออาจต้องการอ้างอิงเอกสารประกอบการสอนเฉพาะตัวอย่างของเนื้อหาที่เป็นไปได้ ทดแทน หรือเสริมบทเรียน โดยมีตัวอย่างในท้องถิ่น เช่น เพลง บทกวี บทความ หรืออื่น ๆ ในท้องถิ่น

การประเมินผลที่เสนอแนะสามารถปรับเปลี่ยนได้เช่นกัน การประเมินผลออกแบบให้สนับสนุนความเข้าใจที่คงทนในแต่ละกรอบเนื้อหา และสร้างความเชื่อมโยงระหว่างการทำนิตชีวิตของผู้เรียน กับประชาชน สถานที่

สื่อ และแนวคิดของอาเซียนและยังปรับใช้ได้กับระดับการศึกษาที่สูงกว่า หรือต่ำกว่า และให้เข้ากับเนื้อหารายวิชาต่าง ๆ การประเมินผลที่เสนอแนะอยู่บนพื้นฐานของการวัดความเข้าใจ 6 ด้าน ซึ่งพัฒนาโดย Grant Wiggins และ Jay McTighe (Understanding by Design, 2005) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การอธิบาย (Explanation) : ให้ทฤษฎี หรือเหตุผลที่ชัดเจน น่าเชื่อถือสำหรับการอธิบายข้อเท็จจริง ข้อเรียกร้อง หรือการกระทำ
2. การตีความ (Interpretation) : ขยายความหมายและความเข้าใจเชิงลึกในการอธิบายด้วยอุปมาอุปมัย (Metaphors) เรื่องเล่า (Stories) หรือการเปรียบเทียบ (Analogies)
3. การประยุกต์ใช้ (Application) : สาธิตและนำความเข้าใจไปใช้ในสถานการณ์ หรือบริบทใหม่
4. มุมมอง (Perspective) : ถ่ายทอดมุมมองเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ และลึกซึ้ง เพื่อตรวจสอบจุดแข็ง จุดอ่อน และสมมติฐานที่อยู่เบื้องหลังการกระทำและแนวคิดต่าง ๆ รวมทั้งตระหนักและเชื่อมโยงมุมมองที่หลากหลาย
5. ความรู้สึกร่วม (Empathy) : เข้าถึงความรู้สึกและทัศนคติของผู้อื่น และสังเกต หรือรับรู้แบบแผน/วิถีของบุคคล หรือผู้เขียนที่สะท้อนในงานเขียน

6. การรู้จักตนเอง (Self - knowledge) : รู้จักและประเมินตนเอง ทั้งการไม่รู้ อดิ ความเข้าใจ และค่านิยม

การประเมินผลที่เสนอแนะครอบคลุม “การประเมินผลระหว่างเรียน” (การตรวจสอบเป็นระยะตลอดบทเรียนเพื่อวัดความเข้าใจ) และ “การประเมินผลรวบยอด” (การรวมองค์ประกอบทุกอย่างด้วยกัน) กิจกรรม (ได้แก่ เอกสารประกอบการสอน การอภิปราย และโครงการ) ที่ระบุในขั้นตอนการสอนจะเป็นเครื่องมือการประเมินผล (นอกเหนือจากความพยายามในการเรียนรู้) และมักจะกำหนดอยู่ภายใต้หัวข้อคือ “ขั้นตอนการสอน” และ “การประเมินผลที่เสนอแนะ” ตามความเหมาะสม แนะนำให้ครูปรับใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามเป้าหมายของหลักสูตร และมาตรฐานหลักสูตรของประเทศตน

กิจกรรมการเรียนรู้ที่แนะนำในคู่มือนี้ ยึดหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการสืบเสาะ ซึ่งจะเสริมสร้างและฝึกทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียน สำหรับครูบางคนอาจจะต้องการชุดของทักษะที่พวกเขายังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ หรือไม่ถนัด โดยการให้ข้อเสนอแนะที่เฉพาะเจาะจงและให้รายละเอียด คู่มือนี้หวังว่าจะช่วยให้ครูเกิดแรงบันดาลใจที่จะพัฒนาชุดทักษะของตน และสามารถสอน หรือนำรูปแบบการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ไปใช้ในชั้นเรียนของตน พร้อมทั้งส่งเสริมให้เพื่อนครูที่สอนในระดับชั้นเรียนอื่น ๆ หรือรายวิชาอื่น ๆ นำไปปฏิบัติเช่นเดียวกัน

ครูทั่วโลกเผชิญกับความท้าทายในการเชื่อมต่อระหว่างอดีตกับอนาคต ในขณะที่พวกเขาพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนรู้ และช่วยในการค้นพบของผู้เรียนและการเรียนรู้ความรู้และทักษะที่พวกเขาสามารถเข้าใจโลกและเป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพในชุมชน หรือสังคม ครูที่มีประสิทธิภาพจะรู้จักหลักสูตร มาตรฐาน เป้าหมาย และคลังข้อมูลของตน และที่สำคัญที่สุดคือรู้จักผู้เรียนของตน ดังนั้น คู่มือนี้มุ่งหวังเพื่อเป็นคลังข้อมูลสำหรับครูและโรงเรียนในอาเซียน และนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างหลากหลาย โดยมีเป้าหมายสูงสุดเดียวกันคือ การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างเยาวชนในอาเซียนและภูมิภาค เพื่อให้พวกเขาสามารถทำงานร่วมกันเพื่ออนาคตที่ดียิ่งขึ้นของอาเซียน

บทที่ 1

ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน

ในบทนี้ ผู้เรียนจะมีส่วนร่วมในการสำรวจเกี่ยวกับโครงสร้าง สมาชิกภาพ ความมุ่งประสงค์ และแนวทางปฏิบัติต่อประเด็นโลก ในบทนี้ให้ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับความคิดรวบยอดของประชาคมอาเซียน แรงบันดาลใจ เสาหลัก แผนงาน และกระบวนการ นอกจากนี้ยังวิเคราะห์ความสำคัญของอาเซียน ความสำเร็จ และความท้าทายในอนาคตผ่านการสำรวจจากความคิดรวบยอดต่อไปนี้

- อาเซียนได้ก่อตั้งขึ้นเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลก และความมุ่งมั่นของประเทศผู้ก่อตั้งที่จะสร้างความแข็งแกร่ง เพื่อเชื่อมโยงแต่ละประเทศเข้าด้วยกัน เพื่อส่งเสริมสันติสุข ความมั่นคง และความเจริญรุ่งเรืองของประชาคมและประชาชน ในแต่ละประเทศและทั่วทั้งภูมิภาค

- การสร้างสรรค์และธำรงรักษาองค์กรระดับภูมิภาคที่มีประสิทธิภาพ ต้องการให้สมาชิกทำงานร่วมกันเพื่อสร้างความเห็นชอบร่วมกัน หรือฉันทาคติ (Consensus) ความยุ่งยากซับซ้อนอาจเกิดขึ้นได้ แต่สมาชิกสามารถทำงานร่วมกันได้เพื่อจัดการและอภิปรายในประเด็นต่าง ๆ เพื่อลดความยุ่งยากซับซ้อน
- เมื่อประชาชนและประเทศต่าง ๆ ร่วมมือกัน พวกเขาสามารถก้าวผ่านอุปสรรคและสร้างโอกาสสำหรับตนเอง ความร่วมมือในภูมิภาคมีหลายรูปแบบ และสามารถเปลี่ยนแปลงชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนทั่วทั้งอาเซียน
- ความคิดรวบยอดทั้งสามประการนี้สามารถสำรวจได้ด้วยวิธีการ

ที่แตกต่างกันผ่านรายวิชาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นโดยการตรวจสอบวิธีการของอาเซียนเพื่อความมั่นคงด้านพลังงาน (เช่น วิทยาศาสตร์ หรือสุขศึกษา) หรือการมองหานโยบายการไม่แทรกแซงกิจการภายใน และเหตุใดเรื่องนี้จึงสำคัญต่อองค์กร (เช่น หน้าที่พลเมืองและจริยศึกษา) เพื่อที่ผู้เรียนไม่เพียงแต่เข้าใจเข้าใจอาเซียนในฐานะองค์กร หรือความร่วมมือในภูมิภาค ในฐานะที่เป็นความคิดรวบยอดที่เป็นรูปธรรม แต่เป็นสิ่งที่ป็นองค์ประกอบที่หลากหลายในการเรียนรู้ และมีอิทธิพลในหลาย ๆ ด้านต่อชีวิตความเป็นอยู่ของพวกเขา

ระดับประถมศึกษาตอนปลาย : ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน			
สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
ประวัติศาสตร์ และสังคมศึกษา	อาเซียนนำประเทศต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มารวมตัวกัน	ประเทศสมาชิกอาเซียน จะเข้มแข็งขึ้นอย่างไร เมื่อร่วมมือกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน (สถานที่ ประชาชน สื่อ)	นักเรียนใช้ความรู้เดิมพิจารณาที่มาและความหมายของคำว่า ASEAN และทำงานเป็นกลุ่มเพื่อค้นคว้าลักษณะเฉพาะของประเทศ สมาชิกอาเซียน เช่น ภูมิศาสตร์ วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และนักเรียน นำสิ่งที่แต่ละกลุ่มนำเสนอมาประกอบกันบนผนังด้วยวิธีโมเสก เพื่ออธิบายเกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียน
	ประเทศใน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เชื่อมต่อกันด้วยภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ การค้า วัฒนธรรม มาช้านาน ก่อนที่จะก่อตั้งอาเซียน	ลักษณะทางภูมิศาสตร์และวัฒนธรรมอะไรบ้าง ที่ประเทศสมาชิกอาเซียนมีเหมือนกัน (สถานที่ ประชาชน แนวคิด)	

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	การแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศสามารถนำไปสู่การค้นพบที่สำคัญ	ด้วยเหตุใดการแลกเปลี่ยนสารสนเทศด้านวิทยาศาสตร์และแนวคิด ส่งเสริมการค้นพบ (สื่อ แนวคิด)	นักเรียนแบ่งกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มเป็นตัวแทนชาติต่าง ๆ ในอาเซียน นักเรียนจะได้รับบัตรซึ่งมีข้อมูลของหัวข้อที่เกี่ยวกับสุขอนามัย และสิ่งแวดล้อม โดยแต่ละกลุ่มหาข้อสรุปของตนเอง หลังจากนั้นแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกลุ่ม และร่วมกันวิเคราะห์อีกครั้ง โดยเปรียบเทียบข้อสรุปและแนวทางปฏิบัติที่กลุ่มแนะนำ
หน้าที่พลเมืองและจริยศึกษา	ประเทศสมาชิกอาเซียนปฏิบัติต่อกันอย่างเสมอภาคกัน	ประเทศสมาชิกที่มีความเสมอภาคกัน ทำงานร่วมกันอย่างไร (ประชาชน แนวคิด)	แบ่งกลุ่มย่อย นักเรียนแต่ละกลุ่มสร้างแนวทางการส่งเสริมให้เกิดความเสมอภาค เพื่อนำไปใช้ในการประชุมชั้นเรียนของตน ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอแนวทาง และทั้งชั้นเรียนช่วยกันคัดเลือกแนวทางที่คิดว่าสำคัญที่สุดโดยการลงคะแนนเสียง และเขียนแนวทางใหม่ขึ้นมาชุดเดียวร่วมกัน

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
ภาษาและ วรรณกรรม	ประชาชนสามารถทำงาน ร่วมกันโดยข้ามพรม อุปสรรคเรื่องภาษา	ประชาชนที่พูดภาษาต่างกัน ทำงานร่วมกัน อย่างไร (ประชาชน สถานที่ แนวคิด)	นักเรียนช่วยกันระดมความคิดถึงภาษาพูดในชุมชนของตน และ เปรียบเทียบกับภาษาพูดในอาเซียนโดยดูแผนที่ ให้ร่วมกันตัดสินใจ เลือกวิธีที่ง่ายในการสื่อสารกับประชาชน เพื่อก้าวข้ามอุปสรรค ด้านภาษาซึ่งใช้ภาษาแตกต่างกัน
	ประชาชนในอาเซียน แลกเปลี่ยนเรื่องราว ขนบธรรมเนียมประเพณี อย่างมากมาย	ด้วยเหตุใด การแลกเปลี่ยนเรื่องราวกัน ทำให้ ประชาชนมารวมตัวกันได้ (ประชาชน สถานที่ แนวคิด)	อ่านตำนาน นิทาน และเรื่องที่เป็นที่นิยม มีความหลากหลายทาง วัฒนธรรม เปรียบเทียบความเหมือนและความต่าง และเลือกเรื่อง มาเรื่องหนึ่งเพื่อนำมาแสดงตัวอย่าง
ศิลปะ	เด็ก ๆ สามารถสื่อสาร โดยใช้ศิลปะ	ทำอย่างไรจึงจะสามารถทำให้เด็กที่ต่าง วัฒนธรรมได้รู้จักกัน และเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ผ่านศิลปะอย่างไร (ประชาชน สถานที่ แนวคิด)	นักเรียน สร้างงานศิลปะ และใช้อินเทอร์เน็ต หรือจดหมาย อิเล็กทรอนิกส์แลกเปลี่ยนงานศิลปะกับนักเรียนจากประเทศสมาชิก อาเซียน

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
สุขศึกษาและพลศึกษา	ประเทศสมาชิกอาเซียน มีสิ่งท้าทาย ด้านสุขอนามัยที่เหมือนกัน	สิ่งท้าทายด้านสุขอนามัยใดบ้างที่เป็นปัญหาเหมือนกันของภูมิภาคอาเซียน (สถานที่ ประชาชน สื่อ)	นักเรียนใช้แผนที่และข้อมูล เขียนตารางสิ่งท้าทายด้านสุขอนามัยหลักของประชาชนในประเทศสมาชิกอาเซียนที่กำลังเผชิญ และเชื่อมโยงปัญหากับสาเหตุ เช่น สิ่งแวดล้อม วิธีการดำเนินชีวิต เป็นต้น
เทคโนโลยีการศึกษา	เทคโนโลยีช่วยให้อาเซียนติดต่อสื่อสารและร่วมมือกันทำงาน	เทคโนโลยีช่วยให้ประชาชนในอาเซียนทำงานร่วมกันอย่างไรบ้าง (สื่อ แนวคิด)	ศึกษา ค้นคว้า เทคโนโลยีต่าง ๆ ที่มีอยู่ในอาเซียนและจัดทำนิทรรศการภาพ เพื่ออธิบายสถานการณ์ที่เทคโนโลยีแต่ละประเภทเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการสื่อสาร และการทำงานร่วมกัน

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น : ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน			
สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
ประวัติศาสตร์ และสังคมศึกษา	ประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 10 ประเทศเข้าเป็นสมาชิกอาเซียนเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายเดียวกัน	ด้วยเหตุใดประเทศต่าง ๆ จึงจัดตั้งและร่วมเป็นสมาชิกอาเซียน และประเทศสมาชิกมีเป้าหมายร่วมกันอย่างไร (สถานที่ ประชาชน แนวคิด)	นักเรียนอ่านบทความหนังสือพิมพ์ และบทสัมภาษณ์นักแสดง เรื่องราวประวัติศาสตร์ เพื่อศึกษา แรงจูงใจในการจัดตั้งอาเซียน และเหตุผลของชาติต่าง ๆ ที่เข้าร่วมอาเซียน นักเรียนจะเปรียบเทียบ นานาทรศนะ และเริ่มเชื่อมโยงความต้องการในชุมชนของตนกับ ปฏิญญาอาเซียนด้านเป้าหมายและความมุ่งประสงค์ 7 ประการ สรุบบทเรียนด้วยการสร้างรูปภาพเพื่ออธิบายความเข้าใจ ของนักเรียน และนำไปจัดแสดงในเว็บไซต์เยาวชนอาเซียน
	อาเซียนทำงานเพื่อให้บรรลุแผนงาน ปี พ.ศ. 2552 - 2558	ประเทศสมาชิกต่าง ๆ ในอาเซียน เมื่อรวมตัวกัน จะบรรลุเป้าหมายได้ง่ายกว่าการแยกตัวกัน อย่างไม่บ้าง (แนวคิด สถานที่)	นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม เลือกเป้าหมายหนึ่งข้อจากแผนงาน ปี พ.ศ. 2552 - 2558 และศึกษาว่า ชุมชนของตนได้เปลี่ยนแปลง อย่างไม่บ้าง หรือกำลังเปลี่ยนแปลงอย่างไร ซึ่งเป็นผลที่เกิดจาก ความพยายามของอาเซียน

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	อาเซียนสนับสนุนประเทศสมาชิกค้นหาแหล่งพลังงานที่พึ่งพาได้	องค์กรภูมิภาคอาเซียนสามารถส่งเสริมความมั่นคงทางพลังงานซึ่งอาจเป็นการยากกว่าสำหรับประเทศสมาชิกประเทศใดประเทศหนึ่งที่จะพยายามทำเองโดยลำพัง (สถานที่ สื่อ)	นักเรียนทำงานกลุ่ม แต่ละกลุ่มค้นคว้าเกี่ยวกับแหล่งพลังงานของประเทศสมาชิกหนึ่งประเทศ และหาข้อมูลว่า ประเทศนั้นจัดหาพลังงานอย่างไร แล้วนำข้อมูลของแต่ละกลุ่มหรือแต่ละประเทศมารวมกัน และหาข้อสรุปโดยใช้เอกสารประกอบการสอน และการอ่านภูมิหลังสั้น ๆ ของบทคัดย่อของนโยบายพลังงานอาเซียน ความสำเร็จและเป้าหมายระยะยาว
หน้าที่พลเมืองและจริยศึกษา	บางครั้งอาจมีความตึงเครียดระหว่างสิ่งที่มีความสนใจของประเทศกับสิ่งที่ผลประโยชน์ของภูมิภาคโดยรวม	จะให้ความสำคัญระหว่างเป้าหมายประเทศและเป้าหมายภูมิภาคอาเซียนอย่างไร และจะจัดการอย่างไรกับความคิดเห็นที่แตกต่างกันของทั้งสองฝ่าย (ประชาชน แนวคิด สถานที่)	ใช้สาระของเนื้อหาเป็นเครื่องมือในการอภิปราย สำรวจทัศนคติต่าง ๆ ในช่วงที่เกิดเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ หาเนื้อเรื่อง (จากสารคดี นิยาย เรื่องแต่งเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ บันทึกเหตุการณ์) ที่ให้นักเรียนวิเคราะห์ที่มาหรือต้นกำเนิด ความสำนึกตน ผลระยะสั้น และผลระยะยาวที่เกิดขึ้นจากความขัดแย้งในประวัติศาสตร์ และใช้ชุดคลังข้อมูลของระดับปฐมภูมิและทุติยภูมิจัดการกับความขัดแย้งให้นักเรียนเปรียบเทียบทัศนะ มุมมองที่พบจากการอ่านเนื้อเรื่องนี้กับทัศนคติต่าง ๆ ในคลังข้อมูล นักเรียนแสดงความเห็นว่า ประวัติศาสตร์และมุมมองที่พบเป็นตัวกำหนดนโยบายอาเซียนต่าง ๆ หรือไม่อย่างไรบ้าง

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
ภาษาและ วรรณกรรม	ภาษาราชการช่วยให้ การสื่อสารระหว่าง ประชาชนชาติต่าง ๆ ง่ายขึ้น แต่ก็ทำให้ประชาชน บางประเทศได้เปรียบ มากกว่าประชาชน ในบางประเทศ	ด้วยเหตุใดภาษาอังกฤษจึงถูกเลือกเป็นภาษา ราชการของอาเซียน (ประชาชน แนวคิด)	นักเรียนพิจารณาแผนที่การกระจายทางภาษาและการเมือง และ เขียนรายการเกณฑ์ที่ตัดสินสำหรับภาษาที่ทุกประเทศควรใช้ ร่วมกัน โดยพิจารณาจากภาษาต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ในประเทศสมาชิก อาเซียน รวมถึงภาษาอังกฤษ นักเรียนเปรียบเทียบผลกับเหตุผล ของอาเซียนในการใช้ภาษาอังกฤษ
	ภาษาที่ไม่ใช่ภาษาราชการ หรือภาษาหลักมี ขนบธรรมเนียมประเพณี ที่มั่งคั่ง	อะไรคือบทบาทสำคัญของภาษาที่ไม่ใช่ภาษา ราชการหรือภาษาหลัก ในด้านมรดก ทางวรรณกรรมที่สืบทอดกันในประเทศต่าง ๆ ในอาเซียน (ประชาชน แนวคิด สถานที่)	นักเรียนเปรียบเทียบและวิเคราะห์บทความที่ตัดตอนมา 3 บท จากวรรณกรรม ที่ไม่ใช่ภาษาราชการหรือภาษาหลัก จากประเทศสมาชิกอาเซียน

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
ศิลปะ	เครื่องหมายสัญลักษณ์อาเซียนแสดงถึงแนวคิดที่สำคัญ	สี จำนวน และรูปทรงที่อยู่ในเครื่องหมายสัญลักษณ์อาเซียนมีความหมายอย่างไร ชาวอาเซียนมีความสำคัญอย่างไรในแง่ของขนบธรรมเนียม ประเพณี และศิลปวัฒนธรรมของอาเซียน (สื่อ แนวคิด สถานที่)	นักเรียนทำเครื่องหมายสัญลักษณ์อาเซียน โดยเทคนิคการนำเศษหนังสือพิมพ์มาต่อกัน และเขียนประโยคสั้น ๆ อธิบายความหมายของสัญลักษณ์ นักเรียนเลือกตัวอย่างจากหลาย ๆ ตัวอย่างที่แสดงว่า ชาวอาเซียนสำคัญต่อการเฉลิมฉลองทางวัฒนธรรมหรือขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรมในประเทศสมาชิกอาเซียนต่าง ๆ อย่างไร และสร้างงานศิลปะของตนเองเพื่อจัดแสดง
สุขศึกษาและพลศึกษา	อาเซียนตั้งเป้าหมายและจัดทำนโยบายเพื่อพัฒนามาตรฐานด้านสุขอนามัยของภูมิภาค	ลำดับความเร่งด่วนของปัญหาด้านสุขอนามัยของอาเซียนว่ามีอะไรบ้าง และด้วยเหตุใดจึงสำคัญต่อประเทศสมาชิก (สื่อ ประชาชน)	นักเรียนจัดลำดับความสำคัญสุขอนามัยเป็นหมวดหมู่ โดยคำนึงถึงสาเหตุ (วิถีการดำเนินชีวิต ปัญหาสิ่งแวดล้อม ความยากจน โรคติดต่อ ฯลฯ) และคตินโยบายเพื่อพัฒนาสุขอนามัยของประชาชน (โครงการวัคซีน โครงสร้างพื้นฐานที่ส่งเสริมการออกกำลังกาย ฯลฯ) นักเรียนเปรียบเทียบความคิดของตนกับการริเริ่มต่าง ๆ ของอาเซียน

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
เทคโนโลยีการศึกษา	แม้ว่าเทคโนโลยีจะช่วยอำนวยความสะดวกในการสื่อสารแลกเปลี่ยนในอาเซียน แต่ยังมี ความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงเทคโนโลยีภายในประเทศ สมาชิกแต่ละประเทศ และระหว่างประเทศ สมาชิกด้วย	ความเหลื่อมล้ำทางด้านเทคโนโลยี (Digital Divide) คืออย่างไร และใครที่เข้าไม่ถึง เทคโนโลยี เหตุใดการปิดกั้นการเข้าถึงเทคโนโลยีถึงมีความสำคัญในการทำงานของอาเซียน	นักเรียนค้นคว้าใครเป็นผู้จัดเตรียมโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี และมีใช้ที่ใดบ้าง นักเรียนอ่านเรื่องเกี่ยวกับประชาชนในชุมชนต่าง ๆ ซึ่งชีวิตความเป็นอยู่เปลี่ยนแปลงไปเพราะการเข้าถึงเทคโนโลยี จากนั้นให้เขียนว่า การเข้าถึงเทคโนโลยีเป็นประโยชน์ต่อภูมิภาคอาเซียนอย่างไรบ้าง (ยิ่งเข้าถึงข้อมูลได้มากเท่าไร ยิ่งส่งเสริมการสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรมที่มีสีสันยิ่งขึ้น ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจมากขึ้น ส่งเสริมการมีสุขภาพที่ดีขึ้นของประชากร หรือความมั่นคงทางสังคมด้วยการยกระดับทางสังคม เป็นต้น) และปัจจัยอะไรบ้างที่ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงเทคโนโลยี

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย : ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน			
สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
ประวัติศาสตร์ และสังคมศึกษา	ในยุคโลกาภิวัตน์ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนของการร่วมมือทางการเมืองและเศรษฐกิจระหว่างประเทศต่าง ๆ เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาโลกที่ได้รับผลกระทบเหมือนกัน และเพื่อบรรลุเป้าหมาย	อะไรเป็นผลประโยชน์ร่วมกันที่ประเทศสมาชิกอาเซียนได้รับการรวมตัวทางสังคม และเศรษฐกิจอันเกิดจากโลกาภิวัตน์ ด้วยเหตุใดความจำเป็นของการรวมตัวของอาเซียนในปัจจุบันจึงมีมากกว่าในหลายทศวรรษก่อน (ประชาชน สื่อ แนวคิด)	นักเรียนคิดหาวิธีการบรรลุข้อตกลง และในขณะเดียวกันพิจารณาความซับซ้อนที่เกิดขึ้นเมื่อประชาชน หรือกลุ่มชนพยายามแก้ปัญหาความเห็นที่ต่างกันอย่างยุติธรรม หรือร่วมมือกันเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน นักเรียนจะได้ศึกษาวิธีการต่าง ๆ ที่อาเซียนใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ เหตุผลที่อยู่เบื้องหลังการใช้วิธีการเหล่านี้ และผลประโยชน์ของการทำงานร่วมกัน แม้ว่าอาจก่อให้เกิดปัญหา
	อาเซียนพยายามช่วยเหลือชาติและชุมชนต่าง ๆ ตลอดทั้งภูมิภาค ในการรับมือกับสิ่งท้าทายในอนาคต	อาเซียนทำอะไรบ้างเพื่อเตรียมการรับสิ่งท้าทายในอนาคต (ประชาชน สถานที่ สื่อ)	นักเรียนศึกษาแผนงานอาเซียนสำหรับสิ่งท้าทายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ไม่ว่าจะเป็นด้านความมั่นคง สุขภาพ การลดปัญหาความยากจน ความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม หรือความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ฯลฯ และนำเสนอว่า อาเซียนให้คำจำกัดความคำว่าท้าทายอย่างไร และตัดสินใจที่จะเผชิญกับสิ่งท้าทายอย่างไร และได้เตรียมการอะไรบ้างเพื่อรับมือกับสิ่งท้าทาย

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	ความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีช่วยเร่งการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกอาเซียน	ความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ของภูมิภาคช่วยก่อให้เกิดความก้าวหน้าในทางพัฒนาอย่างไรบ้าง (ประชาชน แนวคิด)	นักเรียนเล่นเกม โดยใช้ตัวอย่างจริงของการทำงานร่วมมือกันด้านวิทยาศาสตร์ระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน แต่ละกลุ่มเป็นตัวแทนแต่ละประเทศ แจกบัตรซึ่งระบุทรัพยากรทางปัญญาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นักเรียนต้องหาว่า ประเทศตนจะร่วมมือทำงานกับประเทศใด (ซึ่งสามารถให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันได้) โดยใช้ข้อมูลในบัตรเป็นตัวตัดสิน สรุปด้วยการอภิปรายกลุ่มเกี่ยวกับผลของความร่วมมือหรือความช่วยเหลือ
หน้าที่พลเมืองและจริยศึกษา	การไม่แทรกแซงนโยบายของประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งบางครั้งอาจขัดแย้งกับนโยบายขององค์กรในการส่งเสริมความเสมอภาค ความยุติธรรมและข้อกฎหมาย	อะไรคือหลักการและเหตุผลสำหรับการยึดนโยบายการไม่แทรกแซงกิจการภายใน แม้ว่า การทำเช่นนั้นจะขัดแย้งกับหลักการอื่น ๆ ของอาเซียน (แนวคิด ประชาชน)	อ่านนโยบายและกรณีศึกษาที่แสดงให้เห็นถึงการยึดถือนโยบายและเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมและสิ่งท้าทายของประเทศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผลที่เกิดขึ้นทันทีและผลในระยะยาว แบ่งนักเรียนออกเป็นสองกลุ่ม จัดการโต้วาที โดยใช้สถานการณ์จำลองเมื่อหลักการอื่น ๆ ขัดแย้งกับนโยบายการไม่แทรกแซง กิจการภายใน ฝ่ายหนึ่งหาเหตุผลสนับสนุนหลักการ และอีกฝ่ายหาเหตุผลสนับสนุนนโยบายไม่แทรกแซงกิจการภายใน ทั้งสองฝ่ายสลับหัวข้อโต้วาทีกัน และท้ายที่สุดเปรียบเทียบหลักเหตุผล

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
ภาษาและวรรณกรรม	ประเทศสมาชิกอาเซียนพบกับความท้าทายในทางปฏิบัติและทางความคิดเกี่ยวกับการสื่อสารให้เป็นหนึ่งเดียว	มีสิ่งท้าทายอะไรบ้างที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเมื่อกลุ่มที่แตกต่างกันร่วมกันร่างนโยบายหรือวิธีแก้ปัญห และจะจัดการกับปัญหาเหล่านี้อย่างไร	กรณีศึกษาสองตัวอย่างที่แสดงถึงความซับซ้อนสำหรับอาเซียนที่จะสื่อสารให้เป็นหนึ่งเดียว นักเรียนวิเคราะห์ปัญหา หาแนวทางแก้ไข และเปรียบเทียบกับ การแก้ไขปัญหของอาเซียน
	อาเซียนส่งเสริมวัฒนธรรมด้านวรรณกรรม	อาเซียนให้สิทธิแก่นักเขียนอย่างไร (ประชาชน แนวคิด)	พิจารณาการประชุม หรือนโยบายของอาเซียนที่จะช่วยนักเขียน หรือสนับสนุนผลงานของนักเขียน และให้นักเรียนเขียนเกี่ยวกับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการประชุมหรือนโยบาย
ศิลปะ	ศิลปะสามารถขยายขอบเขตของอัตลักษณ์ของประชาชน	ด้วยเหตุใดประชาชนจึงเกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ ดนตรี เต้นรำ และงานศิลป์ และสิ่งเหล่านี้ช่วยก่อร่างอัตลักษณ์ร่วมกันของอาเซียนอย่างไร (ประชาชน แนวคิด สื่อ)	ฟังดนตรีอาเซียนที่มีชื่อเสียงสองถึงสามเพลงจากประเทศต่าง ๆ นักเรียนวิเคราะห์แนวเพลงก่อน ต่อจากนั้นศึกษาบทเพลงที่แปลแล้วจึงเขียนเรียงความ หรือทำโครงงานที่เป็น visual ที่สื่อถึงเพลงนั้น เพื่อแสดงสิ่งที่เรียนรู้ใหม่นี้ และสิ่งที่แสดงออกถึงชีวิตหรือทัศนคติของตนเองด้วย (กิจกรรมการสอนอาจใช้ภาพยนตร์แทน)

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
สุขศึกษาและพลศึกษา	อาเซียนได้ส่งเสริมด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิตในภูมิภาคนี้	สุขภาพของประชากรสัมพันธ์กับการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างไร (ประชาชน สื่อ) อาเซียนได้ริเริ่มกิจกรรมเกี่ยวกับสุขภาพแบบใดบ้าง และมีผลกระทบอย่างไร (ประชาชน แนวคิด สื่อ)	เปรียบเทียบสถิติด้านเศรษฐกิจและสุขภาพจากประเทศสมาชิกหลาย ๆ ประเทศ เพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของสุขภาพและการเติบโตทางเศรษฐกิจ เปรียบเทียบการริเริ่มด้านสุขภาพของอาเซียน และเปรียบเทียบกับข้อเสนอแนะที่ว่า การส่งเสริมสุขภาพจะส่งผลต่อการเติบโตยิ่งขึ้นทางเศรษฐกิจ
เทคโนโลยีการศึกษา	การพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นภารกิจที่สำคัญอย่างหนึ่งของอาเซียน	อาเซียนส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทั้งภาคเอกชนและภาครัฐบาลอย่างไร (ประชาชน แนวคิด)	ตรวจสอบนโยบายอาเซียนในการส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อเขียนรายงานในสิ่งที่ค้นพบ

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ : เรามารวมอาเซียนให้เป็นหนึ่ง

ระดับชั้นเรียน/สาขาวิชา : ประถมศึกษาตอนปลาย/สังคมศึกษา

ภาพรวม : ให้นักเรียนช่วยกันระดมความรู้ หาที่มาของคำว่า ASEAN ว่า ย่อมาจากคำว่าอะไร ซึ่งจะนำไปสู่การเข้าใจความหมายของคำว่าสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สถานที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของประเทศสมาชิกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ความเป็นเอกเทศและการรวมตัวกันของประเทศสมาชิก มอบหมายให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม เพื่อศึกษา จัดเรียง และรวบรวมลักษณะเฉพาะของประเทศสมาชิก และแสดงบทบาทสมมติในขณะของแต่ละประเทศเข้าร่วมเป็นสมาชิกอาเซียน ตอนท้ายของบทเรียน นักเรียนแต่ละกลุ่มนำภาพมาประกอบบนผนังด้วยวิธีโมเสก อาจแสดงโมเสกนี้ในห้องเรียน หรือในบริเวณโรงเรียน

ความเข้าใจที่คงทน : อาเซียนนำประเทศต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มารวมตัวกัน

วัตถุประสงค์ของบทเรียน :

- ◆ นักเรียนสามารถบอกว่า ASEAN มาจากอักษรย่อของคำว่าอะไร และสามารถบอกความหมายของคำ
- ◆ นักเรียนสามารถระบุลักษณะเฉพาะของประเทศสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศ
- ◆ นักเรียนสามารถระบุได้ว่า ประเทศสมาชิกอาเซียนอยู่ส่วนไหนของแผนที่ และสามารถอธิบายลักษณะเฉพาะของแต่ละประเทศ
- ◆ นักเรียนสามารถอธิบายโดยใช้ภาพว่า อาเซียนนำประเทศต่าง ๆ มารวมกันอย่างไร

คำถามสำคัญ :

- ◆ ประเทศสมาชิกอาเซียนจะเข้มแข็งขึ้นอย่างไรเมื่อรวมตัวกัน (สถานที่ ประชาชน สื่อ)

สื่อและเอกสารประกอบการสอน :

- ◆ เอกสารประกอบการสอน ASEAN : Say What?
- ◆ แผนที่ทวีปเอเชีย
- ◆ ใบงานประเทศสมาชิกอาเซียน
- ◆ รูปประเทศสมาชิกอาเซียน เครื่องฉายภาพ กระดาษสำหรับตกแต่งภาพ และกระดาษสำหรับวาดภาพ

- ◆ ภาพที่ตัดออกมาจากหนังสือนิตยสารต่าง ๆ หรือพิมพ์จากอินเทอร์เน็ต
- ◆ กระดาษโปสเตอร์ ปากกาเมจิก กระดาษแข็ง

เวลาที่ใช้ : กิจกรรมในชั้นเรียนและกิจกรรมกลุ่มใช้เวลา 3 คาบ สำหรับการศึกษาเพิ่มเติม ครูมอบหมายการบ้านให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำโครงงานศิลปะ

อภิธานศัพท์ :

- ◆ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หมายถึง การรวมตัวกันเพื่อความร่วมมือให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันของประชาชนหรือกลุ่มประชาชน
- ◆ ชาติ หมายถึง ชุมชนที่มีอาณาเขตและมีรัฐบาลเป็นของตนเอง
- ◆ หลัก หมายถึง ที่สำคัญ ที่เป็นหลักพื้นฐาน
- ◆ แผนที่แสดงภูมิประเทศ หมายถึง แผนที่แสดงลักษณะทางกายภาพของดินแดนและน่านน้ำ

ชุดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน : ให้ครูเขียนคำว่า ASEAN บนไวท์บอร์ด กระดานดำ หรือกระดาษโปสเตอร์ ให้นักเรียนระดมความคิดเกี่ยวกับความรู้เรื่อง ASEAN ซึ่งนักเรียนอาจตอบว่า คือ ทวีปเอเชีย หรือเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือประเทศใดประเทศหนึ่ง เรื่องใดเรื่องหนึ่ง ข้อเท็จจริงหรือแนวคิดต่าง ๆ

ปัจจัยป้อน : นักเรียนควรรู้ที่ตั้งประเทศของตนเองที่แสดงบนลูกโลกที่เกี่ยวข้องกับทวีปเอเชีย ลักษณะทางภูมิศาสตร์ วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ

รูปแบบ : ครูระดมความคิดเห็น โดยหาความหมายของอักษรในคำว่า “ASEAN” กระตุ้นให้นักเรียนถามคำถามและหาข้อมูลจากใบงานประเทศต่าง ๆ

ขั้นตอนการสอน :

คาบที่ 1

ASEAN คืออะไร? (What is ASEAN?)

- ◆ แจกเอกสารประกอบการสอน ASEAN : Say What? อธิบายให้นักเรียนฟังว่า คำว่า ASEAN เกิดจากการนำตัวอักษรแรกของคำในภาษาอังกฤษมาประกอบกันเป็นคำว่า ASEAN ให้นักเรียนช่วยกันทายคำศัพท์จากตัวอักษรแรก อาจช่วยได้ ถ้าจำเป็น โดยเขียนตัวอย่างบนกระดาน ส่วนนักเรียนให้เติมคำที่ได้จากการระดมความคิดเห็นในห้องเรียน ในใบงานของตน

- ◆ ในขณะที่นักเรียนเติมคำต่อจากตัวอักษรตัวแรกของคำว่า ASEAN ให้ครูถามความหมายของคำแต่ละคำ และให้นักเรียนช่วยอธิบายลักษณะพื้นฐานของ ASEAN
 - ➔ A - Association สมาคมประชาชาติ หมายถึง ความรู้สึกร่วมในการเข้ามารวมกันเพื่อทำงานให้บรรลุจุดประสงค์ หรือความพยายามในการร่วมมือกัน แม้คำว่า สมาคมประชาชาติ จะหมายรวมถึง ส่วนต่าง ๆ ที่รักษาบูรณาภาพ และความเป็นเอกเทศของตน
 - ➔ S - South ทิศใต้ หมายถึง ทิศใต้ของอะไร
 - ➔ E - East ทิศตะวันออก หมายถึง ทิศตะวันออกของอะไร และตำแหน่งของอาเซียนคือ ทิศใต้ และทิศตะวันออกของทวีปเอเชีย
 - ➔ A - Asian แห่งเอเชีย หมายถึง ตำแหน่งจริง ที่เปลี่ยนแปลงไม่ได้ของอาเซียน บนแผนที่โลก
 - ➔ N - Nations ชาติ หมายถึง ชาติต่าง ๆ ชุมชนที่มีอาณาเขตและมีรัฐบาลเป็นของตัวเอง

อาเซียนอยู่ที่ไหน? (Where is ASEAN?)

- ◆ แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย และแจกแผนที่แสดงสภาพภูมิศาสตร์ของทวีปเอเชีย ให้นักเรียนหาตำแหน่งของทวีปเอเชีย ระบุทิศใต้และทิศตะวันออก โดยใช้ดินสอสี วังกลมบริเวณที่คิดว่าเป็นอาเซียน
- ◆ ให้นักเรียนทายชื่อประเทศที่คิดว่าเป็นประเทศสมาชิกอาเซียน ตอบผิดก็ไม่เป็นไร แต่ให้เขียนชื่อประเทศที่ตอบผิดไว้ข้าง ๆ แผนที่ และทำเครื่องหมายแสดงประเทศสมาชิกอาเซียนที่ถูกต้องบนแผนที่ ถามนักเรียนว่าประเทศสมาชิกอาเซียนมีกี่ประเทศ
- ◆ ให้นักเรียนออกมาหน้าชั้น และให้หาประเทศในแผนที่
- ◆ ให้นักเรียนออกมาหน้าชั้น ชี้ประเทศเพื่อนบ้านอื่น ๆ ที่เป็นส่วนหนึ่งของประเทศสมาชิกอาเซียน

อาเซียนคือใคร? (Who is ASEAN?)

- ◆ แจกใบงานประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ ให้นักเรียนกลุ่มละหนึ่งประเทศ บัตรของแต่ละประเทศมีสีแตกต่างกัน ซึ่งสีเป็นตัวบ่งชี้ว่าแต่ละประเทศเข้าร่วมเป็นสมาชิกอาเซียนเมื่อไร
- ◆ สำหรับการบ้าน ให้นักเรียนศึกษาเกี่ยวกับประเทศในกลุ่มตนได้รับมอบหมาย โดยอาจถามเพื่อนนักเรียนด้วยกัน สมาชิกในครอบครัว ค้นคว้าจากห้องสมุดหรืออินเทอร์เน็ต หาลักษณะต่าง ๆ ของประเทศนี้ และเติมข้อมูลในใบงาน

คาบที่ 2

อาเซียนพบกัน และทักทายกัน (ASEAN Meet and Greet)

- ◆ สมมติว่านักเรียนกำลังเดินทาง ให้เดินทางไปกับกลุ่มตัวเองพร้อมกับใบงานประเทศสมาชิกของตน (ซึ่งบันทึก ข้อมูลที่ศึกษามาแล้ว) ไปพบปะกลุ่มผู้เดินทางของประเทศสมาชิกอาเซียนประเทศอื่น ๆ ให้นักเรียนตั้งคำถามแลกเปลี่ยนข้อมูลกับประเทศต่าง ๆ และจดบันทึกข้อมูล

มาเข้าร่วม ASEAN กันเถอะ (Let's Join ASEAN)

- ◆ ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า ทุกกลุ่มที่ถือใบงานของแต่ละประเทศจะมาเข้าร่วมเป็นอาเซียน เรียกกลุ่มนักเรียนที่มีใบงานสีฟ้าที่เป็นตัวแทนของประเทศที่ร่วมกันก่อตั้งอาเซียน (ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และประเทศไทย) ให้กลุ่มนักเรียนประเทศเหล่านี้ออกมาหน้าชั้น แต่ละกลุ่มกล่าวคำทักทายด้วยภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียนในใบงานของตน
- ◆ ครูนำการอภิปรายสั้น ๆ ว่า ประเทศเหล่านี้มีอะไรที่เหมือนกันบ้างจากใบงานของนักเรียน ซึ่งติดไว้บนกระดาน และอธิบายว่า อาเซียน ก่อตั้งเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 โดยประเทศผู้ริเริ่มก่อตั้งอาเซียน มีจุดประสงค์เพื่อให้ประเทศต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มารวมกัน เพื่อสร้างสันติสุข ความมั่นคง และการพัฒนาร่วมกันในภูมิภาค แม้ในช่วงนั้น บางประเทศในทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อาจจะยังต่อสู้เพื่อเอกราช หรืออยู่ในสภาวะสงครามกลางเมือง
- ◆ เรียกนักเรียนตัวแทนประเทศอื่น ๆ ออกมาตามสี (สีขึ้นอยู่กับว่าประเทศเหล่านี้เข้าร่วมเป็นสมาชิกอาเซียนเมื่อใด) ดังต่อไปนี้ สีเขียว ได้แก่ ประเทศบรูไนดารุสซาลาม เข้าเป็นสมาชิกเมื่อ 7 มกราคม พ.ศ. 2527 ให้ถามนักเรียนว่าบรูไนเข้าร่วมเป็นสมาชิกอาเซียนมากี่ปี หลังการก่อตั้งอาเซียน ตั้งข้อสังเกตว่าบรูไนเข้าร่วมเป็นสมาชิกหลังจากที่บรูไนเป็นเอกราชได้ 6 วัน ถามเหตุผลว่า ทำไมบรูไนถึงอยากเข้าร่วมเป็นสมาชิกอาเซียน สีเหลือง คือ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเข้าร่วมเป็นสมาชิกอาเซียน เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2538 ถามว่า หลังจากอาเซียนก่อตั้งมาแล้วกี่ปี หลังจากที่ยังสงครามเวียดนามสิ้นสุดใช้หรือไม่ สีม่วง ได้แก่ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2540 (ถามนักเรียนว่า กี่ปีหลังจากเวียดนามเข้าร่วมเป็นสมาชิกอาเซียน และลาวกับเมียนมาร์เข้าเป็นสมาชิกตั้งแต่เริ่มก่อตั้งอาเซียนหรือไม่) สีชมพู คือ ราชอาณาจักรกัมพูชา เข้าร่วมเป็นสมาชิกอาเซียน เมื่อวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2542 (ให้ถามว่ากี่ปีมาแล้ว) ปัจจุบัน ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเป็นจุดประสงค์หลักของอาเซียน นอกเหนือจากการส่งเสริมสันติภาพในภูมิภาค

- ◆ สำหรับการบ้าน หรือการมอบหมายงานในห้องเรียน ให้กลุ่มศึกษาว่า มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นกับประเทศที่กลุ่มตัวเองเป็นตัวแทนก่อนเข้าร่วมเป็นสมาชิกอาเซียน ตัวอย่างเช่น ประเทศนั้นเพิ่งได้รับเอกราช หรือมีผู้นำคนใหม่ใช่หรือไม่ ให้ตัวแทนกลุ่มนำเสนอสั้น ๆ เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่คิดว่าเป็นเหตุการณ์สำคัญ

การฝึกปฏิบัติโดยการชี้แนะ : การทำกิจกรรม ใบงานประเทศสมาชิกอาเซียน มาเข้าร่วมอาเซียนกันเถอะ การรวมตัวกันเป็นอาเซียน จะต้องทำโดยมีครูคอยชี้แนะ

คาบที่ 3

การรวมตัวกันเป็นอาเซียน (Putting ASEAN Together)

- ◆ งานกลุ่ม ให้ช่วยกันตัดรูปประเทศที่ตนได้รับมอบหมาย (วาดโครงเส้นรูปประเทศ) ตกแต่งเพื่อแสดงลักษณะของประเทศนั้น โดยการตัดกระดาษจากนิตยสาร รูปภาพจากอินเทอร์เน็ต หรือใช้ภาพที่วาดเอง
- ◆ ให้นักเรียนทั้งชั้น นำภาพของกลุ่ม มาประกอบกันโดยวางบนตำแหน่งที่ตั้งของแต่ละประเทศที่ผนังห้องเรียน

บทสรุป : มองที่ผนังโมเสกซึ่งประกอบเป็นแผนที่อาเซียน ครูนำการอภิปราย ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายถึงสิทธิประโยชน์ที่ประเทศตนได้รับจากการเข้าร่วมเป็นสมาชิกอาเซียน นักเรียนชี้แจงเหตุผลสำคัญ แล้วทำป้ายด้วยกระดาษแข็ง และระบายสี ใส่เหตุผล แล้วนำป้ายเหล่านี้มาประดับบนผนังโมเสก

การประเมินผลที่เสนอแนะ :

- ◆ ให้นักเรียนใช้ข้อมูล ใบงานประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของประเทศสมาชิกอาเซียน และอภิปรายเกี่ยวกับความหมายของ คำว่า สมาคมประชาชาติ (Association) และประเทศ (Nation) (การประเมินผลระหว่างเรียน : ด้านที่ 1 - การอธิบาย และด้านที่ 2 - การตีความ)
- ◆ ให้นักเรียนทั้งชั้นช่วยสร้างแผนภาพประเทศสมาชิกอาเซียนในห้องเรียน ใส่ข้อมูลของประเทศสมาชิกอาเซียนเรียงตามเวลาที่แต่ละประเทศเข้าร่วมเป็นสมาชิก โดยแผนภาพนี้แสดงข้อมูลการรวมตัวของประเทศที่กลุ่มตนได้รับมอบหมาย โดยนักเรียนทั้งห้องช่วยกันบอกว่าแต่ละประเทศเข้าร่วมเป็นสมาชิกเมื่อใด นักเรียนสามารถระบุเหตุการณ์สำคัญต่อชั้นเรียน (การประเมินผลระหว่างเรียน ด้านที่ 1 - การอธิบาย และด้านที่ 2 - การตีความ)

- ◆ ให้นักเรียนนำแผนภาพนี้ไปติดรวมกับรูปประเทศสมาชิกอาเซียนบนผนังห้องเรียน พร้อมด้วยภาพอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับของแต่ละประเทศ อภิปรายทั้งชั้นเรียน หรือทั้งชั้นช่วยกันสร้างตารางแสดงความคล้ายหรือความแตกต่างของแต่ละประเทศ (การประเมินผลรวบยอด - ด้านที่ 2 การตีความ และด้านที่ 4 มุมมอง)
- ◆ ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่ประเทศของกลุ่มตนได้รับจากการเป็นสมาชิกอาเซียนการช่วยกันสร้างโมเสกอาเซียนของนักเรียนแต่ละคนช่วยให้คำตอบว่า ด้วยเหตุใดตนจึงคิดว่า การเป็นส่วนหนึ่งของอาเซียนนั้นมีความสำคัญ (การประเมินรวบยอด - ด้านที่ 1 การอธิบาย และด้านที่ 4 มุมมอง)

คำถามสรุป :

- ◆ ความหมายของตัวอักษรแต่ละตัวที่ประกอบกันขึ้นมาเป็นคำว่า “ASEAN” คืออะไร และทำไมจึงมีความสำคัญ
- ◆ ประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศมีอะไรบ้าง ประเทศผู้ริเริ่มก่อตั้ง 5 ประเทศ ได้แก่ ประเทศอะไร
- ◆ ประเทศสมาชิกอาเซียนมีความคล้ายคลึงและมีความแตกต่างกันอย่างไร
- ◆ ประเทศของเราหรือชุมชนของเราได้รับประโยชน์อย่างไรบ้างในการเป็นส่วนหนึ่งของอาเซียน

การเชื่อมโยงกับสาขาอื่นในหลักสูตร : บทเรียนนี้สามารถเชื่อมโยงกับการศึกษาด้านอื่น ๆ เช่น สภาพทางภูมิศาสตร์ วัฒนธรรม และเศรษฐกิจที่มุ่งให้ชาติต่าง ๆ และประชาชนมีปฏิสัมพันธ์กันมากยิ่งขึ้นเพื่อบรรลุความมุ่งประสงค์ของแต่ละประเทศ และในฐานะส่วนหนึ่งขององค์กรที่ใหญ่กว่า

เอกสารประกอบการสอน : ASEAN บอกอะไร?

จากการอภิปรายในชั้นเรียน ให้นักเรียนหาคำจากอักษรนำ ซึ่งรวมกันเป็นคำว่า ASEAN พร้อมทั้งกรอกความหมายของแต่ละคำ

A

S

E

A

N

เอกสารประกอบการสอน : ใบบงานประเทศสมาชิกอาเซียน

ใบบงานประเทศต่าง ๆ จะมีสีแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับว่าประเทศเหล่านี้เข้าร่วมเป็นสมาชิกอาเซียนเมื่อใด

สีฟ้า : อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และประเทศไทย (ประเทศผู้ก่อตั้งอาเซียน เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510)

สีเขียว : บรูไน เข้าเป็นสมาชิกอาเซียนเมื่อวันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2527

สีเหลือง : เวียดนาม เข้าเป็นสมาชิกอาเซียนเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2538

สีม่วง : ลาว และเมียนมาร์ เข้าเป็นสมาชิกอาเซียนเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2540

สีชมพู : กัมพูชา เข้าเป็นสมาชิกอาเซียนเมื่อวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2542

ด้านหน้า ใบบงานของแต่ละประเทศ : ให้กรอกข้อมูลที่แต่ละกลุ่มได้ศึกษา ค้นคว้า และออกมาแสดงความเห็นสั้น ๆ เกี่ยวกับประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ โดยควรนำเสนอข้อเท็จจริงที่น่าสนใจ และสนุกสนานบางเรื่อง เช่น เรื่องอาหารประจำชาติ เกร็ดประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ ขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม หรือสิ่งที่กลุ่มได้มาจากจินตนาการของกลุ่มนักเรียน

ใบงานประเทศสมาชิก : อินโดนีเซีย

ภาษาราชการ :

คำพูดที่ใช้สำหรับ :

- ◆ สวัสดี (หรือประโยคทักทาย รวมทั้งภาษาท่าทางอื่นๆ เช่น การก้มศีรษะ)
- ◆ ขอขอบคุณ
- ◆ ใช่ครับ ค่ะ / ไม่ใช่
- ◆ การนับเลข 1 - 5
- ◆ นักเรียน ครู โรงเรียน

พืชผลหลัก :

ผลไม้ที่พบมาก :

หน่วยเงินตรา :

ศาสนาหลักมีอะไรบ้าง :

- ◆ จำนวนร้อยละของประชากรที่นับถือศาสนาเหล่านี้

วันหยุดที่สำคัญ (ให้ระบุวันที่) :

ด้านหลัง

ประเทศที่มีพรมแดน และ/หรือน่านน้ำติดกัน :

พื้นที่ :

ฤดู (ระบุเดือนของแต่ละฤดู) :

ประชากร :

ระบอบการปกครอง :

ข้อเท็จจริงสนุก ๆ หรือน่าสนใจ :

ระบายสีประเทศอินโดนีเซียในแผนที่ด้านล่าง

Courtesy Arizona Geographic Alliance (<http://geoalliance.la.asu.edu/azga>),
School of Geographical Sciences and Urban Planning, Arizona State University, cartographer Terry Dorschied

ใบงานประเทศสมาชิก : มาเลเซีย

ภาษาราชการ :

คำพูดที่ใช้สำหรับ :

- ◆ สวัสดี (หรือประโยคทักทาย รวมทั้งภาษาท่าทางอื่นๆ เช่น การก้มศีรษะ)
- ◆ ขอขอบคุณ
- ◆ ใช่ครับ ค่ะ / ไม่ใช่
- ◆ การนับเลข 1 - 5
- ◆ นักเรียน ครู โรงเรียน

พืชผลหลัก :

ผลไม้ที่พบมาก :

หน่วยเงินตรา :

ศาสนาหลักมีอะไรบ้าง :

- ◆ จำนวนร้อยละของประชากรที่นับถือศาสนาเหล่านี้

วันหยุดที่สำคัญ (ให้ระบุวันที่) :

ด้านหลัง

ประเทศที่มีพรมแดน และ/หรือน่านน้ำติดกัน :

พื้นที่ :

ฤดู (ระบุเดือนของแต่ละฤดู) :

ประชากร :

ระบอบการปกครอง :

ข้อเท็จจริงสนุก ๆ หรือน่าสนใจ :

ระบายสีประเทศมาเลเซียในแผนที่ด้านล่าง

Courtesy Arizona Geographic Alliance (<http://geoalliance.la.asu.edu/azga>),
School of Geographical Sciences and Urban Planning, Arizona State University, cartographer Terry Dorschied

ใบงานประเทศสมาชิก : ฟิลิปปินส์

ภาษาราชการ :

คำพูดที่ใช้สำหรับ :

- ◆ สวัสดี (หรือประโยคทักทาย รวมทั้งภาษาท่าทางอื่นๆ เช่น การก้มศีรษะ)
- ◆ ขอขอบคุณ
- ◆ ใช่ครับ ค่ะ / ไม่ใช่
- ◆ การนับเลข 1 - 5
- ◆ นักเรียน ครู โรงเรียน

พืชผลหลัก :

ผลไม้ที่พบมาก :

หน่วยเงินตรา :

ศาสนาหลักมีอะไรบ้าง :

- ◆ จำนวนร้อยละของประชากรที่นับถือศาสนาเหล่านี้

วันหยุดที่สำคัญ (ให้ระบุวันที่) :

ด้านหลัง

ประเทศที่มีพรมแดน และ/หรือน่านน้ำติดกัน :

พื้นที่ :

ฤดู (ระบุเดือนของแต่ละฤดู) :

ประชากร :

ระบอบการปกครอง :

ข้อเท็จจริงสนุก ๆ หรือน่าสนใจ :

ระบายสีประเทศฟิลิปปินส์ในแผนที่ด้านล่าง

Courtesy Arizona Geographic Alliance (<http://geoalliance.la.asu.edu/azga>),
School of Geographical Sciences and Urban Planning, Arizona State University, cartographer Terry Dorschied

ใบงานประเทศสมาชิก : สิงคโปร์

ภาษาราชการ :

คำพูดที่ใช้สำหรับ :

- ◆ สวัสดี (หรือประโยคทักทาย รวมทั้งภาษาท่าทางอื่นๆ เช่น การก้มศีรษะ)
- ◆ ขอขอบคุณ
- ◆ ใช่ครับ ค่ะ / ไม่ใช่
- ◆ การนับเลข 1 - 5
- ◆ นักเรียน ครู โรงเรียน

พืชผลหลัก :

ผลไม้ที่พบมาก :

หน่วยเงินตรา :

ศาสนาหลักมีอะไรบ้าง :

- ◆ จำนวนร้อยละของประชากรที่นับถือศาสนาเหล่านี้

วันหยุดที่สำคัญ (ให้ระบุวันที่) :

ด้านหลัง

ประเทศที่มีพรมแดน และ/หรือน่านน้ำติดกัน :

พื้นที่ :

ฤดู (ระบุเดือนของแต่ละฤดู) :

ประชากร :

ระบอบการปกครอง :

ข้อเท็จจริงสนุก ๆ หรือน่าสนใจ :

ระบายสีประเทศสิงคโปร์ในแผนที่ด้านล่าง

Courtesy Arizona Geographic Alliance (<http://geoalliance.la.asu.edu/azga>),
School of Geographical Sciences and Urban Planning, Arizona State University, cartographer Terry Dorschied

ใบงานประเทศสมาชิก : ไทย

ภาษาราชการ :

คำพูดที่ใช้สำหรับ :

- ◆ สวัสดี (หรือประโยคทักทาย รวมทั้งภาษาท่าทางอื่นๆ เช่น การก้มศีรษะ)
- ◆ ขอขอบคุณ
- ◆ ใช่ครับ ค่ะ / ไม่ใช่
- ◆ การนับเลข 1 - 5
- ◆ นักเรียน ครู โรงเรียน

พืชผลหลัก :

ผลไม้ที่พบมาก :

หน่วยเงินตรา :

ศาสนาหลักมีอะไรบ้าง :

- ◆ จำนวนร้อยละของประชากรที่นับถือศาสนาเหล่านี้

วันหยุดที่สำคัญ (ให้ระบุวันที่) :

ด้านหลัง

ประเทศที่มีพรมแดน และ/หรือน่านน้ำติดกัน :

พื้นที่ :

ฤดู (ระบุเดือนของแต่ละฤดู) :

ประชากร :

ระบอบการปกครอง :

ข้อเท็จจริงสนุก ๆ หรือน่าสนใจ :

ระบายสีประเทศไทยในแผนที่ด้านล่าง

Courtesy Arizona Geographic Alliance (<http://geoalliance.la.asu.edu/azga>),
School of Geographical Sciences and Urban Planning, Arizona State University, cartographer Terry Dorschied

ใบงานประเทศสมาชิก : บรูไน

ภาษาราชการ :

คำพูดที่ใช้สำหรับ :

- ◆ สวัสดี (หรือประโยคทักทาย รวมทั้งภาษาท่าทางอื่นๆ เช่น การก้มศีรษะ)
- ◆ ขอขอบคุณ
- ◆ ใช่ครับ ค่ะ / ไม่ใช่
- ◆ การนับเลข 1 - 5
- ◆ นักเรียน ครู โรงเรียน

พืชผลหลัก :

ผลไม้ที่พบมาก :

หน่วยเงินตรา :

ศาสนาหลักมีอะไรบ้าง :

- ◆ จำนวนร้อยละของประชากรที่นับถือศาสนาเหล่านี้

วันหยุดที่สำคัญ (ให้ระบุวันที่) :

ด้านหลัง

ประเทศที่มีพรมแดน และ/หรือน่านน้ำติดกัน :

พื้นที่ :

ฤดู (ระบุเดือนของแต่ละฤดู) :

ประชากร :

ระบอบการปกครอง :

ข้อเท็จจริงสนุก ๆ หรือน่าสนใจ :

ระบายสีประเทศบรูไนในแผนที่ด้านล่าง

Courtesy Arizona Geographic Alliance (<http://geoalliance.la.asu.edu/azga>),
School of Geographical Sciences and Urban Planning, Arizona State University, cartographer Terry Dorschied

ใบงานประเทศสมาชิก : เวียดนาม

ภาษาราชการ :

คำพูดที่ใช้สำหรับ :

- ◆ สวัสดี (หรือประโยคทักทาย รวมทั้งภาษาท่าทางอื่นๆ เช่น การก้มศีรษะ)
- ◆ ขอขอบคุณ
- ◆ ใช่ครับ ค่ะ / ไม่ใช่
- ◆ การนับเลข 1 - 5
- ◆ นักเรียน ครู โรงเรียน

พืชผลหลัก :

ผลไม้ที่พบมาก :

หน่วยเงินตรา :

ศาสนาหลักมีอะไรบ้าง :

- ◆ จำนวนร้อยละของประชากรที่นับถือศาสนาเหล่านี้

วันหยุดที่สำคัญ (ให้ระบุวันที่) :

ด้านหลัง

ประเทศที่มีพรมแดน และ/หรือน่านน้ำติดกัน :

พื้นที่ :

ฤดู (ระบุเดือนของแต่ละฤดู) :

ประชากร :

ระบอบการปกครอง :

ข้อเท็จจริงสนุก ๆ หรือน่าสนใจ :

ระบายสีประเทศเวียดนามในแผนที่ด้านล่าง

Courtesy Arizona Geographic Alliance (<http://geoalliance.la.asu.edu/azga>),
School of Geographical Sciences and Urban Planning, Arizona State University, cartographer Terry Dorschied

ใบงานประเทศสมาชิก : ลาว

ภาษาราชการ :

คำพูดที่ใช้สำหรับ :

- ◆ สวัสดี (หรือประโยคทักทาย รวมทั้งภาษาท่าทางอื่นๆ เช่น การก้มศีรษะ)
- ◆ ขอขอบคุณ
- ◆ ใช่ครับ ค่ะ / ไม่ใช่
- ◆ การนับเลข 1 - 5
- ◆ นักเรียน ครู โรงเรียน

พืชผลหลัก :

ผลไม้ที่พบมาก :

หน่วยเงินตรา :

ศาสนาหลักมีอะไรบ้าง :

- ◆ จำนวนร้อยละของประชากรที่นับถือศาสนาเหล่านี้

วันหยุดที่สำคัญ (ให้ระบุวันที่) :

ด้านหลัง

ประเทศที่มีพรมแดน และ/หรือน่านน้ำติดกัน :

พื้นที่ :

ฤดู (ระบุเดือนของแต่ละฤดู) :

ประชากร :

ระบอบการปกครอง :

ข้อเท็จจริงสนุก ๆ หรือน่าสนใจ :

ระบายสีประเทศลาวในแผนที่ด้านล่าง

Courtesy Arizona Geographic Alliance (<http://geoalliance.la.asu.edu/azga>),
School of Geographical Sciences and Urban Planning, Arizona State University, cartographer Terry Dorschied

ใบงานประเทศสมาชิก : สหภาพเมียนมาร์

ภาษาราชการ :

คำพูดที่ใช้สำหรับ :

- ◆ สวัสดี (หรือประโยคทักทาย รวมทั้งภาษาท่าทางอื่นๆ เช่น การก้มศีรษะ)
- ◆ ขอขอบคุณ
- ◆ ใช่ครับ ค่ะ / ไม่ใช่
- ◆ การนับเลข 1 - 5
- ◆ นักเรียน ครู โรงเรียน

พืชผลหลัก :

ผลไม้ที่พบมาก :

หน่วยเงินตรา :

ศาสนาหลักมีอะไรบ้าง :

- ◆ จำนวนร้อยละของประชากรที่นับถือศาสนาเหล่านี้

วันหยุดที่สำคัญ (ให้ระบุวันที่) :

ด้านหลัง

ประเทศที่มีพรมแดน และ/หรือน่านน้ำติดกัน :

พื้นที่ :

ฤดู (ระบุเดือนของแต่ละฤดู) :

ประชากร :

ระบอบการปกครอง :

ข้อเท็จจริงสนุก ๆ หรือน่าสนใจ :

ระบายสีประเทศเมียนมาร์ในแผนที่ด้านล่าง

Courtesy Arizona Geographic Alliance (<http://geoalliance.la.asu.edu/azga>),
School of Geographical Sciences and Urban Planning, Arizona State University, cartographer Terry Dorschied

ใบงานประเทศสมาชิก : กัมพูชา

ภาษาราชการ :

คำพูดที่ใช้สำหรับ :

- ◆ สวัสดี (หรือประโยคทักทาย รวมทั้งภาษาท่าทางอื่นๆ เช่น การก้มศีรษะ)
- ◆ ขอขอบคุณ
- ◆ ใช่ครับ ค่ะ / ไม่ใช่
- ◆ การนับเลข 1 - 5
- ◆ นักเรียน ครู โรงเรียน

พืชผลหลัก :

ผลไม้ที่พบมาก :

หน่วยเงินตรา :

ศาสนาหลักมีอะไรบ้าง :

- ◆ จำนวนร้อยละของประชากรที่นับถือศาสนาเหล่านี้

วันหยุดที่สำคัญ (ให้ระบุวันที่) :

ด้านหลัง

ประเทศที่มีพรมแดน และ/หรือน่านน้ำติดกัน :

พื้นที่ :

ฤดู (ระบุเดือนของแต่ละฤดู) :

ประชากร :

ระบอบการปกครอง :

ข้อเท็จจริงสนุก ๆ หรือน่าสนใจ :

ระบายสีประเทศกัมพูชาในแผนที่ด้านล่าง

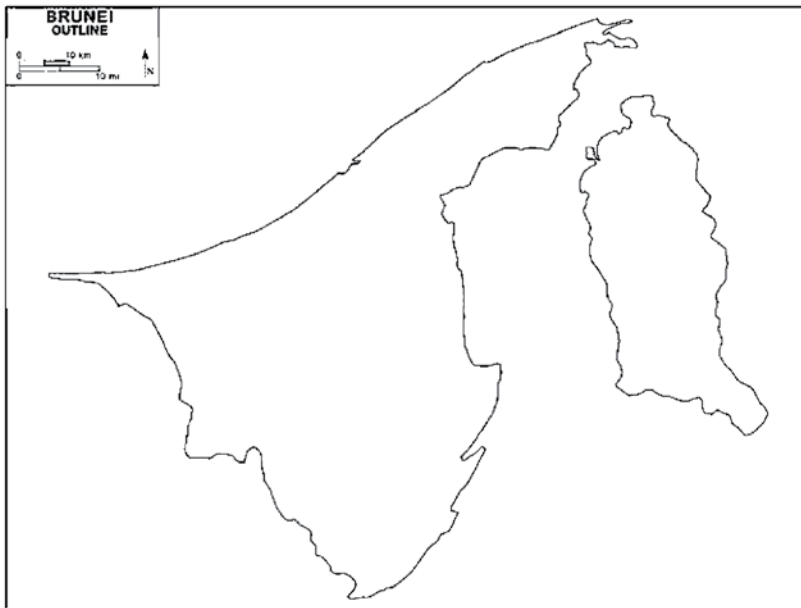

Courtesy Arizona Geographic Alliance (<http://geoalliance.la.asu.edu/azga>),
School of Geographical Sciences and Urban Planning, Arizona State University, cartographer Terry Dorschied

เอกสารประกอบการสอน : รูปประเทศสมาชิกอาเซียน

วาดแผนที่บนแผ่นโปสเตอร์ขนาดใหญ่ หรือครูอาจฉายแผนที่อาเซียนบนกระดานขนาดใหญ่ แล้วให้นักเรียนลากเส้นแผนที่ด้วยปากกา จากนั้นจึงตัดภาพออกมาเป็นรูปแต่ละประเทศ

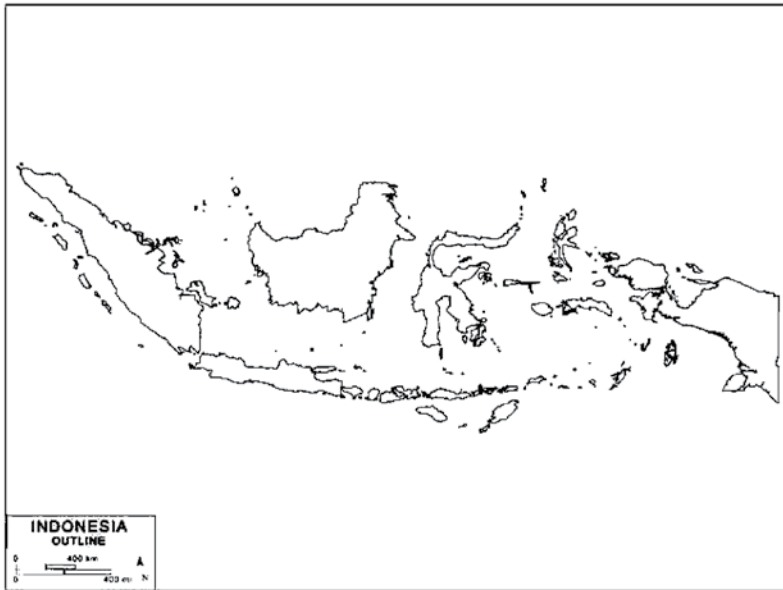
บรูไนดารุสซาลาม

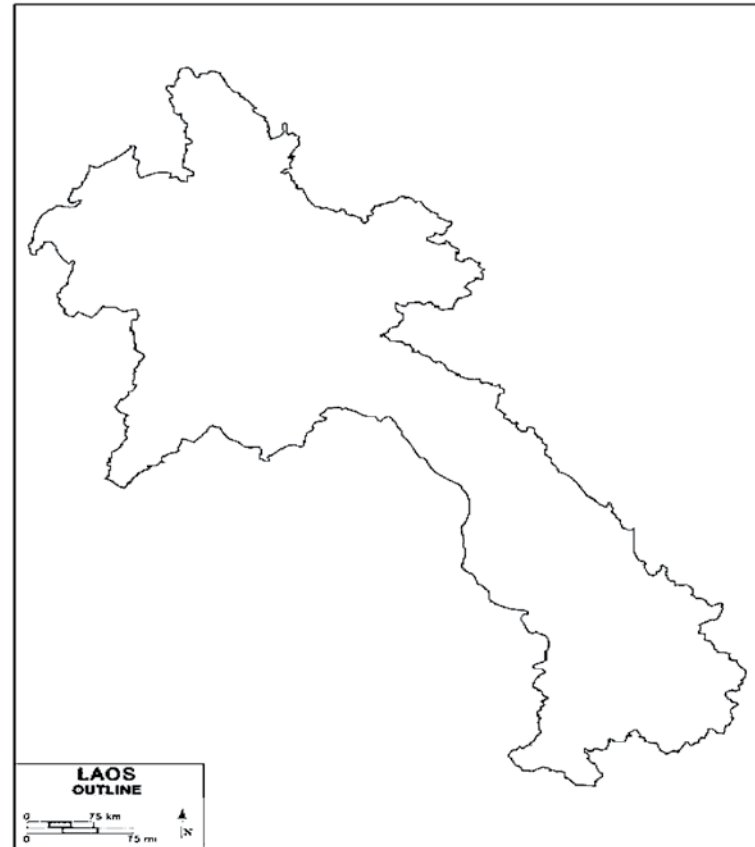
ราชอาณาจักรกัมพูชา

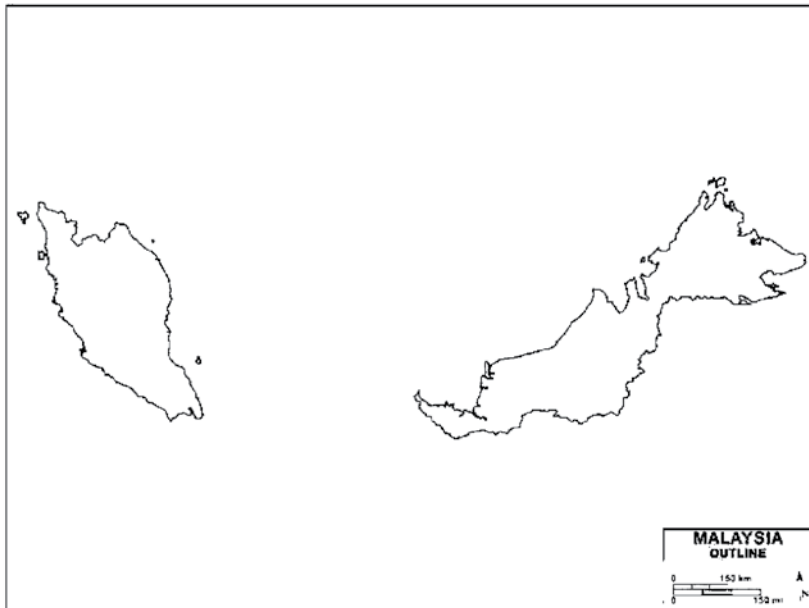
สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

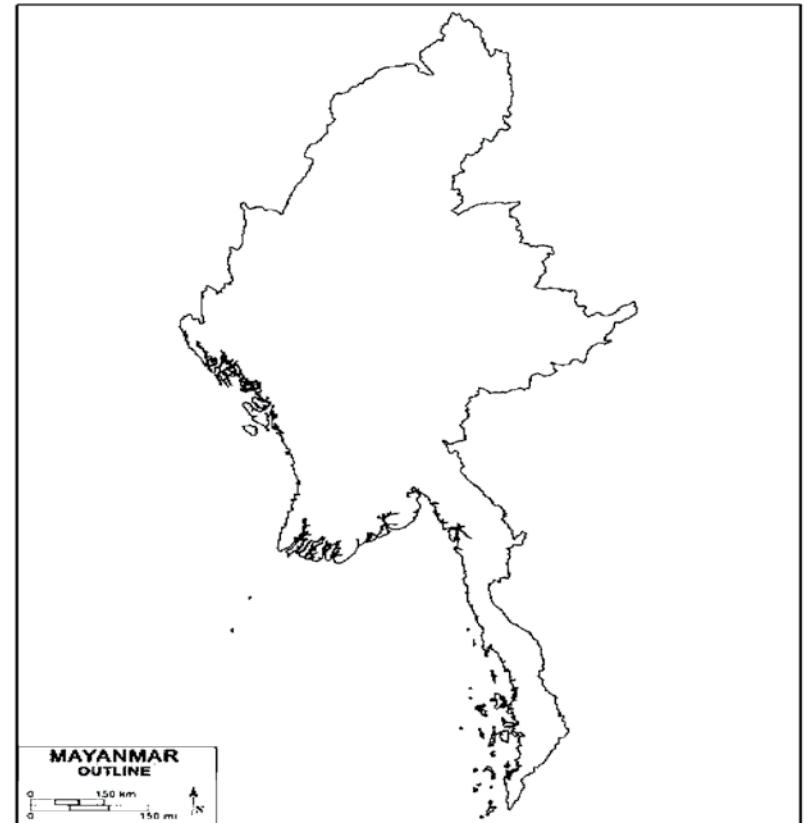
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

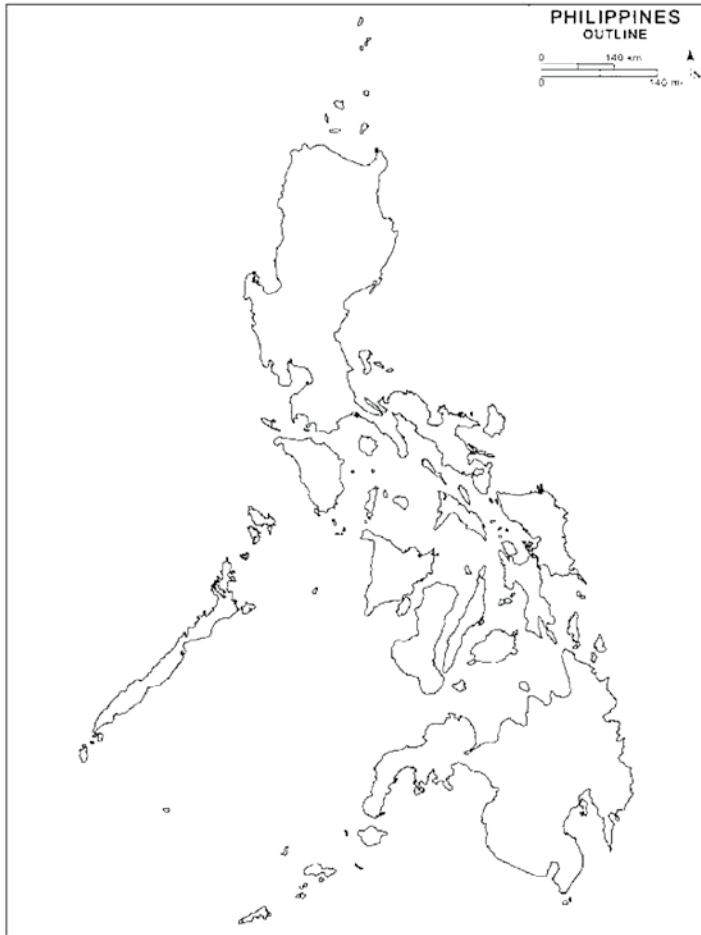
มาเลเซีย

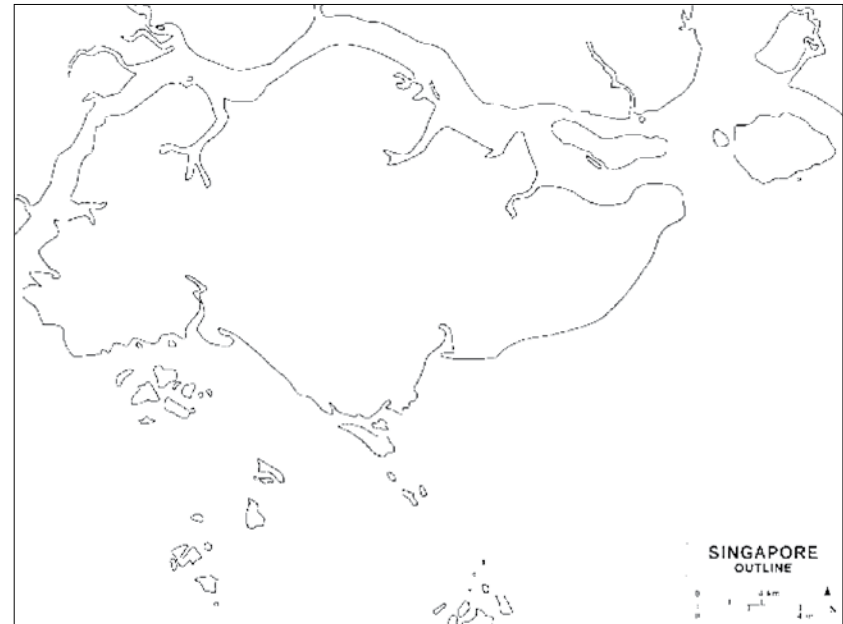
สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์

สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

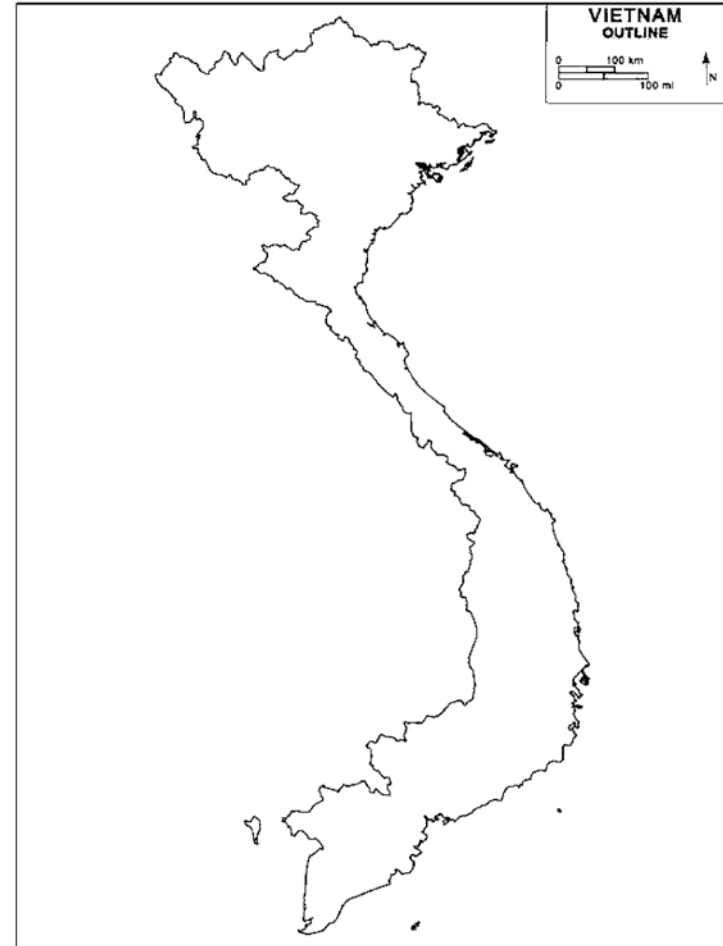
สาธารณรัฐสิงคโปร์

ราชอาณาจักรไทย

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

ตัวอย่าง แผนการจัดการเรียนรู้ : บอกเล่าเรื่องราวอาเซียน

ระดับชั้นเรียน/สาขาวิชา : ประถมศึกษาตอนปลาย/สังคมศึกษา

ภาพรวม : ให้นักเรียนใช้บทความจากหนังสือพิมพ์และจากการสัมภาษณ์คนในชุมชน เพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนในขณะที่ศึกษาสาเหตุจูงใจการก่อตั้งอาเซียน และเหตุผลของแต่ละประเทศในการเข้าร่วมเป็นสมาชิก นอกจากนี้ นักเรียนยังได้พิจารณาและเปรียบเทียบนานาทัศนะ และเชื่อมโยงความต้องการในชุมชนประเทศตนกับเป้าหมายและจุดประสงค์ 7 ข้อ ของปฏิญญาอาเซียน บทสรุป ให้นักเรียนทำโครงการเล่าเรื่องด้วยภาพ ซึ่งจะนำไปแสดงในเว็บไซต์เยาวชนอาเซียน เพื่อแบ่งปันข้อมูลกับเยาวชนอาเซียน และเรียนรู้เกี่ยวกับชุมชนของประเทศอื่นจากเว็บไซต์

ความเข้าใจที่คงทน :

ประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 10 ประเทศมารวมตัวกันเป็นอาเซียนเพื่อบรรลุเป้าหมายเดียวกัน

วัตถุประสงค์ของบทเรียน :

- ◆ นักเรียนสามารถอธิบายเหตุผลว่า ด้วยเหตุใดจึงก่อตั้งอาเซียน
- ◆ นักเรียนสามารถอธิบายได้ว่า อาเซียน ทำงานอย่างไร ระบุหลักการเฉพาะ และการนำหลักการไปใช้
- ◆ นักเรียนสามารถพิจารณาประโยชน์ของการเป็นสมาชิกอาเซียนที่มีต่อประเทศและชุมชนของตน
- ◆ นักเรียนสามารถเชื่อมโยงชุมชนของตนเข้ากับชุมชนของนักเรียนในประเทศอื่น ๆ ในอาเซียน

คำถามสำคัญ :

- ◆ ด้วยเหตุใดชาติต่าง ๆ จึงก่อตั้งและรวมตัวกันเป็นอาเซียน (สถานที่ ประชาชน)
- ◆ ประเทศสมาชิกมีเป้าหมายร่วมกันอย่างไร (ประชาชน แนวคิด)
- ◆ ประเทศสมาชิกเมื่อรวมตัวกันจะบรรลุเป้าหมายได้ง่ายกว่าการแยกกันอย่างไร (ประชาชน สถานที่ แนวคิด)

สื่อและเอกสารประกอบการสอน :

- ◆ ใบงานข่าวอาเซียน และใบงานอาเซียนของเรา
- ◆ บทสัมภาษณ์ ตอนนั้นคุณอยู่ไหน
- ◆ เป้าหมายและจุดประสงค์ 7 ข้อของปฏิญญาอาเซียน
- ◆ คำแนะนำการหาภาพ (สามารถปรับเปลี่ยนได้กรณีนักเรียนไม่มีกล้องถ่ายรูป)
- ◆ เอกสารประกอบการสอน วิธีการเล่าเรื่องด้วยภาพ (สามารถปรับเปลี่ยนได้กรณีนักเรียนไม่มีกล้องถ่ายรูป)
- ◆ กล้องถ่ายรูป หรือการพิมพ์ภาพจากอินเทอร์เน็ต
- ◆ เว็บไซต์ ASEAN Youth กับโปรแกรม Story Crafting (ถ้ามี)

เวลาที่ใช้ : บทเรียนนี้ใช้เวลา 3 คาบ หลังจบคาบที่ 1 ให้นักสัมภาษณ์เป็นการบ้าน และรวบรวมหาภาพประกอบ ซึ่งอาจใช้เวลาประมาณ 1 อาทิตย์ ส่วนคาบที่ 3 ให้นักเรียนรวบรวมข้อมูลที่ได้มาประกอบกันเป็นเรื่องเล่า เชื่อมโยงเป้าหมายของอาเซียนกับประเด็นต่าง ๆ ในชุมชนของตนเอง

อภิธานศัพท์ : ปฏิญญา หมายถึง ถ้อยแถลง หรือ การประกาศอย่างเป็นทางการ

ชุดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน : ให้นักเรียนช่วยกันคิดว่า จะถ่ายทอดเรื่องราว และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงอย่างไร (อาจเป็นการเล่า เขียน หรือการใช้ภาพ) ถامنักเรียน บทบาทของมุมมองในเรื่องเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง

ปัจจัยป้อน : ครูควรอธิบายการวิเคราะห์เรื่องราวของเหตุการณ์จากหนังสือพิมพ์ และช่วยสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการอภิปรายเรื่องสาเหตุจุดใจในการก่อตั้งอาเซียน

รูปแบบ : สาธิตการวิเคราะห์เรื่องราวจากหนังสือพิมพ์ การเข้าใจมุมมอง และสรุปความ

ขั้นตอนการสอน :

คาบที่ 1

- ◆ แบ่งนักเรียนในชั้นเป็น 5 กลุ่ม และแจกใบงานข่าวอาเซียน ให้แต่ละกลุ่ม

- ◆ แต่ละกลุ่มอ่านบทความกลุ่มละ 2 เรื่อง อภิปราย และกรอกข้อมูลในใบงานของตน
- ◆ สำหรับการบ้าน แจกเอกสารประกอบการสอน : บทสัมภาษณ์ ตอนนั้นคุณอยู่ไหน

คาบที่ 2

- ◆ กิจกรรมในห้องเรียน ให้แต่ละกลุ่มเปรียบเทียบสิ่งที่ได้จากการสัมภาษณ์ ครูนำอภิปรายเรื่องสาเหตุจูงใจในการก่อตั้งอาเซียน ตามข้อมูลที่นักเรียนได้จากการสะท้อนคิดการอ่านข่าว และจากการสัมภาษณ์ ครูเขียนเหตุผลหรือแรงจูงใจบนกระดาน
- ◆ แจกเอกสารประกอบการสอน : เป้าหมายและจุดประสงค์ 7 ข้อของปฏิญญาอาเซียน ทั้งชั้นอภิปรายเหตุผลที่ตนคิด เปรียบเทียบว่าเหมือนกับจุดประสงค์ทั้ง 7 ข้อดังกล่าวหรือไม่
- ◆ ทั้งชั้นอภิปรายเรื่อง สิ่งท้าทายต่าง ๆ ของชุมชนในประเด็นที่นักเรียนไปสัมภาษณ์มา พิจารณาว่าสอดคล้องกับเป้าหมายหรือจุดประสงค์ 7 ข้อหรือไม่ เรื่องใด ที่สอดคล้องกันเป็นอย่างมากและเรื่องใดที่พิจารณาแล้วไม่สอดคล้อง
- ◆ ให้แต่ละกลุ่มใช้ ใบงานอาเซียนของเรา เพื่อเลือกและตีกรอบ สิ่งท้าทายหรือปัญหาในชุมชน
- ◆ แจกเอกสารประกอบการสอน คำแนะนำการหาภาพ เพื่อให้กลุ่มใช้ในการรวบรวมภาพถ่าย

คาบที่ 3

- ◆ ให้นักเรียนใช้ภาพถ่ายมาประกอบกันเพื่อเล่าเรื่อง (พิมพ์จากอินเทอร์เน็ต หรือมีลติมีเดีย)

การฝึกปฏิบัติโดยการชี้แนะ : ครูช่วยนิเทศและแนะนำในระหว่างที่นักเรียนสร้างเรื่องด้วยภาพถ่าย

บทสรุป : นำเรื่องอาเซียนที่สร้างขึ้นไปอัพโหลดบนเว็บไซต์ใหม่ของอาเซียน เว็บไซต์ ASEAN Youth หรือส่งไปที่สำนักเลขาธิการอาเซียน หรือศูนย์อีสท์เวสต์ (East West Center) การอัพโหลดบนเว็บไซต์จะทำให้เยาวชนนักเรียนอาเซียนประเทศอื่น ๆ ได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น

การฝึกปฏิบัติอย่างอิสระ : ให้นักเรียนติดต่อกับเยาวชนกลุ่มอื่น ๆ ในอาเซียนทางอินเทอร์เน็ต และร่วมโครงการประชาคมร่วมกันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นปัญหาในอาเซียน

การประเมินผลที่เสนอแนะ :

- ◆ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มกรอกข้อมูลในใบงานชาวอาเซียน เพื่อแสดงความเข้าใจและวิเคราะห์แรงบันดาลใจ (ของแต่ละประเทศทั้ง 10 ประเทศ) ในการก่อตั้งอาเซียน (การประเมิน ระหว่างเรียน : ด้านที่ 1 - การอธิบาย และด้านที่ 2 - การตีความ)
- ◆ ให้นักเรียนแต่ละคนกรอกข้อมูลการสัมภาษณ์ ตอนนั้นคุณอยู่ไหน ให้ครบถ้วน รวบรวมมุมมองความประทับใจที่มีต่ออาเซียน เหตุผลที่แต่ละประเทศเข้าร่วมเป็นสมาชิก และประโยชน์ที่ได้รับ (การประเมินผลระหว่างเรียน : ด้านที่ 4 - มุมมอง)
- ◆ จัดการอภิปรายในชั้นเรียนเรื่องเป้าหมายของอาเซียน เปรียบเทียบสิ่งที่คล้ายคลึงและแตกต่างของเป้าหมายและจุดประสงค์ 7 ข้อในปฏิญญาอาเซียนกับมุมมองที่หลากหลาย (ที่ได้จากการสัมภาษณ์สมาชิกชุมชน) หาประเด็นท้าทายต่าง ๆ ที่เป็นประเด็นสำคัญในชุมชนร่วมกัน และแต่ละกลุ่มเลือกประเด็นที่ท้าทายมากกลุ่มละ 1 ประเด็น นำไปใช้เป็นหัวข้อในใบงานอาเซียนของเรา (การประเมินผลรวบยอด : ด้านที่ 2 - การตีความ และด้านที่ 4 - มุมมอง)
- ◆ ให้กลุ่มนักเรียนคัดเลือกภาพมาสิบถึงยี่สิบภาพ เพื่อสื่อความคิดและถ่ายทอดมุมมองต่อประเด็นต่าง ๆ ดังนี้คือ (1) ความสำคัญของประเด็น/สิ่งท้าทายต่อชุมชนของนักเรียน (2) ความสัมพันธ์ต่อชุมชนอาเซียนอื่น ๆ (3) อาเซียนสามารถช่วยจัดการกับประเด็นหรือสิ่งท้าทายนี้ได้อย่างไร ให้อัพโหลดเรื่องราวเกี่ยวกับอาเซียนบนเว็บไซต์ ASEAN Youth ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการสื่อสารและวิพากษ์วิจารณ์อย่างสร้างสรรค์ (การประเมินผลรวบยอด : ด้านที่ 2 - การตีความ และด้านที่ 4 - มุมมอง)

คำถามสรุป :

- ◆ สาเหตุจูงใจในการริเริ่มก่อตั้งอาเซียนมีอะไรบ้าง
- ◆ เพราะเหตุใด ต่อมาชาติอื่น ๆ จึงเข้าร่วมกันเป็นสมาชิกอาเซียน
- ◆ เป้าหมายและจุดประสงค์ 7 ข้อ ของปฏิญญาอาเซียนสามารถสนองตอบความต้องการในชุมชนของนักเรียนอย่างไร
- ◆ ทักษะคติหรือมุมมองต่าง ๆ มีอิทธิพลต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ในประเทศสมาชิกอาเซียนอย่างไร

การเชื่อมโยงกับสาขาวิชาอื่นในหลักสูตร : เชื่อมโยงต่อการศึกษามุมมองต่าง ๆ ในวิชาสังคมศึกษาและวิชาประวัติศาสตร์ การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ชุมชน ประเทศ และภูมิภาค ตลอดจนความพยายามในทางสร้างสรรค์ที่รวบรวมข้อมูลมาสร้างเรื่อง แต่งเรื่องใหม่ หรือเล่าเรื่องราวโดยใช้ภาพ หรือคลิปวิดีโอ

เอกสารประกอบการสอน : ใบบงานข่าวอาเซียน

แบ่งกลุ่ม มอบหมายให้ศึกษาข่าวแตกต่างกัน 5 ชุด แต่ละกลุ่มจะต้องอ่านบทความ 2 บทความจากหนังสือพิมพ์ (ซึ่งต้องค้นหาและคัดเลือกก่อน) เกี่ยวกับการก่อตั้งอาเซียนในปี พ.ศ. 2510 บทความแรกเป็นบทความที่มาจากประเทศผู้ก่อตั้ง บทความที่สองเป็นบทความจากประเทศที่ไม่ได้ก่อตั้งอาเซียน แต่เข้าร่วมภายหลัง ใบบงานด้านล่างเป็นการเปรียบเทียบเหตุผลของแต่ละประเทศในการก่อตั้งอาเซียนซึ่งอธิบายในบทความ

บทความจาก ประเทศผู้ร่วมก่อตั้งอาเซียน	สิ่งที่ประเทศเหล่านี้กล่าวถึงเหตุผลในการก่อตั้งอาเซียน
อินโดนีเซีย	
มาเลเซีย	
ฟิลิปปินส์	
สิงคโปร์	
ไทย	

บทความปี พ.ศ. 2510 จาก ประเทศผู้ไม่ได้ร่วมก่อตั้ง อาเซียน	สิ่งที่ประเทศเหล่านี้กล่าวถึงเหตุผลในการก่อตั้งอาเซียน
บรูไน	
เวียดนาม	
ลาว	
เมียนมาร์	
กัมพูชา	

เอกสารประกอบการสอน : บทสัมภาษณ์ ตอนนั้นคุณอยู่ที่ไหน

คำชี้แจง : ให้สัมภาษณ์ผู้ใหญ่ในครอบครัว หรือสมาชิกครอบครัวของเพื่อน 2 คน เกี่ยวกับอาเซียน โดยถามคำถามต่อไปนี้ และบันทึกคำตอบที่ได้จากการสัมภาษณ์

- ◆ คุณจดจำเรื่องการก่อตั้งอาเซียน เมื่อปี พ.ศ. 2510 ได้หรือไม่ และมีความประทับใจอย่างไร
- ◆ หากจำเรื่องการก่อตั้งอาเซียนไม่ได้ (เนื่องจากเกิดไม่ทัน หรือขณะนั้นอยู่ในวัยที่ยังจำความไม่ได้) คุณจำได้หรือไม่ว่า ได้ยินเกี่ยวกับอาเซียนเป็นครั้งแรกเมื่อใด และได้ยินจากที่ไหนหรือในบริบทใด
- ◆ คุณคิดว่าจุดประสงค์ของประเทศคุณที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกอาเซียนคืออะไร
- ◆ ประโยชน์ที่ได้รับทันทีจากการเข้าเป็นสมาชิกอาเซียนของประเทศหรือชุมชนของคุณคืออะไร
- ◆ อะไรคือ สิ่งท้าทายที่สำคัญที่สุด 2 เรื่องที่ชุมชนของคุณกำลังเผชิญอยู่ในขณะนี้

เอกสารประกอบการสอน : เป้าหมายและจุดประสงค์ 7 ข้อ ของปฏิญญาอาเซียน

- ◆ ส่งเสริมความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางสังคมและการพัฒนาทางด้านวัฒนธรรมส่งเสริมสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค
- ◆ ความร่วมมือกันและความช่วยเหลือกันและกันทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ และการบริหารในภูมิภาค
- ◆ ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในรูปของการฝึกอบรมและการวิจัย
- ◆ ให้ความร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการเกษตรและอุตสาหกรรม การขยายการค้า ตลอดจนการศึกษาปัญหาการค้าระหว่างประเทศ การปรับปรุงการขนส่งและการคมนาคม ตลอดจนการพัฒนามาตรฐานความเป็นอยู่ของประชาชน
- ◆ ส่งเสริมการศึกษาด้านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- ◆ เสริมสร้างความร่วมมืออาเซียนกับองค์การระหว่างประเทศและระดับภูมิภาค

เอกสารประกอบการสอน : ใบงานอาเซียนของเรา

ชื่อสมาชิกในกลุ่ม :

เค้าโครงเรื่อง :

- ◆ อะไร คือ ประเด็นหรือสิ่งท้าทายในชุมชนของนักเรียน
- ◆ ทำไมประเด็นหรือสิ่งท้าทายดังกล่าวจึงมีความสำคัญต่อชุมชน
- ◆ นักเรียนคิดว่าประเด็นของนักเรียนเกี่ยวข้องกับชุมชนอาเซียนอื่น ๆ หรือไม่ พร้อมบอกเหตุผลของการเกี่ยวข้อง หรือไม่เกี่ยวข้องเพราะอะไร
- ◆ ประเด็นหรือสิ่งท้าทายดังกล่าวอยู่ในเป้าหมายและจุดประสงค์ของปฏิญญาอาเซียนหรือไม่ อย่างไร
- ◆ ให้ถ่ายภาพชุมชนของนักเรียน เพื่อใช้ภาพในการเล่าเรื่องหัวข้อดังนี้
 - ➔ ความสำคัญของประเด็นนี้ต่อชุมชน
 - ➔ ความสัมพันธ์ของประเด็นนี้กับชุมชนอื่น ๆ
 - ➔ อาเซียนให้ความสำคัญกับประเด็นนี้ได้อย่างไร

เอกสารประกอบการสอน : คำชี้แจงการค้นหาและรวบรวมภาพ

นักเรียนจะเล่าเรื่องผ่านภาพอย่างไร อันดับแรก ครูคิดว่านักเรียนต้องการจะบอกเล่าอะไร โดยใช้คำตอบที่ได้จาก “เค้าโครงเรื่อง” และอ้างอิงถึงคำตอบเหล่านี้ในขณะที่ถ่ายภาพ ในขณะที่กำลังรวบรวมภาพ นักเรียนอาจเกิดความคิดใหม่ ๆ ให้ปรับเปลี่ยนการถ่ายทอดเรื่องราวใหม่ได้ในการถ่ายภาพ โดยใช้คำแนะนำดังต่อไปนี้

- ◆ จับกล้องให้มั่นด้วยสองมือขณะถ่ายภาพ
- ◆ พิงผนัง หรือทางเดินเข้าประตูเพื่อให้ร่างกายไม่เคลื่อนไหวขณะถ่ายรูป
- ◆ เลือกสิ่งที่จะถ่าย (เช่น คน สิ่งของ สถานที่) ที่นักเรียนต้องการสื่อความ
- ◆ มุมกล้องของนักเรียนเป็นอย่างไร ลองคิดว่าภาพที่ออกมาจะแตกต่างอย่างไร หากย่อเข่าถ่ายรูป หรือขึ้นไปยืนถ่ายรูปบนเก้าอี้แล้วถ่ายรูปโดยลดมุมกล้องลง หรือภาพจะเป็นอย่างไร หากเปลี่ยนไปยืนถ่ายรูปจากด้านข้าง ด้านหน้า หรือด้านหลังวัตถุที่นักเรียนต้องการถ่ายรูป

เทคนิคการถ่ายรูป

- ◆ กฎสามข้อ ลองจินตนาการแบ่งภาพ ตีเส้นแบ่งภาพที่ต้องการถ่ายออกเป็นช่อง แนวราบ 3 ช่อง และแนวตั้ง 3 ช่อง
- ◆ ช่างภาพหลายคนพบว่า หากโฟกัสจุดสนใจไปที่จุดตัดกันของเส้นที่แบ่งภาพ หรือตามแนวเส้น ภาพที่ออกมาจะดูน่าสนใจมากขึ้น
- ◆ ดูที่ขอบภายในกรอบภาพว่า มีสิ่งอื่นมาดึงความสนใจไปจากสิ่งที่นักเรียนกำลังถ่ายหรือไม่ หากมีให้เดินเข้าไปใกล้จุดโฟกัสมากขึ้น หรือยืนในมุมที่แตกต่างออกไปจะได้ไม่เห็นสิ่งที่มาบดเบือนความสนใจ ให้แน่ใจว่า ภายในกรอบภาพ มีสิ่งที่เราต้องการจะถ่าย ถ้าเก็บภาพได้ไม่หมดให้ถอยหลังเพื่อขยายมุมมอง หรืออาจขยับตำแหน่งที่ยืนถ่ายภาพ
- ◆ วิธีตรวจสอบว่านักเรียนถือกล้องตรงหรือไม่ ให้สังเกตที่เส้นขอบประตู ขอบหน้าต่าง เส้นแนวนอน หรือกึ่งไม้ที่เห็นในเฟรมถ่ายภาพ
- ◆ ให้เตรียมเอกสารใบขออนุญาตเผยแพร่ภาพไปด้วย กรณีที่ถ่ายภาพเยาวชนหรือภาพของนักเรียนเอง จะต้องแนบใบยินยอมที่ผู้ปกครองลงนามเมื่อนำไปเผยแพร่ในอินเทอร์เน็ต
- ◆ ไปถ่ายภาพ ช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ ให้กลุ่มรวบรวมภาพถ่ายให้ได้ 10 - 20 ภาพ ที่จะนำมาเล่าเรื่องของชุมชนนักเรียน นักเรียนอาจนัดกลุ่มเพื่อไปถ่ายภาพด้วยกัน หรือแบ่งให้แต่ละคนถ่ายภาพแต่ละส่วนแล้วนำมารวมกัน

เอกสารประกอบการสอน : คำแนะนำการหาภาพ (กรณีที่ไม่มียุทธศาสตร์)

เราจะใช้ภาพเล่าเรื่องจากภาพอย่างไร

สิ่งแรก คือ ครูต้องรู้ก่อนว่าจะสื่ออะไร นักเรียนเริ่มต้นจากใช้ใบงานอาเซียนของเรา ให้ดูใบงานไปด้วยขณะที่รวบรวมภาพเกี่ยวกับประเด็นที่นักเรียนเลือก อาจมีความคิดใหม่ ๆ เกิดขึ้นขณะที่ถ่ายภาพอย่างน่าประหลาดใจ นักเรียนสามารถปรับเปลี่ยนการถ่ายทอดเรื่องราวใหม่ได้

รวบรวมภาพจากแหล่งต่าง ๆ ในท้องถิ่น ซึ่งอาจเป็นภาพจากหนังสือพิมพ์ นิตยสาร ใบปลิว ภาพโปสเตอร์ หรือภาพถ่ายในอินเทอร์เน็ต ในขณะที่เลือกภาพ ให้นักเรียนถามตัวเองว่า

- ◆ สิ่งที่อยู่ในภาพนี้คืออะไร และรูปนี้ถ่ายทอดเรื่องราวอะไร
- ◆ ภาพนี้สะท้อนมุมมองของใคร แต่ละทีมควรรวบรวมภาพให้ได้ 10 - 20 ภาพ เพื่อนำมาแสดงในชั้นเรียน

เอกสารประกอบการสอน : วิธีการเล่าเรื่องด้วยภาพ หรือการใช้โปรแกรม Story Crafting

ชื่อสมาชิกในกลุ่ม :

- ◆ ทำงานเป็นทีม และอัปโหลดรูปภาพบนหน้าเว็บ Story Crafting ในเว็บไซต์ ASEAN Youth (กรณีที่มีอินเทอร์เน็ต) หรือวางรูปที่พิมพ์จากอินเทอร์เน็ตบนโต๊ะ หากใช้โปรแกรม Story Crafting ให้ทำตามขั้นตอนที่ระบุ หรือใช้ภาพที่พิมพ์จากอินเทอร์เน็ต หรือภาพถ่าย (แนะนำว่าวิธีนี้ง่ายกว่า) ให้ทำตามขั้นตอนดังต่อไปนี้
- ◆ ทบทวนคำตอบในใบงานอาเซียนของกลุ่ม ทดลองสลับสับเปลี่ยนการลำดับภาพ เพื่อเล่าเรื่องตามประเด็นคำตอบในใบงาน (หากขณะถ่ายภาพเกิดความคิดใหม่ อาจปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม)
- ◆ พิจารณาเป้าหมายของเรื่องที่จะถ่ายทอด นักเรียนต้องการให้ความรู้แก่สาธารณชน ต้องการให้ประชาชนตื่นตัว หรือต้องการแนะนำวิธีการแก้ไขปัญหา
- ◆ ในขณะที่จัดลำดับรูปภาพ ให้เลือกภาพที่ไม่สนับสนุนเรื่องราวของนักเรียนออกไป ถึงแม้ว่าเป็นภาพที่ดี การคัดภาพที่ไม่เกี่ยวข้องออกไป จะทำให้การเล่าเรื่องมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น แต่ละเรื่องจะใช้ภาพอย่างมาก 8 ภาพ
- ◆ เมื่อคัดเลือกรูปที่จะใช้ทั้งหมดได้แล้ว ให้เขียนข้อมูลต่อไปนี้ด้านหลังรูปแต่ละรูป (หรือพิมพ์ด้วยคอมพิวเตอร์กรณีที่ใช้โปรแกรมบนหน้าเว็บ Story Crafting)
 - ◆ ชื่อเมือง จังหวัด หรือบริเวณที่ถ่ายรูป
 - ◆ ฉากของรูปภาพ เช่น ครัวในบ้านของนักเรียน ห้องทดลองวิทยาศาสตร์ หรือสนามเด็กเล่นในโรงเรียน หรือสวนสาธารณะ
 - ◆ บรรยายภาพ 1 ประโยค
 - ◆ ให้คิดชื่อเรื่อง และเขียนชื่อเรื่องบนใบงานนี้
 - ◆ เรียงภาพให้เป็นระเบียบแบบใบงานนี้ พร้อมกับใบงานอาเซียนของเรา และส่งมอบให้ครู เพื่อนำไปเผยแพร่

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ : ทุกคนเห็นพ้องต้องกัน

ระดับชั้นเรียน/สาขาวิชา : มัธยมศึกษาตอนปลาย/สังคมศึกษา

ภาพรวม : นักเรียนคิดหาวิธีการบรรลุข้อตกลง และในขณะเดียวกันพิจารณาความซับซ้อนที่เกิดขึ้นเมื่อประชาชนหรือกลุ่มชนพยายามแก้ปัญหาความเห็นที่ต่างกันอย่างยุติธรรม หรือร่วมมือกันเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน นักเรียนจะได้ศึกษาวิธีการต่าง ๆ ที่อาเซียนใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ กัน เหตุผลที่อยู่เบื้องหลังการใช้วิธีการเหล่านี้ และผลประโยชน์ของการทำงานร่วมกัน แม้ว่าอาจก่อให้เกิดปัญหา

ความเข้าใจที่คงทน : ในยุคโลกาภิวัตน์ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนในการร่วมมือทางการเมือง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา และบรรลุความสำเร็จของเป้าหมาย

วัตถุประสงค์ของบทเรียน :

- ◆ นักเรียนสามารถชี้ให้เห็น ความสำเร็จหลักของอาเซียน และอธิบายสาระสำคัญของ ASEAN
- ◆ นักเรียนสามารถอ้างถึง และอธิบายการพิจารณาต่าง ๆ ร่วมกันในการออกกฎบัตรอาเซียน
- ◆ นักเรียนสามารถวิเคราะห์เป้าหมายปี ค.ศ. 2015 ของอาเซียน ประเมินว่าการรวมตัวทางสังคมและเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกอาเซียนสามารถทำให้เป้าหมายเหล่านี้สำเร็จได้อย่างไร
- ◆ นักเรียนสามารถติดต่อกับนักเรียนประเทศอื่น ๆ ในอาเซียน ซึ่งมีความต้องการของชุมชนที่คล้ายคลึงกัน และสร้างสื่อเพื่อประชาสัมพันธ์

คำถามสำคัญ :

- ◆ ประโยชน์ร่วมกันที่ประเทศสมาชิกได้รับจากการรวมตัวทางสังคมและเศรษฐกิจอันเกิดจากโลกาภิวัตน์มีอะไรบ้าง (สื่อ ประชาชน สถานที่)
- ◆ ด้วยเหตุใดความจำเป็นในการรวมตัวของอาเซียนในปัจจุบันจึงมีมากกว่าในหลายทศวรรษก่อน (ประชาชน แนวคิด)

สื่อและเอกสารประกอบการสอน :

- ◆ ใบงานรายการความสำเร็จอาเซียน

- ◆ ใบงานอาเซียนเห็นชอบ (แจกรายบุคคล)
- ◆ ใบงานร่างกฎบัตร (แจกรายกลุ่ม)
- ◆ ใบงานหลักการและเป้าหมายของอาเซียน
- ◆ หลักการและวัตถุประสงค์ของกฎบัตรอาเซียน (ข้อมูลจริง)
- ◆ กลยุทธ์แนวทางการนำไปสู่ความเป็นประชาคมอาเซียน
- ◆ ข้อมูลจากห้องสมุดหรืออินเทอร์เน็ต
- ◆ ข้อมูลเพื่อนำมาทำโปสเตอร์หรือสื่อผสม
- ◆ เว็บไซต์ ASEAN Youth

เวลาที่ใช้ : 3 คาบ และเวลาสำหรับงานที่มอบหมายในชั้นเรียน หรือการบ้านเพื่อหาข้อมูลจากห้องสมุดหรืออินเทอร์เน็ต

อภิธานศัพท์ :

- ◆ กฎบัตร หมายถึง เอกสารที่เขียนขึ้นมาเพื่อการสร้างองค์กร สถาบัน โดยอธิบายบทบาทหน้าที่ สิทธิ และสิทธิพิเศษ
- ◆ โลกาภิวัตน์ หมายถึง สภาพการณ์ที่เป็นผลจากการค้าเสรี การไหลเข้าออกโดยเสรีของเงินทุน และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างมากมาย
- ◆ ฉันทามติ หมายถึง ข้อตกลงของคนส่วนใหญ่
- ◆ ให้สัตยาบัน หมายถึง ลงนามหรือตกลงอย่างเป็นทางการ
- ◆ ผลลัพธ์ หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นตามมา อันเป็นผลกระทบหรือผลที่เกิดขึ้น

ชุดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน : ให้นักเรียนเขียนข้อความหนึ่งย่อหน้าเกี่ยวกับการบรรลุ การเห็นชอบร่วมกัน หรือการจัดการกับความขัดแย้งกับเพื่อนของตน (อาจเป็นญาติ หรือเพื่อน) นักเรียนใช้กลวิธีอะไร และจะเกิดอะไรขึ้นถ้านักเรียนไม่ใช้กลวิธีนี้

ปัจจัยป้อน : ถ้าจำเป็น อธิบายเหตุผล ทำไมจึงต้องมีการก่อตั้งอาเซียน และยกตัวอย่างหลักการทำงานของอาเซียน

รูปแบบ : ควรสาธิตการเปรียบเทียบจากใบงานของนักเรียนกับข้อมูลจริงของอาเซียน

ขั้นตอนการสอน

คาบที่ 1

- ◆ แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย ทำโครงการ โดยมอบหมายให้แต่ละกลุ่มไปค้นคว้าหนึ่งหัวข้อจากรายการผลสำเร็จของอาเซียน นักเรียนอาจใช้สิ่งพิมพ์หรืออินเทอร์เน็ต เพื่อศึกษาตัวอย่างของข้อตกลงที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของอาเซียน อาจค้นหาข้อตกลงบางข้อจากระบบฉันทามติของอาเซียน (ASEAN Consensus System) หรือจากหัวข้ออื่น ๆ เช่น สนธิสัญญาเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยมีการให้สัตยาบัน 7 ข้อ ข้อตกลงอาเซียนว่าด้วยมลพิษจากหมอกควันข้ามแดนซึ่งมีการให้สัตยาบัน 6 ข้อ บางโครงการของอาเซียนดำเนินการแบบทวิภาคี หรือไตรภาคี หมายถึงสองหรือสามประเทศที่มีความพร้อมอาจเข้าร่วมโครงการ และประเทศอื่น ๆ เข้าร่วมเมื่อมีความพร้อม
- ◆ การบ้านหรืองานในชั้นเรียน ให้กลุ่มค้นคว้าปัญหาของประเทศสมาชิกในขณะนั้น วิธีการแก้ปัญหา ผลลัพธ์ทั้งระยะสั้นและระยะยาว

คาบที่ 2

- ◆ ให้กลุ่มนำเสนอโครงการของตนหน้าชั้น แต่ให้นักเรียนแต่ละคนใช้ใบงานอาเซียนเห็นชอบของตัวเองในการติดตามว่า มีการบรรลุข้อตกลงร่วมกันได้อย่างไร และประโยชน์มีอะไรบ้าง

การร่างกฎบัตร

- ◆ ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มใหม่ แต่ละกลุ่มเป็นตัวแทนของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ ในบริบทที่สมมุติว่า เดือนนี้คือเดือนธันวาคม พ.ศ. 2548 วันที่ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนในขณะนั้นตัดสินใจตั้งกฎบัตร
- ◆ ให้นักเรียนใช้ใบงาน เรื่องอาเซียนเห็นชอบ เป็นข้อมูลอ้างอิงในการกรอกใบงานร่างกฎบัตร ช่วยกันหาข้อดีและข้อเสียของโครงสร้างข้อตกลงจากใบงานอาเซียนเห็นชอบ และเขียนข้อดีของกฎบัตร วงกลมข้อดีที่ทุกคนคิดว่าสำคัญที่สุด
- ◆ ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในชั้นเรียนถึงข้อดีที่กลุ่มตนคิดว่าเป็นข้อดีที่สุด และเขียนบนกระดาน

คาบที่ 3

การประชุมรัฐมนตรี

- ◆ สมมติให้ตัวแทนแต่ละกลุ่ม เป็นรัฐมนตรีของประเทศ แยกย้ายกันเข้าร่วมประชุมรัฐมนตรีอาเซียน (จำนวนกลุ่มขึ้นอยู่กับขนาดของชั้นเรียน บางชั้นเรียนอาจแบ่งได้ 2 กลุ่ม บางชั้นเรียนอาจแบ่งได้มากกว่านั้น) ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มหารือกับตัวแทนของประเทศอื่น ๆ ช่วยกันระดมความคิด หาหลักการและวัตถุประสงค์ของอาเซียน โดยใช้เอกสารประกอบการสอนหลักการและวัตถุประสงค์อาเซียน ให้กลุ่มอภิปรายและเห็นชอบ ตั้งหลักการและวัตถุประสงค์อย่างละ 5 ข้อ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาสร้างโปสเตอร์หรือสื่อผสม
- ◆ แจกหลักการและวัตถุประสงค์กฎบัตรอาเซียน ปี พ.ศ. 2551 ให้ทุกกลุ่ม แล้วให้นักเรียนเปรียบเทียบข้อมูลของตัวเองกับข้อมูลจริง
- ◆ ให้กลุ่มต่าง ๆ สืบหาเป้าหมายในแผนกลยุทธ์ประชาคมอาเซียน เลือกเป้าหมาย 1 อย่างที่คิดว่าสำคัญต่อชุมชน ก่อนอื่นให้นักเรียนประเมินว่า เป้าหมายสอดคล้องกับหลักการและวัตถุประสงค์ของกฎบัตรอย่างไร ต่อมาให้นักเรียนเชื่อมโยงข้อมูลนี้กับประเด็นในชุมชนของตน แล้วเตรียมนำเสนอ ด้วยภาพโปสเตอร์หรือสื่อผสมเกี่ยวกับเป้าหมายมีผลต่อประเด็นในชุมชนของตนอย่างไร และความคืบหน้าหลังจากมีการกำหนดเป้าหมาย ในปี พ.ศ. 2552 และผลที่คาดหวังในปี พ.ศ. 2558 ให้กลุ่มกำหนดสิ่งที่ยังจำเป็นต้องให้ความสนใจในประเด็นนี้ ใช้การนำเสนอนี้จัดเตรียมคำร้อง หรือจดหมายเปิดผนึกถึงรัฐบาล และสำนักเลขาธิการอาเซียน

การฝึกปฏิบัติโดยการชี้แนะ : การร่างกฎบัตร และการประชุมรัฐมนตรี จะต้องมีการคอยให้คำแนะนำ

บทสรุป : นำการนำเสนอ คำร้อง จดหมายเปิดผนึกลงบนเว็บไซต์ ASEAN Youth และให้นักเรียนได้ติดต่อกับเยาวชนอาเซียนประเทศอื่น ๆ ทางอินเทอร์เน็ต

การประเมินผลที่เสนอแนะ :

- ◆ ให้นักเรียนรอกข้อมูลในใบงานอาเซียนเห็นชอบ และใบงานที่แต่ละกลุ่มจัดทำขึ้นจากการค้นคว้าความสำเร็จของอาเซียน ข้อมูลที่ได้ควรครอบคลุมถึงประเทศสมาชิกอาเซียนที่เกี่ยวข้องในช่วงที่มีข้อขัดแย้ง มีการแก้ไขปัญหาอย่างไร ผลระยะสั้นและระยะยาวจากข้อตกลงอาเซียน จากนั้นนำเสนอต่อชั้นเรียน ให้นักเรียนแสดงมุมมองที่ปราศจากอคติของประเทศที่แต่ละกลุ่มเป็นตัวแทน แสดงข้อวิพากษ์เรื่องผลจากข้อตกลงอาเซียน (การประเมินผลระหว่างเรียน : ด้านที่ 1 - การอธิบาย ด้านที่ 2 - การตีความ และด้านที่ 4 - มุมมอง)

- ◆ กระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในฐานะตัวแทนประเทศสมาชิกอาเซียน แสดงบทบาทสมมติเข้าประชุมสุดยอดอาเซียนเพื่อร่างกฎบัตร ใช้ข้อมูลที่ได้จากกิจกรรมอาเซียนเห็นชอบเพื่อแสดงจุดยืนจากมุมมองของประเทศที่ตนเองเป็นตัวแทน และมีส่วนร่วมในที่ประชุมรัฐมนตรี และแสดงความคิดเห็นเพื่อให้ได้หลักการ 5 ข้อ และวัตถุประสงค์ 5 ประการ ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบร่วมกัน (การประเมินผลระหว่างเรียน : ด้านที่ 2 - การตีความ และด้านที่ 4 - มุมมอง)
- ◆ ให้กลุ่มนำเสนอด้วยภาพหรือสื่อผสม หรือเขียนจดหมายเปิดผนึกถึงรัฐบาล หรือสำนักเลขาธิการอาเซียน นักเรียนควรมุ่งเน้นที่เป้าหมาย (แผนกลยุทธ์ประชาคมอาเซียน) ซึ่งเกี่ยวข้องกับประเด็นของชุมชนที่สอดคล้องกับหลักการและวัตถุประสงค์ของกฎบัตรอาเซียน งานสุดท้ายนักเรียนควรตอบคำถามสำคัญได้อย่างชัดเจน ได้แก่
 - 1) ประโยชน์ร่วมกันที่ประเทศสมาชิกอาเซียนได้รับการรวมตัวทางสังคมและเศรษฐกิจอันเกิดจากโลกาภิวัตน์มีอะไรบ้าง
 - 2) ผลประโยชน์ของภูมิภาคอาเซียนอาจทำลายต่อประเทศสมาชิกแต่ละประเทศอย่างไร
 - 3) ด้วยเหตุใดอาเซียนจึงจำเป็นต้องรวมตัวกันมากกว่าในทศวรรษที่ผ่านมา (การประเมินผลรวบยอด : ด้านที่ 2 - การตีความ และด้านที่ 4 - มุมมอง)

คำถามสรุป

- ◆ เพราะอะไรการบรรลุข้อตกลงจึงมีความยุ่งยากซับซ้อน
- ◆ ประเด็นปัญหาอะไรบ้างที่ได้รับการแก้ไขจากการก่อตั้งกฎบัตรของอาเซียน
- ◆ การประกาศเป้าหมายอย่างชัดเจนของอาเซียนเป็นประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่นอย่างไร

การเชื่อมโยงกับสาขาวิชาอื่นในหลักสูตร : บทเรียนนี้สามารถเชื่อมโยงกับรายวิชาอื่น ๆ ในหลักสูตรทางด้านเศรษฐกิจ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง โดยให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเรื่องสนธิสัญญา ข้อตกลง ปรัชญาและเหตุผลต่าง ๆ นอกจากนั้นสามารถนำความรู้ไปเชื่อมโยงกับวิชาวิทยาศาสตร์และสุขศึกษาโดยการเปรียบเทียบเป้าหมายและผลลัพธ์

เอกสารประกอบการสอน : รายการความสำเร็จอาเซียน

ความสำเร็จโดยรวมของอาเซียน มีดังต่อไปนี้

- ◆ การสถาปนาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศต่าง ๆ
- ◆ การสร้างเครือข่ายระหว่างผู้กำหนดนโยบายเพื่อให้เกิดความร่วมมือกัน
- ◆ การพัฒนาความรู้สึกร่วมกันในระดับภูมิภาค
- ◆ การบูรณาเศรษฐกิจในระดับภูมิภาค
- ◆ การปกป้องสิ่งแวดล้อม
- ◆ การปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ
- ◆ การป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อ
- ◆ การลดช่องว่างทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิกเก่าและประเทศสมาชิกใหม่
- ◆ การส่งเสริมการท่องเที่ยวในภูมิภาค
- ◆ การเตรียมการป้องกันและจัดการกับภัยพิบัติธรรมชาติ
- ◆ การสนับสนุนสถานภาพของผู้หญิงให้เท่าเทียมกับผู้ชาย
- ◆ การป้องกันความขัดแย้งระหว่างประเทศหรือในหมู่ประเทศสมาชิก

เอกสารประกอบการสอน : ใบบงานอาเซียนเห็นชอบ (รายบุคคล)

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมความคิดเห็นตามใบบงานนี้ แต่ให้นักเรียนแต่ละคนนำใบบงานเพื่อทำกิจกรรมเวลาแห่งกฎบัตรและกิจกรรมรัฐมนตรีมีการประชุมศึกษาข้อตกลงเฉพาะที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของอาเซียนข้อใดข้อหนึ่ง โดยค้นหาจากเว็บไซต์ของอาเซียน [http : //www.aseansec.org](http://www.aseansec.org). โดยเฉพาะหน้า [http : //www.aseansec.org/19573.htm](http://www.aseansec.org/19573.htm) เพื่อหาข้อมูล และตอบคำถามดังต่อไปนี้

- ◆ ปัญหาหรือสิ่งท้าทายมีอะไรบ้าง
- ◆ ผลกระทบต่อประเทศใดประเทศหนึ่งหรือต่อหลาย ๆ ประเทศมีอะไรบ้าง
- ◆ รูปแบบหรือวิธีการที่หลายๆ ประเทศใช้เพื่อให้บรรลุข้อตกลงมีอะไรบ้าง
- ◆ ในตอนแรกมีกี่ประเทศที่เห็นด้วยกับการก่อตั้งอาเซียน
- ◆ มีประเทศอื่น ๆ เข้าร่วมเป็นสมาชิกอาเซียนภายหลังหรือไม่ (ถ้ามีให้ระบุว่าประเทศอะไรบ้าง)
- ◆ ข้อตกลงมีอะไรบ้าง
- ◆ ผลกระทบระยะสั้นมีอะไรบ้าง
- ◆ ผลลัพธ์ระยะยาวคืออะไร
- ◆ ประเทศที่ร่วมทำข้อตกลงได้ประโยชน์อย่างไรบ้าง
- ◆ ประเทศสมาชิกอาเซียนอื่น ๆ ได้ประโยชน์ด้วยหรือไม่ (ถ้ามี ได้ประโยชน์อย่างไร)
- ◆ ประเทศอื่น ๆ นอกอาเซียนได้ประโยชน์ด้วยหรือไม่

เอกสารประกอบการสอน : ใบบางร่างกฎบัตร (รายกลุ่ม)

ให้สมมติว่า เป็นตัวแทนของรัฐมนตรีประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ นำเสนอข้อตกลงที่ค้นคว้าจากใบบางอาเซียนเห็นชอบ โดยกรอกข้อมูลดังต่อไปนี้

จุดประสงค์ข้อตกลง	ประเภทข้อตกลง*	ปีที่ประกาศใช้	ประเทศที่เห็นด้วย	ข้อตกลงที่ก่อให้เกิดประโยชน์ถึงปัจจุบัน	ข้อเสียที่ส่งผลกระทบต่อปัจจุบัน

หลังจากที่อาเซียนได้ดำเนินการกว่าสี่สิบปี โดยยึดข้อตกลงที่ไม่เป็นทางการ ความสัมพันธ์ส่วนตัว และความเข้าใจโดยปริยาย ด้วยเหตุใดอาเซียนจึงตัดสินใจร่างกฎบัตรในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2548

กลุ่มระดมความคิดเกี่ยวกับข้อดีของกฎบัตร :

ประโยชน์ที่สำคัญที่สุดคือ :

*หมายเหตุ ประเภทข้อตกลงควรเป็นเรื่องการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

เอกสารประกอบการสอน : ใบบานหลักการและวัตถุประสงค์อาเซียน

ให้กลุ่มอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (อนุญาตให้เปิดพจนานุกรมหรือเอกสารอ้างอิงอื่น ๆ ประกอบ) จะอธิบายความหมายของหลักการและวัตถุประสงค์อย่างไร เขียนคำจำกัดความด้วยดินสอเพื่อจะได้ปรับแก้ได้

หลักการ

วัตถุประสงค์

วงคำตอบที่ดีที่สุด 5 คำตอบของหลักการและวัตถุประสงค์ข้างต้น

เอกสารประกอบการสอน : แผนกลยุทธ์ประชาคมอาเซียน พ.ศ. 2552 - 2558

ให้เลือกเป้าหมายโดยรวมหน้า 7 - 19 จาก [http : //www.asean.org/publications/RoadmapASEANCommunity.pdf](http://www.asean.org/publications/RoadmapASEANCommunity.pdf)

เอกสารประกอบการสอน : หลักการและวัตถุประสงค์กฎบัตรอาเซียน ปี พ.ศ. 2551

การก่อตั้ง

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียนก่อตั้งเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 ในกรุงเทพมหานคร ประเทศไทย ด้วยการลงนามในปฏิญญาอาเซียน (ปฏิญญากรุงเทพฯ) โดยประเทศผู้ริเริ่มก่อตั้งอาเซียน ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และประเทศไทย ต่อมาบรูไนดารุสซาลาม เข้าเป็นสมาชิกเมื่อ พ.ศ. 2527 เวียดนามเข้าร่วมเป็นสมาชิกอาเซียนเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2538 ขณะที่ลาวและสหภาพเมียนมาร์ เข้าร่วมเป็นสมาชิกเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2540 และประเทศสุดท้าย คือ กัมพูชาที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกอาเซียนเมื่อวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2542 ปัจจุบันอาเซียนมีประเทศสมาชิกทั้งหมด 10 ประเทศ

เป้าหมายและวัตถุประสงค์

ตามที่ได้ระบุในปฏิญญาอาเซียน เป้าหมายและจุดประสงค์ของอาเซียน มีดังต่อไปนี้

- ◆ เร่งรัดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางสังคมและการพัฒนาด้านวัฒนธรรมในภูมิภาค
- ◆ ส่งเสริมสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค โดยการเคารพหลักความยุติธรรมและหลักแห่งนิติธรรมในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในภูมิภาค ตลอดจนยึดมั่นในหลักการแห่งกฎบัตรสหประชาชาติ
- ◆ ส่งเสริมความร่วมมือและความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์และการบริหารจัดการให้มีความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในรูปของการฝึกอบรมและการวิจัยในด้านการศึกษา วิชาชีพ เทคนิค และการบริหาร
- ◆ ร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเกษตรและอุตสาหกรรม การขยายการค้า ตลอดจนการศึกษาปัญหาการค้าระหว่างประเทศ การปรับปรุงการขนส่งและการคมนาคม ตลอดจนการพัฒนามาตรฐานความเป็นอยู่ของประชาชน
- ◆ ส่งเสริมด้านการศึกษาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- ◆ ดำรงความร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างอาเซียนกับองค์กรระหว่างประเทศ หรือองค์กรภูมิภาคซึ่งมีหลักการและจุดประสงค์ที่คล้ายกัน และศึกษาหาแนวทางเพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศมากยิ่งขึ้น

หลักการพื้นฐาน

ความสัมพันธ์ของประเทศสมาชิก ได้นำมาสู่หลักการพื้นฐานดังนี้ ซึ่งอยู่ในสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. 2519

(Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia 1976 หรือ TAC)

- ◆ เคารพในเอกราช อำนาจอธิปไตย ความเสมอภาค บูรณภาพแห่งดินแดนและอัตลักษณ์ประจำชาติในทุกประเทศ
- ◆ ทุกประเทศมีสิทธิในปกครองตนเองโดยปราศจากการแทรกแซง การโค่นล้มหรือการบีบบังคับจากภายนอก
- ◆ การไม่แทรกแซงกิจการภายในซึ่งกันและกัน
- ◆ การแก้ไขปัญหาคัดแย้งโดยสันติวิธี
- ◆ การประกาศเลิกการคุกคามและการใช้กำลัง
- ◆ การร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพต่อกัน

บทที่ 2

การเห็นคุณค่าของอัตลักษณ์และความหลากหลาย

ในบทนี้ ผู้เรียนจะได้สำรวจความหลากหลายในอาเซียน และค้นหาวิธีการที่ความหลากหลายเหล่านี้ช่วยสร้างชุมชน สิ่งแวดล้อม สังคม และระบบการเมืองที่มีความยืดหยุ่นมากขึ้น และที่สำคัญ ในบทนี้จะช่วยเตรียมผู้เรียนให้ตรวจสอบชุมชน ความเป็นอยู่ และความเชื่อที่โดดเด่นเฉพาะตัวและมีคุณค่าในชุมชนของตนเอง

ในกรอบเนื้อหานี้ครอบคลุมความคิดรวบยอดที่คงทน ดังต่อไปนี้

- ◆ ประชาชนในอาเซียนมีอัตลักษณ์ที่หลากหลายซึ่งอาจได้รับอิทธิพลจากสิ่งต่าง ๆ ได้แก่ ภูมิศาสตร์ เชื้อชาติ ภาษา ชาติพันธุ์ สถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา ศาสนา อายุ เพศ และความสนใจอย่างมีอาชีพในการประกอบอาชีพและการแสวงหาความรู้

- ◆ การเห็นคุณค่าของความหลากหลายก่อให้เกิดความรู้สึกซาบซึ้ง และรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของอัตลักษณ์มากขึ้น และมีบทบาทสำคัญ ต่อความเป็นอยู่ที่ดีของแต่ละบุคคล สังคม และระบบนิเวศ ในภูมิภาค
- ◆ ประวัติศาสตร์และวิธีการที่ประวัติศาสตร์ได้รับการบันทึก การจดจำ และการตีความ ก่อให้เกิดอัตลักษณ์ของแต่ละบุคคล และอัตลักษณ์ร่วมของประชาชนในภูมิภาคอาเซียน

ในประวัติศาสตร์และสังคมศึกษา ผู้เรียนอาจสำรวจเกี่ยวกับการเฉลิมฉลองที่หลากหลายทั่วภูมิภาคอาเซียน และพิจารณาแนวปฏิบัติที่เหมือนกัน เช่น การนำผู้คนมารวมตัวกันและการสืบทอดขนบธรรมเนียมประเพณี สำหรับวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพทั้งในระดับเล็ก หรือระดับใหญ่ และความสำคัญในการรักษา ระบบนิเวศที่สมบูรณ์ ในหน้าที่พลเมืองและจริยศึกษา พวกเขาสามารถสำรวจว่า กลุ่มสามารถแยกตัวและอยู่ร่วมกันได้อย่างไร ในขณะเดียวกัน ภาษาและวรรณกรรมสามารถดูว่าความแตกต่างทางวัฒนธรรมปรับระบบการเขียนให้ สอดคล้องกับภาษาพูดได้อย่างไร ในศิลปะ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ว่า ศิลปะ ช่วยถ่ายทอดและเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมได้อย่างไร ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เหล่านี้ ผู้เรียนจะได้เห็นคุณค่าของความหลากหลายที่ส่งผลต่อคุณลักษณะรวมทั้ง ของตนเอง ชุมชน ชาติ และภูมิภาค กรอบเนื้อหาหลักสูตรที่แสดง ในกรอบเนื้อหา นี้ มีดังต่อไปนี้

ระดับประถมศึกษาตอนปลาย : การเห็นคุณค่าของอัตลักษณ์และความหลากหลาย			
สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
ประวัติศาสตร์ และสังคมศึกษา	การเฉลิมฉลองและพิธีกรรมนำพาผู้คนมารวมตัวกัน	ด้วยเหตุใดประเพณีจึงมีความสำคัญเมื่อมีการเฉลิมฉลอง (ประชาชน สถานที่ แนวคิด)	ให้นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับพิธีกรรมต่าง ๆ (งานแต่งงาน งานศพ งานอุปสมบทหรือพิธีรับศีล) และเทศกาลวันหยุดในอาเซียน และหาความคล้ายคลึงที่พิธีกรรมต่าง ๆ นำพาผู้คนให้มารวมตัวกัน และเสริมแรงด้วยวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่เหมือนกัน
	คนปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมผ่านวัฒนธรรมและวิถีการดำเนินชีวิต	ภูมิศาสตร์และภูมิอากาศมีอิทธิพลต่อชีวิตประจำวันอย่างไร (ประชาชน สถานที่)	ใช้รูปแผนที่ และแผนที่ว่าง (ที่ไม่มีรายละเอียด) สร้างแผนที่แสดงสภาพภูมิอากาศ และสภาพแวดล้อมของอาเซียน และให้นักเรียนหาและทำเครื่องหมายสิ่งที่เหมือนกัน (เช่น ชายฝั่ง ภูเขา ป่า เกาะ และแผ่นดินใหญ่) และเชื่อมโยงสิ่งเหล่านี้กับความแตกต่างกันในการดำเนินชีวิตประจำวัน

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	ระบบนิเวศของอาเซียน ประกอบด้วย ความหลากหลาย อย่างมากมายของสิ่งที่มีชีวิต และสิ่งที่ไม่มีชีวิตในทุกระดับ	ระบบนิเวศประกอบด้วยอะไร และ องค์ประกอบในระบบนิเวศมีปฏิสัมพันธ์กัน อย่างไร (สถานที่ สื่อ)	กิจกรรม “หนึ่งตารางเมตร” พานักเรียนไปสถานที่ธรรมชาติ (เช่น แอ่งน้ำบนชายหาด หรือวนอุทยาน หรือสวนสาธารณะ) นักเรียนวัดพื้นที่หนึ่งตารางเมตร และวาด หรือเขียนรายการ ชนิดของพืช แมลง หรือสัตว์ (หรือสิ่งที่บ่งชี้ว่ามีแมลงหรือ สัตว์ชนิดนั้นอยู่ เช่น ไยแมงมุม รังนก) ที่นักเรียนเห็น จากนั้น ให้พิจารณาพื้นที่สิบตารางเซนติเมตร โดยทำกิจกรรมเหมือนเดิม อีกครั้ง แต่ให้สังเกตและบันทึกในรายละเอียดมากขึ้น
หน้าที่พลเมือง และจริยศึกษา	ทุกวัฒนธรรมต่างมีความแตกต่างของ ขนบธรรมเนียม รวมถึง มีวิธีการในการปฏิสัมพันธ์ ที่ต่างกัน	วัตถุประสงค์ของมารยาททางสังคม และขนบธรรมเนียมท้องถิ่นคืออะไร (ประชาชน แนวคิด)	เรียนรู้เกี่ยวกับต้นกำเนิดของมารยาทที่ดี และอะไรที่ถือเป็น การประพฤติที่ผิดมารยาทในวัฒนธรรมของประเทศต่าง ๆ ในอาเซียน ดูสื่อท้องถิ่นสำหรับการแลกเปลี่ยนทางสินค้า (เช่น โทรศัพท์มือถือ แฟชั่น การขนส่ง) ทำให้ค่านิยมและ ขนบธรรมเนียมเปลี่ยน และให้นักเรียนแสดงด้วยการปะติด เป็นรูป หรือถ่ายคลิป

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
ภาษาและวรรณกรรม	มีกลุ่มภาษาหลากหลายในอาเซียน	อะไรที่มีอิทธิพลต่อความหลากหลายของภาษาในอาเซียน (ประชาชน สถานที่)	ใช้แผนที่เพื่อค้นหา เชื่อมโยง และเปรียบเทียบว่าภาษาแพร่กระจายไปได้อย่างไรในภูมิภาคอาเซียน
	เรื่องราวในวรรณกรรมมีอิทธิพลต่ออัตลักษณ์ของประชาชน	เรื่องราวในวรรณกรรมสร้างอัตลักษณ์ของบุคคลได้อย่างไรบ้าง (ประชาชน แนวคิด)	เปรียบเทียบเรื่องราวที่บอกเล่าเรื่องของกลุ่มชน เช่น พวกเขาข้ามพ้นความยากลำบากอย่างไร หรือมีชัยชนะได้อย่างไร และเชื่อมโยงสิ่งเหล่านี้กับอัตลักษณ์ของบุคคล
ศิลปะ	วัฒนธรรมสามารถอนุรักษ์และสืบทอดผ่านศิลปะ	ประชาชนสืบทอดวัฒนธรรมผ่านศิลปะอย่างไร (สื่อ ประชาชน แนวคิด)	นักเรียนศึกษาประวัติศาสตร์จากการบอกเล่า/บันทึกเรื่องราวประวัติศาสตร์ และจากเพลงว่า เป็นวิธีการหาไว้ซึ่งวัฒนธรรมและเป็นการถ่ายทอดประวัติศาสตร์และเรื่องราวจากชนรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่ง และคงความสำคัญมาจวบจนปัจจุบันนี้
	งานศิลปะบางอย่างสามารถเปลี่ยนแปลงสถานที่	ผลงานศิลปะเปลี่ยนแปลงสถานที่ได้อย่างไร (สื่อ ประชาชน)	ดูตัวอย่าง เช่น วัด อนุสาวรีย์ และงานศิลปะอื่น ๆ ที่เปลี่ยนแปลงสถานที่ และสื่อให้เห็นความหมายทางวัฒนธรรม และความหมายนี้ส่งผลต่ออัตลักษณ์ในปัจจุบันของประชาชนอย่างไร นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มเพื่อสร้างงานศิลปะที่เปลี่ยนแปลงสถานที่ในโรงเรียน

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
สุขศึกษาและพลศึกษา	สุขภาวะทางโภชนาการขึ้นอยู่กับความหลากหลายของอาหารที่พบในอาเซียน	การบริโภคอาหารที่หลากหลาย ช่วยให้สุขภาพดีได้อย่างไร (สื่อ ประชาชน)	<p>ส่วนที่ 1 : นักเรียนจัดทำรายการอาหารและถ่ายภาพอาหาร (ถ้าทำได้) อาหารที่ครอบครัวรับประทานในหนึ่งสัปดาห์ อ่านฉลากเครื่องปรุงและคุณค่าทางอาหาร ให้นักเรียนบอกแหล่งของอาหารที่ตัวเองรับประทาน นักเรียนประทับใจหรือไม่ในความหลากหลายหรือไม่หลากหลายของอาหารที่ตนเองรับประทาน</p> <p>ส่วนที่ 2 : อาเซียน/โลกบนจานของฉัน - ให้นักเรียนหาที่มาของเครื่องปรุงหรืออาหารที่ครอบครัวตนเองรับประทาน และค้นหาว่าอาหารเหล่านี้ผลิตที่ไหน และโดยใคร (ถ้าหากมีข้อมูล) และศึกษาต่อไปว่าเป็นผลิตภัณฑ์การเกษตรที่ปลูกอย่างไร และขนส่งอย่างไร</p>
เทคโนโลยีการศึกษา	เทคโนโลยีช่วยให้ประชาชนต่างวัฒนธรรมสื่อสารกันได้ในชีวิตประจำวัน	มีวิธีอะไรบ้างที่ประชาชนต่างวัฒนธรรมสามารถติดต่อกันได้ผ่านเทคโนโลยี เพื่อทำหน้าที่ในชีวิตประจำวัน (สื่อ ประชาชน แนวคิด)	ป่าเทคโนโลยี (Technology Safari) : ให้นักเรียนใช้เทคโนโลยีเพื่อสำรวจเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ในอาเซียน เช่น ดนตรี รูปภาพ และข้อมูลเกี่ยวกับวันหยุด หรือภูมิศาสตร์ที่แตกต่างกันของประเทศสมาชิก นักเรียนสร้างรูปตัดปะแสดงข้อมูลหรือการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ตนเองได้รับ

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น : การเห็นคุณค่าของอัตลักษณ์และความหลากหลาย			
สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
ประวัติศาสตร์ และสังคมศึกษา	การผลิตและการบริโภค สินค้าส่งผลต่อ ความหลากหลาย	การแลกเปลี่ยนสินค้ามีอิทธิพลต่อ ขนบธรรมเนียมประเพณีในอาเซียนอย่างไร (สื่อ ประชาชน แนวคิด)	ศึกษาวิธีการแลกเปลี่ยนสินค้า โดยใช้สื่อท้องถิ่น (เช่น โทรศัพท์ มือถือ แฟชั่น และการขนส่ง) ได้เปลี่ยนแปลงค่านิยมและ ขนบธรรมเนียมประเพณีอย่างไรบ้าง และแสดงด้วยรูปภาพ หรือสร้างคลิป
	กลุ่มต่าง ๆ จะเข้มแข็ง ขึ้นได้ เมื่อประชาชนเคารพ ในความต่างของกันและกัน	ด้วยเหตุใดความหลากหลายในกลุ่มก่อให้เกิด จุดแข็งหรือความได้เปรียบของกลุ่ม (ประชาชน แนวคิด)	ให้นักเรียนทำผังแสดงความแตกต่างในบทบาท ความสนใจและ จุดแข็งของครอบครัว ชั้นเรียน หรือชุมชนของตน เขียนเรียงความ หรือใช้รูปแสดงจุดแข็งของแต่ละคน หรือกลุ่มของตน
วิทยาศาสตร์และ คณิตศาสตร์	ความหลากหลายทาง ชีวภาพเป็นพื้นฐานของ ความสมบูรณ์ทางระบบ นิเวศของอาเซียน	จะรักษาตุลยภาพให้คงไว้ในระบบนิเวศ ในอาเซียนอย่างไร และมีอะไรบ้างที่ทำลาย ระบบนิเวศ (สถานที่ สื่อ ประชาชน)	ให้นักเรียนคิดและอภิปรายเหตุผลหรือข้อคิดเห็นที่แตกต่างกัน ในการรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ และให้นำเสนอข้อคิดเห็น ในการปกป้องความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่หนึ่ง และ อธิบายเหตุผลว่าเรื่องนี้สำคัญต่อสิ่งแวดล้อมอย่างไร

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
หน้าที่พลเมือง และจริยศึกษา	บุคคลและกลุ่ม ต่างมีความแตกต่าง และสัมพันธ์กัน	ชุมชน ประเทศ และวัฒนธรรมแตกต่างกันได้ อย่างไร (ประชาชน แนวคิด สถานที่)	เล่าเรื่องโครงงานประวัติศาสตร์ให้นักเรียนทราบว่าชุมชน ประเทศ ภูมิภาค เกิดความแตกต่างกันทางวัฒนธรรม และชาติพันธุ์อย่างมากมาได้อย่างไร นักเรียนจะได้เข้าใจว่า หลายวัฒนธรรมใช้ประวัติศาสตร์จากการบอกเล่าเพื่อถ่ายทอดความรู้ จากชนรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่ง ให้นักเรียนเล่าเรื่องราวส่วนบุคคล ของผู้ที่มีชื่อเสียงในชุมชน หรือเป็นบุคคลสำคัญของนักเรียน ผู้ที่ก่อให้เกิดความแตกต่าง

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
ภาษาและวรรณกรรม	ภาษาทุกภาษาได้รวมรูปแบบของความสุขภาพซึ่งเชื่อมสัมพันธ์ภาพของประชาชนเข้าด้วยกัน	จะเกิดอะไรขึ้นถ้าใครบางคนรู้ภาษาแต่ไม่เข้าใจมารยาททางสังคม (ประชาชน แนวคิด)	สถานการณ์จำลอง : นักเรียนจับฉลาก “สถานการณ์” (เช่น การมาถึงบ้านของใครบางคนในฐานะแขก การต้อนรับแขก การกล่าวคำขอโทษ การตัดสินใจว่าใครจะเป็นผู้จ่ายค่าอาหาร การแสดงความชื่นชม หรือรับคำชม) และจำลองปฏิสัมพันธ์อย่างสุภาพด้วยภาษาแม่ และภาษาเป้าหมาย (หรือการดัดแปลงเรียนรู้วิธีการพูดใหม่โดยใช้ภาษาแม่ แต่ใช้รูปแบบของความสุขภาพในภาษาอื่น)
	เรื่องราวและนิยายสามารถนำมาถ่ายทอดด้วยวิธีที่หลากหลาย	ผู้คนประยุกต์เรื่องราวให้เข้ากับวัฒนธรรมของตนอย่างไร (ประชาชน แนวคิด)	วิเคราะห์เรื่องเล่า หรือนิยายปรัมปราที่เป็นที่นิยม และมีลักษณะเฉพาะของวัฒนธรรมหลาย ๆ เรื่อง สืบค้นถึงต้นตอของความแตกต่างและคล้ายคลึงกัน เลือกเรื่องหนึ่งเรื่อง (เป็นงานกลุ่ม) เพื่อศึกษาถึงที่มา และนำเสนอในชั้นเรียน และสร้างเรื่องเล่าขึ้นใหม่ อีกหนึ่งเรื่อง โดยใช้วัฒนธรรมยุคปัจจุบันของตน

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
ศิลปะ	ศิลปะช่วยสื่อสัมพันธ์ระหว่างผู้คน	ศิลปะเก็บรักษาความทรงจำ และอัตลักษณ์ร่วมกันของประชาชนอย่างไร (สื่อ แนวคิด และประชาชน)	ให้นักเรียนพิจารณาว่า อนุสาวรีย์ของสงคราม และศาสนสถาน เป็นที่รวมตัวกันของประชาชนทุกยุคสมัยได้อย่างไร
	ศิลปะช่วยให้ประชาชนชื่นชมในมุมมองต่าง ๆ และวิถีชีวิตที่แตกต่างกัน	ด้วยเหตุใด การจำลองรูปแบบตามธรรมชาติในงานศิลปะจึงส่งผลต่ออัตลักษณ์ของกลุ่มชน (สถานที่ แนวคิด)	พิจารณาตัวอย่างงานศิลปะที่จำลองธรรมชาติว่าได้ส่งเสริมหรือมีอิทธิพลต่ออัตลักษณ์กลุ่มชนอย่างไร ไม่ว่าจะเป็นการแสดงรูปทิวทัศน์ รูปสัตว์ หรือปรากฏการณ์ และด้วยเหตุใดจึงมีความสำคัญต่อกลุ่มชน และทำให้มรดกทางอัตลักษณ์ไม่สูญหายไปได้อย่างไร
สุขศึกษาและพลศึกษา	กิจกรรมทางกายที่หลากหลายช่วยสร้างเสริมสุขภาพ	กิจกรรมต่าง ๆ ช่วยส่งเสริมสุขภาพอย่างไรบ้าง (ประชาชน สถานที่)	ให้นักเรียนฝึกการออกกำลังกายต่าง ๆ ที่มีอยู่ในหลาย ๆ พื้นที่ในภูมิภาคอาเซียน (ศิลปะการต่อสู้หรือการรำมวยจีน การเต้นรำ กีฬาต่าง ๆ) หลังจากที่ได้ออกกำลังกายแต่ละประเภท ให้นักเรียนอภิปรายว่าแต่ละประเภทช่วยส่งเสริมความแข็งแรง ความทรหด และความยืดหยุ่นหรือสมาธิในรูปแบบที่แตกต่างกันอย่างไรบ้าง ให้ทั้งชั้นช่วยกันคิดโครงการออกกำลังกาย ในสองสัปดาห์ที่รวมการออกกำลังกายต่าง ๆ ด้วยกันเพื่อส่งเสริมสุขภาพมากที่สุด

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
เทคโนโลยี การศึกษา	เทคโนโลยีสามารถทำให้ เห็นความแตกต่างทาง วัฒนธรรมอย่างชัดเจน หรือกลับทำให้มองไม่เห็น ความหลากหลาย	ผลกระทบของเทคโนโลยีใหม่ ๆ ต่ออัตลักษณ์ของประชาชนมีอะไรบ้าง (สื่อ ประชาชน)	หาตัวอย่างในชุมชนเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้ศิลปะท้องถิ่น งานหัตถกรรม และรูปแบบงานศิลป์อื่น ๆ ได้ถูกกลืนไปกับ วัฒนธรรมโลก และนำไปแสดงในเว็บไซต์อาเซียน ให้นักเรียนใช้ เทคโนโลยีเพื่อมองหาอิทธิพลใหม่ ๆ เพื่อทดลองกับวิถีชีวิต ของตน เช่น งานศิลป์ โครงการงานของโรงเรียน การเตรียมอาหาร หรือกิจกรรมสันถวนการ ฯลฯ

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย : การเห็นคุณค่าของอัตลักษณ์และความหลากหลาย			
สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
ประวัติศาสตร์ และสังคมศึกษา	วิธีการทางประวัติศาสตร์ ที่สอนหรือจดจำมีบทบาท อย่างมากต่อการสร้าง อัตลักษณ์ของประชาชน	ด้วยเหตุใดจึงมีมุมมองต่อเหตุการณ์ ในประวัติศาสตร์ที่แตกต่างกัน (ประชาชน แนวคิด)	ศึกษาเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์จากมุมมองต่าง ๆ ได้แก่ จากบทสรุปในตำรา หรือจากการอธิบายของพยานบุคคล หรือ บันทึกเหตุการณ์ของผู้คนที่เกี่ยวข้องที่มีอิทธิพลและอำนาจ ในระดับต่าง ๆ สร้างโดยใช้ แผนภาพเวนน์ (Venn Diagram) เพื่อแสดงการอธิบายสิ่งที่เหมือนกันและแตกต่างกัน ให้นักเรียน ส่งรายงานว่าเรื่องราวต่าง ๆ ที่สะท้อนมุมมองที่แตกต่างกัน ได้ถูกเก็บรักษาในสถานที่ต่าง ๆ หรือโดยประชาชนแต่ละพื้นที่ อย่างไร
	เยาวชนในอาเซียนมีวิธี ในการอนุรักษ์ประเพณี แตกต่างกัน ในขณะที่สร้าง อัตลักษณ์ใหม่ของตน	เยาวชนมีบทบาทอย่างไรในการรักษา ขนบธรรมเนียมประเพณี แม้ในขณะที่ หาแนวทางใหม่เพื่อทดแทนขนบธรรมเนียม ประเพณีเดิม (ประชาชน แนวคิด)	ให้นักเรียนศึกษาการฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณีในชุมชน อาเซียน และศึกษาว่าเยาวชนจะมองย้อนกลับไปยังชนรุ่นหลังเพื่อ หาแรงบันดาลใจในขณะที่ตนสร้างอัตลักษณ์ของตนเองอย่างไร อะไร คือสิ่งที่อนุรักษ์ไว้ และอะไรคือสิ่งใหม่ จะตัดสินใจเรื่องนี้อย่างไร

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	ประชาชนสามารถประเมินความหลากหลายทางชีวภาพ และผลกระทบของการสูญเสียความหลากหลาย	อะไรคือผลกระทบต่อชุมชน หากดัชนีชีวภาพ (ชนิดของสิ่งมีชีวิตที่เป็นตัวบ่งชี้) ลดลง หรือหายไป (สถานที่ สื่อ)	ให้นักเรียนค้นหาดัชนีชีวภาพในสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในชุมชน นอกจากนี้ ให้เรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทของสิ่งมีชีวิตนั้น ๆ ต่อระบบนิเวศด้วย การสาบสูญไปของสิ่งมีชีวิตหนึ่งในพื้นที่หนึ่ง อาจเป็นการเตือนว่า การไม่ปรากฏของสิ่งมีชีวิตนี้อาจขยายตัว ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อทุกประเทศในอาเซียนด้วยเช่นกัน
หน้าที่พลเมืองและจริยศึกษา	ประชาชนที่มีทักษะและวัฒนธรรมต่างกันทำงานร่วมกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น สามารถช่วยแก้ไขปัญหได้	การเข้าใจในอัตลักษณ์ (ของตนและของผู้อื่น) ช่วยให้ประชาชนแก้ไขความขัดแย้งและปัญหาได้อย่างไร (ประชาชน แนวคิด)	ศึกษาความขัดแย้งระหว่างสองกลุ่ม (ทางชาติพันธุ์ ศาสนา ประเทศชาติ ชั้นอายุ) และเขียนรายงานสองเรื่องจากทั้งสองฝ่าย ทำรายการของประเด็นที่เหมือนกันและข้อพิพาท แล้วเขียนมุมมองอื่นที่ควรนำมาพิจารณา และเสนอแนวทางใหม่เพื่อแก้ไขชี้ให้เห็นว่าความเข้าใจมากขึ้นในทัศนคติของฝ่ายตรงข้ามจะช่วยแก้ปัญหาเร็วขึ้นอย่างไร <u>เพิ่มเติม</u> ค้นหาปัญหาในโรงเรียนหรือในละแวกใกล้เคียง ตีกรอบปัญหา และติดต่อผู้คนที่อาจมีมุมมองที่ต่างกันเพื่อขอความเห็นหรือสิ่งที่เขาวิตกกังวล เสนอแนวทางแก้ไขปัญหา พร้อมกับอธิบายว่า การพิจารณามุมมองที่แตกต่างกันช่วยให้เกิดความเข้าใจในปัญหาและช่วยหาแนวทางการแก้ไขปัญหที่ตนเองเสนออย่างไรบ้าง

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
ภาษาและวรรณกรรม	ความหลากหลายของภาษาในแต่ละท้องถิ่น บางครั้งทำให้การรับรู้ในความแตกต่างชัดเจนขึ้น	ความแตกต่างกันภายในภาษาหนึ่งทำให้ผู้พูดภาษาบางคนรวมกลุ่มกัน ในขณะเดียวกันก็อาจกันบางคนออกจากกลุ่มได้อย่างไร (ประชาชน แนวคิด)	เปรียบเทียบตัวอย่างภาษาหนึ่งในภูมิภาค (สำเนียง สำนวนภาษา โครงสร้างไวยากรณ์ หรือโครงสร้างประโยค) อภิปรายว่าอะไรอาจทำให้เกิดความแตกต่างมากยิ่งขึ้น การย้ายถิ่น การแยกตัวในด้านภูมิศาสตร์อื่น ๆ (Geographical Isolation) การติดต่อกับกลุ่มอื่น และสิ่งเหล่านี้ส่งผลกระทบต่ออัตลักษณ์และความแตกต่างหลากหลายภายในหนึ่งภาษาได้อย่างไร
	ระบบการเขียนที่หลากหลายในภูมิภาคอาเซียน มีอิทธิพลต่อวรรณกรรม	ด้วยเหตุใดวัฒนธรรมจึงมีบทบาทต่อระบบการเขียน (ประชาชน แนวคิด)	ให้นักเรียนศึกษาระบบการเขียนที่เป็นต้นกำเนิดของภาษาหนึ่ง และระบบการเขียนที่รับมาจากภาษาอื่น (เช่น ภาษาเวียดนาม และภาษาอินโดนีเซีย) เรียนรู้ที่ มนุษย์ปรับระบบการเขียนให้เหมาะสมกับภาษาท้องถิ่นอย่างไร รวมถึงการตัดสินใจอื่น ๆ ที่จำเป็นต้องทำ ศึกษาตัวอย่างระบบการเขียนที่ใช้ในสมัยก่อน (คำสอนศาสนา ตัวบทกฎหมายของรัฐบาล เป็นต้น)

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
ศิลปะ	สำรวจแนวคิดใหม่ และความหลากหลายของผู้ชมงานศิลปะที่ได้้นำการเปลี่ยนแปลงมาสู่ศิลปะของอาเซียน	เทคโนโลยีและการสื่อสารส่งผลกระทบต่อผู้ผลิตงานศิลป์และผู้เสพงานศิลป์อย่างไร และศิลปะได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้าง (สื่อ แนวคิด ประชาชน)	ศึกษาว่าความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจทั่วโลกได้ทำให้บริษัทภาพยนตร์หันมาให้ความสำคัญกับกลุ่มคนดูที่ในอดีตได้มองข้าม และทำให้เกิดความร่วมมือในวงการภาพยนตร์นานาชาติ
	ศิลปะของอาเซียนได้เปลี่ยนแปลงจารีตศิลป์ในภูมิภาคอื่น	ศิลปะช่วยให้ประชาชนจากทั่วโลกเข้าใจวัฒนธรรมและประชาชนในภูมิภาคอาเซียนอย่างไร (สื่อ แนวคิด ประชาชน)	ให้นักเรียนได้พิจารณานิทรรศการศิลปะในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่มีอยู่ และวิจารณ์จารีตประเพณี ประชาชน เทคนิค และแนวคิดที่ถูกถ่ายทอดออกมาในรูปแบบงานศิลป์ การถ่ายทอดทำได้ถูกต้องหรือไม่ วิธีจัดแสดงงานศิลปะในพิพิธภัณฑ์ส่งผลต่อการเรียนรู้ และการสรุปความเห็นของผู้ชมอย่างไร

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
สุขศึกษาและพลศึกษา	การมีทางเลือกหลายด้านในการรักษา ทางการแพทย์แผนปัจจุบัน และแผนโบราณที่เป็น ประโยชน์ต่อประชาชน และสังคม	ด้วยเหตุใดการดำรงไว้และพยายามรักษา วิธีการหลาย ๆ ด้านจึงเป็นสิ่งสำคัญ ในการรักษาทางการแพทย์ (แนวคิด สื่อ ประชาชน)	ให้นักเรียนศึกษา และรายงานการจัดการด้านการรักษาพยาบาล ทางการแพทย์ในประเทศสมาชิกอาเซียนได้เปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง เศรษฐกิจของชุมชนและสถานภาพของเมืองและชนบทส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงการรักษาพยาบาลทางการแพทย์ อย่างไร ใครได้ประโยชน์และใครไม่ได้รับประโยชน์ และการรักษา แบบแผนโบราณกำลังถูกแทนที่ด้วยวิทยาการแพทย์แผนใหม่ หรือวิธีการใหม่ที่รับเข้ามาจากต่างประเทศหรือไม่ และวิธีการใหม่ มีข้อพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ว่า ดีกว่าแบบเดิมหรือไม่ จะปรับใช้ นวัตกรรมอย่างไรให้เข้ากับความสะดวกและปลอดภัยของวัฒนธรรม และจะเป็นประโยชน์อย่างไรบ้าง
เทคโนโลยีการศึกษา	การใช้เทคโนโลยีทำให้ ประชาชนสามารถสร้าง และฟื้นฟูวัฒนธรรม และ รักษามรดกวัฒนธรรม ประเพณี	เทคโนโลยีส่งผลกระทบต่อความสามารถ ในการศึกษาวิจัย เข้าใจ และรักษาความพิเศษ ของวัฒนธรรม ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม อย่างไร (แนวคิด สื่อ ประชาชน)	ศึกษาและทดลองวิธีการใช้เทคโนโลยีในปัจจุบันช่วยให้การสื่อสาร ของประชาชนเชื่อมต่อกันได้เหมือนกัน และแลกเปลี่ยนข้อมูล กันได้ ในขณะเดียวกันก็รักษามรดกวัฒนธรรมประเพณีด้วย

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ : หนึ่งตารางเมตร

ระดับชั้นเรียน/สาขาวิชา : ประถมศึกษาตอนปลาย/วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

ภาพรวม : การเรียนนอกชั้นเรียนพานักเรียนไปยังสถานที่ธรรมชาติ (เช่น แอ่งน้ำบนชายหาด ชายป่า สวนสาธารณะ ฯลฯ) เพื่อสังเกตสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติให้นักเรียนสังเกตสภาพแวดล้อม 3 รอบ โดยนักเรียนจะพิจารณาในรายละเอียดมากขึ้นในพื้นที่ที่เล็งลงในการสังเกตแต่ละครั้ง ครั้งแรกให้สังเกตสภาพแวดล้อมโดยรวม จากนั้นในการสังเกตครั้งที่ 2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวัดพื้นที่ขนาดหนึ่งตารางเมตร และจดยรายการพันธุ์พืช หรือแมลง หรือสัตว์ต่าง ๆ (หรือสิ่งที่บ่งชี้ว่ามีตัวตนของสิ่งมีชีวิต) ที่นักเรียนเห็น ในการสังเกตครั้งสุดท้ายให้นักเรียนพิจารณาพื้นที่สิบตารางเซนติเมตร โดยให้สังเกตในรายละเอียดมากขึ้น

ความเข้าใจที่คงทน : ระบบนิเวศของอาเซียนประกอบด้วยความหลากหลายอย่างมากมายของสิ่งที่มีชีวิตและสิ่งที่ไม่มีชีวิตในทุกระดับ ขนาด มาตรการวัด

วัตถุประสงค์ของบทเรียน :

- ◆ นักเรียนสามารถให้คำจำกัดความระบบนิเวศ
- ◆ นักเรียนสามารถจำแนกองค์ประกอบที่มีชีวิตและองค์ประกอบที่ไม่มีชีวิต
- ◆ นักเรียนจะสามารถเรียนรู้ถึงปฏิสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่มีชีวิตและองค์ประกอบที่ไม่มีชีวิตในระบบนิเวศ
- ◆ นักเรียนสามารถเรียนรู้ว่าระบบนิเวศทั้งหมดเกิดจากองค์ประกอบที่หลากหลาย

คำถามสำคัญ :

- ◆ ระบบนิเวศเกิดจากอะไร และองค์ประกอบในระบบนิเวศมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างไรบ้าง (สถานที่ สื่อ)
- ◆ องค์ประกอบที่มีชีวิต และองค์ประกอบที่ไม่มีชีวิต ในระบบนิเวศคืออะไร (สถานที่ สื่อ)
- ◆ องค์ประกอบที่มีชีวิต และองค์ประกอบที่ไม่มีชีวิตในระบบนิเวศปฏิสัมพันธ์กันอย่างไร (สถานที่ สื่อ)

สื่อและเอกสารประกอบการสอน :

- ◆ ไม้เมตร
- ◆ เชือกและหมุด

- ◆ แวนชยาย
- ◆ เทอร์โมมิเตอร์
- ◆ สมุด หรือ กระดาษสำหรับจดบันทึกการสังเกต
- ◆ เครื่องมือที่ใช้ในการบันทึกการสังเกต เช่น ดินสอ ขอล็กสี เมจิกมาร์คเกอร์ สี หรือ กล้องถ่ายรูป

เวลาที่ใช้ : บทเรียนนี้จำเป็นต้องพานักเรียนออกไปยังสถานที่ธรรมชาติในท้องถิ่น หากมีสถานที่เหมาะสมบริเวณใกล้เคียงกับโรงเรียน อาจใช้เวลา 3 คาบ หากไม่มีสถานที่ในบริเวณใกล้เคียง อาจต้องใช้เวลาครึ่งวันสำหรับการสังเกตทั้งสามรอบ

อภิธานศัพท์ :

- ◆ ระบบนิเวศ หมายถึง ชุมชนทางชีวภาพของความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ และสภาพแวดล้อมทางกายภาพของสิ่งมีชีวิตเหล่านั้น
- ◆ องค์ประกอบที่มีชีวิต หมายถึง ของสิ่งมีชีวิต หรือเกี่ยวข้องกับสิ่งมีชีวิต หรือเป็นผลพวงที่เกิดจากสิ่งมีชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความสัมพันธ์ที่อยู่ในระบบนิเวศของสิ่งมีชีวิตนั้น
- ◆ องค์ประกอบที่ไม่มีชีวิต หมายถึง สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ หรือสภาพแวดล้อมทางกายภาพมากกว่าทางชีวภาพ เป็นสิ่งที่ไม่ได้เกิดจากสิ่งมีชีวิต

ชุดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน :

- ◆ ให้คำนิยามระบบนิเวศ ระบบนิเวศ หมายถึง พื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งที่เป็นชุมชนของพืชและสัตว์ต่าง ๆ และสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของพืชและสัตว์นั้น ๆ

ปัจจัยบ่อน : ครูให้คำนิยามคำศัพท์ : ระบบนิเวศ องค์ประกอบที่มีชีวิต และองค์ประกอบที่ไม่มีชีวิต และการสังเกต หมายถึง สังเกตอะไรและสังเกตอย่างไรบ้าง

- ◆ องค์ประกอบที่มีชีวิต หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับพืชและสัตว์ต่าง ๆ และสิ่งที่เป็นผลผลิตหรือเกิดจากพืชและสัตว์ เป็นส่วนหนึ่งของระบบนิเวศ
- ◆ องค์ประกอบที่ไม่มีชีวิต ได้แก่ องค์ประกอบที่เป็นสิ่งไม่มีชีวิตทั้งหมดในระบบนิเวศ (เช่น ก้อนหิน อากาศ อุณหภูมิ ฯลฯ)
- ◆ การสังเกต คือ การใช้ประสาทสัมผัส เพื่อสังเกตอย่างระมัดระวัง

รูปแบบ : ครูควรจะสาธิตว่า ควรสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัสแต่ละอย่าง อย่างไรบ้าง เช่น “ครูได้ยินเสียงลมพัดระหว่างต้นไม้ และเสียงกบร้อง ครูรู้สึกถึงความอบอุ่นของแสงแดด ครูได้กลิ่นดอกไม้ และได้สูดอากาศที่สดชื่น ครูเห็นต้นไม้และมูลดิน”

ขั้นตอนการสอน :

1. สังเกตสภาพแวดล้อม เริ่มต้นโดยให้นักเรียนจดบันทึกวันที่ เวลา สถานที่ และอุณหภูมิ ให้นักเรียนสังเกตสภาพแวดล้อม โดยการมองดู การฟัง การรู้สึก และการดมกลิ่นสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว การบันทึกการสังเกตอาจบันทึกด้วยรูปภาพ แผนภาพ รูปถ่าย หรือการจด (สำหรับนักเรียนในชั้นเรียนที่สูงขึ้น อาจให้ทำตารางเป็นสองช่องเพื่อทำรายการองค์ประกอบที่มีชีวิตและองค์ประกอบที่ไม่มีชีวิตตามความเหมาะสม)
2. ให้อภิปรายร่วมกันทั้งชั้นเรียน เพื่อทบทวนการสังเกตของนักเรียน เน้นที่การอภิปรายความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตและสิ่งที่ไม่มีชีวิต ในสิ่งแวดล้อม ควรสนับสนุนให้นักเรียนแสดงออกว่า นักเรียนสามารถเชื่อมโยงสิ่งที่ตนรายงานกับสิ่งใดบ้าง เช่น “...เห็นนก นกอยู่บนต้นไม้ ต้นไม้ต้องการแสงอาทิตย์เพื่อการอยู่รอด...”
3. สังเกตพื้นที่หนึ่งตารางเมตร บอกนักเรียนว่า นักวิทยาศาสตร์เฝ้ามองสังเกตการณ์อย่างระมัดระวัง และมองจากพื้นที่กว้างแล้วค่อย ๆ สังเกต ในรายละเอียดมากขึ้นในพื้นที่ที่เล็กลง ครูควรสาธิตวิธีการวัด และทำเครื่องหมายพื้นที่หนึ่งตารางเมตรโดยใช้ไม้เมตร เชือก และหมุด
4. ให้นักเรียนทำงานกลุ่ม กลุ่มละ 3 - 4 คน ให้นักเรียนวัดพื้นที่หนึ่งตารางเมตร และสังเกต บันทึกองค์ประกอบที่มีชีวิตและไม่มีชีวิตต่าง ๆ ภายในพื้นที่หนึ่งตารางเมตร (รวมถึง ชนิดของพืชและแมลงต่าง ๆ ประเภทของดิน และอุณหภูมิ)
5. อภิปรายทั้งชั้นเรียน ทบทวนสิ่งที่นักเรียนสังเกตเห็น ครูควรพยายามชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ในระบบนิเวศ

การฝึกปฏิบัติโดยการชี้แนะ :

- ◆ สังเกตพื้นที่สิบตารางเซนติเมตร ทำการสังเกตซ้ำดังที่อธิบายข้างต้นโดยการวัดพื้นที่สิบตารางเซนติเมตร และทำเครื่องหมายโดยใช้เชือก และหมุด ครั้งนี้ให้นักเรียนใช้แว่นขยายส่องเพื่อสำรวจอย่างใกล้ชิดยิ่งขึ้น
- ◆ อภิปรายทั้งชั้นเรียนเช่นเดียวกับกิจกรรมข้างต้น และถามคำถามเพื่อให้นักเรียนแสดงความเห็นเกี่ยวกับประสบการณ์ตนเอง เช่น นักเรียนพบว่าการสังเกตในพื้นที่ที่เล็กกว่ายากกว่าหรือไม่ นักเรียนรู้สึกประหลาดใจบ้างหรือไม่ในสิ่งที่ค้นพบ เครื่องมืออะไรที่ช่วยให้สังเกตได้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น

บทสรุป : ให้นักเรียนเลือกองค์ประกอบที่มีชีวิตและองค์ประกอบที่ไม่มีชีวิต 3 - 5 ชนิดที่นักเรียนสังเกตเห็นในระบบนิเวศที่ต้องศึกษาอยู่ ให้นักเรียนวาดแผนภาพ และเขียนอธิบายว่าองค์ประกอบเหล่านั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างไรในระบบนิเวศ

การประเมินผลที่เสนอแนะ :

- ◆ ให้นักเรียนจำกัดขอบเขตโดยวัดพื้นที่หนึ่งตารางเมตร ใช้เชือกและหมุดตรึง และบอกจำนวนองค์ประกอบที่มีชีวิตและองค์ประกอบที่ไม่มีชีวิต ครอบคลุมสังเกตดูความถูกต้อง ความร่วมมือกันทำงาน และ “การคิดอย่างนักวิทยาศาสตร์” ตอนท้ายให้นักเรียนเขียนแผนภาพซึ่งประกอบด้วยข้อมูล ดังนี้ : ชนิดพืช ชนิดแมลง/สัตว์ ประเภทดิน และอุณหภูมิ (การประเมินผลระหว่างเรียน : ด้านที่ 1 - การอธิบาย)
- ◆ ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการอภิปรายโดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการสังเกต บันทึก และแผนภาพ ให้ความสำคัญกับการที่สิ่งแวดล้อมถูกกำหนดโดยปฏิกิริยาหรือความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบที่มีชีวิตและองค์ประกอบที่ไม่มีชีวิต (การประเมินผลระหว่างเรียน : ด้านที่ 1 - การอธิบาย และด้านที่ 2 - การตีความ)
- ◆ ให้นักเรียนเปรียบเทียบกิจกรรม “หนึ่งตารางเมตร” โดยใช้แผนภาพที่ประกอบด้วยรายละเอียดที่มากขึ้นของพื้นที่ที่สังเกต อภิปรายในชั้นเรียน และทำรายงานบันทึกการสังเกตทางวิทยาศาสตร์ (Science Journal Entry) ให้สมบูรณ์โดยการเพิ่มองค์ประกอบที่มีชีวิตและองค์ประกอบที่ไม่มีชีวิต 3 - 5 ชนิด ที่สังเกตเห็นในระบบนิเวศที่ตนสำรวจ จากนั้นวาดภาพและเขียนการอธิบายว่าองค์ประกอบเหล่านั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างไรในระบบนิเวศ ในระดับที่ใหญ่กว่า (หนึ่งตารางเมตร) และในระดับที่เล็กกว่า (10 ตารางเซนติเมตร) (การประเมินผลรวบยอด : ด้านที่ 1 - การอธิบาย และด้านที่ 2 - การตีความ)
- ◆ การประเมินผลเพิ่มเติม : ให้นักเรียนทำงานกลุ่ม สร้างคู่มือแนะนำสถานที่ แจงรายละเอียดของพันธุ์พืช สัตว์ แมลงในพื้นที่ระบบนิเวศที่ได้สำรวจ พร้อมกับอธิบายสภาพภูมิอากาศและสภาพแวดล้อม (การประเมินผลรวบยอด : ด้านที่ 1 - การอธิบาย และด้านที่ 3 - การประยุกต์ใช้)

คำถามสรุป :

- ◆ จะสำรวจและวัดความหลากหลายในระบบนิเวศได้อย่างไร
- ◆ องค์ประกอบที่มีชีวิตและองค์ประกอบที่ไม่มีชีวิตในระบบนิเวศมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างไร
- ◆ สิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศที่มีขนาดต่าง ๆ กัน (ตั้งแต่ขนาดเล็กจนถึงขนาดใหญ่) พึ่งพาองค์ประกอบที่มีชีวิตและองค์ประกอบที่ไม่มีชีวิตในระบบนิเวศอย่างไรบ้าง

การเชื่อมโยงกับสาขาวิชาอื่นในหลักสูตร : บทเรียนนี้สามารถเชื่อมโยงกับการศึกษาสิ่งแวดล้อมและบทเรียนต่าง ๆ ที่ศึกษาความหลากหลายทางพื้นที่ภูมิศาสตร์ และระบบนิเวศ นิเวศวิทยา และการอนุรักษ์ธรรมชาติ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์เป็นผู้สร้าง

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ : ประเพณีการเฉลิมฉลองและงานฉลอง

ระดับชั้น/สาขาวิชา : ประถมศึกษาตอนปลาย/ประวัติศาสตร์และสังคมศึกษา

ภาพรวม : ครอบครัวสืบทอดความเชื่อ ค่านิยม จารีตประเพณีผ่านการเฉลิมฉลองและพิธีกรรมต่าง ๆ ซึ่งช่วยกระชับความสัมพันธ์ของผู้คนให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น และเชื่อมโยงระหว่างผู้คนกับวัฒนธรรมและความเป็นมาในอดีตของตนมากยิ่งขึ้น ในบทเรียนนี้ นักเรียนจะได้เรียนรู้ประเพณีของครอบครัว และเข้าใจว่าเหตุใดประเพณีเหล่านี้มีความสำคัญ นักเรียนจะได้ศึกษาว่า ประชาชนในวัฒนธรรมที่ต่างกัน มีการเฉลิมฉลองที่ต่างกัน แต่ก็มีความเป็นสากลทางวัฒนธรรม (สิ่งที่เหมือนกัน เช่น ดนตรี อาหาร เครื่องแต่งกายพิเศษ เป็นต้น) จุดมุ่งหมายของบทเรียน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งที่เหมือนกันของครอบครัวต่างวัฒนธรรม กิจกรรมนี้ออกแบบเพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจความสำคัญของประเพณีและวัฒนธรรม

ความเข้าใจที่คงทน : การเฉลิมฉลองและพิธีกรรมนำพาผู้คนมารวมตัวกัน

วัตถุประสงค์ของบทเรียน :

- ◆ นักเรียนสัมภาษณ์ผู้สูงอายุในครอบครัวเกี่ยวกับประเพณีและพิธีกรรมต่าง ๆ
- ◆ นักเรียนทำตารางหรือแผนภาพความคิดประเพณีและพิธีกรรม เพื่อแสดงความเป็นสากลทางวัฒนธรรม (รูปแบบทางวัฒนธรรมที่เป็นที่รู้จักในทุกสังคม) ของประเพณีและพิธีกรรม
- ◆ นักเรียนทำตารางหรือแผนภาพความคิดประเพณีและพิธีกรรมในวัฒนธรรมอื่น
- ◆ นักเรียนค้นหาความเป็นสากลทางวัฒนธรรม

คำถามสำคัญ :

- ◆ ด้วยเหตุใดประเพณีจึงมีความสำคัญเมื่อมีการเฉลิมฉลอง (ประชาชน สถานที่ แนวคิด)
- ◆ อาหาร เครื่องแต่งกายพิเศษ เพลง งานฝีมือมีบทบาทในประเพณีครอบครัวหรือชุมชนอย่างไรบ้าง (สื่อ แนวคิด)
- ◆ ความเป็นสากลทางวัฒนธรรมสำหรับเทศกาลวันหยุด และงานเฉลิมฉลองมีอะไรบ้าง (ประชาชน แนวคิด)
- ◆ เทศกาลวันหยุดทั่วโลก มีความเหมือนและความต่างกันอย่างไรบ้าง (ประชาชน แนวคิด)

สื่อและเอกสารประกอบการสอน :

- ◆ ตารางหรือแผนภาพความคิดความเป็นสากลทางวัฒนธรรม
- ◆ ใบงานการจัดงานวันเกิด
- ◆ ตารางเปรียบเทียบวันหยุด
- ◆ ใบงานเอกสารเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์การสังสรรค์ในครอบครัว
- ◆ สมุดรูปภาพต่าง ๆ เกี่ยวกับหัวข้อ งานวันเกิดทั่วโลก และงานฉลองปีใหม่
- ◆ กระดิ่ง/อุปกรณ์ที่เขย่าแล้วเกิดเสียง หมวก เพลง ซองอังกะโป โคมไฟ เครื่องแต่งกายพิเศษตามประเพณี

เวลาที่ใช้ : 4 คาบ และมีการบ้าน 2 ชิ้นงานสำหรับการสัมภาษณ์ครอบครัว

อภิธานศัพท์ :

- ◆ ประเพณี หมายถึง ธรรมเนียมปฏิบัติ หรือความเชื่อที่สืบทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปยังคนรุ่นต่อไป
- ◆ การเฉลิมฉลอง หมายถึง การกระทำที่แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของเหตุการณ์ผ่านกิจกรรมสังคม หรือกิจกรรมรื่นเริง
- ◆ พิธีกรรม หมายถึง พิธีการซึ่งเป็นการประกอบพิธีหลายอย่าง
- ◆ งานฝีมือ หมายถึง สิ่งของ วัตถุที่คนเป็นผู้สร้าง มักเป็นสิ่งที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์หรือความสนใจทางสังคม
- ◆ ความเป็นสากลทางวัฒนธรรม หมายถึง รูปแบบทางวัฒนธรรมที่เป็นที่รู้จักกันในทุกสังคม

ชุดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน :

คาบที่ 1

ให้นักเรียนพูดคุยและนึกถึงสิ่งที่สมาชิกในครอบครัวประพฤติปฏิบัติเหมือนกัน เมื่อพูดถึงความเชื่อ ธรรมเนียมปฏิบัติ และจารีตประเพณี ตั้งคำถามให้ทั้งชั้นเรียนร่วมกันอภิปราย โดยถามว่า

- ◆ ครอบครัวของนักเรียนทำอะไรทุก ๆ ปี เพื่อเฉลิมฉลองวันหยุดทางศาสนา วันเกิด หรือเทศกาลวันหยุดต่าง ๆ (ยกตัวอย่างวันหยุดราชการ)
- ◆ มีอาหารพิเศษอะไรหรือไม่ ที่ครอบครัวของนักเรียนรับประทานเพื่อเฉลิมฉลอง หรือเพลงพิเศษอะไรที่นักเรียนร้อง เสื้อผ้าที่สวมใส่ สิ่งของพิเศษอะไรที่นักเรียนใช้ อธิบายว่าสิ่งเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของประเพณีครอบครัว

- ◆ ประเพณีหลายอย่างเกิดจากการเฉลิมฉลองที่เกิดขึ้นทุก ๆ ปี ทำรายการการฉลองของครอบครัว ขอให้ครูช่วยแนะว่า ให้ทำรายการของการเฉลิมฉลองทุกประเภทด้วย ไม่เฉพาะการฉลองในวันหยุดทางศาสนาเท่านั้น

ปัจจัยป้อน : ครูจะยกตัวอย่างที่ระบุเพื่อแสดงความเป็นสากลในการเฉลิมฉลอง

รูปแบบ : ให้ครูอธิบายประเพณีครอบครัว และสถิติการนำองค์ประกอบต่าง ๆ ของประเพณีนั้นมาใส่เป็นหมวดหมู่ในความเป็นสากลทางวัฒนธรรม

ขั้นตอนการสอน :

คาบที่ 2

แนะนำสิ่งที่เป็นสากลบางอย่างที่แสดงถึงการเฉลิมฉลองของผู้คนทั่วโลก แสดงตารางความเป็นสากลทางวัฒนธรรม ได้แก่

- ❖ ดนตรี
- ❖ อาหารพิเศษ
- ❖ ศิลปะหัตถกรรม
- ❖ เครื่องแต่งกาย
- ❖ แสงไฟ
- ◆ ถ้าเป็นไปได้ ถาถามนักเรียนว่า มีการฉลองวันเกิดตนเองอย่างไร ให้นักเรียนเขียนรายละเอียดในใบงานการฉลองวันเกิด (หากนักเรียนไม่ฉลองวันเกิด ให้ทำกิจกรรมต่อไป คือ อ่านหนังสือเกี่ยวกับการฉลอง และเขียนแผนภาพความคิดความเป็นสากลทางวัฒนธรรม)
- ◆ อ่านหนังสือเกี่ยวกับการฉลองวันเกิดทั่วโลก อภิปรายถึงสิ่งที่ผู้คนทั่วโลกทำเหมือนกันเพื่อฉลองวันเกิด (ดนตรี เครื่องแต่งกายพิเศษ อาหาร และ ศิลปะหัตถกรรม)
- ◆ บันทึกสิ่งที่นักเรียนพบบนแผนภาพความคิดความเป็นสากลทางวัฒนธรรม (หลังกิจกรรม นำแผนภาพความคิดนั้นมาแสดงเพื่อให้นักเรียนได้ใช้อ้างอิง)

คาบที่ 3

- ◆ วันหยุด เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างของการฉลองวันหยุดโดยเลือกวันหยุดมาสองวัน ใช้แผนภาพความคิดความเป็นสากลทางวัฒนธรรม แผ่นใหม่ ตัวอย่างเช่น วันขึ้นปีใหม่ (1 มกราคม) และวันตรุษ หรือวันขึ้นปีใหม่ประจำชาติ (เช่น วันตรุษจีน วันสงกรานต์ หรือวันเด็ก วันขึ้นปีใหม่เวียดนาม)
- ◆ อ่านหนังสือเกี่ยวกับวันขึ้นปีใหม่ เนื่องจากวันที่ 1 มกราคมเป็นวันที่ฉลองปีใหม่อันในประเทศต่าง ๆ ถ้ามักเรียนว่า นักเรียนคิดว่าทำไมคนเราจึงฉลองวันขึ้นปีใหม่กัน และสิ่งที่ผู้คนคาดหวังในปีใหม่มีอะไรบ้าง
- ◆ เปิดเพลงวันปีใหม่ เช่น เพลงสามัคคีชุมนุม Auld Lang Syne (ถ้ามีอินเทอร์เน็ต ให้นักเรียนดูหรือฟังเพลงนี้พร้อมทั้งดูเนื้อเพลง ใน www.youtube.com/watch?v=wPnhaGWBnys)
- ◆ ถ้ามักเรียนว่า สารสำคัญในบทเพลงนี้คืออะไร ทำไมจึงคิดเช่นนั้น
- ◆ แสดงสิ่งที่เป็นสัญลักษณ์การฉลองปีใหม่ เช่น หมวก หรือ อุปกรณ์ที่เขย่าแล้วเกิดเสียง (Noise - maker) (งานฝีมือ)
- ◆ ให้นักเรียนจับคู่ ช่วยกันเติมข้อมูลในใบงานการจัดงานฉลอง อนุญาตให้นักเรียนเปิดหาข้อมูลในหนังสือที่ได้อ่านเกี่ยวกับวันขึ้นปีใหม่

คาบที่ 4

- ◆ อ่านหนังสือเกี่ยวกับวันตรุษหรือวันขึ้นปีใหม่ประจำชาติที่เฉลิมฉลองในประเทศสมาชิกอาเซียน
- ◆ เปิดเพลงขึ้นปีใหม่ ตามประเพณี (ถ้ามี) ถ้ามักเรียนว่า เพลงมีความหมายอะไร ด้วยเหตุใดนักเรียนจึงคิดเช่นนั้น
- ◆ ผู้คนอวยพรซึ่งกันและกันอย่างใดในวันตรุษหรือวันขึ้นปีใหม่ประจำชาติ และเพราะอะไรจึงอวยพรกัน
- ◆ ให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอระดับ ของอั้งเปา เครื่องแต่งกาย ตามประเพณี และศิลปวัตถุที่สำคัญในการเฉลิมฉลองวันตรุษ
- ◆ ให้ทั้งชั้นเรียนเติมตารางในส่วนของวันตรุษด้วยกันอนุญาตให้นักเรียนค้นคว้าในหนังสือเกี่ยวกับวันตรุษ
- ◆ เปรียบเทียบวันขึ้นปีใหม่สากลที่ฉลองในวันที่ 1 มกราคม กับการฉลองวันตรุษอื่น ๆ จดบันทึกว่ามียอดประกอบใด หรือมีสิ่งใดในวันฉลองปีใหม่ทั้งสองที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกัน

การฝึกปฏิบัติโดยการชี้แนะ : โครงการประวัติศาสตร์จากการเล่าขาน : เชิญสมาชิกในครอบครัวมาในชั้นเรียนเพื่อร่วมอภิปรายประเพณีและพิธีกรรมครอบครัว นักเรียนจะได้สัมภาษณ์ผู้ปกครองหลังจากที่ได้ฟังผู้ปกครองเล่า

ขั้นตอนการสอนนี้ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ และใช้ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนผ่านวิธีการเรียนรู้ในชีวิตจริงที่มีความหมาย นักเรียนจะกลายเป็นผู้ที่สืบค้นข้อมูลอย่างกระตือรือร้น หลังจากการสัมภาษณ์ นักเรียนทั้งชั้นแลกเปลี่ยนสิ่งที่ตนบันทึก และจัดลำดับใหม่ แล้วจึงช่วยกันทำบันทึกขึ้นมาใหม่ให้นักเรียนตัดสินใจเลือกข้อเรื่องตามสาระสำคัญหลักที่ได้จากการสัมภาษณ์

ทักษะที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ได้แก่ : จะถามคำถามที่เกี่ยวข้องอย่างไร จะจดบันทึกอย่างไร จะสบสายตาอย่างไร จะทักทายผู้มาเยือนอย่างไร จะพูดต่อหน้ากลุ่มและต่อหน้าผู้ใหญ่อะไร จะค้นหาข้อมูลอย่างไร จะฟังคำถามที่ถามซ้ำ ๆ อย่างไม่เบื่อหน่าย จะเรียงลำดับความคิดหลังการสัมภาษณ์อย่างไร จะหาใจความสำคัญอย่างไร และนำมาเขียนสรุปสาระสำคัญอย่างไร

บทสรุป :

โครงการผ้าปะต่อ (Quilt) นักเรียนทั้งชั้นทำผ้าห่มผืนใหญ่ร่วมกัน (Classroom Quilt) แบ่งพื้นที่เป็นสี่เหลี่ยมในผ้าห่มให้นักเรียนแต่ละคนแสดงผลงานตนเองในฐานะสมาชิกของครอบครัวชั้นเรียน เพื่อสะท้อนว่าครอบครัวชั้นเรียนได้รับการสืบทอดหรือได้รับอิทธิพลจากจารีตประเพณีทางวัฒนธรรมหรือมรดกทางวัฒนธรรมอย่างไร

การฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง :

นักเรียนสัมภาษณ์สมาชิกครอบครัวเกี่ยวกับประเพณีและพิธีกรรมครอบครัว ใช้เอกสารประกอบการสอน ใบงานการสัมภาษณ์ การเฉลิมฉลองของครอบครัว

การประเมินผลที่เสนอแนะ :

- ◆ ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน อภิปรายเกี่ยวกับความเชื่อ ธรรมเนียมปฏิบัติ และประเพณีของครอบครัวตน ให้นักเรียนช่วยกันเติมข้อมูลในตารางความเป็นสากลทางวัฒนธรรม โดยยกตัวอย่างสองหรือสามตัวอย่างเกี่ยวกับการฉลองและประเพณีของครอบครัว พร้อมทั้งการอธิบายเกี่ยวกับดนตรี อาหาร เครื่องแต่งกายศิลปวัตถุ และแสงไฟ (ถ้ามี) ที่ใช้ในการฉลองแต่ละงาน (การประเมินผลระหว่างเรียน : ด้านที่ 1 - การอธิบาย)
- ◆ ให้นักเรียนเติมข้อมูลในเอกสารประกอบการสอน ใบงานการจัดงานฉลองวันเกิด เน้นที่การอธิบายเพื่ออธิบายว่า วันเกิดนั้นจัดฉลองขึ้นอย่างไรในครอบครัว ดนตรีที่ใช้ในงาน เครื่องแต่งกายพิเศษที่ใส่ในงาน อาหารในงาน และงานฝีมือที่ใช้ (การประเมินผลระหว่างเรียน : ด้านที่ 1 - การอธิบาย)
- ◆ ให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับการฉลองวันเกิดทั่วโลก โดยให้นักเรียนนึกถึงสิ่งที่เหมือนกัน (ความเป็นสากล) ให้นักเรียนนำสิ่งที่ได้จากการอภิปรายมาใส่ในใบงานความเป็นสากลทางวัฒนธรรม (การประเมินผลระหว่างเรียน : ด้านที่ 2 - การตีความ)

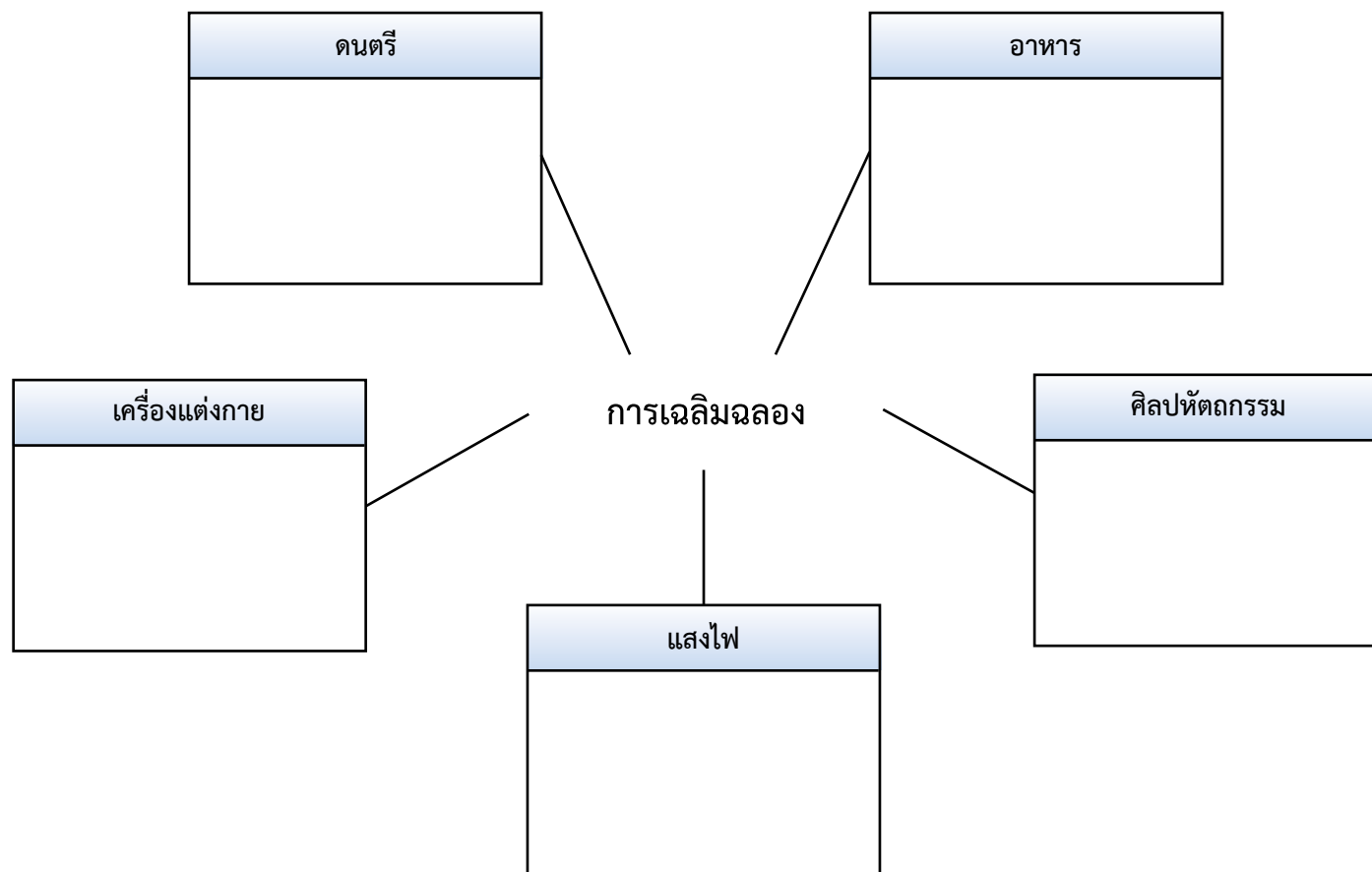
- ◆ ให้นักเรียนจับคู่เติมข้อมูลการฉลองวันปีใหม่ในตาราง “การเปรียบเทียบการฉลองวันหยุด” (ทั้งวันปีใหม่สากล และวันตรุษ) ยกตัวอย่างที่ชัดเจนจากการอ่านหนังสือ พุดคุยแลกเปลี่ยนเรื่องเพลง หรืองานฝีมือ และจากการอภิปราย จากนั้นทั้งชั้นอภิปรายถึงความคล้ายคลึงกันและความต่างของการเฉลิมฉลองทั่วอาเซียน (การประเมินผลระหว่างเรียน : ด้านที่ 2 - การตีความ และด้านที่ 4 - มุมมอง)
- ◆ ให้ทั้งชั้นทำผ้าห่มด้วยกัน โดยนักเรียนแต่ละคนแสดงผลงานในชิ้นส่วนของตน เพื่อแสดงว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ผลงานแสดงมรดกทางวัฒนธรรม ค่านิยมหรือธรรมเนียมปฏิบัติของชั้นเรียน ตลอดจนแสดงออกถึงชาติพันธุ์ของตน (การประเมินผลรวบยอด : ด้านที่ 2 - ตีความ และด้านที่ 4 - มุมมอง)
- ◆ การประเมินผลเพิ่มเติม : เติมข้อมูลสัมภาษณ์สมาชิกในครอบครัวของนักเรียนในใบงาน “การสัมภาษณ์ครอบครัว” และทำสมุดชั้นเรียนแสดงประวัติส่วนตัวของนักเรียนแต่ละคน (มีข้อมูลประวัติส่วนตัวของนักเรียนแต่ละคนหนึ่งหน้า โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์) (การประเมินผลรวบยอด : ด้านที่ 2 - ตีความ และด้านที่ 4 - มุมมอง)

คำถามสรุป :

- ◆ ครอบครัวและชุมชนปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีอย่างไรบ้าง ในการเฉลิมฉลองของพวกเขา
- ◆ มีการนำองค์ประกอบที่แตกต่างกัน (แสงไฟ อาหาร เครื่องแต่งกาย ดนตรี) มาใช้อย่างไรในการเฉลิมฉลอง
- ◆ พิธีกรรมและการเฉลิมฉลองต่าง ๆ มีความเป็นสากลเหมือนกันอย่างไรบ้าง
- ◆ มีการฉลองวันหยุดที่แตกต่างกันในประเทศต่าง ๆ ทั่วอาเซียนอย่างไรบ้าง
- ◆ พิธีกรรมและการเฉลิมฉลองนำพาผู้คนมารวมกันอย่างไร

การเชื่อมโยงกับสาขาวิชาอื่นในหลักสูตร : การเชื่อมโยงกันในหลักสูตรได้สอดแทรกในแผนการจัดการเรียนรู้ผ่านการอ่าน การเขียน และประสบการณ์เรียนรู้ทางสังคมได้รวมอยู่ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่อธิบายข้างต้น

เอกสารประกอบการสอน : แผนภาพความคิดความเป็นสากลทางวัฒนธรรม

เอกสารประกอบการสอน : ใบงานการจัดงานฉลองวันเกิด

ชื่อ.....

วันที่.....

ครอบครัวทั่วโลกร่วมงานฉลองวันเกิด การฉลองอาจแตกต่างกัน แต่เราจะพบว่ามีความเหมือนกันในทุกวัฒนธรรมในด้านวิธีการที่เราใช้เพื่อเฉลิมฉลอง การเฉลิมฉลองวันเกิดได้กลายเป็นธรรมเนียมปฏิบัติทั่วทุกประเทศในอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเมือง และเป็นที่นิยมสำหรับเด็ก ๆ ลองนึกดูว่า ท้าวอาเซียน เขาฉลองวันเกิดกันอย่างไร

ในประเทศของฉัน เรามีการฉลองวันเกิด :

ดนตรี

เครื่องแต่งกาย

อาหาร

ของขวัญ

เอกสารประกอบการสอน : ใบงานตารางเปรียบเทียบวันหยุด

ชื่อ.....

วันที่.....

ครอบครัวทั่วโลกร่วมงานเฉลิมฉลองกัน เปรียบเทียบวันหยุดสองวัน (เช่น วันที่ 1 มกราคม ซึ่งเป็นวันขึ้นปีใหม่สากลกับวันตรุษสงกรานต์) ใส่ข้อมูลในตารางและอภิปรายร่วมกันว่า การฉลองวันหยุดสองวันนี้มีอะไรที่เหมือนกันบ้าง

การฉลอง	ดนตรี	อาหาร	เครื่องแต่งกาย	แสงไฟ	ศิลปหัตถกรรม

เอกสารประกอบการสอน : ใบงานสัมภาษณ์การเฉลิมฉลองของครอบครัว

ชื่อ.....

วันที่.....

ครอบครัวทั่วโลกร่วมการเฉลิมฉลอง การฉลองอาจแตกต่างกัน แต่สิ่งที่เราใช้ในการฉลอง (เช่น ดนตรีและอาหารพิเศษ) อาจคล้ายคลึงกันในทุกวัฒนธรรม สัมภาษณ์สมาชิกครอบครัว (พ่อแม่ ปู่ ย่า หรือ ตา ยาย ป้า ลุง) เกี่ยวกับงานฉลองที่สำคัญที่ครอบครัวจัดขึ้น และจดบันทึกว่า วิธีการฉลองของครอบครัวนักเรียนทำอย่างไร ครอบครัวฉันฉลอง :.....

พวกเราฉลองวันเกิดกันอย่างไร

ดนตรี

.....
.....

เครื่องแต่งกาย

.....
.....

อาหาร

.....
.....

ของขวัญ

.....
.....

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ : ครอบคลุมผืนดินและผืนน้ำ - ภูมิศาสตร์อาเซียน

ระดับชั้น/สาขาวิชา : ประถมศึกษาตอนปลาย/สังคมศึกษา

ภาพรวม : ในบทเรียนนี้ นักเรียนจะได้ศึกษาความคล้ายคลึงและความแตกต่างของสภาพภูมิศาสตร์ของประเทศตนกับประเทศอื่น ๆ ในอาเซียน โดยการพิจารณาความหลากหลายทางภูมิศาสตร์ในประเทศของตน นักเรียนจะสามารถเชื่อมโยงสิ่งเหล่านี้กับประเทศอื่น ๆ และเข้าใจแนวคิดเรื่อง “ความคล้าย” และ “ความต่าง” ในการเห็นคุณค่าของความหลากหลาย นักเรียนจะได้ฝึกอ่านแผนที่ ระบุสภาพภูมิศาสตร์บนแผนที่ และนำไปแสดงบนแผนที่ว่าง เริ่มโดยให้นักเรียนเรียนรู้โดยการสังเกตสภาพภูมิศาสตร์ประเทศตนบนแผนที่ และบ่งชี้วิถีการดำเนินชีวิตที่จะเกี่ยวข้องกับพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ในรูปภาพ จากนั้นให้ศึกษาสภาพภูมิศาสตร์ของประเทศอื่น เช่น ภูเขา ชายฝั่ง บริเวณป่า เกาะ เป็นต้น ตอนท้าย ให้นักเรียนเติมแผนที่ว่าง และตารางแสดงความแตกต่างและความคล้ายคลึงของประเทศต่าง ๆ

ความเข้าใจที่คงทน : มนุษย์ปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมผ่านวัฒนธรรมและวิถีการดำเนินชีวิต

วัตถุประสงค์ของบทเรียน :

- ◆ นักเรียนสามารถระบุความแตกต่างทางสภาพภูมิศาสตร์ของประเทศต่าง ๆ ทั่วอาเซียนบนแผนที่
- ◆ นักเรียนสามารถเปรียบเทียบและบอกความแตกต่างของสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ทั่วอาเซียน
- ◆ นักเรียนสามารถอธิบายว่า ทั่วอาเซียนมีสภาพภูมิศาสตร์คล้ายคลึงกันหรือแตกต่างกันอย่างไรบ้าง

คำถามสำคัญ :

- ◆ ภูมิศาสตร์และภูมิอากาศมีอิทธิพลต่อประเทศอย่างไร (สถานที่ แนวคิด)
- ◆ สภาพภูมิศาสตร์และภูมิอากาศทำให้ประเทศต่าง ๆ ในอาเซียนเชื่อมติดกันหรือแยกออกจากกันอย่างไร (สถานที่ แนวคิด)

สื่อและเอกสารประกอบการสอน :

- ◆ แผนที่แสดงภูมิประเทศของประเทศสมาชิกอาเซียน
- ◆ แผนที่ว่างของประเทศสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศ

- ◆ แผนที่วางขนาดเล็กของประเทศสมาชิกอาเซียน
- ◆ แผนที่แสดงพื้นที่กิจกรรมและแผนที่อื่น ๆ ทั่วอาเซียน
- ◆ ตารางสำหรับเติมข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบลักษณะทางภูมิศาสตร์ของ “ประเทศของฉัน” และ “ประเทศสมาชิกอาเซียน”

เวลาที่ใช้ : 1 คาบ (สำหรับชั่วโมงเรียนหนึ่งชั่วโมง)

อภิธานศัพท์ :

- ◆ ความหลากหลาย หมายถึง แสดงความแตกต่างกันของหลายสิ่งหลายอย่างมากมาย
- ◆ ภูมิประเทศ หมายถึง การแสดงลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง

ชุดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน :

- ◆ พื้นที่ต่าง ๆ บนแผนที่มีความแตกต่างทางภูมิศาสตร์กันอย่างไร
- ◆ พื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศนักเรียนมีความแตกต่างกันทางภูมิศาสตร์อย่างไร
- ◆ ดูแผนที่ประเทศของตนเองและประเทศอื่น พิจารณาว่าสองประเทศมีความคล้ายคลึงกันอย่างไร และมีความแตกต่างกันอย่างไร

ปัจจัยป้อน : -

รูปแบบ :

- ◆ สาธิตการอ่านสัญลักษณ์บนแผนที่ภูมิประเทศ การใช้สัญลักษณ์บนแผนที่เพื่อช่วยบันทึกลักษณะภูมิประเทศ
- ◆ สาธิตขั้นตอนการจดลักษณะภูมิศาสตร์และสาธิตการเปรียบเทียบลักษณะภูมิศาสตร์บนตารางโดยการวงกลมสิ่งที่คล้ายคลึงกันในตาราง

ขั้นตอนการสอน :

- ◆ แสดงแผนที่ภูมิประเทศขนาดใหญ่ของประเทศสมาชิกอาเซียนให้นักเรียนในชั้นเรียนดู และแสดงแผนที่วางของประเทศไทยไว้คู่กันให้อภิปรายว่าลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่แตกต่างกันของประเทศแสดงด้วยสัญลักษณ์อะไร (เช่น พื้นที่ภูเขา ทะเล เป็นต้น) ให้นักเรียนบอกความหมายของสี

และสัญลักษณ์ที่แสดงลักษณะทางภูมิศาสตร์สาธิตการอ่านลักษณะทางภูมิศาสตร์หนึ่งลักษณะบนแผนที่ภูมิประเทศและบันทึกลักษณะทางภูมิศาสตร์นั้นด้วยสีและสัญลักษณ์บนแผนที่ว่าง

- ◆ แจกแผนที่ว่างประเทศไทยให้นักเรียนแต่ละคน และแผนที่ภูมิประเทศสมาชิกอาเซียน ให้แต่ละคนเติมลักษณะทางภูมิศาสตร์บนแผนที่ว่างของแผนที่ประเทศตน
- ◆ หลังจากนั้น ให้อภิปรายลักษณะทางภูมิศาสตร์ของประเทศตนจรายการลักษณะทางภูมิศาสตร์เหล่านั้นบนตารางเพื่อให้ทั้งชั้นเรียนดู
- ◆ แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อยกลุ่มละ 3 - 4 คน (ขึ้นอยู่กับจำนวนนักเรียน และจำนวนประเทศสมาชิกอาเซียน) มอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มพิจารณา ลักษณะภูมิศาสตร์ของประเทศอาเซียนหนึ่งประเทศ แจกตารางลักษณะภูมิศาสตร์และแผนที่ว่างขนาดใหญ่ของประเทศหนึ่งให้แต่ละกลุ่ม ให้กลุ่มตีความสัญลักษณ์และบันทึกลักษณะทางภูมิศาสตร์ของประเทศสมาชิกอาเซียนที่กลุ่มตนได้รับมอบหมาย
- ◆ ทั้งชั้นเรียน สาธิตการเปรียบเทียบความคล้ายคลึงและบอกความแตกต่างจากรายการลักษณะภูมิศาสตร์ในตาราง ให้นักเรียนเปรียบเทียบความคล้ายคลึงและบอกความแตกต่างในกลุ่มตนเอง และเตรียมตัวเพื่อนำเสนอชั้นเรียน
- ◆ ให้แต่ละกลุ่มนำแผนที่มาติดบนผนังต่อจากแผนที่ประเทศไทย แต่ละกลุ่มผลัดกันนำเสนอผลการสำรวจของกลุ่มตน

การฝึกปฏิบัติโดยการชี้แนะ :

- ◆ ให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่ยังไม่สามารถตีความสัญลักษณ์ และบันทึกลักษณะภูมิศาสตร์บนแผนที่ เพื่อให้แน่ใจว่า นักเรียนสามารถมีทักษะที่เหมาะสม
- ◆ ดูแลนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ว่า สามารถตีความลักษณะที่คล้ายคลึงและลักษณะที่แตกต่างในตารางของตน

บทสรุป : ให้นักเรียนดูแผนที่ประเทศอาเซียนทั้งหมด เพื่อเพิ่มทักษะทางภูมิศาสตร์ และเพื่อประเมินว่า นักเรียนได้เรียนรู้และเข้าใจมากน้อยเพียงใด

การประเมินผลที่เสนอแนะ :

- ◆ ให้นักเรียนสร้างแผนที่ประเทศที่แสดงลักษณะภูมิศาสตร์โดยใช้สัญลักษณ์ที่ให้ไว้ในแผนที่ภูมิประเทศอย่างถูกต้อง (การประเมินผลระหว่างเรียน : ด้านที่ 1 - การอธิบาย)

- ◆ ให้ทั้งชั้นเรียนใช้แผนที่ที่ตนได้รับเพื่ออภิปรายลักษณะภูมิศาสตร์ และจัดบันทึกรายการลักษณะภูมิศาสตร์ที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกัน (การประเมินผลระหว่างเรียน : ด้านที่ 1 - การอธิบาย)
- ◆ ให้นักเรียนทำงานกลุ่ม สร้างแผนที่ประเทศต่าง ๆ ในอาเซียน พร้อมทั้งบันทึกลักษณะภูมิศาสตร์ ให้กลุ่มนำเสนอ จากนั้นทั้งชั้นร่วมกันอภิปรายเปรียบเทียบความคล้ายคลึงและความแตกต่างทางลักษณะภูมิศาสตร์ของประเทศอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ การประเมินผลระหว่างเรียน : ด้านที่ 1 - การอธิบาย และด้านที่ 2 - การตีความ)

คำถามสรุป :

- ◆ ลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่ปรากฏบนแผนที่มีลักษณะอย่างไร
- ◆ ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของประเทศอาเซียนมีลักษณะอย่างไร
- ◆ ลักษณะเหล่านี้ทำให้ประเทศต่าง ๆ ในอาเซียนเชื่อมติดกันหรือแยกออกจากกันอย่างไร

การเชื่อมโยงกับสาขาวิชาอื่นในหลักสูตร : ในบทเรียนนี้ช่วยแสดงให้เห็นว่าความหลากหลายทางภูมิศาสตร์ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนในสถานที่เหล่านั้นอย่างไรบ้าง บทเรียนต่อไปนักเรียนอาจศึกษาความเป็นอยู่ของชาวเขา ผู้ที่อยู่ใกล้ชายฝั่ง หุบเขา หรือป่า และผู้ที่อาศัยอยู่ในเมือง เพื่อเชื่อมโยงภูมิศาสตร์กับชีวิตประจำวันของประชาชน

เอกสารประกอบการสอน : แผนที่ภูมิประเทศของประเทศสมาชิกอาเซียน

Source : http://commons.wikimedia.org/wiki/File:South_east_asia_topographic_map.svg

เอกสารประกอบการสอน : แผนที่วางขนาดเล็กของประเทศสมาชิกอาเซียน

บรูไนดารุสซาลาม

กัมพูชา

อินโดนีเซีย

ลาว

มาเลเซีย

เมียนมาร์

ฟิลิปปินส์

สิงคโปร์

ไทย

เวียดนาม

เอกสารประกอบการสอน : ตารางเปรียบเทียบลักษณะทางภูมิศาสตร์

ชื่อ.....วันที่

ประเทศของฉัน (ประเทศที่ได้รับ)	ประเทศสมาชิกอาเซียน

เอกสารประกอบการสอน : แผนที่ร่างของประเทศสมาชิกอาเซียน

Courtesy Arizona Geographic Alliance (<http://geoalliance.la.asu.edu/azga>),
School of Geographical Sciences and Urban Planning, Arizona State University, cartographer Terry Dorschied

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ : เรื่องเล่าขานจากผู้คนมากมาย - ความหลากหลายทางประวัติศาสตร์จากการเล่าขาน

ระดับชั้นเรียน/รายวิชา : มัธยมศึกษาตอนต้น/หน้าที่พลเมืองและจริยศึกษา

ภาพรวม : ในบทนี้ นักเรียนจะได้มีส่วนร่วมในโครงการประวัติศาสตร์จากการเล่าขาน เพื่อให้เกิดความชื่นชมยิ่งขึ้นในการที่ชุมชน ประเทศ และภูมิภาคของตนได้กลายเป็นภูมิภาคที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและชาติพันธุ์ นักเรียนจะเข้าใจว่า หลายวัฒนธรรมใช้ประวัติศาสตร์จากการเล่าขานเพื่อถ่ายทอดความรู้จากชนรุ่นหนึ่งไปยังอีกชนรุ่นหนึ่ง นักเรียนจะได้ฟังเรื่องราวส่วนตัวของผู้ซึ่งสร้างความแตกต่างในชุมชน หรือชีวิตส่วนตัวของเขา

ความเข้าใจที่คงทน : บุคคลและกลุ่มต่างมีความต่างและสัมพันธ์กัน

วัตถุประสงค์ของบทเรียน :

- ◆ นักเรียนสามารถคิดคำถามเพื่อใช้สัมภาษณ์บุคคลในชุมชน
- ◆ นักเรียนสามารถสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลจากเรื่องราวที่เป็นประสบการณ์ตรงของบุคคล
- ◆ นักเรียนสามารถเขียนเรียงความเกี่ยวกับเรื่องบอกเล่าจากประสบการณ์ของบุคคลนั้นโดยตรง

คำถามสำคัญ :

- ◆ การเห็นคุณค่าของความหลากหลายช่วยลดความตึงเครียดของท้องถิ่น ภูมิภาค และโลกอย่างไร (ประชาชน แนวคิด)

สื่อและเอกสารประกอบการสอน :

แนะนำให้นักเรียนเพื่อช่วยเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์และเรียนรู้ค่านิยมจาก “ผู้อาวุโส” ในชุมชน เลือกหนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ

- ◆ บุคคลที่เป็นภูมิปัญญาในท้องถิ่น เป็นผู้สืบทอดความทรงจำเกี่ยวกับเรื่องราวในอดีต
- ◆ สมาชิกในชุมชน ผู้ที่อาศัย “ผู้สืบทอดความทรงจำในอดีต” เมื่อต้องมีการตัดสินใจเลือกเรื่องที่สำคัญ อันจะส่งผลอย่างยิ่งต่อปัจจุบันและอนาคต
- ◆ “ผู้สืบทอดความทรงจำในอดีต” ควรจะมีบทบาทอย่างมากในการสร้างอัตลักษณ์และค่านิยมของชุมชน

เวลาที่ใช้ :

อาจใช้เวลาแตกต่างกันตามความเหมาะสม (ประมาณ 1 สัปดาห์)

อภิธานศัพท์ :

- ◆ ประวัติศาสตร์จากการเล่าขาน หมายถึง ข้อมูลทางประวัติศาสตร์ที่ได้รับจากการสัมภาษณ์
- ◆ ความทรงจำ หมายถึง การรำลึกถึงอดีตของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

ชุดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน :

- ◆ ด้วยเหตุใดความทรงจำจึงสำคัญต่อชีวิตเรา ให้นักเรียนเขียนคำจำกัดความคำว่า ความทรงจำ และสะท้อนคิดว่าความทรงจำมีความสำคัญ (ต่อตนเอง หรือชุมชน) อย่างไร
- ◆ ประวัติศาสตร์จากการเล่าขานมีคุณค่าอย่างไร ให้นักเรียนให้คำจำกัดความคำว่า ประวัติศาสตร์จากการเล่าขาน
- ◆ การศึกษาความทรงจำจากชุมชนร่วมกันส่งผลต่ออัตลักษณ์ของบุคคลอย่างไร

ปัจจัยป้อน : แบ่งกลุ่มย่อย ให้นักเรียนสะท้อนคิดความทรงจำของตนกับสมาชิกในกลุ่ม และจากนั้นเลือกความทรงจำที่ประทับใจหนึ่งเรื่องจากกลุ่ม เพื่อนำมาแลกเปลี่ยนความทรงจำกันทั้งชั้นเรียน

รูปแบบ :

ครูคาดหวังว่าจะนำความคิดไปสร้างเป็นคำถามที่เหมาะสมและน่าสนใจเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์อย่างไร

ขั้นตอนการสอน :

คาบที่ 1

- ◆ แบ่งกลุ่มย่อย ให้นักเรียนเขียนแผนผังใยแมงมุมในการระดมความคิดเพื่อให้คำจำกัดความ คำว่า “ความทรงจำ” นักเรียนคิดคำจำกัดความของ “ความทรงจำ” เอง
- ◆ ครูถามว่านักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับอดีต ประสบการณ์เรื่องราวในอดีตของบุคคล และจากประวัติศาสตร์ของชุมชนอย่างไร
- ◆ ครูอธิบายความหมายของคำว่า ประวัติศาสตร์จากการเล่าขาน
 - ➔ ประวัติศาสตร์จากการเล่าขาน เกิดจากเมื่อบุคคลหนึ่ง (ผู้สัมภาษณ์) สัมภาษณ์อีกบุคคลหนึ่ง (ผู้ให้สัมภาษณ์) เกี่ยวกับชีวิตของผู้ให้สัมภาษณ์ ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง หรือเกี่ยวกับหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งที่เขาจดจำได้ ผู้สัมภาษณ์บันทึกการบอกเล่าของผู้ให้สัมภาษณ์ และนำคำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์มาเขียนเรียบเรียงผ่านมุมมองของผู้สัมภาษณ์ การเขียนไม่ได้เป็นการเขียนบันทึกเรื่องเล่าคำต่อคำจากคำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์

- ➔ ผู้สัมภาษณ์ต้องปรับแก้ เรียบเรียง ตัดทอน หรืออาจเพิ่มเติมคำให้สละสลวยตามความเหมาะสม (ทั้งนี้ จะต้องได้รับอนุญาตจากผู้ให้สัมภาษณ์ด้วย) ผลงานเขียนที่เรียบเรียงเรียบร้อยแล้ว ควรเป็นงานเขียนที่สะท้อนความคิดและความเป็นตัวตนของผู้ให้สัมภาษณ์ นักเรียนเลือกบุคคลในชุมชนของตน หรือบุคคลในชุมชนอื่น เพื่อสัมภาษณ์และเรียนรู้จากผู้ให้สัมภาษณ์ อาจช่วยนักเรียนในการเสาะหาบุคคลที่นักเรียนสนใจที่จะสัมภาษณ์
- ◆ ทั้งชั้นเรียน ช่วยกันตั้งคำถามที่ใช้สัมภาษณ์ เริ่มจากคำถามทั่ว ๆ ไปจนถึงคำถามเกี่ยวกับประสบการณ์ชีวิต
- ◆ การบ้าน ให้นักเรียนแต่ละคนเลือกบุคคลที่ตนจะสัมภาษณ์ และเขียนอธิบายถึงสาเหตุที่เลือกบุคคลนี้ และมีสิ่งใดบ้างที่นักเรียนคิดว่าต้องการเรียนรู้จากบุคคลนี้
- ◆ กระตุ้นให้นักเรียนเลือกศึกษาช่วงเวลาใดช่วงเวลาหนึ่งโดยเฉพาะ หรือหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งเกี่ยวกับชีวิตของบุคคลผู้ให้สัมภาษณ์เท่านั้น ให้นักเรียนสัมภาษณ์ และจดบันทึกสิ่งที่ตนได้เรียนรู้จากการสัมภาษณ์

คาบที่ 2

- ◆ ให้นักเรียนจับคู่ แลกเปลี่ยนบันทึกการสัมภาษณ์กัน
- ◆ ให้นักเรียนเขียนเรียงความเกี่ยวกับประสบการณ์ชีวิตของบุคคลที่ตนสัมภาษณ์

คาบที่ 3

- ◆ ให้นักเรียนนำเสนอเล่าเรื่องราวของบุคคลที่ตนสัมภาษณ์จากเรียงความของตน
- ◆ หลังจากจบการนำเสนอของแต่ละคน ให้นักเรียนจดบันทึกสิ่งที่ตนได้ฟัง ยกตัวอย่าง ให้นักเรียนเลือกเติมประโยคเหล่านี้ เช่น
 - ➔ จากเรื่องที่ผมได้ฟัง สิ่งที่สร้างความตื่นตาตื่นใจแก่ฉัน คือ ...
 - ➔ สิ่งที่ทำให้ฉันรู้สึกตกใจมาก คือ ...
 - ➔ สิ่งที่ผมได้เรียนรู้จากประวัติศาสตร์เล่าขาน คือ...
 - ➔ สิ่งที่ผมคิดว่าสำคัญมากจากการสัมภาษณ์ คือ ...
 - ➔ จากสิ่งที่ผมได้ฟัง ผมมีคำถาม/หรือสิ่งที่ยอยากจะเรียนรู้เพิ่มเติม เกี่ยวกับ ...

คาบที่ 4

- ◆ ให้นักเรียนสะท้อนคิดเรื่องราวที่ได้ฟัง และพิจารณาหาประสบการณ์ที่เหมือนกันจากเรื่องราวทั้งหมด

การฝึกปฏิบัติโดยการชี้แนะ : -

บทสรุป : นักเรียนส่งเรียงความ

การประเมินผลที่เสนอแนะ :

- ◆ ก่อนการสัมภาษณ์ในโครงการประวัติศาสตร์เล่าขาน ให้นักเรียนเขียนสะท้อนคิดในบันทึกประจำวันว่า เพราะเหตุใดจึงเลือกบุคคลผู้ให้สัมภาษณ์ท่านนี้ และสิ่งใดบ้างที่ตนต้องการเรียนรู้จากบุคคลนี้ (การประเมินผลระหว่างเรียน : ด้านที่ 1 - การอธิบาย)
- ◆ ให้นักเรียนเขียนเรียงความให้สมบูรณ์ โดยนำเนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผู้อาวุโสในชุมชน และให้นักเรียนสนใจเฉพาะช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง หรือหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งในชีวิตบุคคลนี้โดยเฉพาะ ให้นักเรียนอธิบายว่า ความทรงจำในอดีตได้ส่งผลกระทบต่ออัตลักษณ์โดยรวมของชุมชนอย่างไร เรียงความอาจมีรูปถ่ายงานฝีมือเกี่ยวข้องกับผู้ที่สัมภาษณ์ประกอบ (การประเมินผลระหว่างเรียน : ด้านที่ 4 - มุมมอง และด้านที่ 5 - ความรู้สึกร่วม)
- ◆ ให้นักเรียนนำเสนอเรื่องราวที่ได้จากการสัมภาษณ์ของตนต่อชั้นเรียน และเขียนสะท้อนคิดโดยมีข้อมูลดังต่อไปนี้ สิ่งที่ตนได้เรียนรู้มีอะไรบ้าง เพราะเหตุใดประวัติศาสตร์เล่าขานจึงมีความสำคัญ และจากการฟังเรื่องเล่าของทั้งชั้นเรียน มีประสบการณ์ใดบ้างที่เหมือนกัน (การประเมินผลรวบยอด : ด้านที่ 1 - การอธิบาย ด้านที่ 2 - การตีความ และด้านที่ 4 - มุมมอง)
- ◆ การประเมินผลเพิ่มเติม : นักเรียนเขียนจดหมายขอบคุณผู้อาวุโสผู้ให้สัมภาษณ์ในโครงการประวัติศาสตร์เล่าขาน และเล่าถึงสิ่งที่ตนได้เรียนรู้จากบุคคลท่านนี้ และตนจะนำความทรงจำนี้ไปใช้อย่างไรบ้างเพื่อสร้างชุมชนที่ปรองดองกันมากยิ่งขึ้นในปัจจุบัน (การประเมินผลรวบยอด : ด้านที่ 5 - ความรู้สึกร่วม)

คำถามสรุป :

- ◆ บทบาทของเรื่องราวส่วนบุคคลในอดีต มีบทบาทอย่างไรบ้าง
- ◆ ด้วยเหตุใดความทรงจำด้านวัฒนธรรมและอัตลักษณ์จึงมีความสำคัญต่อชีวิตเรา
- ◆ เรื่องราวหรือความทรงจำในอดีตเพิ่มความแข็งแกร่งให้แก่ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติอย่างไรบ้าง

การเชื่อมโยงกับสาขาอื่นในหลักสูตร : ในวิชาสังคมศึกษา นักเรียนได้วิเคราะห์และเปรียบเทียบมุมมองในประวัติศาสตร์เล่าขานและความทรงจำส่วนบุคคลกับการบันทึกทางประวัติศาสตร์ในวิชาศิลปะ นักเรียนได้พิจารณางานศิลป์ที่สร้างขึ้นเพื่อรำลึกถึงเหตุการณ์จากมุมมองของบุคคลหนึ่ง และวิเคราะห์งานทัศนศิลป์ว่าช่วยบันทึกความทรงจำอย่างไร หรือศึกษาว่า เพลงช่วยสืบสานเรื่องราวและความทรงจำทางวัฒนธรรมจากคนรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่งอย่างไร ในวิชาเทคโนโลยีการศึกษา นักเรียนสามารถศึกษาบทบาทของเทคโนโลยีเพื่อรวบรวมเรียบเรียงและเผยแพร่ประวัติศาสตร์เล่าขานอย่างไร

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ : ความหลากหลายและมีชีวิตชีวา - ความหลากหลายทางชีวภาพในระบบนิเวศ

ระดับชั้นเรียน/สาขาวิชา : มัธยมศึกษาตอนต้น/วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

ภาพรวม : ในบทนี้ นักเรียนจะได้ศึกษาว่า การกระทำของมนุษย์ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมท้องถิ่นและประชากรสัตว์ป่าอย่างไร นักเรียนจะได้พัฒนาและอภิปรายข้อคิดเห็นที่แตกต่างกันในมุมมองเรื่องการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ นักเรียนจะได้นำเสนอข้อคิดเห็นสำหรับการปกป้องความหลากหลายทางชีวภาพในท้องถิ่น

ความเข้าใจที่คงทน : ความหลากหลายทางชีวภาพเป็นพื้นฐานของความสมบูรณ์ทางระบบนิเวศของอาเซียน

วัตถุประสงค์ของบทเรียน :

- ◆ นักเรียนสามารถอธิบายว่าด้วยเหตุใดสมาชิกทั้งหมดของระบบนิเวศมีความสำคัญ
- ◆ นักเรียนสามารถบอกเหตุผลว่า ทำไมจึงต้องธำรงรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ
- ◆ นักเรียนสามารถอธิบายว่า ข้อคิดเห็นใดที่ตนคิดว่าน่าจะเป็นเหตุผลหลักในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ และสามารถอธิบายถึงข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่อาจนำไปใช้ในการชักชวนให้สาธารณชนเชื่อว่าความหลากหลายทางชีวภาพสมควรได้รับการสงวนและปกป้อง

คำถามสำคัญ :

- ◆ จะรักษาคุณภาพให้คงไว้ในระบบนิเวศที่อาเซียนอย่างไร และมีอะไรบ้างที่ทำลายระบบนิเวศ (สถานที่ สัตว์ ประชาชน)
- ◆ ความหลากหลายทางชีวภาพทำให้ระบบนิเวศของอาเซียนมีความยืดหยุ่นตัวอย่างไร (สัตว์ สถานที่)
- ◆ ผลของการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพมีอะไรบ้าง (สัตว์ สถานที่)

สื่อและเอกสารประกอบการสอน :

- ◆ บันทึกประจำวัน หรือสมุดจดบันทึก
- ◆ อุปกรณ์ในการเขียน

- ◆ รูปถ่ายของสัตว์ป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (จากหนังสือ“Earth’s Endangered Creatures” ผู้แต่ง Glenn, C.R. ปี ค.ศ. 2006 หรือจากเว็บไซต์ [http : //earthsendangered.com](http://earthsendangered.com))
- ◆ บทความเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ (หัวข้อ “Biodiversity - Global Issues” ผู้เขียน Shah, Anup ปี ค.ศ. 2012 หรือจากเว็บไซต์ www.globalissues.org/issue/169/biodiversity)

เวลาที่ใช้ : 2 - 3 คาบ

อภิธานศัพท์ :

- ◆ ความหลากหลายทางชีวภาพ (Biodiversity) หมายถึง ความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตในชุมชนหนึ่ง
- ◆ ระบบนิเวศ (Ecosystem) หมายถึง ชุมชนของสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อมของสิ่งมีชีวิตนั้น
- ◆ การอนุรักษ์ หมายถึง การปกป้องบางสิ่งบางอย่างจากการเปลี่ยนแปลง
- ◆ ที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (Endangered) หมายถึง อยู่ในภาวะเสี่ยงที่จะสูญพันธุ์
- ◆ ชนิดของสกุลพืชหรือสายพันธุ์สัตว์ (Species) หมายถึง กลุ่มของสิ่งมีชีวิต
- ◆ การสูญพันธุ์ (Extinction) หมายถึง สืบพันธุ์ หรือไม่มีหลงเหลืออยู่

ชุดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน : ให้นักเรียนพิจารณารูปภาพของสายพันธุ์สัตว์ที่ใกล้จะสูญพันธุ์จากถิ่นของมัน และตอบคำถามต่อไปนี้

- ◆ เพราะเหตุใด สัตว์เหล่านี้จึงตกอยู่ในภาวะอันตราย
- ◆ เพราะเหตุใด นักเรียนคิดว่า การเข้าไปช่วยเหลือในสถานการณ์นี้เป็นเรื่องที่สำคัญ

ปัจจัยป้อน : ให้นักเรียนอธิบายความหมาย หรือบอกคำจำกัดความคำต่อไปนี้

ความหลากหลายทางชีวภาพ ระบบนิเวศ การสูญพันธุ์ เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน ให้นักเรียนเขียนสาระสำคัญเกี่ยวกับคำศัพท์ทั้ง 3 คำ จากนั้นให้อ่านประโยคที่ตนเขียน เช่น นักเรียนอาจบอกว่า สมาชิกทั้งหมดในชุมชนต้องร่วมกันอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและปกป้องสายพันธุ์สัตว์ที่ใกล้จะสูญพันธุ์ในระบบนิเวศ

รูปแบบ : -

ขั้นตอนการสอน :

คาบที่ 1, 2 และ 3 (จัดแบ่งเวลาตามความเหมาะสม)

- ◆ ให้นักเรียนอธิบายว่า ทำไมสมาชิกทั้งหมดของระบบนิเวศจึงมีความสำคัญ
 - ➔ จะเกิดอะไรขึ้น ถ้าสมาชิกหนึ่งในระบบนิเวศสูญพันธุ์ไป ยกตัวอย่างเช่น จะเกิดอะไรขึ้น หากปลาที่เป็นสายพันธุ์สำคัญได้สูญพันธุ์ไปจากระบบนิเวศของทะเลสาบ ทำให้ผู้ล่าปลาพันธุ์นี้ขาดแหล่งอาหาร และทำให้เหยื่อของปลาพันธุ์นี้ขาดผู้ล่า
 - ➔ อภิปราย ผลกระทบที่เป็นไปได้กับสมาชิกสัตว์และพืชในระบบนิเวศ และผู้คนที่อยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียง หรือผู้ใช้ระบบนิเวศ (เช่น ชาวประมง หรือนักท่องเที่ยว)
- ◆ แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ 2 - 3 คน ให้แต่ละกลุ่มพิจารณาคำถามต่อไปนี้ : เพราะอะไรจึงต้องรักษาความสมบูรณ์ของระบบนิเวศ พร้อมทั้งปกป้องสิ่งมีชีวิตทุกชีวิตในระบบนิเวศ
 - ➔ ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายและทำรายการเหตุผลหรือข้อคิดเห็นที่นักเรียนคิดว่า ทำไมความหลากหลายทางชีวภาพจึงมีความสำคัญ และเพราะเหตุใดจึงควรปกป้องสัตว์ที่ใกล้สูญพันธุ์ และถิ่นที่อยู่อาศัยของพืชและสัตว์
- ◆ อภิปรายเหตุผลหรือข้อคิดเห็นของกลุ่มในชั้นเรียน บอกนักเรียนว่า ระหว่างที่อภิปรายในกลุ่ม นักเรียนอาจนึกถึงเหตุผลในการปกป้องความหลากหลายทางชีวภาพและการรักษาความสมบูรณ์ของระบบนิเวศได้มากกว่าหนึ่งข้อ เหตุผลในการอนุรักษ์นั้นอาจแบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้
 - ➔ ด้านเศรษฐกิจ “ความหลากหลายทางชีวภาพช่วยให้ประชาชนมีรายได้ หรือป้องกันการสูญเสียรายได้ของประชาชน”
 - ➔ ด้านสันติภาพ “ประชาชนชอบกิจกรรมกลางแจ้ง เช่น การปีนเขา เล่นน้ำตก ซึ่งจะกระทำไม่ได้ หากระบบนิเวศถูกทำลาย”
 - ➔ ด้านสุขภาพ “ความหลากหลายทางชีวภาพช่วยให้ประชาชนค้นพบวิธีการรักษาโรคที่ดีกว่า” (อาจอ้างอิงงานวิจัยเกี่ยวกับผลการรักษาทางการแพทย์สำหรับพันธุ์พืชในท้องถิ่น หรือใช้หนังสือแนะนำสถานที่ หรือหนังสืออ้างอิง หรืออินเทอร์เน็ต ตามความเหมาะสม)
 - ➔ ด้านสิทธิมนุษยชน “หากความหลากหลายทางชีวภาพได้รับการปกป้อง ชนพื้นเมืองยังคงสามารถอาศัยอยู่ในถิ่นเดิมของพวกเขา”
 - ➔ ด้านคุณค่าทางจิตใจ “ความหลากหลายทางชีวภาพสมควรได้รับการปกป้องให้คงสภาพตลอดไป” “พืชและสัตว์ต่าง ๆ มีสิทธิที่จะมีชีวิตอยู่” และ “มนุษย์เชื่อว่า มีสิ่งศักดิ์สิทธิ์หรือดวงวิญญาณสถิตอยู่ในสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ เช่น น้ำตก หน้าผา หรือต้นไม้ใหญ่”

- ◆ ถามนักเรียนว่า ถ้านักเรียนพบว่า ข้อคิดเห็นข้างต้นข้อใดข้อหนึ่งตรงกับรายการข้อคิดเห็นของกลุ่มตนหรือไม่ และบอกนักเรียนว่าหลายคน ที่เชื่อว่า จะต้องอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพใช้เหตุผลมากกว่าหนึ่งหัวข้อในการแสดงจุดยืนของตน ตัวอย่างเช่น บุคคลที่เชื่อว่า ในแง่ของจิตใจ สิ่งมีชีวิตทุกสายพันธุ์มีสิทธิที่จะมีชีวิตอยู่ แต่เขาก็นำเหตุผลของความเป็นไปได้ในการค้นหาตัวใหม่จากพันธุ์พืชและสัตว์ไปใช้ในการรณรงค์ด้วย

วิธีการสอนทางเลือกอื่น - หากมีเทคโนโลยี

ให้นักเรียนใช้เว็บไซต์ดังต่อไปนี้ เพื่ออ่านความคิดเห็นเกี่ยวกับการธำรงรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ แต่ละเว็บไซต์ที่นักเรียนเข้าไปอ่าน ให้เขียนคำว่า “เศรษฐกิจ” “สันติภาพ” “สุขภาพ” “สิทธิมนุษยชน” และ “ทางจิตใจ” เพื่อระบุประเภทของเหตุผลหรือข้อคิดเห็นทั้งห้าหัวข้อที่แต่ละเว็บไซต์ใช้ในการธำรงรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ

- ◆ Rainforest Action Network : Kids' Corner (www.ran.org/new/kidscorner/)
- ◆ Why It Matters (www.bagheera.com/inthewild/classroom/classs_extinction_why.htm)
- ◆ Why Save Endangered Species? (www.state.ak.us/local/akpages/FISH.GAME/wildlife/geninfo/game/es_why.htm)

การฝึกปฏิบัติโดยการชี้แนะ :

หลังจากที่นักเรียนอ่านข้อมูลที่สืบค้น ให้นักเรียนเขียน 1 - 3 ประโยค สำหรับเหตุผลในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพแต่ละด้านทั้งห้าหัวข้อ นักเรียนควรยกตัวอย่างของข้อคิดเห็นแต่ละด้านที่สนับสนุนความหลากหลายทางชีวภาพด้วย

บทสรุป :

นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อคิดเห็นเพื่ออนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพในชั้นเรียน ให้นักเรียนกรอกแบบประเมินการนำเสนอของเพื่อนร่วมชั้นด้วย

การฝึกปฏิบัติโดยการชี้แนะ :

ให้นักเรียนเขียนจดหมายถึงผู้อำนวยการกองทุนสัตว์ป่าโลก หรือองค์กรอนุรักษ์อื่นพร้อมทั้งข้อเสนอแนะในการชักชวนสาธารณชนให้สนับสนุนการปกป้องความหลากหลายทางชีวภาพ ข้อคิดใดจากห้าหัวข้อที่นักเรียนคิดว่าน่าจะได้ผลมากที่สุดที่นำมาใช้ในการรณรงค์ชักชวนสาธารณชน พร้อมบอกเหตุผลในข้อเสนอแนะ นักเรียนอาจแนะนำให้องค์กรนำข้อคิดเห็นทั้งห้าหัวข้อ หรือเพียงข้อเดียว หรือสองสามข้อมาใช้ในการสนับสนุนการรณรงค์

การประเมินผลที่เสนอแนะ :

- ◆ งานกลุ่ม ให้นักเรียนเขียนรายงานหรือโปสเตอร์ที่ใช้ในการรณรงค์ จากนั้นให้นักเรียนนำเสนอในชั้นเรียน อภิปรายข้อคิดเห็นที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มากที่สุด โดยเน้นเหตุผลทั้งห้าด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสันติภาพ ด้านสุขภาพ ด้านสิทธิมนุษยชน ด้านคุณค่าทางจิตใจ (การประเมินผลระหว่างเรียน : ด้านที่ 2 - การตีความ ด้านที่ 4 - มุมมอง)
- ◆ ให้นักเรียนประเมินการนำเสนอของเพื่อนร่วมชั้นเรียนโดยเน้นใช้ข้อคิดเห็นข้อใดข้อหนึ่งในเหตุผลทั้งห้าด้าน ครูอาจนำผลประเมินของนักเรียนมาประเมินร่วมกับการคิดคะแนนการมีส่วนร่วมในการนำเสนอ (การประเมินผลระหว่างเรียน : ด้านที่ 1 - การอธิบาย ด้านที่ 2 - การตีความ ด้านที่ 4 - มุมมอง)
- ◆ (ถ้าสามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้) ให้นักเรียนพิจารณาและวิเคราะห์สองหรือสามองค์กรที่สนับสนุนการอนุรักษ์ ความหลากหลายทางชีวภาพและเขียนบันทึก (journal entry) (รวมถึงแสดงข้อคิดเห็นด้านใดด้านหนึ่งในห้าด้าน : ด้านเศรษฐกิจ ด้านสันติภาพ ด้านสุขภาพ ด้านสิทธิมนุษยชน ด้านคุณค่าทางจิตใจ) พร้อมกับเขียนแสดงความคิดเห็นว่า เหตุใดการรักษาความหลากหลายทางชีวภาพให้คงสภาพจึงมีความสำคัญ (การประเมินผลระหว่างเรียน : ด้านที่ 2 - การตีความ ด้านที่ 4 - มุมมอง)
- ◆ การประเมินผลเพิ่มเติม : ให้นักเรียนแต่ละคนหรือทำงานกลุ่มเขียนจดหมายถึงองค์กรอนุรักษ์ เช่น กองทุนเพื่อสัตว์ป่าโลก (World Wildlife Fund) หรือ กลุ่มอนุรักษ์ป่าเขตร้อน (Rainforest Action Network) พร้อมทั้งบอกถึงวิธีการที่แนะนำเพื่อชักชวนให้สาธารณชนช่วยสนับสนุนการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ ด้วยข้อคิดเห็นหนึ่งหรือมากกว่าหนึ่งหัวข้อจากข้อคิดเห็นทั้งห้าด้านจากที่กลุ่มได้ศึกษา ทบทวนและวิเคราะห์ร่วมกัน (การประเมินผลระหว่างเรียน : ด้านที่ 2 - การตีความ ด้านที่ 4 - มุมมอง)

คำถามสรุป :

- ◆ ข้อคิดเห็นที่แตกต่างในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพมีอะไรบ้าง
- ◆ จะเลือกหรือปรับข้อคิดเห็นที่แตกต่างกันเหล่านี้อย่างไร

การเชื่อมโยงกับสาขาวิชาอื่นในหลักสูตร : บทเรียนนี้บูรณาการเรื่องนิเวศวิทยากับความรับผิดชอบของมนุษย์ต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งเกี่ยวข้องกับหลายสาขาวิชาในวิชาสังคมศึกษา (ภูมิศาสตร์) และวิชาภาษาหรือภาษาศาสตร์ (ด้านการเขียนจดหมาย)

ตัวอย่าง แผนการจัดการเรียนรู้ : สัญญาที่สำคัญ - ดัชนีชีวภาพในฐานะตัวชี้วัดของความสมบูรณ์ของสิ่งแวดล้อม

ระดับชั้นเรียน/สาขาวิชา : มัธยมศึกษาตอนปลาย/วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

ภาพรวม :

ดัชนีชีวภาพในสิ่งแวดล้อมใดสิ่งแวดล้อมหนึ่งบอกเกี่ยวกับความสมบูรณ์โดยทั่วไปของระบบนิเวศในพื้นที่นั้น นักเรียนจะได้ค้นหาดัชนีชีวภาพในสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ภายในชุมชนของตน นอกจากนี้ ยังได้เรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทของสิ่งมีชีวิตนั้น ๆ ในระบบนิเวศ การสาบสูญไปของดัชนีชีวภาพของสิ่งมีชีวิตหนึ่งในพื้นที่หนึ่ง อาจเป็นการเตือนว่า การสูญพันธุ์นี้อาจขยายตัว ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อทุกประเทศในอาเซียนด้วยเช่นกัน

ความเข้าใจที่คงทน : ประชาชนสามารถวัดความหลากหลายทางชีวภาพ และผลกระทบของการสูญเสีย

วัตถุประสงค์ของบทเรียน :

- ◆ นักเรียนสามารถระบุดัชนีชีวภาพ และบอกได้ว่าจะหาดัชนีชีวภาพได้ที่ไหน
- ◆ นักเรียนสามารถบอกจำนวนชนิดของสกุลสิ่งมีชีวิต (Species)

คำถามสำคัญ :

- ◆ อะไรคือผลกระทบต่อชุมชน หากดัชนีชีวภาพลดลง หรือสาบสูญ (ประชาชน สถานที่ แนวคิด)
- ◆ มีผลกระทบทางเศรษฐกิจหรือสุขภาพอย่างไรบ้าง หากความหลากหลายทางชีวภาพลดลงในชุมชนของนักเรียน (ประชาชน สถานที่ แนวคิด)

สื่อและเอกสารประกอบการสอน :

- ◆ ข้อมูลเกี่ยวกับพรรณพืชและสัตว์ประจำท้องถิ่น รวมถึงคู่มือแนะนำสถานที่
- ◆ สมุดจดบันทึกเพื่อบันทึกข้อมูลการสำรวจ

เวลาที่ใช้ : 4 - 5 คาบ

อภิธานศัพท์ :

- ◆ ดัชนีชีวภาพ หมายถึง ชนิดของสิ่งมีชีวิต ซึ่งสภาพของสิ่งมีชีวิตนั้นสามารถวัดได้ และสามารถนำผลจากการวัดไปคาดคะเนสภาพที่อาจเกิดขึ้นกับสิ่งมีชีวิตสายพันธุ์อื่น ๆ ด้วย
- ◆ ระบบนิเวศ หมายถึง ชุมชนที่มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตและสภาพแวดล้อมทางกายของสิ่งมีชีวิตนั้น
- ◆ ชุมชน หมายถึง พื้นที่หรือบริเวณ รวมถึงผู้ที่อาศัยอยู่ในสถานที่นั้น
- ◆ พรรณพืชประจำถิ่น หมายถึง พืชต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นนั้น
- ◆ สัตว์ประจำถิ่น หมายถึง สัตว์ต่าง ๆ ในท้องถิ่นนั้น
- ◆ ความหลากหลาย หมายถึง กลุ่มที่มีลักษณะชนิดหรือประเภทต่าง ๆ กัน
- ◆ สายใยอาหาร หมายถึง ระบบห่วงโซ่อาหารที่พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

ชุดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน :

- ◆ เราจะรู้ได้อย่างไรว่า ระบบนิเวศมีความสมบูรณ์
- ◆ เราจะทดสอบความหลากหลายภายในระบบนิเวศอย่างไร
- ◆ ชุมชนของนักเรียนได้รับผลกระทบจากระบบนิเวศที่ไม่สมบูรณ์อย่างไรบ้าง

ปัจจัยป้อน :

- ◆ รูปภาพหรือตัวอย่างของพืชและสัตว์ที่มีอยู่ในชุมชน
- ◆ อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างชนิดของสกุลของพืช และสายพันธุ์สัตว์ต่าง ๆ ภายในระบบนิเวศ

รูปแบบ : สาธิตสายใยอาหารของชนิดของสกุลพืชหรือสายพันธุ์สัตว์เหล่านั้น

ขั้นตอนการสอน :

คาบที่ 1 และ 2

- ◆ แบ่งกลุ่ม ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกดัชนีชีวภาพภายในชุมชนเพื่อทำการศึกษา

- ◆ ค้นหาบทบาทของสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ภายในระบบนิเวศ
- ◆ วาดภาพสายใยอาหารที่รวมถึงชนิดของสกุลสิ่งมีชีวิตที่กลุ่มเลือกที่จะศึกษา
- ◆ ระบุสถานที่ 6 แห่ง ที่ใกล้โรงเรียนที่คิดว่าน่าจะพบชนิดของสกุลสิ่งมีชีวิตนี้
- ◆ ตรวจสอบวิธีการที่ใช้นับจำนวนสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศ

คาบที่ 3 และ 4

- ◆ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเก็บข้อมูล (นับจำนวนของชนิดสกุลสิ่งมีชีวิตที่เลือกศึกษา) จากสถานที่ 6 แห่ง
- ◆ รวบรวม จัดเรียง และวิเคราะห์ข้อมูล ให้อยู่ในรูปแบบของรายงานผลการทดลอง
- ◆ ให้อ้างอิงความสมบูรณ์ของแต่ละสถานที่โดยคำนึงถึงความหลากหลายทางชีวภาพ

การฝึกปฏิบัติโดยการชี้แนะ : -

บทสรุป :

- ◆ ครูเก็บและประเมินผลสมุดบันทึก ให้คะแนนตามความเรียบร้อย ความสมบูรณ์ และความถูกต้อง
- ◆ ประเมินผลข้อสรุปรายงานผลการทดลองของแต่ละกลุ่มสำหรับความสมบูรณ์และความถูกต้อง
- ◆ ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลการศึกษากลุ่มตน และอภิปรายผลในชั้นเรียน การนำเสนอให้ระบุดึงความสมบูรณ์ของสถานที่ทั้ง 6 แห่ง
- ◆ นักเรียนนำผลการศึกษากลุ่มตนไปคาดคะเนสภาพที่อาจเกิดขึ้นในระบบนิเวศอื่น ๆ ภายในชุมชนประเทศสมาชิกอาเซียนที่ใหญ่กว่า
- ◆ นักเรียนทำแผ่นพับพร้อมข้อเสนอในการแพร่พันธุ์ดัชนีชีวภาพ และการป้องกันการทำลายถิ่นที่อยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิตในท้องถิ่น

การฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง : -

การประเมินผลที่เสนอแนะ :

- ◆ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนรายงานผลการทดลองจากการศึกษาดัชนีชีวภาพของกลุ่มตน โดยการระบุและอธิบายสิ่งต่อไปนี้ : บทบาทของสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศ สายใยอาหารซึ่งรวมถึงชนิดของสกุลสิ่งมีชีวิตที่กลุ่มตนศึกษา สถานที่ 6 แห่งที่สามารถหาชนิดของสกุลสิ่งมีชีวิตดังกล่าว และสามารถใช้อธิบายการตรวจสอบในการนับจำนวนสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศได้ (การประเมินผลระหว่างเรียน : ด้านที่ 1 - การอธิบาย และด้านที่ 2 - การตีความ)

- ◆ ให้กลุ่มนำเสนอรายงานผลการทดลองที่จัดเรียงข้อมูลที่สามารถเข้าใจได้และข้อมูลนั้นถูกต้อง ซึ่งประกอบด้วยข้อมูล (การนับจำนวน) ชนิดของดัชนีชีวภาพจากสถานที่ 6 แห่ง พร้อมกับการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงลึก เพื่ออธิบายความสมบูรณ์ทางกายภาพ และ/หรือเชิงเศรษฐกิจของสถานที่แต่ละแห่งโดยคำนึงถึงสภาพความหลากหลายทางชีวภาพ ครูควรประเมินความเหมาะสมและเหตุผลที่ใช้ศัพท์เฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และทักษะต่าง ๆ (การประเมินผลระหว่างเรียน : ด้านที่ 1 - การอธิบาย ด้านที่ 2 - การตีความ และด้านที่ 4 - มุมมอง)
- ◆ ให้นักเรียนวิพากษ์การนำเสนอกลุ่มโดยพิจารณาถึงความถูกต้องของข้อมูล และการวิเคราะห์ดัชนีชีวภาพที่แสดงความสมบูรณ์ทางกายภาพและเชิงเศรษฐกิจของสถานที่ทั้ง 6 แห่ง พร้อมกับการนำผลที่ได้ไปใช้กับระบบนิเวศที่ใหญ่กว่าของประชาคมอาเซียน (การประเมินผลระหว่างเรียน : ด้านที่ 1 - การอธิบาย ด้านที่ 2 - การตีความ และด้านที่ 3 - การประยุกต์ใช้)
- ◆ การประเมินผลเพิ่มเติม : (1) ให้นักเรียนทำโปสเตอร์แสดงสายใยอาหารของดัชนีชีวภาพทั้งหมด และข้อมูลที่ชั้นเรียนได้ศึกษา (2) ให้กลุ่มสร้างแผ่นพับซึ่งประกอบด้วยข้อเท็จจริงและผลการศึกษาทางวิทยาศาสตร์ถึงความสำคัญของดัชนีชีวภาพ พร้อมทั้งข้อเสนอแนะในการแพร่พันธุ์ชนิดของสกุลสิ่งมีชีวิต และ/หรือวิธีการที่ใช้ป้องกันการทำลายถิ่นที่อยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศท้องถิ่น (3) ให้นักเรียนสร้างและเผยแพร่สื่อที่ใช้ในการประกาศทางวิทยุหรือโทรทัศน์ โดยใช้รูปภาพของท้องที่ วิดีโอ และข้อมูลที่อยู่ในรายงานการศึกษาของกลุ่มและแผ่นพับ (การประเมินผลรวบยอด : ด้านที่ 1 - การอธิบาย และด้านที่ 3 - การประยุกต์ใช้)

คำถามสรุป :

- ◆ ข้อมูลประเภทใดเกี่ยวกับดัชนีชีวภาพที่สามารถเก็บรวบรวมได้
- ◆ ข้อมูลที่เก็บรวบรวมนี้ช่วยให้เราวัดความสมบูรณ์ของระบบนิเวศในท้องถิ่นได้อย่างไร
- ◆ ข้อมูลเหล่านี้มีความสำคัญอย่างไรในการวัดความสมบูรณ์ของระบบนิเวศที่ใหญ่กว่าในภูมิภาค

การเชื่อมโยงกับสาขาวิชาอื่นในหลักสูตร : บทเรียนนี้สามารถนำไปบูรณาการกับวิชาสังคมศึกษา ในขณะที่นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับภูมิศาสตร์และทรัพยากร และเชื่อมโยงกับวิชาเทคโนโลยีการศึกษา โดยนักเรียนสามารถศึกษาวิธีการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล

เอกสารประกอบการสอน : รายการพรรณพืชและสัตว์ประจำถิ่นของประเทศสมาชิกอาเซียน

บรูไน	http://bim.aseanbiodiversity.org/bnchm/index.php?option=com_wrapper&view=wrapper&Itemid=10
กัมพูชา	http://www.aseanbiodiversity.org/index.php?option=com_content&view=article&id=16&Itemid=173&current=125
อินโดนีเซีย	http://bk.menlh.go.id/?module=florafauna
ลาว	http://chm.aseanbiodiversity.org/laopdr/index.php?option=com_content&view=article&id=153&Itemid=66
มาเลเซีย	http://www.chm.frim.gov.my/Bio - Diversity - Databases/About - Bio - Diversity - Database.aspx
เมียนมาร์	http://bim.aseanbiodiversity.org/mmchm/index.php?option=com_wrapper&view=wrapper&Itemid=7
ฟิลิปปินส์	http://bim.aseanbiodiversity.org/rde/specrde - PH/SpeciesList.php?
สิงคโปร์	http://www.nparks.gov.sg/cms/index.php?option=com_content&view=article&id=129&Itemid=128&Itemid=128
ไทย	http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_species_native_to_Thailand
เวียดนาม	http://www.amnh.org/education/resources/rfl/web/vietnam_biodiv/

และเว็บไซต์อื่น ๆ ที่น่าสนใจ

<http://chm.aseanbiodiversity.org/>

<http://www.tes.co.uk/teaching - resource/Indicator - Species - Case - Study - Circus - 6172349/>

http://nature.ca/education/cls/lp/lpiswq_e.cfm

<http://jan.ucc.nau.edu/~caw/GK - 12%20lessons/Secondary%20Lessons/EcologyLesson5InvisibleAnimals%5B1%5D.htm>

Endangered animals : <http://www.earthsendangered.com/continent.asp?ID=3>

ASEAN Climate map : http://web.idrc.ca/en/ev - 137064 - 201 - 1 - DO_Toplc.html

ASEAN Macroeconomic yearbook : <http://www.asean.org/macroeconomic/yearbook.htm>

บทที่ 3

การเชื่อมโยงโลกและท้องถิ่น

ประชาชนและสถานที่ที่มีการเชื่อมโยงเข้าด้วยกันเสมอมา แต่ทุกวันนี้ โลกและท้องถิ่นมีการเชื่อมโยงกันอย่างแน่นแฟ้นมากขึ้น ส่งผลให้แนวโน้ม และเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นส่งสะท้อนถึงกันได้อย่างไม่น่าเชื่อ แนวโน้มของโลกได้แพร่กระจายไปอย่างรวดเร็วทั้งในสังคมเมืองและชนบท ข่าวสารและปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นไม่ถือว่าเป็นเรื่องที่ห่างไกลไร้ผู้คนรับรู้ อีกต่อไป จะแพร่กระจายทันที และส่งผลกระทบต่อบริเวณอื่น ๆ ทั้งใกล้และไกล

ในบทนี้ศึกษาว่ากลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ภาษา ระบบความเชื่อ รูปแบบ ศิลปะรวมถึงสินค้าต่าง ๆ และทรัพยากร มีการเคลื่อนย้าย เปลี่ยนแปลง และกลายเป็นของในท้องถิ่น จนทำให้กลายเป็นความจริงหรือของจริงใหม่ของท้องถิ่นได้อย่างไร นอกจากนั้นยังศึกษาว่า ความตระหนักเรื่องสุขภาพ

และสิ่งแวดล้อมรวมทั้งข้อมูลและแนวคิดสามารถเกิดขึ้นในระดับท้องถิ่นที่มีลักษณะเฉพาะ และมีการเผยแพร่อย่างกว้างขวางในระดับชาติผ่านพรมแดนของประเทศซึ่งส่งผลกระทบในเชิงกว้างต่อชุมชนที่อยู่ห่างไกลออกไปอย่างไร

ความคิดรวบยอดที่คงทนสำหรับกรอบเนื้อหา นี้ ได้แก่

- ◆ ตลอดระยะเวลาในประวัติศาสตร์ การเคลื่อนย้ายผู้คนในภูมิภาคอาเซียนเอื้อให้เกิดการแลกเปลี่ยนและการปรับตัวมการณ/แนวคิด เทคโนโลยี ข้อมูล การปฏิบัติ และสุนทรียศาสตร์ให้เข้ากับสถานการณ์ในท้องถิ่นและภูมิภาค ทุกวันนี้กระบวนการเช่นนี้เกิดขึ้นได้รวดเร็วกว่าและเป็นจริงมากยิ่งขึ้น
- ◆ ประชาชนและชาติต่าง ๆ ในภูมิภาคอาเซียนได้ถูกเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน รวมทั้งในระดับโลกที่ใหญ่ขึ้นในวิถีทางต่าง ๆ ตลอดประวัติศาสตร์ ลักษณะเช่นนี้สร้างสรรคให้เกิดรากฐานการแลกเปลี่ยนขนบธรรมเนียมประเพณีร่วมกันและแรงบันดาลใจร่วมกันของประชาชนและชาติทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับโลก

กรอบเนื้อหาสามารถนำไปใช้เป็นบทเรียนในสาขาวิชาต่าง ๆ เช่น การศึกษาวิธีการที่ภูมิศาสตร์ของท้องถิ่น เชื่อมโยง หรือแยกชุมชนออกจากโลกส่วนใหญ่อย่างไร ในวิทยาศาสตร์ การให้คำจำกัดความคำว่า ความเป็นพลเมืองในชุมชน ประเทศ และภูมิภาค ในหน้าที่พลเมืองและจริยศึกษา และการศึกษาว่ากระแสโลกาภิวัตน์เกี่ยวข้องกับการค้าเสรีและการเปิดตลาดอย่างไร ในสังคมศึกษาตัวอย่างบทเรียนที่เสนอแนะสามารถวิเคราะห์แนวโน้มของศิลปะทั่วทั้งอาเซียน รวมทั้งศึกษาถึงต้นกำเนิดและวิธีการเผยแพร่ และศึกษาว่าการปฏิบัติของภาคอุตสาหกรรมในแต่ละวันนำไปสู่สภาพความเป็นกรดในมหาสมุทรระดับน้ำทะเลที่เพิ่มขึ้น และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศซึ่งมีผลกระทบต่อสถานที่ต่าง ๆ ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับโลก นอกจากนี้ในกรอบเนื้อหานี้ยังนำไปใช้ในการศึกษาถึงแนวคิดต่าง ๆ ที่มีการสืบทอดและตีความแตกต่างกันของแต่ละท้องถิ่นในอดีตอย่างไร และในปัจจุบันวิธีการที่กระบวนการสืบทอดไม่ได้กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงของแนวคิดในระดับโลก) เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วโดยผ่านเทคโนโลยี

ต่อจากนี้เป็นกรนำเสนอตารางกรอบเนื้อหาหลักสูตรที่แสดงให้เห็นว่ากรอบเนื้อหา “การเชื่อมโยงโลกและท้องถิ่น” อาจจะนำไปใช้ในการสอนสาขาวิชาต่าง ๆ และระดับชั้นเรียนต่าง ๆ อย่างไร

ระดับประถมศึกษาตอนปลาย : การเชื่อมโยงโลกและท้องถิ่น			
สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
ประวัติศาสตร์ และสังคมศึกษา	<p>ผู้คนอพยพไปแหล่งอื่น ๆ อันเนื่องมาจากเหตุผล หลายประการ</p> <p>การค้าขายทั่วโลกช่วย หล่อหลอมการดำเนินชีวิต ประจำวันในชุมชนท้องถิ่น</p>	<p>เหตุใดพวกเขาจึงต้องย้ายถิ่นจากที่หนึ่ง ไปสู่อีกที่หนึ่ง (ประชาชน สถานที่)</p> <p>การค้ามีอิทธิพลต่อชุมชนอย่างไร (ประชาชน สื่อ)</p>	<p>สัมภาษณ์ผู้คนในชุมชนที่อพยพมาจากต่างถิ่น สอบถามเหตุผล และวิธีการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ หลังจากนั้น ให้นักเรียนจับกลุ่มกันในชั้นเรียนเพื่อหาข้อสรุป อะไรบ้างที่เป็น สาเหตุที่พวกเขาอพยพ เคลื่อนย้าย พวกเขาได้นำสิ่งใหม่อะไรบ้าง เข้าไปในชุมชน และพวกเขาปรับตัวให้เข้ากับชุมชนนี้ได้อย่างไร</p> <p>ทำตารางและแผนที่เพื่อระบุว่า ผลิตภัณฑ์ที่มีการใช้ในชุมชน ผลิตและบริโภคในที่ใดบ้าง และทำตารางสรุปสินค้าต่าง ๆ ที่ใช้ ในชีวิตประจำวันเป็นเวลาหลายวัน ซึ่งมีต้นกำเนิดจากประเทศ สมาชิกอาเซียนและประเทศอื่น ๆ เพื่อเน้นให้นักเรียนเห็นถึง อิทธิพลของโลกต่อชีวิตประจำวันของนักเรียน</p>

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	ลักษณะต่าง ๆ ทางภูมิศาสตร์มีส่วนเชื่อมโยงและแบ่งแยกชุมชนต่าง ๆ ออกจากโลก	ลักษณะต่าง ๆ ทางภูมิศาสตร์เป็นตัวกำหนดความเชื่อมโยงของชุมชนกับโลกอย่างไร (ประชาชน สถานที่)	นักเรียนรวบรวมภาพต่าง ๆ ในชุมชนของพวกเขาและวาดแผนที่ชุมชน อาจจะรวมภาพที่เกี่ยวกับธรรมชาติต่าง ๆ เช่น ภูเขา แม่น้ำ ป่าไม้ และสิ่งต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น บ้าน ร้านค้า หรือสถานธุรกิจต่าง ๆ หลังจากนั้น ให้ใช้ข้อมูลนี้วิเคราะห์ว่าชุมชนของพวกเขาเชื่อมโยง และถูกแบ่งแยกจากโลกภายนอกอย่างไร
หน้าที่พลเมืองและจริยศึกษา	ประชาชนเป็นได้ทั้งพลเมืองของชุมชน ประเทศและท้องถิ่น	เราสามารถใช่วิธีที่แตกต่างอะไรบ้างเพื่อช่วยในการเชื่อมโยงกับบุคคลอื่น (แนวคิด ประชาชน สถานที่)	นักเรียนลองวาดแผนภาพเวนน โดยเชื่อมโยงองค์ประกอบต่างๆ ที่เกี่ยวกับอัตลักษณ์ของตน ตั้งแต่ระดับชุมชนจนถึงระดับโลก โดยใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ทางศิลปะหรือตัดภาพจากนิตยสาร เพื่อจัดวางภาพให้เหมาะสมกับแผนภาพเวนน

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
ภาษาและวรรณกรรม	<p>เราสามารถจัดกลุ่มภาษาต่าง ๆ ได้หลายวิธีทั้งในระดับท้องถิ่นจนถึงระดับภูมิภาค</p> <p>เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั่วโลก ช่วยสร้างงานวรรณกรรม</p>	<p>มนุษย์จัดกลุ่มภาษาอย่างไร (ประชาชน สถานที่)</p> <p>งานวรรณกรรมได้สะท้อนถึงความคิดที่เหมือนกันระดับโลกอย่างไร (แนวคิด สื่อ สถานที่)</p>	<p>เรียนรู้เกี่ยวกับรากเหง้าของภาษา กลุ่มภาษา และภาษาท้องถิ่นให้นักเรียนใส่หรือจัดวางข้อมูลเกี่ยวกับภาษาท้องถิ่นของตนไว้ในตารางแถบสี</p> <p>เปรียบเทียบตำนานหรือเรื่องเล่าเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางศาสนาหรือประวัติศาสตร์ ให้นักเรียนอภิปรายว่า ส่วนใดเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น ส่วนใดเกิดขึ้นในระดับโลก และหาสาเหตุว่าเหตุใดเรื่องดังกล่าวจึงสัมพันธ์กับผู้คนในท้องถิ่น</p>
ศิลปะ	<p>สิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่นล้วนมีอิทธิพลต่อรูปแบบงานศิลปะ</p>	<p>สื่อ สิ่งของต่าง ๆ ในท้องถิ่นสามารถกำหนดรูปแบบทางศิลปะในภูมิภาคอาเซียนได้อย่างไร (สื่อ แนวคิด สถานที่)</p>	<p>การใช้สื่อทัศนศิลป์ เปรียบเทียบศิลปวัตถุซึ่งมีลักษณะเฉพาะซึ่งสะท้อนถึงใจความหลักหรือแนวคิดซึ่งได้รับอิทธิพลจากเรื่องทั่ว ๆ ไป จับคู่ภาพพวกนี้กับแผนที่และข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น</p>

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
สุขศึกษาและพลศึกษา	แนวคิดของประชาชนเกี่ยวกับสุขภาพได้เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา	อะไรมีอิทธิพลต่อทัศนคติของคนเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพ (ประชาชน แนวคิด)	ศึกษา ข้อมูลทางประวัติศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพ เช่น อาหารที่หากินได้ในท้องถิ่น แนวคิดเกี่ยวกับสุขภาพซึ่งมีพื้นฐานจากศาสนาหรือความเชื่อด้านวัฒนธรรม และเปรียบเทียบกับอิทธิพลต่าง ๆ ที่มีในปัจจุบัน (เช่น มีสินค้าแปรรูปมากมายจากหลายท้องถิ่น และแนวคิดเรื่องสุขภาพซึ่งได้รับอิทธิพลจากสื่อ)
เทคโนโลยีการศึกษา	เทคโนโลยีเชื่อมโยงกับท้องถิ่นและโลกตลอดเวลา	เทคโนโลยีสามารถมีอิทธิพลต่อการเผยแพร่ข้อมูลอย่างไร (สื่อ ประชาชน สถานที่)	ศึกษาค้นคว้าว่า ข้อมูลสามารถเผยแพร่หรือกระจายในชุมชนท้องถิ่นระหว่างประเทศต่าง ๆ ในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างไรก่อนที่จะมีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ หรือศึกษาค้นคว้าว่า ข้อมูลนั้นมีการเผยแพร่ในท้องถิ่นหรือชุมชนของประเทศแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งยังไม่มีเทคโนโลยีสัญญาณกับเทคโนโลยีท้องถิ่นได้อย่างไร (บางที่อาจหาข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ กระดานข่าว และอาจหาข้อมูลผ่านเพลง ดนตรี ท้องถิ่น และบทกวี)

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น : การเชื่อมโยงโลกและท้องถิ่น			
สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
ประวัติศาสตร์ และสังคมศึกษา	การแลกเปลี่ยน ข้ามวัฒนธรรมเกิดขึ้นได้ ในท้องถิ่นโดยใช้วิธีที่ แตกต่างกัน	อะไรคือเหตุผลที่แตกต่างกันของผู้คนที่จะนำ วัฒนธรรมใหม่เข้ามาใช้และปรับตัวให้เข้ากับ อิทธิพลจากภายนอก (แนวคิด สถานที่ ประชาชน)	วิเคราะห์กระแสซึ่งได้พัฒนามาจากระดับล่างสู่บนโดยปรับ มาจากประชาชนและมีส่วนในการเปลี่ยนแปลงชีวิตประจำวัน ยกตัวอย่างเช่น อาหาร เทคโนโลยีการสื่อสาร เสื้อผ้า การขนส่ง และที่อยู่อาศัย
	โลกทัศน์ของมนุษย์นั้น มักได้รับอิทธิพลมาจาก ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลซับซ้อน (เช่น ทำเลทางด้านภูมิศาสตร์ ครอบครัว การศึกษา ประสบการณ์ส่วนตัว และชุมชน) นอกจากนี้ ยังมีอิทธิพลอย่างมาก จากประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม หรือศาสนา ซึ่งกระทำร่วมกัน กับกลุ่มประชาชน ระดับกว้าง	โลกทัศน์ของคนหรือกลุ่มมีอิทธิพลอย่างไร ต่อการเกิดขึ้นของข้อมูลและแนวคิดใหม่ นอกจากนั้น ข้อมูลหรือประสบการณ์ใหม่นั้น สามารถเปลี่ยนแปลงโลกทัศน์ของคนได้ อย่างไร (แนวคิด ประชาชน)	ให้นักเรียนหาข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิด เช่น ประชาธิปไตย แนวคิดการปกป้องสิ่งแวดล้อม หรือความเสมอภาคทางเพศ โดยหาข้อมูลเกี่ยวกับที่มา ทำอย่างไรจะนำเสนอแนวคิดดังกล่าว ให้ประเทศสมาชิกอาเซียนได้ และทำอย่างไรจึงจะปรับให้เหมาะ กับสภาพท้องถิ่น

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	สิ่งแวดล้อมท้องถิ่นถือเป็นส่วนหนึ่งของระบบนิเวศของโลกซึ่งช่วยรักษาสีงมีชีวิตต่าง ๆ บนโลก	องค์ประกอบหลักของโลกทั้ง 4 ประการ มีการเชื่อมโยงกันอย่างไร (ได้แก่ ชั้นบรรยากาศ (Atmosphere) อุทกภาค (Hydrosphere) ชีวภาค (Biosphere) ธรณีภาค (Pedosphere) และองค์ประกอบเหล่านี้มีผลอย่างไรบ้าง ต่อภูมิภาคอาเซียน (สถานที่ สื่อ)	สำรวจระบบนิเวศที่มีลักษณะเฉพาะจากแผนที่ รูปภาพ และตำรา และนำเสนอให้เห็นว่าสิ่งต่าง ๆ นั้น เชื่อมโยงกับองค์ประกอบหลักทั้งสี่ของระบบโลกอย่างไร ศึกษาค้นคว้าผลกระทบของความสูญเสียของความหลากหลายทางชีวภาพที่มีต่อระบบนิเวศ
หน้าที่พลเมือง และจริยศึกษา	พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ ต้องเข้าใจว่าชุมชนระดับท้องถิ่นและโลกนั้น มีการเชื่อมโยงกันอย่างไร	อะไรคือภาระหน้าที่ของพลเมืองที่ต้องปฏิบัติตนต่อชุมชน ชาติ โลก (ประชาชน แนวคิด สถานที่)	กิจกรรมกลุ่ม ให้นักเรียนช่วยกันร่างหน้าที่รับผิดชอบของพลเมืองที่มีต่อชุมชน เพื่อนบ้านใกล้เคียง ชาติ และโลก สิ่งที่สำคัญคือนักเรียนจะได้เรียนรู้บทบาทของตนที่มีต่อชุมชนและความรับผิดชอบในการรักษากฎกติกาดังกล่าว

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
ภาษาและวรรณกรรม	การอพยพของผู้คน มีอิทธิพลในการเผยแพร่ ภาษาในแถบเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้	เหตุใดภาษาต่าง ๆ ที่ใช้ในแถบอาเซียน จึงเปลี่ยนแปลงเมื่อเวลาผ่านไป (สถานที่ ประชาชน แนวคิด)	การใช้แผนที่ แผนที่แสดงให้เห็นว่ารากเหง้าของภาษาต่าง ๆ นั้น ได้ส่งต่อไปยังประเทศอื่น ๆ ในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ให้นักเรียนสัมภาษณ์สมาชิกในครอบครัว ผู้สูงอายุ เพื่อน และทำรายงานเรื่อง ภาษาท้องถิ่น (ทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน) ได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้างนับตั้งแต่สมัยรุ่นพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย ที่ยังเป็นเด็ก
	บันทึกความทรงจำ เป็นการแสดงความคิดเห็น ทางประวัติศาสตร์อย่างหนึ่ง	อะไรคือบทบาทของบันทึกความทรงจำ ต่อสถานการณ์โลกต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น (ประชาชน แนวคิด)	การอ่านบันทึกความทรงจำของผู้อพยพ หรือผู้ลี้ภัยเป็นการสะท้อน ให้นักเรียนเข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ร่วมกันในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน บทเรียนนี้ ช่วยให้นักเรียนเห็นความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับเหตุการณ์ ทางประวัติศาสตร์ รวมทั้งปัญหาข้อขัดแย้งที่แต่ละประเทศต้องเผชิญ หากพิจารณาประเทศหรือชุมชน ทั้งในอดีตและปัจจุบัน เราจะ สังเกตเห็นว่ามนุษย์ได้จัดแบ่งออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ ได้อย่างไร พบอยู่บ่อย ๆ สมาชิกในกลุ่มจัดกลุ่มกันเองตามความสมัครใจ กล่าวคือ แต่ละบุคคลจะแสวงหาความสัมพันธ์กับคนที่มีความสนใจ ความเชื่อ หรือพื้นฐานคล้าย ๆ กัน บางครั้งสมาชิกในกลุ่มนั้น อาจไม่ได้กำหนดหรือเลือกกันเอง หากแต่เกิดขึ้นจากการที่ คนกลุ่มนั้นเกิดมาในชนชาติ กลุ่มเพศ หรือครอบครัวเดียวกัน

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
ศิลปะ	ประชาชนสามารถ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทางเทคโนโลยี และสุนทรียศาสตร์ต่าง ๆ ระหว่างกันได้ผ่านทาง ศิลปะ	<p>ประชาชนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีวิธีแสดงความคิดผ่านงานด้านศิลปะอย่างไร (ประชาชน สถานที่ แนวคิด สื่อ) ศิลปะช่วย เผยแพร่เทคโนโลยีได้อย่างไร (แนวคิด สื่อ)</p> <p>ศิลปะในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้สามารถ บอกอะไรได้บ้างเกี่ยวกับแนวคิด ความเชื่อ ค่านิยมของผู้คนที่เปลี่ยนไปตามกาลเวลา (แนวคิด ประชาชน สื่อ)</p>	<p>พิจารณางานศิลปะ วัสดุ เทคนิคต่าง ๆ การใช้เส้น สี การนำเสนอ รูปทรงของมนุษย์ และเนื้อหาต่าง ๆ เกี่ยวกับรายวิชานี้ เพื่อเรียนรู้ ความเชื่อของมนุษย์ สร้างศิลปะต้นแบบจากช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง และจากสถานที่ใดสถานที่หนึ่งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้</p> <p>ศึกษาค้นคว้างานศิลปะที่รวมการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ และแสดง ให้เห็นว่า งานชิ้นนั้นได้ปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสถานที่ใหม่อย่างไร</p> <p>เส้นลำดับเวลาของศิลปะ : สร้างเส้นลำดับเวลา que แสดงว่าประเทศ สมาชิกอาเซียนหรือท้องถิ่นต่าง ๆ จะใช้งานศิลปะเพื่อแสดง ให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงความเชื่อของคน</p>

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
สุขศึกษาและพลศึกษา	การปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพของคนในท้องถิ่นนั้น ช่วยเปลี่ยนแปลง ปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโลก อีกทั้ง กระแสโลกย่อมมีอิทธิพล ต่อสุขภาพของคนในท้องถิ่น	วิถีชีวิตสมัยใหม่ได้เปลี่ยนแปลงสุขภาพของประชากรส่วนใหญ่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างไร (ประชาชน สื่อ สถานที่)	ศึกษาทิศทางที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคในท้องถิ่นเกี่ยวกับอาหาร การเตรียมอาหาร การขนส่ง และการสันถนาการ ส่วนกิจกรรมในชั้นเรียนระดับท้องถิ่น ให้นักเรียนศึกษาความเชื่อต่าง ๆ เกี่ยวกับกระแสที่โลกกำลังให้ความสนใจด้านสุขภาพและเชื่อมโยงการศึกษาของพวกเขาเกี่ยวกับข้อมูลที่กล่าวมาและเปรียบเทียบกับประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรือบริเวณอื่น ๆ ในโลก
เทคโนโลยีการศึกษา	บางครั้งเทคโนโลยีสามารถลดความสำคัญของธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น แต่ก็อาจช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ท้องถิ่นได้เช่นกัน	เทคโนโลยีสมัยใหม่สามารถบั่นทอนหรือเสริมสร้างขนบธรรมเนียมประเพณีอย่างไร (สื่อ สถานที่)	ศึกษา ค้นคว้า และใช้เทคโนโลยีเพื่อบันทึกข้อมูลภาษาที่กำลังจะตาย รวบรวมข้อมูลศิลปะต่าง ๆ หรือการใช้เทคโนโลยีในพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศแถบอาเซียน ให้นักเรียนระบุหรือยกตัวอย่างการสร้างสรรค์ทางเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่บั่นทอนหรือลดความสำคัญของธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น และมอบหมายให้นักเรียนทำโครงการเกี่ยวกับประเภทของเทคโนโลยีใหม่ ๆ ซึ่งมีส่วนช่วยอนุรักษ์ธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย : การเชื่อมโยงโลกและท้องถิ่น			
สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
ประวัติศาสตร์ และสังคมศึกษา	ศาสนาต่าง ๆ ของประเทศ ในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นผลที่เกิดจากพลังแห่งประวัติศาสตร์และแห่งนานาชาติ รวมทั้งความเชื่อและแนวปฏิบัติต่าง ๆ ของท้องถิ่น	ศาสนา ปรัชญาหลัก ๆ ของโลก เช่น พุทธ อิสลาม คริสต์ ขงจื๊อ ฮินดู และความเชื่อท้องถิ่นต่าง ๆ ซึ่งคนในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ยึดถือกัน ได้มีอิทธิพลต่อค่านิยม ศีลธรรม และจริยธรรม รวมถึงทัศนคติและพฤติกรรมของคนในท้องถิ่นอย่างไร (แนวคิด ประชาชน สถานที่)	ศึกษางานเขียนเกี่ยวกับศาสนา และการปฏิบัติ ศึกษาระบบความเชื่อที่หลากหลาย และเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างเพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่น ด้านพิธีสวด คำสอน และโครงสร้างทางสังคม ประยุกต์ให้เข้ากับประเทศสมาชิกในแถบอาเซียนและท้องถิ่นภายในประเทศ
	กระแสโลกาภิวัตน์เกิดขึ้นมาจากการเปิดการค้าเสรีและเปิดโอกาสให้เข้าถึงตลาด	ใครเป็นผู้ได้รับประโยชน์จากกระแสโลกาภิวัตน์ และใครไม่ได้รับประโยชน์ (ประชาชน สื่อ)	นับตั้งแต่สิ้นสุดยุคสงครามเย็นในปี ค.ศ. 1991 (พ.ศ. 2534) แนวคิดเรื่องการเปิดการค้าเสรีได้เข้ามามีอิทธิพลต่อเศรษฐกิจโลกให้นักเรียนเลือกสินค้าโภคภัณฑ์ (เช่น ข้าว กาแฟ ชา อ้อย พริกไทย ถั่วลิสง กุ้ง เป็นต้น) ซึ่งเป็นสินค้าในประเทศของตนเองหรือจากประเทศอื่นในอาเซียน นักเรียนจะต้องศึกษาว่า การค้าเสรีมีผลกระทบต่อการผลิตและผู้ผลิตสินค้าโภคภัณฑ์ชนิดนั้นหรือไม่ นอกจากนั้น นักเรียนควรจะสำรวจว่า สิ่งทำลายด้านต้นทุน - กำไรของสินค้า ตลอดจนนโยบายสำคัญทางสังคมเกี่ยวกับการทำการค้า

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
			ที่มีอยู่ในประเทศหรือท้องถิ่น เพื่อศึกษาว่า ผู้ผลิตสินค้าประเภทอาหารของพวกเขาได้รับโอกาสที่เป็นธรรมภายใต้การค้าเสรี หรือนโยบายการค้าอื่น ๆ หรือไม่ บทเรียนนี้จะแสดงให้เห็นว่า กระแสโลกาภิวัตน์นั้นส่งผลประโยชน์ และ/หรือทำลายชุมชนประเทศ หรือท้องถิ่น
วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	ระบบธรรมชาตินั้นเชื่อมโยงกันทั่วโลก และข้ามผ่านพรมแดนการเมืองระหว่างชาติ	เหตุใดผลกระทบต่อเนื่องจากการกระทำของมนุษย์ที่มีต่อสิ่งแวดล้อมจึงส่งผลกระทบแบบไม่คาดคิดและรุนแรง (ประชาชน สถานที่ สื่อ)	นักเรียนได้เรียนรู้ว่า การเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศมีผลกระทบต่อชุมชนท้องถิ่นอย่างไร และศึกษาวิธีที่จะลดปริมาณคาร์บอน (Carbon Footprint) และพัฒนาวิธีเร่งแก้ปัญหาดังกล่าว นักเรียนจะเข้าใจว่า การปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์ในท้องถิ่นนั้นไม่เพียงแต่จะส่งผลกระทบต่อชุมชนท้องถิ่น แต่ยังส่งผลกระทบต่อโลกและประเทศในแถบอาเซียนทั้งหมดอีกด้วย

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
หน้าที่พลเมือง และจริยศึกษา	กระแสโลกาภิวัตน์นั้น ได้สร้างพื้นฐานให้กับ โชคชะตาาร่วมกันของชุมชน ภูมิภาค และโลก	ระบบความเชื่อที่หลากหลายมีส่วนในการสร้าง กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้ร่วมกันระหว่างคนกับ กลุ่มที่ใหญ่ขึ้น ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว ชุมชน กลุ่มการเมือง และวัฒนธรรมอื่น ๆ อย่างไร (แนวคิด ประชาชน)	เปรียบเทียบกรณีศึกษาและตัวอย่างงานเขียนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ เรื่องราวต่าง ๆ ในประวัติศาสตร์และงานในปัจจุบันทั้งด้านศาสนา ปรัชญา และการเมืองซึ่งส่งผลต่อสิทธิและความรับผิดชอบใน ระดับบุคคลและกลุ่ม สิ่งใดที่พวกเขามีลักษณะเหมือนหรือคล้ายกัน เปิดเวทีให้นักเรียนในโรงเรียนแสดงความคิดเห็นประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเยาวชน เช่น หน้าที่พลเมือง การเคารพผู้อื่น ความอดทน การศึกษา ประเด็นทางเพศหญิงหรือชาย ความแตกต่างด้านชาติพันธุ์และศาสนา และอภิปรายถึง แนวทางต่าง ๆ ที่เยาวชนสามารถช่วยเชื่อมประสานความแตกต่าง ทางวัฒนธรรม ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อความรับผิดชอบของพลเมือง

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
ภาษาและ วรรณกรรม	การเรียนรู้ภาษาใหม่ ๆ เป็นการเปิดโลกทัศน์ของ ผู้เรียน	การเรียนรู้ภาษาใหม่มีส่วนช่วยเปิดโลกทัศน์ ของคนได้อย่างไร (ประชาชน แนวคิด)	ให้นักเรียนเล่นเกมบัตรคำ “มีคำที่ใช้บอกถึงสิ่งนั้นนะ” เป็นเกมบัตรคำที่แสดงให้เห็นถึงความชัดเจน หรือความแตกต่าง ของคำหรือวลีจากคำนิยามของคำหรือวลีนั้น ๆ ในภาษาต่าง ๆ ทั่วอาเซียน นักเรียนต้องแต่งเรื่องสั้น อย่างน้อย 3 ประโยค โดยใช้วลีหรือคำศัพท์ของภาษาต่างประเทศ และให้เพื่อน ๆ ทายว่า คำศัพท์นั้นหมายความว่าอะไร โดยเดาจากบริบท ในช่วงท้าย นักเรียนต้องอภิปรายกันว่า วลีหรือคำศัพท์ใดที่มีแนวคิดที่พวกเขา คุ้นเคยแต่ไม่มีคำดังกล่าวโดยตรงในภาษาของเขา วลีหรือ คำศัพท์ใดที่แสดงให้เห็นถึงแนวคิดและวิธีคิดใหม่ ๆ ให้แก่พวกเขา
	เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ และแนวโน้มต่าง ๆ มีส่วนเสริมสร้างวรรณกรรม	บทบาทของประวัติศาสตร์ต่องานวรรณกรรม คืออะไร (ประชาชน แนวคิด)	เปรียบเทียบงานวรรณกรรมซึ่งสะท้อนภาพเหตุการณ์ ประวัติศาสตร์และถูกกำหนดรูปแบบโดยสมัยนิยม เช่น การย้ายถิ่นหรือการค้า

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
ศิลปะ	ปรากฏการณ์ด้านศิลปะที่เกิดขึ้นในโลก ล้วนเริ่มต้นมาจากธรรมเนียมปฏิบัติด้านศิลปะของท้องถิ่น	ช่วงใดที่ศิลปะมีส่วนสะท้อนแนวคิดของคน และช่วงใดที่ศิลปะหล่อหลอมหรือก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ศิลปะช่วยผสมผสานชุมชนที่หลากหลายเข้าด้วยกันด้วยวิธีใด (ประชาชน แนวคิด)	ให้ศึกษาแนวโน้มศิลปะเฉพาะด้านต่าง ๆ ในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เรียนรู้ว่าคุณค่าศิลปะนั้นมีต้นกำเนิดและเผยแพร่อย่างไร รวมทั้งประเมินปัจจัยเอื้อต่าง ๆ ที่แฝงตัวอยู่ในศิลปะ เช่น สุนทรียศาสตร์สากล (อาจช่วยกันคิดคำถามจำกัดความ) เทคโนโลยีที่สามารถปรับเปลี่ยนการเพิ่มประสิทธิภาพ ความสะดวกของการขนส่ง และการยึดติดกับสินค้าฟุ่มเฟือย รวมทั้งศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น การค้า กลุ่มการเมือง และการเผยแพร่ศาสนา
	ศิลปะมีอิทธิพลต่อการมองโลกและสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นทั้งในระดับท้องถิ่นและโลก	ศิลปะผสมผสานชุมชนที่หลากหลายเข้าด้วยกันได้ด้วยวิธีใดบ้าง กระแสโลกาภิวัตน์ได้เปลี่ยนแปลงบทบาทของศิลปะท้องถิ่นหรือไม่ (ประชาชน แนวคิด)	ให้ศึกษาศิลปะภาพฝาผนัง รูปปั้น และชิ้นงานแกะสลัก ซึ่งมีอยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่ง และวิจัยเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่มีส่วนเป็นแรงบันดาลใจให้เกิดขึ้นงานทางศิลปะที่แตกต่างกันจากวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์ในแต่ละที่ ซึ่งล้วนมีความหลากหลาย นักเรียนจะต้องศึกษาว่า อะไรที่เป็นศูนย์รวมของงานเหล่านั้นที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่เข้าด้วยกัน และรายงานผลสรุปที่ได้ นอกจากนั้น นักเรียนจะต้องอ่านบทความที่ตัดมาจากหลาย ๆ พื้นที่ เรื่อง “รามเกียรติ์” ในเอเชียหรือเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นักเรียนต้องสรุปผลเกี่ยวกับความเหมือนและความแตกต่างที่มีอยู่ในเรื่องราวต่าง ๆ ตามพื้นฐานวัฒนธรรมที่มาจากหลากหลายพื้นที่

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
สุขศึกษาและพลศึกษา	กรอบแนวคิดระดับท้องถิ่นและภูมิภาคช่วยบรรเทาภัยคุกคามต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับอนามัย และเอื้อคุณประโยชน์ได้	นโยบายท้องถิ่นช่วยบรรเทาภัยคุกคามทางสุขภาพอย่างไร ในขณะที่เดียวกันก็ส่งเสริมประโยชน์ในด้านสุขภาพอย่างไรจากแนวโน้มกระแสโลก (ประชาชน แนวคิด สถานที่ สื่อ)	ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าวิธีต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการวางแผนของเมืองเพื่อให้คนมีสุขภาพดีโดยการพิจารณาจากเมืองต่าง ๆ ในภูมิภาคอาเซียนและใช้ตัวอย่างต่าง ๆ นี้ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจว่าอะไรควรจะลอกเลียนแบบ และอะไรควรจะหลีกเลี่ยง เพื่อให้การวางแผนให้เมืองของเราสามารถต่อสู้กับโรคอ้วนโดยผ่านโครงสร้างขั้นพื้นฐานและการศึกษา
เทคโนโลยีการศึกษา	เทคโนโลยีมีผลกระทบต่อสื่อ วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในระดับท้องถิ่นและทัศนคติของคนอาเซียน	สื่อมีผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนต่าง ๆ ในอาเซียนอย่างไร (ประชาชน แนวคิด สถานที่ สื่อ)	ให้นักเรียนรวบรวมข้อมูลว่า ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นของนักเรียนมีการตอบสนองต่อสื่อระดับโลกและความบันเทิงที่มีอยู่อย่างไร และมีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ การมีปฏิสัมพันธ์ การมีส่วนร่วมของคนในระดับท้องถิ่นและภูมิภาคอย่างไร นักเรียนจัดทำและนำเสนอโดยใช้สื่อผสม (Multimedia)

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ : การทำแผนผังชุมชนของคุณ

ระดับชั้นเรียน/สาขาวิชา : ประถมศึกษาตอนปลาย/วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

ภาพรวม : นักเรียนรวบรวมภาพต่างๆ ในชุมชนของพวกเขาและวาดแผนผังชุมชน รวมทั้งภาพที่เกี่ยวกับธรรมชาติต่าง ๆ เช่น ภูเขา แม่น้ำ ป่าไม้ และสิ่งต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น บ้าน ร้านค้า หรือสถานธุรกิจต่าง ๆ หลังจากนั้นนักเรียนจะวิเคราะห์ว่า ชุมชนของพวกเขาเชื่อมโยงกับโลกภายนอกอย่างไรและมีปัจจัยใดที่ก่อให้เกิดการแบ่งแยกชุมชนออกจากโลก

ความเข้าใจที่คงทน : ลักษณะต่าง ๆ ทางภูมิศาสตร์มีส่วนเชื่อมโยงและแบ่งแยกชุมชนต่าง ๆ ออกจากโลก

วัตถุประสงค์ของบทเรียน :

- ◆ นักเรียนสามารถระบุผู้คนและสถานที่ต่าง ๆ ในชุมชนของพวกเขา
- ◆ นักเรียนสามารถระบุลักษณะต่าง ๆ ทางภูมิศาสตร์ทางธรรมชาติที่เป็นส่วนหนึ่งของชุมชนของพวกเขาที่เอื้อหรือปิดกั้นการแลกเปลี่ยนสินค้า บริการ และแนวคิดต่าง ๆ
- ◆ นักเรียนสามารถอธิบายได้ว่าลักษณะต่าง ๆ ทางภูมิศาสตร์ในชุมชนของพวกเขามีส่วนเชื่อมโยงหรือแบ่งแยกพวกเขาออกจากชุมชนอื่น ๆ ได้อย่างไร

คำถามสำคัญ :

- ◆ ลักษณะทางภูมิศาสตร์ต่าง ๆ มีส่วนเชื่อมโยงชุมชนกับโลกได้อย่างไร (ประชาชน สถานที่)
- ◆ ปัจจัยใดทำให้ชุมชนมีลักษณะพิเศษ (ประชาชน แนวคิด)
- ◆ ลักษณะทางภูมิศาสตร์ต่าง ๆ มีอิทธิพลต่อการเชื่อมโยงหรือแบ่งแยกชุมชนออกจากผู้คนและสถานที่อื่น ๆ ได้อย่างไร (สถานที่ ประชาชน)

สื่อและเอกสารประกอบการสอน :

- ◆ กล้องถ่ายรูป หรือกระดาษวาดภาพหรือระบายสี
- ◆ ดินสอสี ปากกาหมึก หรือสี

- ◆ กระดาษขนาดใหญ่/กระดานขาว
- ◆ กระดาษแผ่นภูมิ
- ◆ แผ่นผังชุมชนท้องถิ่น
- ◆ เชือก

เวลาที่ใช้ : 3 คาบ

อภิธานศัพท์ :

- ◆ ชุมชน หมายถึง พื้นที่หรือบริเวณ รวมถึงผู้ที่อาศัยอยู่ในสถานที่นั้นๆ
- ◆ ภูมิศาสตร์ หมายถึง ลักษณะทางกายภาพของโลกและบรรยากาศ
- ◆ ชุดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน :
- ◆ ชุมชนคืออะไร
- ◆ อะไรก่อให้เกิดเป็นชุมชนของพวกเรา
- ◆ สิ่งต่าง ๆ เข้าและออกจากชุมชนของพวกเราได้อย่างไร ผู้คนย้ายถิ่นฐานอย่างไร
- ◆ ข้อมูลและแนวคิดต่าง ๆ เข้ามาสู่หรือออกไปจากชุมชนของพวกเราได้อย่างไร

ปัจจัยป้อน : นักเรียนทั้งชั้นแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อหาคำจำกัดความของคำว่า “ชุมชน” และสรุปแนวคิดสำคัญ ๆ เกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นของพวกเขา ครูอาจจะอธิบายว่าชุมชนหมายถึง กลุ่มคนหรือกลุ่มชน ที่มีความรู้สึกนึกคิด ผลประโยชน์ร่วมกัน อาศัยอยู่ในบริเวณหรือที่เดียวกัน มีการใช้ประโยชน์และบริการทางสังคมร่วมกัน “ชุมชนของพวกเราประกอบด้วยผู้คน สิ่งต่าง ๆ ที่ธรรมชาติสร้างขึ้น และสิ่งต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้น”

รูปแบบ : ครูอาจจะนำเสนอรูปภาพต่าง ๆ ในชุมชนเป็นตัวอย่าง นำภาพเหล่านี้ไปติดบนกระดาน และอธิบายสั้น ๆ เกี่ยวกับภาพนั้น ๆ

ขั้นตอนการสอน :

คาบที่ 1

- ◆ ตั้งคำถามให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นว่า “ชุมชนคืออะไร” ในขณะที่นักเรียนแสดงความคิดเห็นหรือมุมมองเกี่ยวกับชุมชน ครูเขียนคำตอบของนักเรียนลงบนแผนภูมิ
- ◆ เมื่อได้คำตอบที่พอจะมีความหมายใกล้เคียง ให้นักเรียนเลือก 2 - 4 ลักษณะ ที่ควรเน้นเกี่ยวกับชุมชนของพวกเขา (โดยเลือกลักษณะทางภูมิศาสตร์ สิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น)
- ◆ นักเรียนรวบรวมภาพของแต่ละมุมมองเกี่ยวกับชุมชนที่พวกเขาได้เลือก โดยใช้กล้องถ่ายรูปหรือกระดาษและอุปกรณ์ศิลปะต่าง ๆ นักเรียนอาจจะทำกิจกรรมนอกชั้นเรียน ในเวลาเรียน หรือทำการบ้าน ขึ้นอยู่กับเวลา

คาบที่ 2

- ◆ ใช้กระดาษแผ่นใหญ่แทนบริเวณภูมิศาสตร์ของชุมชน ให้นักเรียนติดภาพ เพื่อแสดงให้เห็นพื้นที่ในชุมชน (กิจกรรมนี้ควรใช้คู่กับแผนที่ท้องถิ่น ที่มีเส้นเชื่อมโยงภาพกับสถานที่จริง) พร้อมทั้งอธิบายคร่าว ๆ เกี่ยวกับสถานที่หรือบุคคลที่พวกเขาเลือกเข้าไปในชุมชนนั้น ๆ
- ◆ ตั้งคำถามให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นว่า “มีการเคลื่อนย้ายคนและสิ่งต่าง ๆ เข้าและออกในชุมชนของเราได้อย่างไร” และให้นักเรียนเชื่อมโยงภาพของนักเรียนกับชุมชนของนักเรียนรวมถึงชุมชนอื่น ๆ ที่อยู่โดยรอบ (อธิบายให้เห็นการโยกย้ายประชากรในประเทศไทยไปประเทศอื่น ๆ ในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน)

คาบที่ 3

- ◆ ทบทวนลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่นักเรียนได้ให้คำตอบไว้เมื่อคาบเรียนที่แล้ว (อธิบายหรือหาความหมาย “ลักษณะทางภูมิศาสตร์”)
- ◆ ครูทำตารางซึ่งประกอบด้วยช่องสองช่องบนกระดาษแผนภูมิสำหรับแต่ละลักษณะทางภูมิศาสตร์พร้อมด้วยคำถามที่ว่า “ลักษณะทางภูมิศาสตร์ต่าง ๆ ในชุมชนของเรามีส่วนช่วยเชื่อมโยงกับชุมชนอื่น ๆ ได้อย่างไร ลักษณะเหล่านั้นแยกเราออกจากชุมชนอื่นได้อย่างไร”

- ◆ นักเรียนร่วมกิจกรรมการเดินแบบม้าหมุนเพื่อตอบทั้งสองคำถามข้างบน (ใช้กิจกรรมการเดินแบบม้าหมุนเพื่อทำให้เกิดแนวความคิดและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน การเดินเวียนกันไปและการโต้ตอบนี้จะกระตุ้นความรู้เดิม ซึ่งจะเป็นฐานรองรับความรู้ใหม่ที่ได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมของบทเรียนที่ผ่านมา หรือเป็นการทบทวนข้อมูลก่อนการอภิปรายหรือประเมินผล การเดินแบบม้าหมุนนี้ ให้นักเรียนจับกลุ่ม กลุ่มละ 3 - 4 คน แต่ละกลุ่มจะได้รับปากกาสีที่กำหนดไว้เพื่อให้นักเรียนเขียนข้อมูลอธิบายเพิ่มเติม แต่ละกลุ่มใช้เวลา 2 - 3 นาที อ่านและเขียนข้อมูลเพิ่มในแต่ละแผนภูมิ เมื่อทุกกลุ่มผลัดกันเดินเวียนครบทุกข้อคำถาม ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนข้อมูลเหล่านั้น)
- ◆ เมื่อเขียนข้อมูลลงในแผนภูมิครบแล้ว อภิปรายในชั้นหรือให้นักเรียนเขียนลักษณะทางภูมิศาสตร์ใดที่เป็นอุปสรรคหรือเอื้อต่อการแลกเปลี่ยนสิ่งของหรือแนวคิดต่าง ๆ และสิ่งไหนเป็นแนวทางที่ง่ายที่สุด

การฝึกปฏิบัติโดยการชี้แนะ : กิจกรรมภาพและการอธิบายต่าง ๆ รวมทั้งการเดินแบบม้าหมุนเป็นองค์ประกอบของการฝึกปฏิบัติตามคำแนะนำ

บทสรุป : นักเรียนแต่ละคนควรจะเขียนหรือวาดภาพสะท้อนความคิดว่า พวกเขาเชื่อมโยงกับชุมชนอื่น ๆ ได้อย่างไร โดยพิจารณาข้อมูลต่อไปนี้ :

- ◆ นักเรียนเชื่อมโยงกับชุมชนอื่น ๆ อย่างไร ให้นักถึงสถานที่ที่เคยไปและสถานที่ที่เป็นแหล่งอาหาร เสื้อผ้า ความบันเทิง และอื่น ๆ และนักเรียนได้เรียนรู้อะไรบ้างจากสิ่งเหล่านั้น รวมทั้งจากผู้คนและความคิดเห็นต่าง ๆ จากที่อื่น
- ◆ ลักษณะทางภูมิศาสตร์ใดที่เป็นอุปสรรคต่อการเชื่อมโยงชุมชนของนักเรียนกับชุมชนอื่น ๆ
- ◆ ลักษณะทางภูมิศาสตร์ใดที่ทำให้ผู้คนในชุมชนของนักเรียนเชื่อมโยงกับชุมชนอื่น ๆ ได้

การประเมินผลที่เสนอแนะ :

- ◆ ให้นักเรียนทำ (บนป้ายนิเทศ) แผนผังห้องเรียนหรือชุมชนด้วยภาพวาดหรือภาพถ่ายที่ถ่ายทอดเรื่องราวต่อคำถามที่ได้เตรียมไว้ว่า “ชุมชนคืออะไร” ภาพติดผนังนี้ควรจะประกอบด้วยภาพวาดหรือภาพถ่าย 2 - 4 ภาพที่แสดงถึงลักษณะทางภูมิศาสตร์ต่าง ๆ สิ่งต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้น และผู้คน (กลุ่มหรือแต่ละบุคคล) จากนักเรียนแต่ละคน นักเรียนควรจะสามารถระบุลักษณะของสิ่งแวดล้อมที่ต้องการสื่อออกมาได้อย่างชัดเจนผ่านภาพถ่ายหรือภาพวาดแต่ละภาพ ทั้งด้วยการเขียน (ชื่อภาพ) และการพูดปากเปล่า (เมื่อทำแผนผังและเพิ่มองค์ประกอบบนภาพติดผนัง) (การประเมินผลระหว่างเรียน ด้านที่ 1 - การอธิบาย และด้านที่ 3 - การประยุกต์ใช้)

- ◆ ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นโดยใช้วิจารณ์ญาณร่วมกันทั้งชั้นต่อคำถามที่ได้ตั้งไว้ว่า “ผู้คนและสิ่งต่างๆในชุมชนเคลื่อนย้ายเข้าและออกจากชุมชนของเราได้อย่างไร” ประเมินนักเรียนโดยดูจากผลงานการเชื่อมโยงภาพของตนเองกับแผนผังห้องเรียนหรือชุมชนได้อย่างเป็นเหตุเป็นผลมากน้อยเพียงใด ทั้งในช่วงแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในชั้น (ด้วยการพูดปากเปล่า) และ/หรือด้วยการเขียน (บันทึกสะท้อนความคิด) (การประเมินผลระหว่างเรียน ด้านที่ 2 - การตีความ)
- ◆ ให้นักเรียนทำแผนภูมิห้องเรียนซึ่งประกอบด้วยช่องสองช่อง (โดยมุ่งเน้นไปที่ลักษณะทางภูมิศาสตร์ต่าง ๆ ในชุมชนของพวกเขาและชุมชนอื่น ๆ) และร่วมกิจกรรมการเดินแบบมั่วหมุน โดยให้ตีความต่อการที่ลักษณะทางภูมิศาสตร์ต่าง ๆ ในชุมชนของพวกเขาสามารถเชื่อมโยงและแยกพวกเขาออกจากชุมชนอื่น ๆ ได้อย่างไร ประเมินนักเรียนเป็นรายบุคคลด้วยการให้พวกเขาเขียนบันทึก (พร้อมด้วยภาพและคำบรรยาย) ที่แสดงให้เห็นว่าพวกเขาเข้าใจการเชื่อมโยงพวกเขากับชุมชนอื่น ๆ ได้อย่างไร และลักษณะทางภูมิศาสตร์ต่าง ๆ ในชุมชนของพวกเขามีส่วนเอื้อหรือเป็นอุปสรรคต่อการแลกเปลี่ยนแนวคิดและสิ่งของต่าง ๆ ระหว่างชุมชนต่าง ๆ ได้อย่างไร (การประเมินผลรวบยอด ด้านที่ 2 - การตีความ และ ด้านที่ 4 - มุมมอง)
- ◆ การประเมินเพิ่มเติม : ให้นักเรียนทำแบบทดสอบข้อเขียนในรูปแบบคำถามแบบให้เลือกตอบ จับคู่ และ/หรือเติมคำในช่องว่าง แบบทดสอบนี้ประกอบด้วยแผนผังและภูมิภาคทางภูมิศาสตร์ต่าง ๆ โดยให้นักเรียนระบุลักษณะหลักๆของลักษณะทางภูมิศาสตร์ทางกายภาพทางธรรมชาติ ผู้คน แนวคิด และสิ่งของต่าง ๆ ที่ผู้คนเหล่านี้เป็นผู้สร้าง (การประเมินผลระหว่างเรียน ด้านที่ 1 - การอธิบาย และด้านที่ 2 - การตีความ)

คำถามสรุป :

- ◆ ทั้งผู้คน สถานที่ และแนวคิดต่าง ๆ ประกอบกันเป็นชุมชนได้อย่างไร
- ◆ การเคลื่อนย้ายของผู้คนและสินค้าต่าง ๆ มีผลต่อชุมชนอย่างไร
- ◆ ลักษณะทางภูมิศาสตร์แวดล้อมต่าง ๆ เชื่อมโยงหรือแบ่งแยกชุมชนอย่างไร
- ◆ การเชื่อมโยงกับสาขาวิชาอื่นในหลักสูตร : สามารถเชื่อมโยงกับสาขาวิชาที่มุ่งเน้นในเรื่องการปฏิสัมพันธ์ข้ามวัฒนธรรมที่มีความหลากหลาย (ของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน) ระบบต่าง ๆ ในโลก และอื่น ๆ ภูมิภาคต่าง ๆ ที่มีลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่คล้ายคลึงกัน สามารถพบได้ในชาติอื่น ๆ ในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ภูมิภาคเหล่านั้นมีข้อได้เปรียบและอุปสรรคคล้าย ๆ กันในเรื่องการเชื่อมโยงกับชุมชนอื่น ๆ

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ : พลเมือง - ชุมชน ประเทศ และภูมิภาค

ระดับชั้นเรียน/สาขาวิชา : ประถมศึกษาตอนปลาย/หน้าที่พลเมืองและจริยศึกษา

ภาพรวม : นักเรียนอาศัยอยู่ในชุมชนที่ประกอบด้วย ครอบครัว ชุมชนโรงเรียน บริเวณใกล้เคียง และเมือง นักเรียนจะเรียนรู้ถึงการเชื่อมโยงตนเองกับบุคคลและสิ่งต่าง ๆ ผ่านการเรียนรู้ชุมชนที่หลากหลายที่นักเรียนก็เป็นส่วนหนึ่งในนั้น

ความเข้าใจที่คงทน : นักเรียนเข้าใจถึงการที่สมาชิกในชุมชนต่างพึ่งพาอาศัยกันเพื่อจัดหาสิ่งที่ต้องการ (Want) และสิ่งที่จำเป็น (Need) นักเรียนสามารถระบุผู้ช่วยเหลือชุมชน เช่น ตำรวจ พนักงานดับเพลิง และสามารถระบุถึงบทบาทของบุคคลเหล่านี้ที่มีต่อชุมชน นอกจากนี้นักเรียนยังได้เรียนรู้ว่าสมาชิกในชุมชนจัดหาการบริการที่แตกต่างกันออกไปเพื่อประโยชน์ต่อชุมชน

วัตถุประสงค์ของบทเรียน :

- ◆ นักเรียนสามารถระบุผู้ช่วยเหลือชุมชน
- ◆ นักเรียนจะสำนึกถึงการที่สมาชิกในชุมชนทำงานร่วมกันเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

คำถามสำคัญ :

- ◆ ทำไมผู้คนจึงอาศัยอยู่ในชุมชน (สถานที่ ประชาชน)
- ◆ สมาชิกในชุมชนช่วยเหลือกันอย่างไร (ประชาชน สิ่งของ แนวคิด)

สื่อและเอกสารประกอบการสอน :

- ◆ กระดาษสี
- ◆ กรรไกรและกาว
- ◆ กระดาษภาพติดผนังขนาดใหญ่
- ◆ กระดาษขาว
- ◆ แผนที่ประเทศกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน

เวลาที่ใช้ : 2 คาบ

อภิธานศัพท์ :

- ◆ พลเมือง หมายถึง สมาชิกในชุมชนหรือรัฐ (State) ผู้ซึ่งมีส่วนร่วมในสิทธิและหน้าที่รับผิดชอบ
- ◆ ชุมชน/ประชาคม หมายถึง พื้นที่ หรือบริเวณ อันมีผู้อยู่อาศัยอยู่
- ◆ แผนภาพเวเนน หมายถึง วงกลมสองวงมาทับซ้อนกัน ซึ่งในส่วนที่ทับซ้อนแสดงลักษณะที่เหมือนกัน

ชุดกิจกรรมการนำเข้าสู่บทเรียน :

- ◆ ใครช่วยเหลือพวกเราในชุมชนของพวกเรา
- ◆ อะไรคือสิ่งจำเป็นต่อการอาศัยอยู่ในชุมชนของพวกเราบ้าง

ปัจจัยป้อน : ครูอธิบายดังต่อไปนี้

- ◆ ทุกคนมีทั้งสิ่งที่ต้องการและสิ่งที่จำเป็น (สิ่งที่ต้องการมีทั้งสิ่งที่จำเป็นและไม่จำเป็น)
- ◆ ผู้ช่วยเหลือชุมชน (Community Helpers) จัดหาสิ่งที่สมาชิกในชุมชนต้องการทั้งที่จำเป็นและไม่จำเป็น

รูปแบบ : ครูอาจจะต้องสาธิตวิธีการใช้กระดาษเพื่อทำบ้าน ร้านค้า และส่วนประกอบอื่น ๆ ในชุมชนสำหรับภาพติดผนัง

ขั้นตอนการสอน :

คาบที่ 1

- ◆ ให้นักเรียนนึกถึงชุมชนที่พวกเขาอาศัยอยู่ และยกตัวอย่างสิ่งที่พวกเขาเห็นในชุมชน กล่าวคือ บ้าน ร้านค้า โรงเรียน สถานที่เพื่อสักการบูชา
- ◆ ให้นักเรียนจัดทำภาพติดผนังเกี่ยวกับชุมชนของพวกเรา
- ◆ ให้นักเรียนใช้ปากกาสี กรรไกร และกาว บอกถึงสิ่งที่จำเป็นสำหรับพวกเราในชุมชน
- ◆ รวบรวมแผ่นกระดาษที่นักเรียนทำขึ้น และนำกระดาษภาพที่จะติดผนังวางกระจายบนพื้น
- ◆ ให้นักเรียนนั่งบนพื้น รอบ ๆ ภาพติดผนัง

- ◆ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับนักเรียนว่า นักเรียนควรจะวางสิ่งที่ได้ทำไว้ที่ไหน ให้นักเรียนอธิบายว่าทำไมถึงเลือกที่ตรงนั้น
- ◆ ให้นักเรียนใช้กาบแทงติดสิ่งที่ทำบนภาพติดผนัง
- ◆ แสดงภาพติดผนังในที่ที่นักเรียนสามารถมองเห็นได้

คาบที่ 2

- ◆ แผนภาพติดผนังที่นักเรียนทำขึ้น ให้นักเรียนระลึกว่า จะเน้นไปที่สมาชิกในชุมชนซึ่งอาศัยและทำงานร่วมกัน
- ◆ ถามนักเรียนว่าพวกเขาเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนขนาดใหญ่หรือไม่ กระตุ้นให้นักเรียนรู้ว่าพวกเขาทุกคนคือ สมาชิกของประเทศและภูมิภาค
- ◆ แสดงแผนที่ประเทศที่นักเรียนอาศัยอยู่
- ◆ ให้นักเรียนเขียนรวบรวมสิ่งที่นักเรียนมีเหมือนและต่างจากคนอื่นในประเทศ
- ◆ แสดงแผนภาพเวนน์ อธิบายว่าแผนภาพเวนน์แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มที่แตกต่างกัน
- ◆ สาธิตวิธีการใช้แผนภาพเวนน์โดยให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะที่เหมือนและต่างจากคนอื่นในประเทศของพวกเขา
- ◆ ให้นักเรียนทำแผนภาพเวนน์ของตนเอง

การฝึกปฏิบัติโดยการชี้แนะ : การทำภาพติดผนังควรดำเนินการโดยการชี้แนะของครู

บทสรุป : แสดงแผนภาพเวนน์ในชั้น ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ค้นพบได้จากโครงงานของเพื่อนร่วมชั้น

การประเมินผลที่เสนอแนะ :

- ◆ ให้นักเรียนทำภาพติดผนังที่มีการวางภาพบ้าน ร้านค้า โรงเรียน สถานที่เพื่อสักการบูชา และอื่น ๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล ควรจะมีการบรรยายองค์ประกอบต่าง ๆ ของชุมชนเหล่านี้ที่นักเรียนอาศัยอยู่อย่างชัดเจน นักเรียนแต่ละคนควรจะอธิบายด้วยว่าทำไมถึงทำภาพเหล่านี้ และสิ่งเหล่านี้ให้ประโยชน์หรือทำให้ชีวิตพวกเขาดำเนินได้อย่างไร (การประเมินระหว่างเรียน; ด้านที่ 1 - การอธิบาย และ ด้านที่ 2 - การตีความ)
- ◆ ให้นักเรียนแต่ละคนทำแผนภาพเวนน์ โดยเปรียบเทียบให้เห็นความเหมือนและความต่างของสิ่งที่จำเป็นและสิ่งที่ต้องการที่พวกเขาและคนอื่นในประเทศมีร่วมกัน รวมทั้งสิ่งที่จำเป็นและสิ่งที่ต้องการใดที่มีลักษณะเฉพาะ จากนั้นนักเรียนสามารถอธิบายได้ถึงเหตุผลการทำแผนภาพเวนน์นี้

ด้วยการพูดในช่วงการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและด้วยการเขียนบันทึกสะท้อนความคิด โดยให้อ้างอิงตามทั้งสองคำถามสำคัญของหน่วยการเรียนรู้ที่ได้ตั้งไว้ สำหรับตัวอย่างหน่วยการเรียนรู้คือ (1) ทำไมผู้คนจึงอาศัยอยู่ในชุมชน (2) สมาชิกในชุมชนช่วยเหลือกันอย่างไร (การประเมินรวบยอด; ด้านที่ 2 - การตีความ และด้านที่ 4 - มุมมอง)

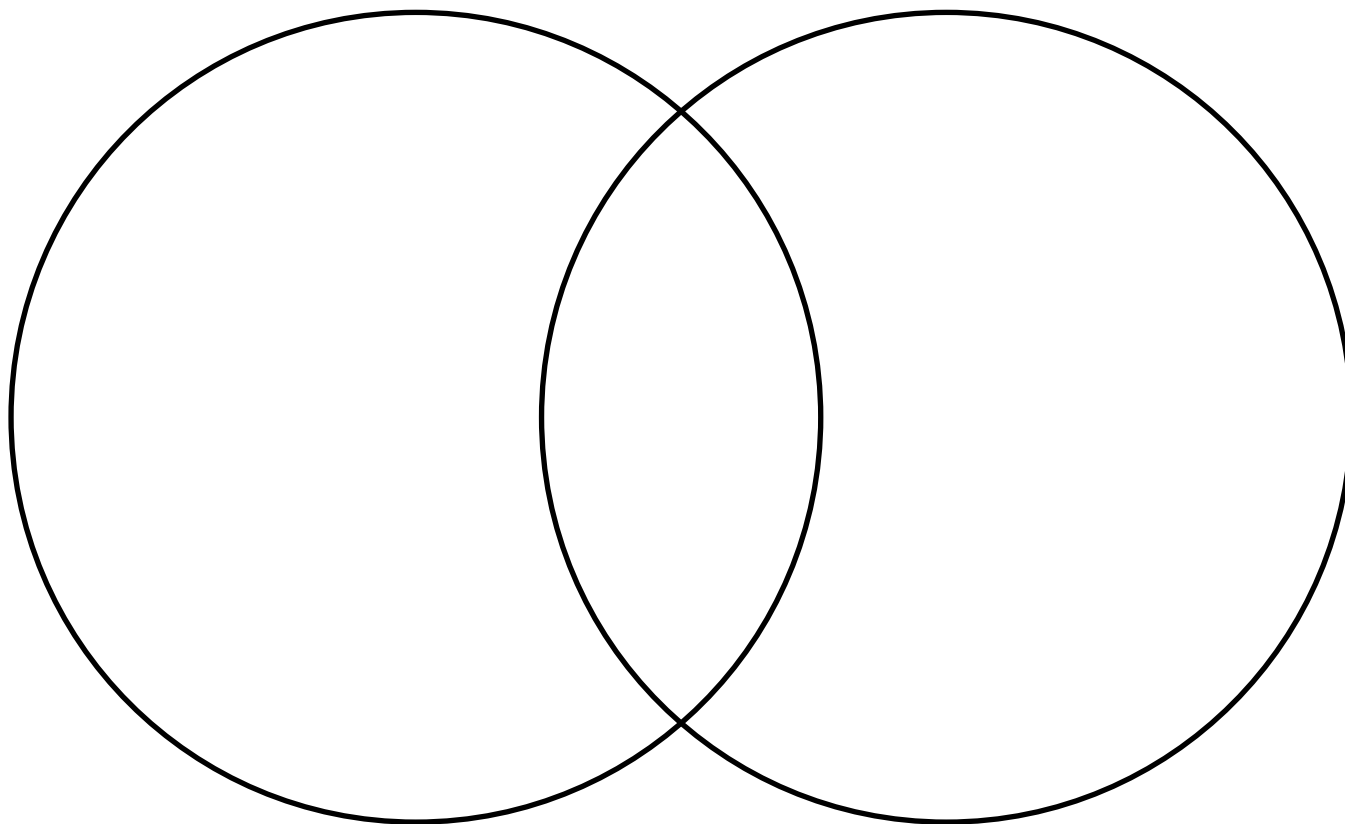
- ◆ การประเมินเพิ่มเติม : ให้นักเรียนสะท้อนความคิดต่อการนำเสนอของวิทยากรรับเชิญ พร้อมด้วยสมาชิกชุมชนที่มาร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในชั้นเรียนในเรื่องที่ว่าพวกเขาเป็นผู้ช่วยและผู้สนับสนุนสังคมอย่างไร สมาชิกชุมชนเหล่านี้ควรจะแสดงความเห็นในแง่มุมมองต่อชุมชนที่หลากหลายและแตกต่างกันไป นักเรียนและครูอาจจะเตรียมคำถามเพื่อถามวิทยากรเหล่านี้ล่วงหน้าไว้ก่อน โดยเน้นคำถามที่ว่า “สมาชิกในชุมชนช่วยเหลือกันอย่างไร” และ “สมาชิกแต่ละคนมีบทบาทอะไรบ้างในชุมชนและฉัน (นักเรียน) ได้รับประโยชน์อย่างไร” (การประเมินรวบยอด; ด้านที่ 2 - การตีความ และด้านที่ 4 - มุมมอง)

คำถามสรุป :

- ◆ ผู้คนได้ประโยชน์อย่างไรจากการเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน
- ◆ ในชุมชนต่าง ๆ มีสิ่งที่จำเป็นและสิ่งที่ต้องการแตกต่างกันอย่างไร?

การเชื่อมโยงกับสาขาวิชาอื่นในหลักสูตร : บทเรียนนี้สามารถเชื่อมโยงกับวิชาประวัติศาสตร์ และสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยพิจารณาถึง การเปลี่ยนแปลงบทบาทของพลเมืองในพื้นที่ต่าง ๆ ในประเด็นทางประวัติศาสตร์ที่แตกต่างกันไป

เอกสารประกอบการสอน : แผนภาพเวนน์ (Venn diagram)

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ : สิทธิและหน้าที่รับผิดชอบต่อห้องเรียน

ระดับชั้นเรียน/สาขาวิชา : มัธยมศึกษาตอนต้น/หน้าที่พลเมืองและจริยศึกษา

ภาพรวม : กิจกรรมกลุ่ม ให้นักเรียนช่วยกันร่างกฎกติกาหน้าที่รับผิดชอบของพลเมืองที่มีต่อชุมชน เพื่อนบ้านใกล้เคียง ชาติ และโลก สิ่งที่สำคัญคือนักเรียนจะได้เรียนรู้บทบาทของตนที่มีต่อชุมชนและความรับผิดชอบในการรักษากฎกติกาดังกล่าว

วัตถุประสงค์ของบทเรียน :

- ◆ นักเรียนให้คำจำกัดความของคำว่า “สิทธิ” และ “หน้าที่รับผิดชอบ”
- ◆ นักเรียน รู้จักหน้าที่ของแต่ละบุคคลอันพึงมีต่อชุมชนและเขียนแสดงความคิดเห็นของนักเรียนในประเด็นดังกล่าวได้

คำถามสำคัญ : อะไรคือกฎกติกาของพลเมืองในการปฏิบัติตนต่อชุมชน ชาติ โลก (ประชาชน แนวคิด สถานที่)

สื่อและเอกสารประกอบการสอน :

- ◆ กระดาษ
- ◆ ปากกาสี
- ◆ กระดาษขนาดใหญ่/แผ่นโปสเตอร์
- ◆ อินเทอร์เน็ต (ถ้ามี)
 - ➔ BrainPop. Jr. (www.brainpopjr.com)
 - ➔ Scholastic.com (<http://teacher.scholastic.com>)

เวลาที่ใช้ : 2 คาบ

อภิธานศัพท์ :

- ◆ พลเมือง หมายถึง ผู้ที่อยู่ในเมือง หรือสมาชิกแห่งชาติ - รัฐ ผู้ซึ่งปฎิญาณตนจงรักภักดีต่อชาติ อันพึงได้รับสิทธิและความคุ้มครองตามกฎหมาย
- ◆ ชุมชน หมายถึง พื้นที่หรือบริเวณ รวมถึงผู้ที่อาศัยอยู่ในสถานที่นั้น ๆ
- ◆ สิทธิ หมายถึง ความชอบธรรมทางกฎหมาย
- ◆ หน้าที่ หมายถึง หน้าที่อันพึงกระทำ พันธะหน้าที่

ชุดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน : ให้นักเรียนยกตัวอย่างกฎระเบียบของโรงเรียนที่แตกต่างจากกฎระเบียบที่บ้าน ถาถามนักเรียนว่า ทำไมสถานที่ที่ต่างกันจึงตั้งกฎระเบียบขึ้นไม่เหมือนกัน เมื่อเป็นดังนี้ความคาดหวังย่อมต่างกันใช่หรือไม่

ปัจจัยป้อน : อภิปรายเกี่ยวกับเอกสารซึ่งสรุปใจความสำคัญของสิทธิและหน้าที่รับผิดชอบต่อโรงเรียน หมู่บ้าน/บริเวณใกล้เคียง และชุมชนในชาติ

รูปแบบ :-

ขั้นตอนการสอน :

คาบที่ 1

- ◆ ครูให้คำจำกัดความของคำว่า “พลเมือง” ในฐานะที่เป็นสมาชิกของชุมชน แบ่งกันทำงานเป็นกลุ่มย่อย ให้นักเรียนระดมความคิดเกี่ยวกับคำถามดังต่อไปนี้ “ชุมชนคืออะไร สมาชิกของชุมชนคือใคร” ชุมชนถูกกำหนดขึ้นโดยสภาพทางภูมิศาสตร์ (เช่น ระดับท้องถิ่น หรือ ระดับโลก) หรือโดยการรวมตัวเข้ามาของกลุ่มชนที่มีผลประโยชน์ด้วยกัน (เช่น กลุ่มที่มีผลประโยชน์และความมุ่งหมายร่วมกัน) สมาชิกในชุมชนจึงมีหน้าที่รับผิดชอบที่จะต้องปกป้องดูแลชุมชน
- ◆ ให้นักเรียนบอกชื่อชุมชนต่าง ๆ ที่นักเรียนเป็นสมาชิก (เช่น ครอบครัว ศาสนสถาน โรงเรียน บริเวณใกล้เคียง)
- ◆ ให้นักเรียนทั้งห้องแสดงความคิดเห็น เรื่องความแตกต่างระหว่างสิทธิและหน้าที่ความรับผิดชอบ

คาบที่ 2

- ◆ ให้นักเรียนทั้งห้องจัดทำกฎระเบียบว่าด้วยสิทธิและหน้าที่รับผิดชอบของห้องเรียน

- ◆ ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น เรื่องสิทธิและหน้าที่รับผิดชอบ ที่นักเรียนแต่ละคนพึงมี ซึ่งต้องรักษาและปกป้องซึ่งสิทธินั้น
- ◆ ร่างกฎระเบียบต่าง ๆ ขึ้นเพื่อคุ้มครองสิทธินักเรียนในชั้น และให้แต่ละคนเซ็นต์ชื่อ

การฝึกปฏิบัติโดยการชี้แนะ : ร่างกฎระเบียบสิทธิและหน้าที่รับผิดชอบของห้องเรียน

บทสรุป : ตอนท้ายชั่วโมงของแต่ละวัน ให้นักเรียนสะท้อนความคิดเห็นว่าในวันนี้นักเรียนปฏิบัติและเคารพในกฎระเบียบว่าด้วยสิทธิและหน้าที่รับผิดชอบอย่างไร ตัวอย่างเช่น “ฉันได้ทำความสะอาดห้องเรียนเรียบร้อยแล้ว” หรือ “ขณะที่เพื่อน ๆ ทำงาน ฉันไม่ทำเสียงดังรบกวนเขา”

การประเมินผลที่เสนอแนะ :

- ◆ ให้นักเรียนแต่ละคนจัดทำผังความคิด (Graphic organizer) โดยใช้แผนผังหรือแผนภาพความคิดหลัก เพื่อแสดงสิทธิและหน้าที่รับผิดชอบของตน ในห้องเรียน ที่บ้าน และขยายไปถึงชุมชน (การประเมินผลระหว่างเรียน ด้านที่ 1 - การอธิบาย และด้านที่ 2 - การตีความ)
- ◆ ให้นักเรียนจัดทำกฎระเบียบว่าด้วยสิทธิและหน้าที่รับผิดชอบที่ตกลงร่วมกันของนักเรียนโดยความเห็นชอบของอาจารย์ ให้พิมพ์ขึ้นเป็นประกาศติดที่ห้อง เอกสารนี้จะเป็เครื่องสะท้อนให้เห็นว่า ในแต่ละวันนักเรียนให้เกียรติและแสดงว่า เคารพสิทธิและหน้าที่รับผิดชอบในห้องเรียน ที่บ้าน และในชุมชนอย่างไร เมื่อจบคาบอาจารย์อาจให้มีการอภิปรายทั้งชั้น ถึงประโยชน์ของการยึดถือกฎระเบียบว่าด้วยสิทธิและหน้าที่รับผิดชอบที่นักเรียนได้รับทั้งด้านส่วนตัวและส่วนรวม (การประเมินผลรวบยอด ด้านที่ 3 - การประยุกต์ใช้ และด้านที่ 6 - การรู้จักตนเอง)
- ◆ การประเมินเพิ่มเติม : ให้นักเรียนทำหัวข้อหลักๆที่สำคัญของกฎระเบียบว่าด้วยสิทธิและหน้าที่รับผิดชอบและทำเป็นสิ่งตีพิมพ์เพื่อแบ่งปันกับชั้นเรียนอื่น ๆ (ของโรงเรียนในชุมชน) และส่งไปให้ที่บ้านผ่านจดหมายข่าวจากโรงเรียน (การประเมินผลรวบยอด ด้านที่ 3 - การประยุกต์ใช้ และด้านที่ 4 - มุมมอง)

คำถามสรุป :

- ◆ นักเรียนมีสิทธิและหน้าที่รับผิดชอบอะไรบ้าง ภายในครอบครัว โรงเรียน และชุมชน
- ◆ การให้ความหมายและปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ความรับผิดชอบให้ประโยชน์ต่อบุคคลและส่วนรวมอย่างไร

การเชื่อมโยงกับสาขาวิชาอื่นในหลักสูตร : กิจกรรมนี้เชื่อมโยงกับวิชาสังคมศึกษาและแนวคิดที่ทุกคนมีสิทธิส่วนบุคคล รวมถึงหน้าที่รับผิดชอบในฐานะพลเมืองของชุมชน ของชาติ และภูมิภาค

ตัวอย่าง แผนการจัดการเรียนรู้ : บันทึกความทรงจำ - มองประวัติศาสตร์ผ่านสายตาผู้ย้ายมาตั้งรกราก/ผู้ย้ายถิ่นฐาน

ระดับชั้นเรียน/สาขาวิชา : มัธยมศึกษาตอนต้น/ประวัติศาสตร์และสังคมศึกษา

ภาพรวม : การอ่านบันทึกความทรงจำของผู้อพยพ หรือผู้ลี้ภัยเป็นการสะท้อนให้นักเรียนเข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับความหลากหลายทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ร่วมกันในกลุ่มประเทศอาเซียน บทเรียนนี้ช่วยให้นักเรียนเห็นความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ รวมทั้งปัญหาข้อขัดแย้งที่แต่ละประเทศต้องเผชิญ หากพิจารณาประเทศหรือชุมชน ทั้งในอดีตและปัจจุบัน เราจะสังเกตเห็นว่า มนุษย์ได้จัดแบ่งออกเป็นกลุ่มย่อยๆ ได้อย่างไร ส่วนใหญ่แล้ว สมาชิกในกลุ่มจัดกลุ่มกันเองตามความสมัครใจ กล่าวคือ การแสวงหาความสัมพันธ์กับคนที่มีความสนใจ ความเชื่อ หรือพื้นฐานคล้าย ๆ กัน แต่บางครั้ง การรวมกลุ่มกันนั้นอาจไม่ได้กำหนดหรือเลือกกันเอง หากแต่เกิดขึ้นจากการที่คนกลุ่มนั้นเกิดมาในชนชาติ กลุ่มเพศ หรือ ครอบครัวเดียวกัน

ความเข้าใจที่คงทน : บันทึกความทรงจำนั้นเป็นการแสดงความคิดเห็นทางประวัติศาสตร์อย่างหนึ่ง

วัตถุประสงค์ของบทเรียน :

- ◆ นักเรียนสามารถระบุและอธิบายจุดประสงค์ของบันทึกความทรงจำ
- ◆ นักเรียนสามารถระบุและอธิบายประเด็นสำคัญของประวัติศาสตร์ของชาติต่างๆ ในอาเซียน
- ◆ นักเรียนสามารถระบุความเหมือนและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของชาติอาเซียน
- ◆ นักเรียนสามารถระบุการต่อสู้ดิ้นรนของผู้ย้ายถิ่นฐานและผู้ย้ายมาตั้งรกรากของชาติอาเซียน
- ◆ นักเรียนสามารถระบุคุณลักษณะร่วม (Unifying Characteristic) ของชาติอาเซียน
- ◆ นักเรียนจะเข้าใจลักษณะความเป็นสามัญ (Commonalty) หรืออัตลักษณ์ร่วม (Identity) ของชาติอาเซียน
- ◆ นักเรียนจะได้เรียนรู้แนวความคิดของอัตลักษณ์แห่งวัฒนธรรมและการสร้างชาติจากบันทึกความทรงจำ

คำถามสำคัญ :

- ◆ โลกาภิวัตน์มีผลกระทบอย่างไรต่อประเทศสมาชิกอาเซียน ทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติ (ประชาชน สถานที่ สื่อ)
- ◆ มีวัฒนธรรมประเพณีใดบ้างของชาติอาเซียนที่คล้ายคลึงกัน (ประชาชน แนวคิด)

- ◆ เราให้คำนิยามตัวเองว่าอย่างไร ในสายตาของผู้อื่นจะให้คำนิยามเราอย่างไร (ประชาชน แนวคิด)

เอกสารประกอบการสอนที่ต้องใช้ :

- ◆ บันทึกความทรงจำผู้ย้ายถิ่นฐาน/ผู้ย้ายมาตั้งรกราก โดยครูเป็นผู้เลือกเพื่อเน้นความหลากหลายของกลุ่มหรือมุมมอง
- ◆ ปากกา/ดินสอ
- ◆ กระดาษแผ่นภูมิ
- ◆ เอกสารประกอบการสอน : บันทึกความทรงจำ
- ◆ เอกสารประกอบการสอน : ประชากรในชาติอาเซียน
- ◆ เอกสารประกอบการสอน : อาชีพของอาเซียน
- ◆ เอกสารประกอบการสอน : ลักษณะของรัฐบาล

เวลาที่ใช้ : 1 คาบ

อภิธานศัพท์ :

- ◆ ผู้อพยพ (Migrant) หมายถึง บุคคลที่มายังดินแดนใหม่เพื่ออยู่อาศัยหรือเพื่อทำงาน
- ◆ คนเข้าเมือง (Immigrant) หมายถึง บุคคลที่มายังประเทศใหม่หรือชุมชน/ประชาคมใหม่เพื่ออยู่เป็นการถาวร
- ◆ บันทึกความทรงจำ หมายถึง ข้อมูลเรื่องราวที่เขียนมาจากประสบการณ์ส่วนตัว
- ◆ รัฐบาล หมายถึง กลุ่มบุคคลที่กำหนดนโยบายและทำหน้าที่บริหารกิจการของชุมชนหรือของชาติ
- ◆ อาชีพ หมายถึง การงานที่ทำเพื่อเลี้ยงชีวิต
- ◆ ประชากร หมายถึง ผู้อาศัยอยู่ในพื้นที่ของเมือง ประเทศ หรือภูมิภาค
- ◆ ชุมชน/ประชาคม หมายถึง พื้นที่ หรือบริเวณที่มีผู้อยู่อาศัยอยู่
- ◆ โลกาภิวัตน์ หมายถึง สถานการณ์อันเป็นผลของการค้าเสรี การลงทุนไม่มีเขตจำกัด และมีการแลกเปลี่ยนแนวคิดอยู่เสมอ
- ◆ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม หมายถึง การดำเนินชีวิตและความเชื่อหลายรูปแบบอันถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น

- ◆ คุณลักษณะร่วม (Unifying Characteristic) หมายถึง ลักษณะนิสัยประจำหรือสิ่งที่เคยทำเป็นประจำ
- ◆ ลักษณะความเป็นสามัญ (Commonalty) หรืออัตลักษณ์ร่วม (Identity) หมายถึง ลักษณะร่วมที่คล้ายกันของชาติอาเซียน

ชุดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน :

- ◆ บันทึกความทรงจำคืออะไร
- ◆ วันสำคัญทางประเพณีที่ถือว่าเป็นวันหยุดที่คุณและครอบครัวของคุณรู้และยึดถือปฏิบัติตาม คือวันอะไรบ้าง
- ◆ ชุมชนที่นักเรียนอยู่มีการติดต่อกับชุมชนอื่น ๆ ที่เป็นรูปธรรมได้อย่างไร
- ◆ การเรียนเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ด้วยการอ่านบันทึกความทรงจำ กับการเรียนประวัติศาสตร์จากแหล่งอื่น ๆ เช่น เอกสารข้อมูลปฐมภูมิ หรือหนังสือประวัติศาสตร์มีความแตกต่างกันอย่างไร
- ◆ บันทึกความทรงจำได้ให้อะไรที่แหล่งการเรียนรู้อื่นไม่มี แหล่งเรียนรู้ใดที่ไม่พบในบันทึกความทรงจำ

ปัจจัยข้อ : ให้ครูจัดหาใบความรู้ในรูปแบบของบันทึกความทรงจำหลาย ๆ รูปแบบอย่างน้อย 10 เรื่องโดยเน้นเรื่องสภาพการเมืองและความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ที่มีอยู่ในประเทศสมาชิกอาเซียน

รูปแบบ : ครูสาธิตการประมวลแนวคิดจากข้อมูลและมุมมองต่าง ๆ จากบันทึกความทรงจำที่เป็นตัวอย่าง 1 เรื่อง จากคำถาม

ขั้นตอนการสอน : ให้นักเรียนจับคู่และเดินไปยังฐานการเรียนรู้เรื่อง “การค้นพบ” ที่แต่ละฐานให้นักเรียนอ่านบางบทจากบันทึกความทรงจำ หลังจากได้อ่านเรื่องราวในบันทึกฯ ให้นักเรียนแสดงความเห็นต่อเรื่องนั้น ๆ ลงบนกระดาษแผนภูมิ ซึ่งจะมีคำถามให้นักเรียนตอบดังต่อไปนี้

- ◆ เรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับใคร
- ◆ อะไรคือความขัดแย้งหรือการต่อสู้ดิ้นรนที่ปรากฏในเรื่องนั้น
- ◆ ให้นักเรียนเชื่อมโยงประสบการณ์จากเรื่องนั้นโดยเลือกข้อความใดข้อความหนึ่งและเขียนต่อจนจบ
 - ➔ เรื่องที่อ่านทำให้ฉันนึกถึงช่วงเวลาที่เคยประสบหรือไม่เคยประสบกับ
 - ➔ ฉันเห็นด้วย/เข้าใจเรื่องที่ฉันอ่านเพราะว่าชีวิตของฉัน

- ◆ อะไรคือเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่ได้จากการอธิบาย
- ◆ เรื่องจากบันทึกฯ มีความเกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ของชาติของนักเรียนอย่างไร

การฝึกปฏิบัติโดยการชี้แนะ :

หลังจากที่นักเรียนไปฐานแห่งการค้นพบได้ 3 ฐาน ให้นักเรียนตอบคำถามทั้งหลายที่อยู่ข้างบน

บทสรุป : หลังจากที่ได้ไป “ฐานแห่งการค้นพบ” นักเรียนทั้งชั้นก็มาแบ่งปันคำตอบกัน ครูจะติดกระดาดแผนภูมิจากแต่ละฐานแห่งการค้นพบไว้ที่ห้องเรียน หรือที่กระดานเพื่อให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความเห็นซึ่งกันและกัน

การฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง : ให้การบ้านนักเรียนเขียนเรียงความหนึ่งย่อหน้าแสดงความคิดเห็น นักเรียนจะร่วมกันแสดงความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมโครงการที่ฐานฯ และเพื่อน ๆ ในชั้น ครูควรจะทำกระดานข่าวติดแสดงเรียงความของนักเรียน

การประเมินผลที่เสนอแนะ :

- ◆ ให้นักเรียนไปตามฐานแห่งการค้นพบ อย่างน้อย 3 ฐาน และให้ตอบคำถามข้างบน โดยใช้การคิดอย่างมีวิจารณญาณไตร่ตรองเพื่อแสดงถึงความเข้าใจหลายมุมมองโดยอ้างอิงกลุ่มต่าง ๆ รวมถึงสภาพการเมืองและเศรษฐกิจของชาติต่าง ๆ ในอาเซียน นักเรียนควรแสดงให้เห็นว่า เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์เหล่านี้เกี่ยวข้องกับตนเอง กับชุมชน และกับชาติอย่างไร (การประเมินผลระหว่างเรียน ด้านที่ 4 - มุมมอง และด้านที่ 5 - ความรู้สึกร่วม)
- ◆ ให้นักเรียนจัดป้ายนิเทศในชั้นที่เน้นถึงลักษณะความเป็นสามัญ (Commonalty) หรืออัตลักษณ์ร่วม (Identity) ของชาติอาเซียนที่ปรากฏให้เห็นผ่านเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์แห่งบันทึกความทรงจำที่คัดสรรแล้ว แต่ละฐานควรติดแผนภูมิของนักเรียนที่แสดงถึงความเข้าใจในหลายมุมมองและความเชื่อมโยงของตนเองกับประเทศอื่น (การประเมินผลรวบยอด ด้านที่ 4 - มุมมอง และด้านที่ 5 - ความรู้สึกร่วม)
- ◆ ให้นักเรียนเขียนเรียงความหนึ่งย่อหน้าแสดงความรู้สึกลึกซึ้งคิดว่าพวกเขามีมุมมองอย่างไรต่อเหตุการณ์ที่ได้รับอิทธิพลจากบันทึกความทรงจำและจากมุมมองของเพื่อนร่วมชั้น (การประเมินผลรวบยอด ด้านที่ 4 - มุมมอง และด้านที่ 6 - การรู้จักตนเอง)

คำถามสรุป :

- ◆ บันทึกความทรงจำแสดงให้เห็นถึงเรื่องอะไรบ้างที่เอกสารอื่น ๆ ไม่ได้นำเสนอ เช่น บทวิเคราะห์ทางประวัติศาสตร์ จดหมายข่าว ฯลฯ
- ◆ บันทึกความทรงจำได้แสดงความเหมือนและความแตกต่างของวัฒนธรรมอย่างไร
- ◆ บันทึกความทรงจำทำให้ผู้อ่านได้ย้อนกลับไปคิดหรือทำให้เกิดแนวคิดใหม่ ๆ ขึ้นได้อย่างไร

การเชื่อมโยงกับสาขาวิชาอื่นในหลักสูตร : บทเรียนนี้สามารถเชื่อมโยงกับการเรียนวิชาสังคมศึกษาและหน้าที่พลเมืองและจริยศึกษา ในบทที่ 1 : ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน นักเรียนสามารถค้นคว้า อุดมการณ์แห่งอาเซียนนั้น รองรับแนวความคิดในวัฒนธรรมที่หลากหลาย และการเป็นเอกราชได้อย่างไร สามารถวิเคราะห์ ประสพการณ์ที่มีร่วมกัน และการต่อสู้ที่ผู้ย้ายมาตั้งรกราก/ผู้ย้ายถิ่นฐานเผชิญอยู่ในชาติแต่ละชาติที่เป็นอาเซียน การสอนให้นักเรียนรู้จักอัตลักษณ์ร่วมและ วัฒนธรรมที่หลากหลายจะให้นักเรียนเข้าใจได้ว่าสิ่งเหล่านี้สามารถต่อยอดการเป็นเอกภาพในการรวมตัวเป็นองค์การ เพื่อความมั่นคงยั่งยืนและความร่วมมือ ระหว่างกันระหว่างชาติต่าง ๆ ได้อย่างไร

เอกสารประกอบการสอน : บันทึกความทรงจำ # 1

ถ้าพิจารณาตั้งแต่ระดับประเทศจนถึงระดับชุมชนทั้งอดีตและปัจจุบัน จะสังเกตเห็นวิถีการรวมตัวกันของคนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ จะเป็นผู้ที่มีความสนใจความเชื่อ เป้าหมาย และภูมิหลังร่วมกัน บันทึกความทรงจำนี้จะบันทึกชีวิตประวัติหรือประสบการณ์ของผู้เขียน บางครั้งเชื่อมโยงกับบุคคลหรือเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์

วิธีการ :

ก่อนที่จะเริ่มเรียนรู้เรื่องของบันทึกความทรงจำ รวมทั้งความสำคัญในการทำความเข้าใจถึงอัตลักษณ์แห่งวัฒนธรรม (Cultural Identity) ให้ตอบคำถามดังต่อไปนี้ นักเรียนต้องจำไว้ว่า นักเรียนจะกลับมาดูคำถามเหล่านี้อีกครั้งเพื่อเปรียบเทียบคำตอบ

- ◆ บันทึกความทรงจำคืออะไร
- ◆ วันสำคัญทางประเพณีที่ถือว่าเป็นวันหยุดที่คุณและครอบครัวของคุณรู้และยึดถือปฏิบัติตาม คือวันอะไร
- ◆ ชุมชนที่นักเรียนอยู่มีการติดต่อกับชุมชนอื่น ๆ ที่เป็นรูปธรรมได้อย่างไร
- ◆ การเรียนเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ด้วยการอ่านบันทึกความทรงจำกับการเรียนประวัติศาสตร์จากแหล่งอื่น ๆ เช่น เอกสารข้อมูลปฐมภูมิ หรือหนังสือประวัติศาสตร์นั้นมีความแตกต่างกันอย่างไร
- ◆ บันทึกความทรงจำได้ให้อะไรที่แหล่งเรียนรู้อื่นไม่มี แหล่งเรียนรู้อื่น ๆ อาจจะให้อะไรที่ไม่พบในบันทึกความทรงจำ

เอกสารประกอบการสอน : บันทึกความทรงจำ # 2

“เราเลี้ยงชีวิตด้วยสิ่งที่เราหามาได้ แต่เราสร้างชีวิตด้วยสิ่งที่เราให้” (“You make a living by what you get. You make a life by what you give.”)– วินสตัน เชอร์ชิล คำคมของอดีตนายกรัฐมนตรีอังกฤษ สืบค้นข้อมูลได้จากอินเทอร์เน็ต

วิธีการ : แต่ละฐาน นักเรียนจะพบเรื่องราวซึ่งเป็นเรื่องจากหนังสือ “จากฉันเป็นเรา : การแสวงหาความหมายในโลกของวัตถุนิยม” (Me to We : Finding Meaning in a Material World,) ผู้แต่งคือ เครก และมาร์ค คิลเบอร์เจอร์ (Craig and Marc Kielburger) สืบค้นข้อมูลได้จากอินเทอร์เน็ต หนังสือนี้รวมเรื่องต่าง ๆ ที่เขียนโดยผู้ที่พยายามสร้างสรรค์สิ่งอันเป็นคุณค่าในชีวิต ให้นักเรียนอ่านแต่ละเรื่องในใจแล้วเขียนแสดงความคิดเห็น และตอบคำถามดังต่อไปนี้

- ◆ เรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับใคร
- ◆ อะไรคือความขัดแย้งหรือการต่อสู้ดิ้นรนที่ปรากฏในเรื่องนั้น
- ◆ ให้นักเรียนเชื่อมโยงประสบการณ์จากเรื่องนั้น โดยเลือกข้อความใดข้อความหนึ่งดังต่อไปนี้และเขียนจนจบ
 - ➔ เรื่องที่อ่านทำให้ฉันนึกถึงช่วงเวลาที่ผ่านมาฉันเคยประสบหรือไม่เคยประสบกับ
 - ➔ ฉันเห็นด้วย/เข้าใจเรื่องที่ฉันอ่านเพราะว่าชีวิตของฉัน
- ◆ อะไรคือเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่ได้อภิปราย
- ◆ เรื่องจากบันทึกฯ มีความเกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ของชาติของนักเรียนอย่างไร

เมื่อนักเรียนอ่านจบและเขียนจบแล้ว ให้วางกระดาษที่ได้เขียนแสดงความคิดเห็นไว้ที่ฐานและเดินไปที่ฐานต่อไป เมื่อมาถึงให้นักเรียนทำตามขั้นตอนเดิมคืออ่านเรื่องราวและเขียนแสดงความคิดเห็น แต่คราวนี้ให้อ่านข้อเขียนแสดงความคิดเห็นของเพื่อนร่วมชั้นด้วย ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นทั้งเรื่องที่อ่านและข้อเขียนแสดงความคิดเห็นของเพื่อนร่วมชั้น นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่กับความคิดของเพื่อน ๆ จงบอกเหตุผลให้ชัดเจน

* ขอให้พยายามเขียนให้ชัดเจนเท่าที่จะทำได้ เพราะการทำให้ผู้อ่านเข้าใจในข้อเขียนแสดงความคิดเห็นของตนเองเป็นเรื่องสำคัญมาก นักเรียนไม่จำเป็นต้องลงชื่อในข้อเขียนของนักเรียน

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ : การทำแผนภูมิการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ

ระดับชั้นเรียน/สาขาวิชา : มัธยมศึกษาตอนปลาย/วิทยาศาสตร์

ภาพรวม : นักเรียนได้เรียนรู้ว่าการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศมีผลกระทบต่อชุมชนท้องถิ่นอย่างไร และเริ่มศึกษาวิธีที่จะลดปริมาณคาร์บอน (Carbon Footprint) และพัฒนาวิธีแก้ปัญหาดังกล่าว นักเรียนจะเข้าใจว่า การปล่อยปริมาณก๊าซเรือนกระจกในท้องถิ่นนั้นไม่เพียงแต่จะส่งผลกระทบต่อชุมชนท้องถิ่น แต่ยังส่งผลกระทบต่อโลกและประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งหมดอีกด้วย

ความเข้าใจที่คงทน : ระบบธรรมชาตินั้นเชื่อมโยงกันทั่วโลก และข้ามผ่านพรมแดนการเมืองระหว่างประเทศ และที่สำคัญการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศนั้นเกิดจากธรรมชาติและมนุษย์เป็นผู้กระทำ การเปลี่ยนแปลงนี้ส่งผลกระทบโดยตรงต่อชุมชน เกษตรกรรม อุตสาหกรรม และสิ่งแวดล้อม

วัตถุประสงค์ของบทเรียน :

- ◆ นักเรียนจะเรียนรู้ชั้นบรรยากาศต่าง ๆ
- ◆ นักเรียนจะค้นพบว่าคาร์บอนไดออกไซด์และอุณหภูมิมีความสัมพันธ์กัน
- ◆ นักเรียนจะเข้าใจถึงหน้าที่ของพืชในการคายคาร์บอนไดออกไซด์และความสำคัญของพืชในการรักษาสมดุลของอุณหภูมิไว้
- ◆ นักเรียนจะเรียนรู้ว่าคาร์บอนไดออกไซด์เกิดขึ้นได้อย่างไร
- ◆ นักเรียนสามารถเปรียบเทียบเส้นกราฟซึ่งแสดงความสัมพันธ์ของก๊าซที่ถูกปิดกั้นโดยความร้อน (เช่น คาร์บอนไดออกไซด์ เป็นต้น) และการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิตามกาลเวลา ในรูปแบบต่าง ๆ
- ◆ นักเรียนจะค้นคว้าว่า พายุขนาดใหญ่ ความแห้งแล้ง หรือการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิที่ก่อให้เกิดผลกระทบนั้นเกิดขึ้นเมื่อใดในประเทศของพวกเขา และประเทศสมาชิกอาเซียน
- ◆ นักเรียนจะค้นหารูปแบบต่าง ๆ ทั้งของประเทศของพวกเขาและภายในภูมิภาคในประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งหมด

คำถามสำคัญ :

- ◆ เหตุใดผลกระทบที่เป็นคลื่นต่าง ๆ ที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์จึงสามารถส่งผลกระทบแบบไม่คาดคิดมาก่อนและร้ายแรง (ประชาชน สถานที่ สื่อ)
- ◆ ทำไมการรวบรวมข้อมูลในระดับท้องถิ่นจึงมีความสำคัญมากต่อการทำความเข้าใจปรากฏการณ์และการพัฒนาระดับโลก (สื่อ แนวคิด ประชาชน)

สื่อและเอกสารประกอบการสอน :

- ◆ เครื่องฉายภาพบนผนังหรือแผ่นผังแสดงชั้นบรรยากาศต่าง ๆ
- ◆ แผนที่แสดงภูมิอากาศของประเทศในกลุ่มอาเซียน
- ◆ เส้นกราฟแสดงความสัมพันธ์การเปรียบเทียบคาร์บอนไดออกไซด์และการผันแปรของอุณหภูมิตามกาลเวลา
- ◆ ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพอากาศในยุคประวัติศาสตร์ของภูมิภาคในประเทศสมาชิกอาเซียน

เวลาที่ใช้ : 6 คาบ

อภิธานศัพท์ :

- ◆ การเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่มีผลระยะยาวต่อภูมิอากาศในโลก
- ◆ คาร์บอนฟุตพริ้นท์ (Carbon Footprint) หมายถึง ปริมาณก๊าซคาร์บอนที่ถูกปล่อยออกมา
- ◆ ก๊าซที่ถูกปิดกั้นโดยความร้อน หมายถึง ก๊าซที่ปิดกั้นความร้อนในบรรยากาศและทำให้ภูมิอากาศร้อน
- ◆ โทรโพสเฟียร์ (Troposphere) หมายถึง ชั้นบรรยากาศบริเวณชั้นล่างของโลก ซึ่งสูงจากพื้นผิวโลกประมาณ 6 - 10 กิโลเมตร
- ◆ มีโซสเฟียร์ (Mesosphere) หมายถึง ชั้นบรรยากาศบนโลกที่อยู่เหนือชั้นสตราโตสเฟียร์และอยู่ใต้ชั้นเทอร์โมสเฟียร์ ในระดับความสูงประมาณ 50 - 80 กิโลเมตร
- ◆ เทอร์โมสเฟียร์ (Thermosphere) หมายถึง ชั้นบรรยากาศที่อยู่เหนือชั้นมีโซสเฟียร์และอยู่ต่ำกว่าระดับความสูงของบรรยากาศที่ปราศจากส่วนประกอบของการเป็นฉนวน
- ◆ เอกโซสเฟียร์ (Exosphere) หมายถึง ชั้นบรรยากาศบริเวณชั้นนอกสุดของโลก
- ◆ ภาวะเรือนกระจก หมายถึง ภาวะที่มีการปิดกั้นความร้อนของแสงอาทิตย์ที่ชั้นล่างของชั้นบรรยากาศบนโลก
- ◆ ไอโซโทป (Isotope) หมายถึง ธาตุที่มีจำนวนโปรตรอนเท่ากัน แต่มีจำนวนนิวตรอนต่างกันในระดับนิวคลีไอ (nuclei)

ชุดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน : ตั้งคำถามดังต่อไปนี้ในชั้นเรียน ประกอบกับใช้ภาพที่แสดงชั้นบรรยากาศต่าง ๆ

- ◆ พบคาร์บอนไดออกไซด์ (CO_2) ในชั้นบรรยากาศชั้นใด
- ◆ อะไรก่อให้เกิดคาร์บอนไดออกไซด์ (CO_2) สิ่งใดเกิดโดยธรรมชาติและสิ่งใดเกิดจากมนุษย์เป็นผู้กระทำ

- ◆ พืชมีหน้าที่อะไรในการคายคาร์บอนไดออกไซด์ (ในประเด็นการตัดไม้ทำลายป่า)
- ◆ เครื่องฉายภาพแสดงเส้นกราฟแสดงความสัมพันธ์ของคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) และอุณหภูมิ

ปัจจัยป้อน : ครูอาจจะต้องอธิบายถึงชั้นบรรยากาศต่าง ๆ รวมทั้งการสังเคราะห์แสง และอธิบายให้นักเรียนเข้าใจความแตกต่างระหว่างคำว่า สภาพอากาศ (Weather) และภูมิอากาศ (Climate) นอกจากนี้ครูจะต้องนำเสนอข้อมูลจากลิงค์เว็บไซต์ที่ระบุไว้ในหัวข้อขั้นตอนการสอนด้านล่างนี้ด้วย

รูปแบบ : ครูจะต้องสาธิตวิธีการเปรียบเทียบข้อมูลและการอ่านเพื่อทำความเข้าใจภาพและแผนภูมิต่าง ๆ

ขั้นตอนการสอน :

คาบที่ 1 - 2

- ◆ ใช้เครื่องฉายภาพบนผนังฉายภาพตัดขวางของชั้นบรรยากาศต่าง ๆ ให้นักเรียนพิจารณาชั้นบรรยากาศที่แตกต่างกันไป รวมทั้งอุณหภูมิ ความหนาแน่น ความสูง และองค์ประกอบต่าง ๆ
- ◆ ครูจัดทำเอกสารประกอบ (ใบงาน) ให้นักเรียนเติมข้อมูลของระดับชั้นบรรยากาศที่หลากหลายตามที่ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น

คาบที่ 3 - 4

คู่มือการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ตามที่แนะนำข้างล่างนี้

- ◆ ครูนำเสนอบทเรียนเรื่องวัฏจักรคาร์บอน นักเรียนวาดแผนผังจากวัฏจักรนี้ (ถ้าใช้อินเทอร์เน็ตได้ ให้เข้าไปที่
<http://gk12.asu.edu/node/45>
<http://depts.washington.edu/oacis/lessonplans.html>
<http://www.calacademy.org/teachers/resources/lessons/Carbon - Cycle - Roleplay - 3 - 12/>)
- ◆ ครูนำเสนอบทเรียนเรื่องภาวะเรือนกระจก ให้นักเรียนมุ่งเน้นไปที่ชั้นบรรยากาศโทรโพสเฟียร์และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องที่ว่า โลกเปลี่ยนแปลงไปเป็นเรือนกระจกได้อย่างไร (ถ้าใช้อินเทอร์เน็ตได้ ให้เข้าไปที่
<http://learningtogive.org/lessons/unit372/lesson1.html>)

<http://astroventure.arc.nasa.gov/teachers/pdf/AV - Atmoslesson - 3.pdf>

<http://www.pbs.org/now/classroom/globalwarming.html>

- ◆ ครูนำเสนอบทเรียนในเรื่องที่ว่า การเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศในยุคก่อนประวัติศาสตร์ได้รับการประเมินค่าอย่างไร เช่น วงปี แกนน้ำแข็ง บันทึกทางประวัติศาสตร์ ละอองเกสรพันธุ์พืช สัตว์ส่วนออกซิเจนในชั้นบรรยากาศไอโซโทปในภูเขาน้ำแข็ง เป็นต้น (ถ้าใช้อินเทอร์เน็ตได้ให้เข้าไปที่ http://www.smithsonianeducation.org/educators/lesson_plans/idealabs/prehistoric_climate_change.html http://alex.state.al.us/lesson_view.php?id=29812)

คาบที่ 5

- ◆ นักเรียนศึกษาการเปรียบเทียบเส้นกราฟแสดงความสัมพันธ์ในยุคประวัติศาสตร์ของคาร์บอนไดออกไซด์และอุณหภูมิในช่วงเวลาทั้งระยะยาวและสั้น และหาบทสรุปเกี่ยวกับสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ (เช่น การระเบิดของภูเขาไฟ การเคลื่อนจากการเอียงของโลก การโคจรรอบ และการหมุนรอบ) และจากที่มนุษย์เป็นผู้กระทำ (การตัดไม้ทำลายป่า)

คาบที่ 6

- ◆ นักเรียนค้นหาคำถามความสับสน ๆ เรื่องการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศโดยเน้นไปที่ปัญหาเรื่องการที่ชุมชนต่าง ๆ หายไปเนื่องจากระดับน้ำทะเลสูงขึ้น เรื่องการหายไปของที่อยู่อาศัยหลาย ๆ แห่ง เรื่องผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศที่ส่งผลต่อลักษณะสภาพอากาศและเรื่องการกลืนกรณ
- ◆ นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มย่อย หาประเด็นสำคัญ ๆ จากบทความที่ได้ค้นหามาและนำเสนอข้อมูลในชั้น

บทสรุป: ให้นักเรียนเขียนจดหมายถึงหน่วยงานรัฐบาลระดับท้องถิ่นเพื่อแสดงความห่วงใยเรื่องการตัดไม้ทำลายป่า และผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ

การฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง : นักเรียนแต่ละคนคาดคะเนปริมาณก๊าซ และเขียนสะท้อนความคิดในเรื่องที่ว่า จะทำอย่างไรที่จะเปลี่ยนพฤติกรรมของแต่ละคนเพื่อลดปริมาณคาร์บอน และในเรื่องการคาดคะเนผลกระทบจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจก หากประชากรที่เพิ่มขึ้นยังคงปฏิบัติเช่นนี้

การประเมินผลที่เสนอแนะ :

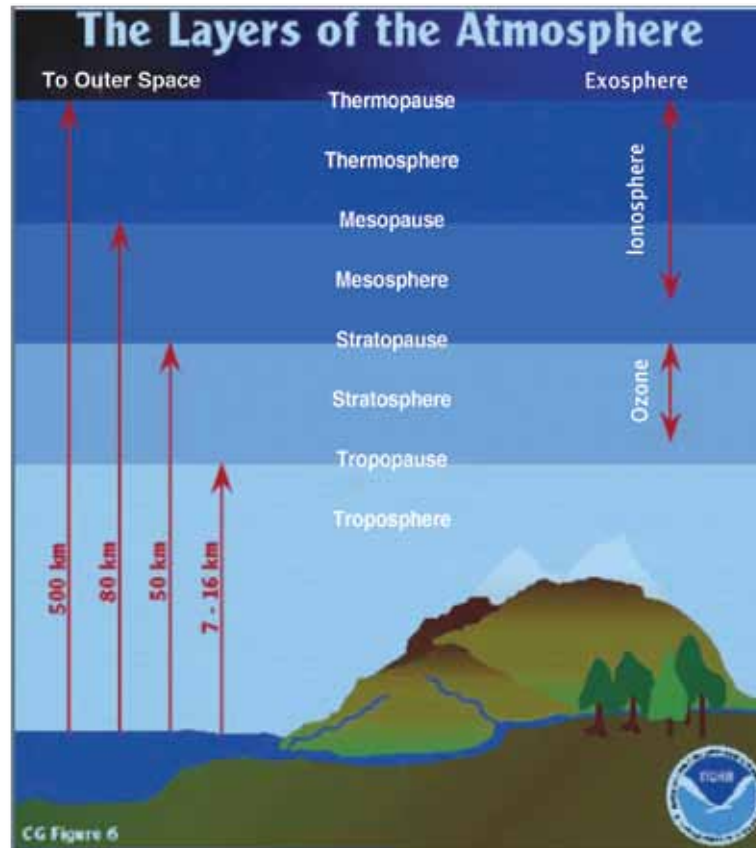
- ♦ ทดสอบโดยการถามนักเรียนในเรื่องการจดจำข้อมูล (เช่น ชั้นบรรยากาศต่าง ๆ ส่วนประกอบของก๊าซที่ถูกปิดกั้นโดยความร้อน) และในแง่ความเข้าใจเรื่องแนวคิดและกระบวนการ (เช่น ภาวะเรือนกระจก การเกิดคาร์บอนไดออกไซด์ วัฏจักรคาร์บอน การเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ) และให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดประยุกต์ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการใช้ทักษะทางด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ในการประเมินข้อมูล (เช่น การวิเคราะห์เส้นกราฟเพื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของการวัดค่าคาร์บอนไดออกไซด์และการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิตามกาลเวลา) (การประเมินผลระหว่างเรียน : ด้านที่ 1 - การอธิบาย, ด้านที่ 2 - การตีความ และด้านที่ 3 - การประยุกต์ใช้)
- ♦ ให้นักเรียนจับกลุ่ม นำเสนอหลักฐานที่แสดงถึงการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (ทั้งโดยธรรมชาติและที่มนุษย์เป็นผู้กระทำ) ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศระดับโลก และการเปลี่ยนแปลงนี้ส่งผลกระทบโดยตรงต่อชุมชน เกษตรกรรม อุตสาหกรรม และสิ่งแวดล้อม การนำเสนอสมควรจะรวบรวมจากงานวิจัย รูปภาพ แผนภูมิต่าง ๆ (ข้อมูลในตารางซึ่งแสดงการเปรียบเทียบและรูปแบบต่าง ๆ ในยุคประวัติศาสตร์) รวมทั้งบทสรุป และการนำไปใช้ในอนาคต การประเมินผลโดยครูและเพื่อนร่วมชั้นสามารถอิงผลการเรียนรู้จากบทเรียนนี้ (การประเมินผลรวบยอด : ด้านที่ 2 - การตีความ, ด้านที่ 3 - การประยุกต์ใช้ และด้านที่ 4 - มุมมอง)
- ♦ ให้นักเรียนแต่ละคนคาดคะเนคาร์บอนฟุตพริ้นท์ จากนั้นให้เขียนสะท้อนความคิดในเรื่องที่ว่า จะทำอย่างไรที่จะเปลี่ยนพฤติกรรมแต่ละคนเพื่อลดปริมาณคาร์บอนนี้ และให้นักเรียนคาดคะเนและเขียนแผนภูมิถึงผลกระทบ หากประชากรที่เพิ่มขึ้นยังคงปฏิบัติเช่นนี้ (การประเมินผลรวบยอด : ด้านที่ 3 - การประยุกต์ใช้ และด้านที่ 5 - การรู้จักตนเอง)

คำถามสรุป :

- ♦ ชั้นบรรยากาศต่าง ๆ มีบทบาทอย่างไรในการทำให้ชีวิตบนโลกอยู่ได้ และชั้นบรรยากาศเหล่านี้ได้รับผลกระทบจากคาร์บอนไดออกไซด์อย่างไร
- ♦ จะวัดค่าการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศระดับโลกได้อย่างไร และจะลดสาเหตุการเกิดได้อย่างไร
- ♦ ผู้คนสามารถเปลี่ยนวิถีชีวิตและพฤติกรรมในการที่จะบรรเทาภาวะการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศได้อย่างไร

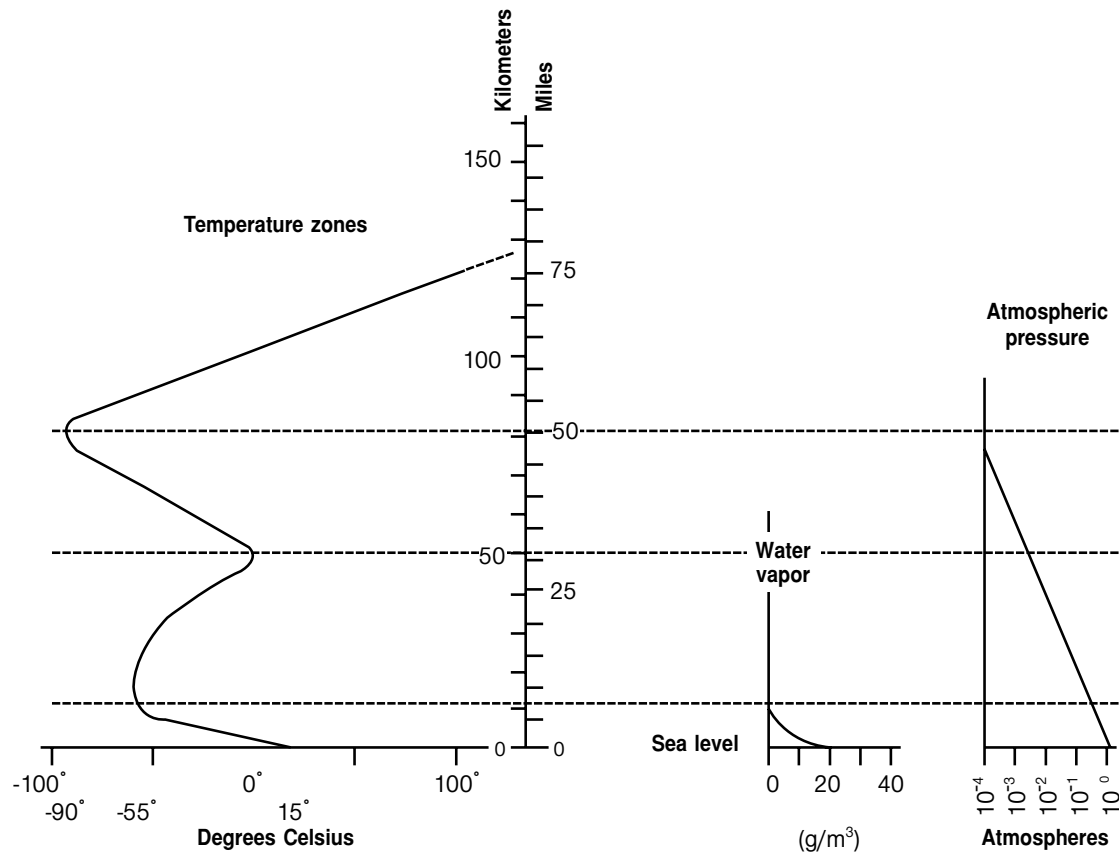
การเชื่อมโยงกับสาขาวิชาอื่นในหลักสูตร : บทเรียนนี้สามารถเชื่อมโยงกับการศึกษาหน้าที่พลเมืองและจริยศึกษา ในบทที่ 1 : ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน และบทที่ 5 : การทำงานร่วมกันเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน โดยใช้เป็นแนวทางในการพูดคุยเรื่องข้อพันธกรณีของชาติที่มั่งคั่งจะต้องช่วยเหลือชาติที่กำลังพัฒนา หรือประชากรที่ยังคงต้องการความช่วยเหลืออยู่ และในเรื่องที่ว่าภูมิภาคจะจัดการกับการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้นได้อย่างไร

เอกสารประกอบการสอน : แผนผังแสดงชั้นบรรยากาศชั้นต่าง ๆ

แหล่งข้อมูล : US Department of Commerce/NOAA
http://www.esrl.noaa.gov/gmd/education/lesson_plans/

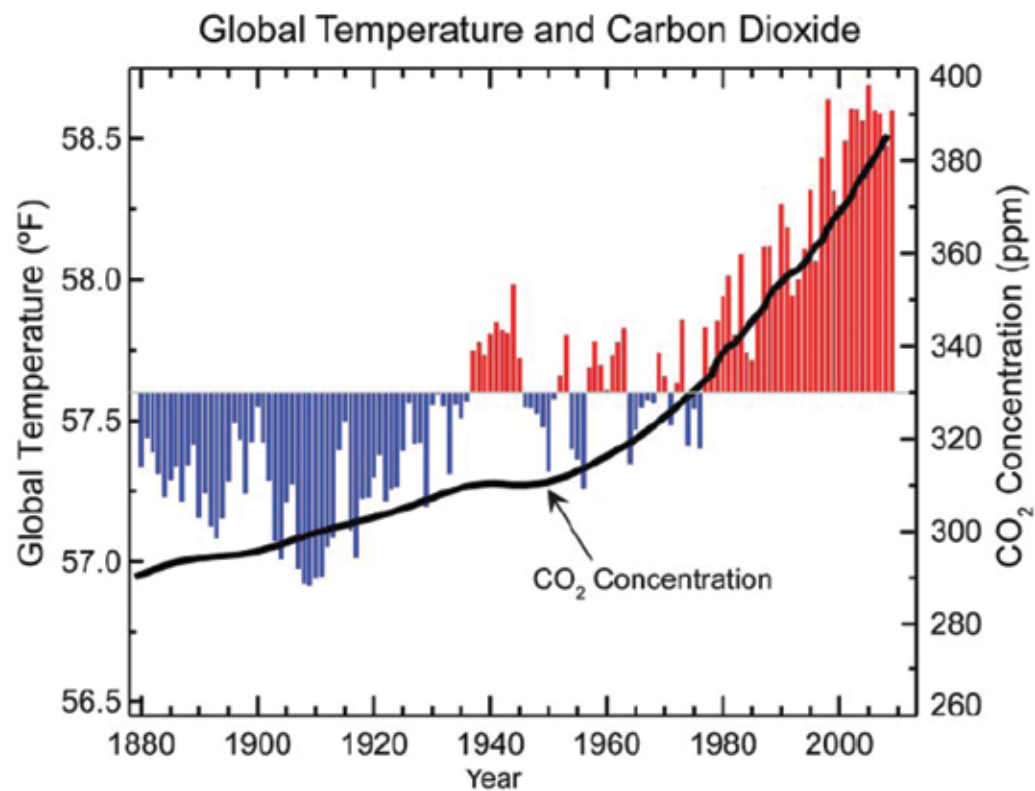
เอกสารประกอบการสอน : ใบงานแสดงชั้นบรรยากาศชั้นต่าง ๆ

แหล่งข้อมูล : US Department of Commerce/NOAA

http://www.esrl.noaa.gov/gmd/outreach/lesson_plans/Characteristics%20of%20the%20Earth%27s%20Atmosphere.pdf

เอกสารประกอบการสอน : เส้นกราฟแสดงความสัมพันธ์ของอุณหภูมิและคาร์บอนไดออกไซด์บนโลก

แหล่งข้อมูล : US Department of Commerce/NOAA [http : //www.ncdc.noaa.gov/indicators/](http://www.ncdc.noaa.gov/indicators/)

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ : กระแสโลก - นำทางสู่เศรษฐศาสตร์แนวใหม่

ระดับชั้นเรียน/สาขาวิชา : มัธยมศึกษาตอนปลาย/ประวัติศาสตร์และสังคมศึกษา

ภาพรวม : เมื่อสิ้นสุดสงครามเย็นในปี พ.ศ. 2534 (ค.ศ. 1991) เศรษฐกิจโลกอยู่ภายใต้แนวคิดของการค้าเสรี เพื่อที่จะเข้าใจผลจากโลกาภิวัตน์ที่มีต่อภูมิภาคอาเซียน ให้นักเรียนเลือกสินค้าโภคภัณฑ์จากประเทศของนักเรียน หรือของชาติอื่นในกลุ่มอาเซียน (โดยเสนอแนะตัวอย่าง เช่น ข้าว กาแฟ อ้อย ถั่วเหลือง มันสำปะหลัง น้ำมันปาล์ม และข้าวโพด) ให้นักเรียนตรวจสอบว่า การค้าเสรีมีผลกระทบต่อการผลิตและผู้ผลิตสินค้าโภคภัณฑ์ที่กล่าวมาหรือไม่ นักเรียนจะต้องสำรวจสิ่งท้าทายด้านต้นทุน - กำไร ตลอดจนนัยสำคัญทางสังคมเกี่ยวกับการทำการค้าที่มีอยู่ในประเทศหรือท้องถิ่น เพื่อศึกษาว่า ผู้ผลิตสินค้าประเภทอาหารของพวกเขาได้รับโอกาสที่เป็นธรรมภายใต้การค้าเสรีหรือนโยบายการค้าอื่น ๆ หรือไม่ บทเรียนนี้จะแสดงให้เห็นว่า กระแสโลกาภิวัตน์นั้นส่งผลประโยชน์และ/หรือท้าทายชุมชน ประเทศ หรือท้องถิ่น

ความเข้าใจที่คงทน : กระแสโลกาภิวัตน์เกิดขึ้นมาจากการเปิดการค้าเสรีและเปิดโอกาสให้เข้าถึงตลาด

วัตถุประสงค์ของบทเรียน :

- นักเรียนจะเรียนรู้ว่า โลกาภิวัตน์นั้นขึ้นอยู่กับการค้าเสรีที่สร้างผลประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคมบางส่วน แต่กลับกลายเป็นปัญหาต่อส่วนอื่น ๆ ได้ โดยเฉพาะผู้ผลิตระดับท้องถิ่นหรือถึงภูมิภาค
- นักเรียนจะสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องจุดประสงค์และการเชื่อมโยงระหว่างโลกาภิวัตน์และการทำการค้าเสรี
- นักเรียนจะศึกษาว่า รูปแบบทางการค้าอื่น ๆ (ตัวอย่างเช่น ข้อตกลงความเสมอภาคทางการค้า นโยบายกำหนดภาษีเพื่อคุ้มครอง การที่รัฐให้ทุนช่วยเหลือสินค้าโภคภัณฑ์ และอื่น ๆ) สามารถกระทำร่วมกับนโยบายการค้าเสรีที่มีอยู่ได้หรือไม่ และนโยบายเหล่านี้สนับสนุนหรือเป็นอุปสรรคต่อการค้าเสรีหรือไม่
- นักเรียนจะศึกษาประโยชน์และอุปสรรคเฉพาะของนโยบายการค้าทุกรูปแบบ รวมทั้งผลกระทบที่แต่ละประโยชน์และอุปสรรคนั้น ๆ อาจจะมีต่อการผลิตสินค้าโภคภัณฑ์ในท้องถิ่นและภูมิภาค
- นักเรียนจะศึกษาว่า เหตุใดประเทศในกลุ่มอาเซียนจึงมุ่งไปยังความยั่งยืนของตลาดท้องถิ่นและความมั่นคงเรื่องอาหารระดับชาติ
- นักเรียนจะนำเสนอผลที่ได้ในช่วงการประชุมสุดยอดเศรษฐกิจอาเซียนซึ่งจัดขึ้นในห้องเรียน หรือนำเสนอเป็นรายบุคคล (ขึ้นอยู่กับครูผู้สอน)

คำถามสำคัญ :

- ◆ อะไรคือผลกระทบจากโลกาภิวัตน์ที่มีต่อชุมชน และประเทศในภูมิภาคกลุ่มอาเซียน ณ ปัจจุบันนี้ (ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด)
- ◆ อะไรคือความรับผิดชอบของรัฐบาลในการที่จะสร้างความเชื่อมั่นว่าทุกคนมีโอกาสเท่าเทียมกันในระบบที่ดึงให้คนเข้าใกล้ถึงกันมากขึ้นกว่าเดิม (ประชาชน สื่อ แนวคิด)

สื่อและเอกสารประกอบการสอน :

- ◆ ตัวอย่างบทความเกี่ยวกับโลกาภิวัตน์ การดำเนินการค้า และปัญหาที่เกิด
[http : //www.asean.org/18757.htm](http://www.asean.org/18757.htm)
[http : //www.asean.org/19585.htm](http://www.asean.org/19585.htm)
[http : //www.asean.org/18770.htm](http://www.asean.org/18770.htm)
- ◆ ความสมบูรณ์ด้านแหล่งอาหารและนโยบายการค้าของอาเซียน (ดูได้ที่ www.iisd.org)
- ◆ รายการสินค้าโภคภัณฑ์ทางเกษตรหลัก ๆ ของประเทศกับประเทศสมาชิกอาเซียน
- ◆ แผนร่างดำเนินการประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ปี พ.ศ. 2550 www.aseansec.org/18757.htm
- ◆ ข้อตกลงในเขตแดนการค้าเสรีของอาเซียน (ภาคี AFTA) www.aseance.or/19585.htm

เวลาที่ใช้ : สองสัปดาห์ สำหรับการค้นคว้าและเตรียมการเพื่อจัดการประชุมสุดยอดเศรษฐกิจอาเซียนในห้องเรียนเป็นเวลาสองวัน

อภิธานศัพท์ :

- ◆ โลกาภิวัตน์ หมายถึง สภาพการณ์อันเป็นผลของการค้าเสรี การขับเคลื่อนเงินทุนอย่างไม่มีเขตจำกัด และการแลกเปลี่ยนแนวคิดอย่างอิสระ
- ◆ การค้าเสรี หมายถึง ตลาดการค้าที่เปิดให้เข้าถึงอย่างเสรี โดยไม่มีกำแพงภาษี หรือการเข้ามาแทรกแซงจากรัฐบาล
- ◆ ความเสมอภาคทางการค้า หมายถึง ตลาดการค้าที่ให้ราคายุติธรรมต่อผู้ผลิตในชาติที่กำลังพัฒนา
- ◆ สินค้าโภคภัณฑ์ หมายถึง สินค้าอุปโภคและบริโภค ประกอบด้วย 4 กลุ่มหลัก ได้แก่ พลังงาน โลหะอุตสาหกรรม โลหะมีค่า และสินค้าเกษตร
- ◆ ความมั่นคงทางอาหาร หมายถึง สภาพการณ์ที่ประเมินจากอาหารที่มีอยู่และเข้าถึงแหล่งได้ และเหมาะสมด้วยคุณค่าทางโภชนาการ

- ◆ กองทุนอุดหนุน หมายถึง เงินที่มาจากรัฐบาลเพื่อช่วยภาคอุตสาหกรรม
- ◆ ระบบการคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศ หมายถึง การคุ้มครองภาคอุตสาหกรรมท้องถิ่น โดยเก็บภาษีนำเข้า

ชุดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน : ก่อนที่นักเรียนจะดำเนินโครงการเรื่องสินค้าโภคภัณฑ์ของประเทศกับประเทศสมาชิกอาเซียน นักเรียนควรจะศึกษาคำศัพท์ต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างบน และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อให้เข้าใจความหมาย และควรจะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อข้อความต่าง ๆ ด้านล่างนี้ ภายใต้การแนะนำของครู

- ◆ โลกาวัตันคืออะไร
- ◆ การค้าเสรีคืออะไร และเกี่ยวข้องกับโลกาวัตันอย่างไร
- ◆ ความเสมอภาคทางการค้าคืออะไร
- ◆ สินค้าโภคภัณฑ์คืออะไร
- ◆ กองทุนอุดหนุนคืออะไร
- ◆ ใครเป็นผู้จัดหากองทุนอุดหนุน ให้แก่ใคร และให้ทำไม
- ◆ การกำหนดภาษีเพื่อคุ้มครองการค้าหมายความว่าอะไร

ปัจจัยป้อน : ทบทวนเรื่องเส้นทางการค้าในสมัยก่อน ทั้งเส้นทางทางบกและเส้นทางเดินเรือ โดยใช้แผนที่ในยุค พ.ศ. 1043 - พ.ศ. 2343 (ค.ศ. 500 - ค.ศ. 1800) เรื่องนักเดินทางหลัก ๆ (เป็นการค้าโดยส่วนตัว โดยบริษัทเอกชน หรือบริษัทที่อุปถัมภ์โดยรัฐบาล) ผู้ที่เคยใช้เส้นทางเหล่านี้ในสมัยก่อน และเรื่องผลผลิตที่พวกเขาได้มีการค้าขาย (โดยเฉพาะสินค้าโภคภัณฑ์)

รูปแบบ : สาธิตวิธีการพิจารณาถึงผลประโยชน์ นำมาเปรียบเทียบกับการเสียเปรียบในแต่ละประเด็น

ขั้นตอนการสอน :

สัปดาห์ที่หนึ่ง

สรุปพื้นฐาน : ส่วนเชื่อมต่อของอดีต ใช้แผนที่และเรื่องราวของนักเดินทาง ให้นักเรียนทำแผนที่การเดินทางในยุคก่อน ๆ ที่มีการข้ามมหาสมุทรอินเดีย ในยุค พ.ศ. 1043 - พ.ศ. 2343 (ค.ศ. 500 - ค.ศ. 1800) ให้ศึกษาว่า ใคร เมื่อใด ที่ไหน และเหตุใดจึงมีการเดินทางของบุคคล ของบริษัทเอกชน หรือที่อุปถัมภ์โดยรัฐบาล เดินทางจากเอเชียตะวันออก ตะวันออกกลาง และยุโรป เข้าสู่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

- ◆ เมื่อนักเรียนทำแบบฝึกหัดก็จะได้พบว่า โลกาวัตน์อาจจะมียุ่มนานแล้ว นานมากกว่าที่นักเรียนจะนึกถึง
- ◆ นักเรียนจะเรียนรู้เรื่องของสินค้าโภคภัณฑ์หลายอย่างที่กำลังขายกันอยู่ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ยุคปี พ.ศ. 1043 - พ.ศ. 2343 (ค.ศ. 500 - ค.ศ. 1800)
- ◆ นักเรียนจะแลกเปลี่ยนความคิดในเรื่องที่ว่า การค้าระดับโลกมีผลต่อผู้คนที่อาศัยอยู่ในภูมิภาคอย่างไร
- ◆ การบ้าน ให้นักเรียนอ่านบทความหลาย ๆ บทความเกี่ยวกับเรื่องโลกาวัตน์ในปัจจุบัน

ขั้นตอนการค้นคว้า

แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย (ครูเป็นผู้กำหนด)

- ◆ นักเรียนจะทบทวนคำศัพท์ (โดยการชี้แนะของครู) และให้ความสนใจเป็นพิเศษในเรื่องที่ว่า โลกาวัตน์และการค้าเสรีได้รับการสนับสนุนโดยทั่วภูมิภาคอาเซียนได้อย่างไร
- ◆ นักเรียนจะแลกเปลี่ยนความคิด เรื่องการบ้านการอ่านบทความที่ครูกำหนดให้
- ◆ ให้นักเรียนแต่ละคนเลือกชาติในอาเซียนมาหนึ่งประเทศ (จะเป็นการดีถ้าได้ตัวแทนทั้งสิบประเทศ) และสินค้าโภคภัณฑ์หนึ่งชนิดที่สำคัญต่อชาตินั้น ๆ ตัวอย่างอาจจะรวม ข้าว อ้อย พริกไทย กาแฟ ชา ถั่วเหลือง ถั่วลิสง หรือมันสำปะหลัง
- ◆ นักเรียนจะทำการค้นคว้าเกี่ยวกับสินค้าโภคภัณฑ์จากระบบออนไลน์ ห้องสมุด สิ่งตีพิมพ์ และระบุว่า โลกาวัตน์และการค้าเสรีส่งผลกระทบต่อผู้ผลิตและผู้บริโภคของสินค้าโภคภัณฑ์ในประเทศสมาชิกอาเซียนที่นักเรียนเป็นตัวแทนอยู่อย่างไร
- ◆ นักเรียนจะพิจารณาปัญหา/นโยบายในเรื่องชาติที่นักเรียนจะจ่งค้นคว้าและมองรวมไปถึงภูมิภาคในฐานะประเทศสมาชิกอาเซียน
 - ➔ การดำเนินการและนโยบายการค้าในเรื่อง การมีตลาดเสรี ความเสมอภาคทางการค้า การกำหนดภาษีเพื่อคุ้มครอง และนโยบายกองทุนอุดหนุน
 - ➔ ประเด็นของความสมบูรณ์ด้านแหล่งอาหาร
 - ➔ ผลประโยชน์และปัญหาเรื่องค่าแรง
 - ➔ ปัญหาของบริษัทข้ามชาติ
 - ➔ ผลประโยชน์และอุปสรรคของนโยบายการค้าทั่วโลก
- ◆ นักเรียนจะพิจารณาต่อถึงปัญหาทางสังคมดังต่อไปนี้ว่า มีผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชนผู้ซึ่งผลิตสินค้าโภคภัณฑ์อย่างไร
 - ➔ แรงงานเด็ก

- ➔ ผลประโยชน์ทางสุขอนามัย
- ➔ สภาพการทำงาน
- ➔ โอกาสทางการศึกษา

สัปดาห์ที่สอง

การเตรียมตัวค้นคว้าสำหรับการประชุมสุดยอดเศรษฐกิจอาเซียนที่จะจัดขึ้นในห้องเรียน

- ◆ นักเรียนแต่ละคนจะเก็บข้อมูลจากการค้นคว้าแต่ละเรื่องและข้อมูลจากหนังสืออ้างอิงไว้ในบันทึกของตนเอง และจะนำมาแลกเปลี่ยนทุกวันกับกลุ่มและครู อีกหนึ่งทางเลือกคือ การใช้กระดาษการ์ดสำหรับหนังสืออ้างอิงและการจดบันทึก
- ◆ นักเรียนจะแลกเปลี่ยนและวิเคราะห์ความรู้จากการค้นคว้าในกลุ่มย่อย เพื่อที่จะตัดสินใจว่าการทำการค้าเสรีนั้นให้ประโยชน์ทั้งสองทางคือต่อผู้ผลิตและผลผลิตของสินค้าโภคภัณฑ์ในประเทศสมาชิกอาเซียนที่นักเรียนค้นคว้าอยู่หรือไม่
- ◆ ถ้ายังมีปัญหาอยู่ ให้นักเรียนระบุว่าปัญหาคืออะไร ทำไมถึงเกิดปัญหานั้น และจะแก้ไขอย่างไรในระดับท้องถิ่นและระดับภูมิภาค เพื่อจะให้ความเชื่อมั่นให้ตลาดกลับมาเข้มแข็งสำหรับผู้ผลิตระดับท้องถิ่น
- ◆ นักเรียนจะแลกเปลี่ยนความคิดว่า อาเซียนในฐานะองค์กรภูมิภาคจะให้การสนับสนุนด้านเศรษฐกิจและสังคมสำหรับผู้ผลิตสินค้าโภคภัณฑ์ภายในประเทศได้อย่างไร
- ◆ ตามที่ได้ค้นคว้า นักเรียนจะพิจารณาว่า อาเซียนควรที่จะยังคงยอมรับโลกาภิวัตน์และการค้าตลาดเสรีต่อประเทศและสินค้าโภคภัณฑ์ที่นักเรียนได้ค้นคว้าไว้หรือไม่

การประชุมสุดยอดเศรษฐกิจอาเซียนที่จัดขึ้นในห้องเรียน

- ◆ สำหรับการประชุมสุดยอดเศรษฐกิจอาเซียนที่จัดขึ้นในห้องเรียน แต่ละกลุ่มจะต้องเตรียมรายงานฉบับย่อ 5 - 10 นาที ที่เป็นการสรุปความรู้จากการค้นคว้าของพวกเขา รวมทั้งบทสรุปว่าอาเซียนในฐานะองค์กรภูมิภาคควรที่จะยังคงอุปถัมภ์การค้าตลาดเสรีและกระบวนการโลกาภิวัตน์ไว้หรือไม่

การฝึกปฏิบัติโดยการชี้แนะ : กิจกรรมนี้ควรทำเป็นกลุ่มย่อยภายใต้การแนะนำจากครูจะดีที่สุด เอกสารประกอบออนไลน์และ/หรือที่พิมพ์สามารถกำหนดให้เป็นการบ้านและสนับสนุนให้มีการค้นคว้าด้วยตนเอง

บทสรุป : นักเรียนแลกเปลี่ยนกันถามในเรื่องการประชุมสุดยอดเศรษฐกิจอาเซียนเป็นกลุ่มย่อย และนำเสนอทั้งชั้นถึงบทสรุปท้ายสุดด้วยการพูดปากเปล่า และ/หรือด้วยการเขียน นักเรียนแต่ละคนจะนำบันทึกส่งครูเพื่อให้ครูประเมินผล

การฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง (ต่อจากการประชุมสุดยอด) : นักเรียนอาจจะใช้ข้อมูลที่ได้อ่านแล้วและเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และนำองค์ความรู้ไปใช้ในการตอบคำถามที่อ้างอิงเอกสาร

การประเมินผลที่เสนอแนะ :

- ◆ ให้นักเรียนสร้างแผนที่เส้นทางของโลกของสินค้าโภคภัณฑ์ โดยเลือกช่วงเวลาระหว่าง ยุคปี พ.ศ. 1043 - พ.ศ. 2343 (ค.ศ. 500 - ค.ศ. 1800) ให้แสดงความคิดเห็นว่า ทำไมจึงมีการค้าขายสินค้าโภคภัณฑ์เหล่านี้ และผลที่ชุมชนอาจได้รับคืออะไร (การประเมินผลระหว่างเรียน; ด้านที่ 2 - การตีความ และด้านที่ 4 - มุมมอง)
- ◆ ตลอดสัปดาห์ ครูประเมินบันทึกของนักเรียนรวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับการอ้างอิงของแต่ละคน พร้อมกับประเมินการค้นคว้าของกลุ่มในหัวข้อสินค้าโภคภัณฑ์ที่เจาะจงที่มาจากประเทศสมาชิกอาเซียน งานของนักเรียนควรจะรวมการปฏิบัติและนโยบาย ประเด็นเรื่องความมั่นคงทางอาหาร ผลประโยชน์และอุปสรรคด้านค่าแรง สิ่งทำลายของบริษัทข้ามชาติ นโยบายการค้าทั่วโลกในเรื่องต้นทุนและกำไร การรายงานการค้นคว้านี้ควรจะนำเสนอด้วยวิจรณ์ญาณในเรื่องประเด็นทางสังคมด้วย เช่น แรงงานเด็ก ผลประโยชน์ทางสุขอนามัย สภาพการทำงาน และโอกาสทางการศึกษา ที่มีผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชนผู้ซึ่งผลิตสินค้าโภคภัณฑ์ (การประเมินผลระหว่างเรียน; ด้านที่ 1 - การอธิบาย และด้านที่ 2 - การตีความ)
- ◆ ให้นักเรียนจับกลุ่มเตรียมรายงานของการจัดประชุมสุดยอดเศรษฐกิจอาเซียนในห้องเรียน ให้มีบทสรุปการค้นคว้า การวิเคราะห์ต้นทุนและกำไรของโลกาภิวัตน์ และคำแนะนำสำหรับการค้าในอนาคตในภูมิภาคอาเซียน รายงานและการนำเสนอควรจะแสดงถึงความเข้าใจในแนวคิดที่สำคัญ และกระบวนการค้าในเชิงโลกาภิวัตน์ ควรจะมีการใช้ศัพท์เฉพาะทางที่เหมาะสม และมีข้อมูลหลักฐานสนับสนุนบทสรุป (การประเมินผลรวบยอด; ด้านที่ 2 - การตีความ, ด้านที่ 3 - การประยุกต์ใช้ และด้านที่ 4 - มุมมอง)
- ◆ การประเมินเพิ่มเติม : ให้นักเรียนประยุกต์ใช้องค์ความรู้ตอบคำถามที่อ้างอิงเอกสาร (การประเมินผลรวบยอด; ด้านที่ 2 - การตีความ และด้านที่ 3 - การประยุกต์ใช้)

คำถามสรุป :

- ◆ โลกาภิวัตน์ในปัจจุบันแตกต่างจากของศตวรรษที่ผ่านมาอย่างไร
- ◆ ใครได้รับประโยชน์และใครประสบปัญหาภายใต้โลกาภิวัตน์
- ◆ จะประเมินผลประโยชน์ที่ได้และอุปสรรคของนโยบายการค้าที่แตกต่างกันได้อย่างไร

การเชื่อมโยงกับสาขาวิชาอื่นในหลักสูตร : โครงการนี้สามารถนำมาเชื่อมโยงวิชาสังคมศึกษา/ประวัติศาสตร์และการศึกษาหน้าที่พลเมืองและจริยศึกษา และควรนำสาระสำคัญของทั้งสองบทเรียนนี้มาประกอบกันเพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างเต็มที่และได้เห็นภาพรวมว่า ประเทศสมาชิกอาเซียนมีจุดหมายปลายทางร่วมกันในฐานะองค์กรของชาติของภูมิภาคและของโลกด้วยรากเหง้าที่สะท้อนให้เห็นถึงความเคลื่อนไหวทางประวัติศาสตร์ในด้านของผู้คน ความคิดของผู้คน และสิ่งที่ป็นรูปธรรมซึ่งก้าวผ่านพื้นที่และเวลาได้อย่างไร

เอกสารประกอบการสอน : ตัวอย่างบทความเกี่ยวกับโลกาภิวัตน์ การดำเนินการค้าและปัญหาที่เกิดขึ้น

- ◆ [http : //www.asean.org/18757.htm](http://www.asean.org/18757.htm)
- ◆ [http : //www.asean.org/19585.htm](http://www.asean.org/19585.htm)
- ◆ [http : //www.asean.org/18770.htm](http://www.asean.org/18770.htm)

เอกสารประกอบการสอน : ความมั่นคงทางอาหารและนโยบายการค้าของอาเซียน

นโยบายความมั่นคงทางอาหาร

- ◆ [http : //aseanfoodsecurity.asean.org/wp - content/uploads/2011/08/aifs.pdf](http://aseanfoodsecurity.asean.org/wp-content/uploads/2011/08/aifs.pdf)
- ◆ [http : //www.asean.org/Fact%20Sheet/AEC/AEC - 05.pdf](http://www.asean.org/Fact%20Sheet/AEC/AEC-05.pdf)

นโยบายการค้า

- ◆ [http : //www.asean.org/pdf/brosurAFTA.pdf](http://www.asean.org/pdf/brosurAFTA.pdf)

เอกสารประกอบการสอน : รายการสินค้าโภคภัณฑ์ทางเกษตรหลักของประเทศสมาชิกอาเซียน

บรูไน	เนื้อวัว ไข่ สัตว์ปีก ข้าว
กัมพูชา	มันสำปะหลัง ข้าวโพด ข้าว ยางพารา
อินโดนีเซีย	เนื้อวัว มันสำปะหลัง โกโก้ กาแฟ ไข่ น้ำมันปาล์ม ถั่วลิสง สัตว์ปีก ข้าว ยางพารา
ลาว	เนื้อวัว มันสำปะหลัง กาแฟ ข้าวโพด ถั่วลิสง สัตว์ปีก ข้าว อ้อย
มาเลเซีย	โกโก้ น้ำมันปาล์ม ข้าว ยางพารา
เมียนมาร์	ปลา ข้าว อ้อย
ฟิลิปปินส์	เนื้อวัว มันสำปะหลัง ข้าวโพด ไข่ ปลา ข้าว อ้อย
สิงคโปร์	ไข่ ปลา สัตว์ปีก
ประเทศไทย	มันสำปะหลัง ข้าวโพด ข้าว ยางพารา อ้อย
เวียดนาม	กาแฟ ปลา ถั่วลิสง ข้าว ยางพารา อ้อย

แหล่งข้อมูล : CIA World Factbook

[http : //www.cia.gov/library/publications/the - world - factbook/index.html](http://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/index.html)

บทที่ 4

การส่งเสริมความเสมอภาคและความยุติธรรม

ในกรอบเนื้อหานี้ศึกษาคำจำกัดความที่หลากหลายเกี่ยวกับความเสมอภาคและความยุติธรรม และวิธีการถ่ายทอดอย่างเป็นรูปธรรมในสังคมโลก รวมทั้งการกระทำของบุคคลบางกลุ่มในฐานะตัวแทน ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของผู้อื่นอย่างไร และผลประโยชน์ร่วมกันของประชาชนอย่างทั่วถึงหรือไม่เพียงใด เมื่อมีการหยิบยกประเด็นความยุติธรรมและความเสมอภาคมาใช้กับประชาชนทั้งหมด ความคิดรวบยอดที่คงทนเกี่ยวข้องกับกรอบเนื้อหานี้มีดังต่อไปนี้

- ◆ ประชาชนทั้งหมดโดยไม่คำนึงถึงภูมิภาค หรือสถานที่ อายุ เพศ วัฒนธรรม สีผิวชาติพันธุ์ สถานะทางเศรษฐกิจ ศาสนา และระดับการศึกษา ล้วนได้รับความเสมอภาคและความยุติธรรม
- ◆ บุคคลแต่ละคนมีหน้าที่ความรับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม
- ◆ ระบบของความยุติธรรม ขอบธรรม และความเสมอภาค ช่วยส่งเสริมความมั่นคงในสังคม และความเป็นอยู่ที่ดีของประชากร

โดยเฉพาะในบทเรียนนี้จะศึกษาเรื่องสิทธิหน้าที่ความรับผิดชอบของประชาชนแต่ละคนในกลุ่มสังคม ไม่ว่าจะเป็นในระดับครอบครัว โรงเรียน ชุมชน หรือประเทศ ผู้เรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายจะศึกษาว่า สิทธิและหน้าที่ความรับผิดชอบมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร ในช่วงเวลาของชีวิตตั้งแต่วัยเด็ก จนถึงวัยผู้ใหญ่อย่างไร ส่วนผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในประวัติศาสตร์ และสังคมศึกษาจะศึกษาบทบาทของข่าวในการสนับสนุนความยุติธรรม ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังคมศึกษาจะเรียนรู้วิธีการแสดงความคิดเห็นของตนเพื่อส่งเสริมความเสมอภาคและความยุติธรรม ในวิทยาศาสตร์ ผู้เรียนจะช่วยกันคิดประดิษฐ์ระบบการจ่ายน้ำระหว่างประเทศอย่างเสมอภาค และในศิลปะ ผู้เรียนจะเห็นว่า ภาพบอกเล่าเรื่องราวของความไม่เท่าเทียม หรือความยุติธรรม และสามารถกระตุ้นให้ประชาชนหันมาดำเนินการอย่างไร

กรอบเนื้อหานี้จะนำไปใช้ในภาษาและวรรณกรรม จากการที่ผู้เรียนศึกษาว่า ภาษาสามารถรักษา หรือลดความไม่เท่าเทียมได้อย่างไร หรือเป็นอุปสรรค หรือช่วยรักษาความยุติธรรมล่วงหน้าได้อย่างไร และผลกระทบนั้นไม่เพียงสะท้อนผ่านประชากรที่ด้อยโอกาส แต่กระทบต่อสังคมและประชากรในระดับกว้าง และในเทคโนโลยีการศึกษา ผู้เรียนจะเรียนรู้บทบาทของเทคโนโลยีในการเก็บเอกสาร หรือเอาชนะความไม่เท่าเทียมกันและความยุติธรรม ตารางแสดงกรอบเนื้อหาหลักสูตรในกรอบเนื้อหา นี้ มีดังต่อไปนี้

ระดับประถมศึกษาตอนปลาย : การส่งเสริมความเสมอภาคและความยุติธรรม			
สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
ประวัติศาสตร์ และสังคมศึกษา	ประชาชนล้วนมี ความต้องการ ความจำเป็น สิทธิและความรับผิดชอบ	สิทธิและความรับผิดชอบของเด็กแตกต่าง จากของผู้ใหญ่อย่างไร (ประชาชน แนวคิด)	ให้นักเรียนทั้งชั้นช่วยกันระดมความคิดเห็นเรื่องสิทธิ และความรับผิดชอบของพวกเขา (เมื่ออยู่ที่บ้าน ในฐานะที่เป็น พี่หรือน้อง เด็ก หรือการอยู่ในโรงเรียนหรืออยู่ในชุมชน) จัดแบ่ง สิทธิและความรับผิดชอบดังกล่าวออกตามประเภท และให้ นักเรียนแต่ละคนทำรายการระบุสิทธิตามความรับผิดชอบที่ควร เป็นพื้นฐาน หลังจากนั้นให้นักเรียนทั้งชั้นแลกเปลี่ยนแนวคิด จากในรายการให้เพื่อนคนอื่นได้ทราบและช่วยกันพิจารณาว่า เราควรจะทำอะไรให้เกิดความสมดุลระหว่างสิทธิ อิสรภาพของแต่ละคน กับกฎระเบียบ และความรับผิดชอบที่มีต่อชุมชนอย่างไร ให้ทั้ง ห้องช่วยกันร่างกฎกติกาว่าด้วย “เรื่องสิทธิและความรับผิดชอบ” สำหรับกลุ่มของตนเอง
	ทุกสังคมล้วนมีแนวคิด เกี่ยวกับความเสมอภาค และความยุติธรรม แต่อาจให้นิยามคำศัพท์ แตกต่างกัน	มีการให้คำจำกัดความและปกป้องความเสมอภาค และความยุติธรรมอย่างไร (ประชาชน แนวคิด)	เปรียบเทียบการปฏิบัติและธรรมเนียมปฏิบัติในชุมชนท้องถิ่นและ สร้างกรอบเวลาที่ชัดเจน (timelines) เพื่อสะท้อนรูปแบบ ที่เปลี่ยนแปลงไปในประเทศสมาชิกอาเซียนและภูมิภาคย่อย

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	ทรัพยากรท้องถิ่นมีส่วนในการกำหนดโอกาสทางเศรษฐกิจ	ทรัพยากรใดบ้างที่ชุมชนต้องการเพื่อความอยู่รอดและความเจริญของชุมชน (สถานที่ สื่อ แนวคิด)	ให้นักเรียนวาดรูปสามเหลี่ยมปิรามิด ซึ่งระบุถึงสิ่งที่จำเป็นต่อชุมชน โดยเรียงสิ่งที่สำคัญมากที่สุดไว้ล่างสุด ส่วนสิ่งที่สำคัญน้อยกว่าอยู่ด้านบน หลังจากนั้นให้นักเรียนทำเป็นงานเดี่ยวหรือกลุ่ม วาดรูปสามเหลี่ยมปิระมิดขนาดเล็กกว่าเดิมจำนวน 2 ภาพ ภาพแรกแสดงสิ่งที่จำเป็นสำหรับชุมชนในปัจจุบัน อีกภาพหนึ่งสำหรับชุมชนช่วงสมัยเมื่อร้อยปีก่อน เปิดโอกาสให้นักเรียนทั้งชั้นได้อภิปรายว่า มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรและเพราะสาเหตุใด
หน้าที่พลเมืองและจริยศึกษา	ชุมชนและประเทศมีวิธีการเลือกผู้นำแตกต่างกันไป บางคนเป็นสมาชิกชุมชนแต่อาจไม่ใช่พลเมืองของประเทศที่เขาอาศัยอยู่	ระบบการเลือกผู้นำแต่ละประเทศนั้นแตกต่างกันอย่างไร (ประชาชน แนวคิด) พลเมืองคืออะไร (ประชาชน แนวคิด)	ให้นักเรียนหาข้อมูลว่า ผู้นำในแต่ละประเทศมีการเลือกอย่างไรและอำนาจในเบื้องต้นที่ผู้นำมีคืออะไรบ้าง เปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของระบบการเลือกที่แตกต่างกัน อ่านเรื่องราวต่างๆ (ในข่าว ออนไลน์ หรือบันทึกความทรงจำ) ซึ่งเกี่ยวข้องกับคนทำงานที่มาจากเมืองต่างๆ ในประเทศสมาชิกอาเซียนและเขียนรายงานบรรยายสภาพบ้านเกิดของพวกเขาและอธิบายว่า เหตุใดพวกเขาจึงต้องจากบ้านและสิ่งท้าทายใดที่พวกเขาต้องเผชิญในชุมชนใหม่ที่อพยพเข้ามา อธิบายสถานภาพทางการของพวกเขา สิ่งที่พวกเขาขาดแคลน และผลกระทบใดที่มีต่อชีวิตประจำวันของพวกเขา

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
ภาษาและวรรณกรรม	การใช้คำเรียกขานบ่งบอกถึงความสัมพันธ์	ภาษาสามารถช่วยรักษาหรือเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์อย่างไร (ประชาชน แนวคิด)	<p>ให้นักเรียนสัมภาษณ์ปู่ ย่า ตายาย หรือ ผู้สูงอายุในรุ่นก่อนว่า พวกเขามีการใช้คำเรียกขานเพื่อน ครู พ่อแม่ เด็กที่อายุน้อยกว่า และผู้สูงอายุอย่างไรเมื่อเขาอายุมากขึ้น จากการสัมภาษณ์ ให้นักเรียนทั้งชั้นทำตารางสรุปถึงการใช้คำเรียกขานที่เปลี่ยนแปลงไป และให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง</p> <p>กิจกรรมเสริม : รวบรวมและเปรียบเทียบภาษาต่างๆ แถบเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ว่า เน้นการใช้ภาษาตามชนชั้นให้นักเรียน หาความเชื่อมโยงระหว่างภาษาและโครงสร้างทางสังคม ใครคือผู้มีอำนาจและใครที่อาจถือว่าได้รับสถานะที่ไม่เท่าเทียม นักเรียนมีวิธีหรือแนวทางอะไรบ้าง ที่สามารถช่วยส่งเสริมความเท่าเทียมกัน</p>
	เด็ก ๆ มีบทบาทที่แตกต่างกันไปแต่ละวัฒนธรรม	ช่วงวัยเด็กคืออะไร (ประชาชน แนวคิด)	<p>อ่านเรื่องราวเกี่ยวกับเด็ก ๆ ในวัฒนธรรมอาเซียนที่แตกต่างกัน และเปรียบเทียบชีวิตประจำวัน หน้าที่รับผิดชอบ ความฝันของพวกเขาและสิ่งที่พวกเขาคาดว่าจะได้เรียนรู้หรือเก่งขึ้นในช่วงวัยเด็ก และจะต้องทำอะไรบ้างเพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายดังกล่าว</p>

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
ศิลปะ	ศิลปะสามารถเผยถึงค่านิยมในสังคม	ใครเป็นผู้สร้างสรรค์ศิลปะและใครเป็นผู้สร้างงานฝีมือ (ประชาชน สื่อ แนวคิด)	พานักเรียนไปเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ในท้องถิ่น และเปรียบเทียบกับ การแสดงงานศิลป์ของพิพิธภัณฑ์ที่เด่นหรือมีชื่อเสียงในภูมิภาคอาเซียนหรือที่อื่น ๆ ในโลก จากสื่อออนไลน์ หรือสื่อสิ่งพิมพ์ อะไรที่เราเห็นว่าเป็นศิลปะ อะไรที่เราเห็นว่าเป็นงานฝีมือหรือ สิ่งประดิษฐ์หรือโบราณวัตถุ (artifact) อะไรเป็นส่วนช่วยให้เห็นถึง ความเป็นตัวตนของคน หรืออะไรเป็นผลงานที่ไม่ปรากฏชื่อของ ผู้ทำ (สามารถพิจารณาได้จากการประดิษฐ์ตัวอักษร ภาพวาด งานปั้น อาวุธ งานฝีมือ งานถักทอ สิ่งของเครื่องใช้อำนวย ประโยชน์ต่าง ๆ หรือแม้แต่งานสถาปัตยกรรม) วัตถุสิ่งของ และที่จะเก็บรักษาไว้เป็นเวลานานสามารถเผยถึงค่านิยมในสังคม ได้หรือไม่ ศิลปะนั้นสะท้อนถึงอะไรบ้างเกี่ยวกับสังคม

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
สุขศึกษาและพลศึกษา	การเข้าถึงน้ำที่สะอาด อากาศบริสุทธิ์ สุขอนามัย และอาหารถือเป็นสิ่งสำคัญของความเสมอภาค	เพราะเหตุใดการเข้าถึงน้ำที่สะอาด อากาศบริสุทธิ์ อาหารที่ถูกหลักโภชนาการ และมีสุขอนามัยที่ดี จึงเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ (ประชาชน สื่อ)	ให้นักเรียนวาดภาพชุมชนที่แสดงที่ทิ้งขยะ หอสัญญาณของโทรศัพท์มือถือ แหล่งทิ้งสิ่งปฏิกูล เครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่ใช้ในการบำบัดน้ำเสีย หรือโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ และหาว่ามีใครอยู่บริเวณนั้นบ้าง ให้นักเรียนอภิปรายว่า จะมีผลกระทบใดบ้างต่อสุขภาพของผู้คนที่อยู่บริเวณนั้น หากเปรียบเทียบกับชุมชนต่าง ๆ ในภูมิภาคอาเซียน มีลักษณะที่คล้ายคลึงกันบ้างหรือไม่ และสิ่งต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้เกี่ยวข้องกับเรื่องความเสมอภาคและความยุติธรรมในลักษณะใด
เทคโนโลยีการศึกษา	เทคโนโลยีมีส่วนสร้างโอกาสแก่ปัจเจกชนและชุมชน	เทคโนโลยีสามารถช่วยส่งเสริมความเสมอภาคและความยุติธรรม เพื่อปัจเจกชนและชุมชนได้อย่างไร (ประชาชน สื่อ)	ให้นักเรียนทำรายการที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีต่าง ๆ เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า โทรศัพท์มือถือ อินเทอร์เน็ต โทรทัศน์ ตู้เย็น รถยนต์ รถแทรกเตอร์ และอภิปรายว่า วิถีชีวิตของคนในชุมชน หรือโอกาสที่ชุมชนสามารถเปลี่ยนแปลงจากการเข้าถึงเทคโนโลยีเหล่านั้นอย่างไร หากกรณีศึกษา เรื่องสั้น รายงานข่าวต่าง ๆ ในหัวข้อเกี่ยวกับการแนะนำเทคโนโลยีเข้าสู่ชุมชนและผลกระทบต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่น

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น : การส่งเสริมความเสมอภาคและความยุติธรรม			
สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
ประวัติศาสตร์ และสังคมศึกษา	ข่าวสารมีบทบาทสำคัญ ในการส่งเสริมความเสมอภาค และความยุติธรรม	เหตุใดการรับรู้ข้อมูลจึงช่วยส่งเสริม ความเสมอภาคและความยุติธรรม (แนวคิด ประชาชน)	<p>คนส่วนใหญ่เรียนรู้เกี่ยวกับหมู่บ้าน เมือง รัฐ ประเทศ หรือ โลก ของตนจากการอ่านบทความในข่าว ไม่ว่าจะตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ หรือนิตยสาร หรือ แบ่งปันข่าวสารข้อมูลกับโลกผ่านสื่อดิจิทัล วัตถุประสงค์หลักของบทความข่าวสารต่าง ๆ นั้นคือ การเผยแพร่ ข้อมูล แต่ส่วนใหญ่แล้วมักเขียนขึ้นเพื่อชักจูงให้คล้อยตาม วิธีการสำคัญที่ทำให้ประเด็นเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน ได้รับความสนใจจากคนส่วนใหญ่ คือ การนำเสนอผ่านบทความข่าว ในปัจจุบัน เนื่องจากเราอยู่ในยุคอินเทอร์เน็ตและสื่อสังคม ออนไลน์ ประเด็นข้อขัดแย้งในเรื่องสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้น ในประเทศเล็กหรือที่ห่างไกลอาจได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง ในระดับโลก และมีการเรียกร้องให้กระทำการบางอย่าง นักเรียน จำเป็นต้องติดตามสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและเข้าใจว่า อาจมีอคติสอดแทรกอยู่ในการนำเสนอบทความตีพิมพ์</p>

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
	สิทธิบางอย่างเป็นสากล	เหตุใดสิทธิมนุษยชนจึงเป็นประเด็นสำคัญต่อประเทศสมาชิกอาเซียนและชุมชนโลก (ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด)	การเข้าใจว่า ปฏิญญาว่าด้วยเรื่องสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ (UNDHR) มีส่วนสร้างสิ่งแวดล้อมซึ่งสนับสนุนแนวคิดของการให้ความเคารพและความสมัคสมานของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน บทเรียนนี้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์เกี่ยวกับสิทธิขั้นพื้นฐาน และสถานการณ์ที่นำไปสู่การละเมิดสิทธิต่างๆ ดังกล่าว ในช่วงท้ายของบทเรียน นักเรียนจะเข้าใจปัญหาและการละเมิดสิทธิซึ่งพลเมืองในประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกต้องเผชิญดีขึ้น และวิธีการที่รัฐบาลต้องดำเนินการเพื่อให้คงไว้ ซึ่งความสมดุลของความปลอดภัยของกลุ่มและปกป้องสิทธิขั้นพื้นฐานของปัจเจกชน

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
วิทยาศาสตร์ และ คณิตศาสตร์	ระบบของท้องถิ่น (Local system) สามารถช่วยปรับปรุงสภาวะแวดล้อมในชุมชน	หน่วยงานใดที่รับผิดชอบเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (สถานที่ สื่อ แนวคิด)	ให้นักเรียนติดต่อองค์กรต่าง ๆ ด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์บทบาทขององค์กรเหล่านั้นในการอนุรักษ์ดังกล่าว ศึกษาค้นคว้า ทำโปสเตอร์ และสรุปประเด็นสำคัญ ด้านสิ่งแวดล้อมในประเทศของพวกเขาและพื้นที่ใกล้เคียง สร้างสื่อ (ถ้ามีเทคโนโลยี) เช่น บล็อก - วิดีโอ เพื่ออภิปรายแนวคิดและประเด็นที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
หน้าที่พลเมือง และจริยศึกษา	เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการสร้างชาติสามารถช่วยหล่อหลอมชีวิตคนได้ รัฐบาลบัญญัติและบังคับใช้กฎหมายมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อชีวิตประชาชนอย่างไร	อะไรคือวัตถุประสงค์ของเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการสร้างชาติ (ประชาชน สถานที่ แนวคิด) กฎหมายมีผลกระทบต่อชีวิตประจำวันของคนอย่างไร (ประชาชน สถานที่ แนวคิด)	เปรียบเทียบเอกสารการสร้างชาติระหว่างสองประเทศในประเทศสมาชิกอาเซียนและทำรายการแสดงประเด็นที่เหมือนกันในแง่ของวัตถุประสงค์ของเอกสาร เปรียบเทียบวิธีบัญญัติกฎหมายและบังคับใช้ในประเทศสมาชิกอาเซียนและเปรียบเทียบกรณีศึกษาต่าง ๆ เพื่อเข้าใจผลกระทบต่อบุคคลและที่สำคัญคือสังคมระดับที่กว้างขึ้น

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
ภาษาและวรรณกรรม	ชื่อที่คนใช้เพื่อเรียกขานกลุ่มต่าง ๆ นั้น เสริมสร้างหรือบั่นทอนความเสมอภาคและยุติธรรม	ชื่อสำคัญอย่างไร โดยเฉพาะหากต้องการเรียกร้องความเสมอภาค (ประชาชน สถานที่ แนวคิด)	เปรียบเทียบชื่อของกลุ่มต่าง ๆ เช่น ชนกลุ่มน้อยในระดับภูมิภาคหรือศาสนา หรือชื่อสถานที่ที่มีชื่อเสียง ชื่อที่คนภายนอกใช้อะไรคือที่มาของคำที่ใช้แตกต่างกัน เริ่มมีการใช้เมื่อใดและใช้กับคนกลุ่มใด และอาจส่งผลให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันหรือลักษณะเฉพาะในแต่ละกลุ่มได้อย่างไร หรือส่งเสริมให้เกิดความเสมอภาคหรือการเคารพซึ่งกันและกันได้อย่างไร
ศิลปะ	ศิลปะถือเป็นหัวใจของอัตลักษณ์ร่วมกัน	ใครเป็นเจ้าของศิลปะในประเทศแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และใครเป็นผู้ตัดสินใจถูกต้อง (สื่อ ประชาชน)	ให้ศึกษากรณีที่มีการโจรกรรมงานศิลปะช่วงการยึดครองอาณานิคม หรือช่วงเวลาที่เกิดสงคราม และให้ตั้งศาลยุติธรรมของห้องเรียน โดยมีคนกลุ่มหนึ่งเรียกร้องให้ส่งงานศิลปะกลับคืนจากพิพิธภัณฑ์ที่มีชื่อเสียงระดับโลก ใครเป็นเจ้าของและศึกษาเรื่องเหล่านี้ในปัจจุบัน และมีข้อจำกัดใดบ้าง (ตัวอย่างจะเกิดอะไรขึ้นหากมีการเคลื่อนย้ายงานศิลปะที่สร้างขึ้นเมื่อหนึ่งร้อยปี หรือหนึ่งพันปีก่อน) เป็นเรื่องที่ดีหรือไม่ถ้างานศิลปะนั้นได้เก็บรักษาไว้ในสถานที่ที่มีการดูแลรักษาดีกว่า

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
สุขศึกษาและพลศึกษา	การเข้าถึงการดูแลสุขภาพ สุขภาพถือเป็น การให้ ความสำคัญต่อเรื่อง ความเสมอภาคและ ความยุติธรรม	ใครควรเข้าถึงการดูแลสุขภาพและใคร ควรเป็นผู้จ่ายเงิน (ประชาชน สถานที่ แนวคิด)	ศึกษาค้นคว้าว่า ใครเป็นผู้จ่ายเงินให้กับบริการรักษาสุขภาพ ในประเทศสมาชิกอาเซียน ใครกำหนดรูปแบบการดูแล และทำเพื่อคนกลุ่มใด ให้นักเรียนนำเสนอหน้าชั้นเรียน และโต้แย้งกันว่า นักเรียนคิดอย่างไร ชุมชนควรจะเต็มใจที่จะลงทุน ด้านสุขภาพให้ประชาชนของเขาหรือไม่ และควรใช้จ่ายเงินเท่าใด ให้กับผู้สูงอายุเมื่อเทียบกับเด็ก ใครเป็นผู้ตัดสินใจและการตัดสินใจ ดังกล่าวสะท้อนถึงโครงสร้างอำนาจของสังคมได้อย่างไร
เทคโนโลยีการศึกษา	สื่อสมัยใหม่สามารถ ส่งเสริมความเสมอภาค และความยุติธรรม	ประชาชนจะใช้สื่อสมัยใหม่ในการเปลี่ยนแปลง เรื่องที่เกิดขึ้นจริงต่าง ๆ เกี่ยวกับ ความเสมอภาคและความยุติธรรมได้อย่างไร (สื่อ แนวคิด)	ให้นักเรียนใช้เว็บหรือหนังสือพิมพ์เพื่อหาตัวอย่างเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในประเทศอาเซียนซึ่งคนหรือชุมชนได้ใช้ เช่น บล็อก ยูทูป หรือบริการเครือข่ายสังคม (Social Network) เพื่อทำให้เกิด ความถูกต้อง หรือเปิดโปงสิ่งผิด หรือเพื่อส่งเสริม ความยุติธรรม ให้นักเรียนอภิปรายกันถึงผลลัพธ์ที่อาจเกิดขึ้น หากไม่มีเทคโนโลยี ให้นักเรียนบรรจงโดยใช้สื่อเทคโนโลยี เพื่อแสดงให้เห็นถึงความไม่เสมอภาคในโรงเรียนและสังคม หรือในชุมชนที่อยู่ติดกัน

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย : การส่งเสริมความเสมอภาคและความยุติธรรม			
สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
ประวัติศาสตร์ และสังคมศึกษา	ทุกคนล้วนมีบทบาท ในการส่งเสริมความเสมอภาค และความยุติธรรม	เยาวชนของประเทศสมาชิกอาเซียนสามารถ ส่งเสริมความเสมอภาคและความยุติธรรม ในระหว่างภูมิภาคได้อย่างไร (ประชาชน แนวคิด)	ให้นักเรียนศึกษากรณีศึกษาเพื่อเข้าใจว่าคุณค่า และความเชื่อทาง วัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อการจำกัดความคำว่า ความเสมอภาคและ ความยุติธรรม และมีการปฏิบัติในด้านนี้จากคนหลายกลุ่มอย่างไร ในแต่ละช่วงเวลา นักเรียนจะซาบซึ้งและเห็นประโยชน์จาก การศึกษาประเด็นต่าง ๆ ที่ซับซ้อนและเกี่ยวข้องกับการส่งเสริม และรักษาความเป็นธรรมในสังคม นอกจากนี้ นักเรียนจะได้เรียนรู้ว่า เขาจะมีบทบาทใดในการช่วยฝ่าฟันอุปสรรคหรือปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากความไม่เป็นธรรมในชุมชนหรือประเทศของตน เพื่อที่ว่า พวกเขาจะได้ช่วยกันสร้างความยั่งยืนและการพึ่งพาอาศัยกัน ระหว่างประเทศและในระดับภูมิภาค

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
	เมื่อมีการตีความคำว่า ความเสมอภาค และความยุติธรรมใหม่ การตีความดังกล่าวจะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมอย่างมาก	บทบาทของสตรีที่เปลี่ยนแปลงไปนั้น เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงบทบาทของ ครอบครัวและความเสมอภาคในสังคม อย่างไร (ประชาชน แนวคิด)	ให้นักเรียนรวบรวมบทความต่าง ๆ จากหนังสือพิมพ์ในประเทศ และต่างประเทศเพื่อวิเคราะห์ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลง บทบาทสตรี ให้นักเรียนสัมภาษณ์ผู้หญิงในชุมชน และถามว่า บทบาทของพวกเขาเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะใดบ้าง และความคิดเห็นของพวกเขาเกี่ยวกับส่วนดีและส่วนเสียที่เกิดขึ้น ให้นักเรียนทำบัตรรายงานเพื่อประเมินว่า การเปลี่ยนแปลง ดังกล่าวนั้นมีผลกระทบต่อสิทธิสตรีในลักษณะบวกหรือลบ
วิทยาศาสตร์และ คณิตศาสตร์	ภูมิอากาศและภูมิประเทศ มีอิทธิพลต่อปริมาณน้ำ ที่มีอยู่	ทำอย่างไรจึงจะจัดสรรน้ำ (ระหว่างประเทศ) ให้เท่าเทียมกัน (สื่อ แนวคิด)	น้ำถือเป็นทรัพยากรที่สำคัญต่อมนุษย์ในทุก ๆ ด้าน เช่น เพื่อใช้ ต้ม อบ ทำอาหาร อุตสาหกรรม และสุขอนามัย อย่างไรก็ตาม บางประเทศจะไม่มีทรัพยากรน้ำเพียงพอ ในขณะที่บางประเทศ มีน้ำอุดมสมบูรณ์ แม้แต่ภายในประเทศต่าง ๆ การแจกจ่ายน้ำ ก็อาจไม่เท่าเทียมกัน หากพิจารณาถึงชุมชนท้องถิ่นและภูมิภาค ระดับกว้าง นักเรียนจะสามารถเรียนรู้วิธีที่จะจัดสรรทรัพยากรน้ำ ให้แก่ประเทศสมาชิกอาเซียน และการจัดสรรทรัพยากรน้ำ ดังกล่าวนี้อาจมีอิทธิพลต่อแนวทางที่ประชาชนจะต้องปรับตัวกัน แบบใดแบบหนึ่ง นักเรียนจะได้พัฒนาแผนที่ที่จะจัดสรรน้ำ ในชุมชนให้ดียิ่งขึ้น

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
หน้าที่พลเมือง และจริยศึกษา	ค่านิยมต่าง ๆ จาก ธรรมเนียมประเพณีของ ประเทศในแถบเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ ศาสนา และวัฒนธรรมสามารถ ช่วยให้คนในยุคปัจจุบัน สร้างความสมดุลระหว่าง ความต้องการของกลุ่มกับ สิทธิของแต่ละบุคคล	ทำอะไรประชาชนจะสามารถปรับใช้ ค่านิยมต่าง ๆ ตามธรรมเนียมประเพณีให้ สอดคล้องกับความรับผิดชอบของพลเมือง และทางด้านการศึกษา (แนวคิด ประชาชน)	ให้นักเรียนจัดทำ “กฎบัตรแห่งสิทธิ” ในชั้นเรียนซึ่งมีพื้นฐานจาก ขนบธรรมเนียมประเพณี หรือการผสมผสานของขนบธรรมเนียม ประเพณี ให้นักเรียนตัดสินใจว่า สิทธิส่วนบุคคลใดดำรงรักษาไว้ และระบุว่า จะต้องทำอะไรเพื่อให้ชั้นเรียนดีขึ้น นักเรียนจะ ประยุกต์ใช้ประสบการณ์นี้กับข้อบังคับของประเทศซึ่งใช้กับ พลเมืองของตน

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
ภาษาและ วรรณกรรม	“ภาษาที่ใช้ร่วมกัน” สะท้อนและเสริมให้เกิด ความเสมอภาค หรือความไม่เสมอภาค ระหว่างกลุ่ม	จะเกิดผลกระทบใดต่อการศึกษาและโอกาส ของนักเรียน หากภาษาที่ใช้ในการสอนนั้น แตกต่างจากภาษาแม่ของนักเรียน (ประชาชน สื่อ)	ให้เปรียบเทียบตัวอย่างต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในประเทศสมาชิกอาเซียน หลาย ๆ ประเทศ ซึ่งชนกลุ่มน้อยผู้ด้อยโอกาสได้รับการศึกษาจาก การสอนโดยใช้ภาษาที่ไม่ใช่ภาษาแม่ ยกตัวอย่างเปรียบเทียบกับ กลุ่มเด็กที่มีฐานะร่ำรวย หรือได้รับโอกาสดีกว่าคนอื่น ซึ่งพ่อแม่ หรือชุมชนของเขาพยายามสนับสนุนให้พวกเขาได้เรียนภาษา หลายภาษาจนสามารถใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและอ่านออกเขียนได้ ให้นักเรียนอภิปรายถึงผลดีและผลเสียในประเด็นความเสมอภาค
	การเผยแพร่ ความคิดเห็นต่าง ๆ ทางวรรณกรรม ช่วยทำให้ ประเทศหรือภูมิภาค เข้มแข็งทางวัฒนธรรม	ทำอย่างไรให้การเผยแพร่การแสดงความคิดเห็น ในรูปแบบวรรณกรรมต่าง ๆ มีส่วนช่วย ส่งเสริมความเสมอภาคในชาติหรือภูมิภาค ที่ใหญ่กว่า (แนวคิด สื่อ สถานที่)	ให้นักเรียนอ่านงานแปลวรรณกรรมหรือเรื่องราวต่าง ๆ จาก ชนกลุ่มน้อย อภิปรายว่า การนำเสนอวรรณกรรมดังกล่าวช่วย เสริมสร้างสังคมในระดับกว้างอย่างไร และจัดงานทางวรรณกรรม ให้โรงเรียนมัธยมศึกษาในบริเวณนั้น โดยเน้นเรื่องราวดังกล่าว

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
ศิลปะ	ศิลปะสามารถเสริมสร้างการตอบสนองต่อประเด็นความไม่เสมอภาคหรือกระตุ้นให้เกิดการแสวงหาความยุติธรรม	จะใช้ศิลปะเพื่อกระตุ้นให้ประชาชนเรียกร้องความเสมอภาคและความยุติธรรมอย่างไร หรือจะใช้เพื่อการต่อสู้กับความไม่เท่าเทียมหรือไม่ยุติธรรมได้อย่างไร (แนวคิดประชาชน สถานที่ สื่อ)	ให้นักเรียนดูภาพถ่ายเหตุการณ์ที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม หลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนบรรยายความรู้สึกหรือปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นต่อเหตุการณ์ดังกล่าว และอภิปรายร่วมกันว่า เหตุใดการกระทำดังกล่าวจึงเกิดขึ้นและศิลปินหรือช่างภาพได้รับผลกระทบใด ให้นักเรียนอภิปรายผลกระทบและความสำคัญของภาพลักษณ์ของศิลปิน
สุขศึกษาและพลศึกษา	ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อสุขภาพ ไม่คำนึงถึงขอบเขตทางด้านการเมืองและวัฒนธรรม	เหตุใดประชาชนให้ความสนใจในเรื่องความเท่าเทียมกันในด้านสุขภาพในที่ต่าง ๆ (สถานที่ ประชาชน)	ให้ศึกษารณศึกษาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับข่าวเรื่องภัยสุขภาพจากสิ่งแวดล้อม (เช่น การปฏิบัติที่ช่วยป้องกันการกระจายของโรคระบาด) ซึ่งอาจเกิดกับประเทศหนึ่งและมีผลกระทบต่อประเทศอื่น ให้นักเรียนทำสื่อการรณรงค์เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาที่ปลอดภัยและยุติธรรม

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
เทคโนโลยีการศึกษา	ความสมดุลระหว่างการรักษาความเป็นส่วนตัวและการเข้าถึงข้อมูล	ใครเป็นผู้มีสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลส่วนตัวหรือเข้าถึงการสนทนา (ประชาชน แนวคิด)	ให้ศึกษาว่า แต่ละกลุ่มในสังคมได้รับการคุ้มครองทางสิทธิความเป็นส่วนตัวมากน้อยเพียงใดในประเทศของตน ไม่ว่าจะเป็นในโรงเรียน รัฐบาลหรือองค์กร (โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มซึ่งนักเรียนติดต่อกันผ่านสื่อออนไลน์) ใช้กราฟฟิกเพื่อแสดงให้เห็นถึงการเปรียบเทียบการคุ้มครองสิทธิในประเทศของตนกับการปฏิบัติในประเทศสมาชิกอาเซียน

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ : สิทธิและความรับผิดชอบของเด็กและผู้ใหญ่ตามช่วงอายุต่าง ๆ

ระดับชั้นเรียน/สาขาวิชา : ประถมศึกษาตอนปลาย/ประวัติศาสตร์และสังคมศึกษา

ภาพรวม : ให้นักเรียนในห้องร่วมกันระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับสิทธิและความรับผิดชอบที่นักเรียนมีที่บ้าน ในฐานะที่เป็นพี่หรือน้องและที่เป็นเด็ก รวมถึงสิทธิและความรับผิดชอบในโรงเรียนและในชุมชนของตน โดยให้นักเรียนแบ่งสิทธิและความรับผิดชอบออกเป็นประเภทต่าง ๆ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคนเขียนถึงสิทธิและความรับผิดชอบที่ตนคิดว่า ควรจะเป็นสิทธิและความรับผิดชอบขั้นพื้นฐาน ให้นักเรียนนำมาแสดงให้สมาชิกในห้องดู แล้วให้นักเรียนพิจารณาถึงวิธีการสร้างความสมดุลระหว่างสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคลกับความรับผิดชอบและหน้าที่ในชุมชน ต่อจากนั้น ให้นักเรียนในห้องร่าง “กติกาว่าด้วยสิทธิและความรับผิดชอบ” ร่วมกัน

ความเข้าใจที่คงทน : เราทุกคนมีความต้องการที่จำเป็นและสิทธิ และในขณะเดียวกันก็มีความรับผิดชอบในด้านต่าง ๆ เช่นกัน

วัตถุประสงค์ของบทเรียน :

- ◆ นักเรียนตระหนักว่าทุกคนมีสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล และเป็นสมาชิกในครอบครัวและของชุมชนโรงเรียน
- ◆ พลเมืองมีสิทธิและความรับผิดชอบ โดยกฎหมายและข้อบังคับช่วยกำหนดสิ่งเหล่านั้นขึ้น
- ◆ พลเมืองมีสิทธิของตน โดยการสร้างกติกาและกฎหมาย เพื่อปกป้องสิทธิเหล่านั้น
- ◆ หน้าที่ส่วนหนึ่งของเราในฐานะพลเมืองคือ เคารพสิทธิของผู้อื่นด้วยการปฏิบัติตามกติกาเหล่านั้น

คำถามสำคัญ :

- ◆ สิทธิและความรับผิดชอบของเด็กแตกต่างกับผู้ใหญ่อย่างไร (ประชาชน แนวคิด)
- ◆ ทำไมเราจึงต้องมีกฎกติกาและข้อบังคับในครอบครัวและโรงเรียนของเรา (ประชาชน แนวคิด)

สื่อและเอกสารประกอบการสอน :

- ◆ จดหมายบอกเรื่องราวที่มาของชื่อจากพ่อแม่ผู้ปกครอง
- ◆ แบบเรื่องราวที่มาของชื่อ (Name Story Template)
- ◆ จดหมายบอกความรับผิดชอบในครอบครัว

เวลาที่ใช้ : คาบสอน 7 คาบ และการบ้าน 2 งาน

อภิธานศัพท์ :

- ◆ สิทธิ หมายถึง เสรีภาพทางด้านศีลธรรมหรือตามกฎหมาย
- ◆ ความรับผิดชอบ หมายถึง หน้าที่หรือข้อผูกมัดตามกฎหมาย
- ◆ ชุมชน หมายถึง กลุ่มคนที่อาศัย ทำงาน หรือทำกิจกรรมร่วมกันและมีเป้าหมายเดียวกัน
- ◆ กฎหมาย หมายถึง ระบบของการใช้กฎ กติกา เพื่อปกครองชุมชนหรือประเทศ

ชุดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน :

คาบที่ 1 :

เราทุกคนเป็นปัจเจกบุคคล (มีลักษณะนิสัย รสนิยม หรือความคิดเป็นของตนเอง) และทุกคนเป็นสมาชิกที่มีความสำคัญในสังคม

- ◆ ครูผู้สอนพูดถึงนักเรียนในห้องทีละคน โดยถามนักเรียนคนอื่นในห้องถึงลักษณะเฉพาะของนักเรียนคนนั้น ๆ จากนั้นให้นักเรียนอธิบายถึงลักษณะเฉพาะของนักเรียนแต่ละคนในห้อง (ให้ใช้การอธิบายของนักเรียนสามคนเป็นอย่างน้อยต่อการพูดถึงนักเรียนหนึ่งคน)
- ◆ บันทึกคำตอบของนักเรียนลงในกระดาน

ปัจจัยป้อน : ครูผู้สอนควรให้คำจำกัดความคำว่า ‘ชุมชน’ ตามที่มีในบทเรียน และขอให้ผู้ปกครองเขียนเรื่องราวที่มาของชื่อบุตรชายบุตรสาวของตน ความยาวหนึ่งหน้ากระดาษ (ดูตัวอย่างจดหมายถึงผู้ปกครองและแบบเรื่องราวที่มาของชื่อได้ที่ท้ายบท) เพื่อให้นักเรียนแต่ละคนนำเรื่องที่มาของชื่อตนมาเล่าให้เพื่อนฟังในชั้นเรียน และจัดทำเป็นหนังสือของห้อง (Class Book)

รูปแบบ : สาคติวิธีกำหนดความรับผิดชอบที่มีพื้นฐานมาจากพฤติกรรมและกิจวัตรประจำวัน

ขั้นตอนการสอน :

คาบที่ 2 : ลักษณะเฉพาะของบุคคล

ให้นักเรียนนำเรื่องที่มาของชื่อตนที่ผู้ปกครองเขียนมาแลกเปลี่ยนกัน (ดูที่ปัจจัยป้อน) โดยเล่าให้เพื่อนในห้องฟัง ครูช่วยเหลือได้หากจำเป็น จากนั้น นำเรื่องที่มาของชื่อทั้งหมดจัดทำเป็นหนังสือของห้อง (Class Book)

คาบที่ 3 : ชุมชน

- ◆ เริ่มต้นบทเรียนด้วยการพูดถึงคำว่า ‘ชุมชน’ ถามนักเรียนว่าเคยได้ยินคำนี้มาก่อนหรือไม่ โดยครูผู้สอนควรช่วยให้การแสดงความคิดเห็นของนักเรียนดำเนินไปได้อย่างราบรื่นยิ่งขึ้น โดยอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า ชุมชนคือ กลุ่มคนที่อาศัย ทำงาน หรือทำกิจกรรมร่วมกันและมีเป้าหมายเดียวกัน แล้วสร้างแผนภูมิคำนิยามของ “ชุมชน” แล้วนำไปแขวนในห้องเรียน
- ◆ ใช้ภาพถ่ายของชุมชนหลาย ๆ แห่ง เพื่อให้นักเรียนเห็นภาพ (ภาพหมู่ของห้อง ภาพครอบครัว ภาพบุคคลรอบโลก ภาพพนักงานในสถานที่ทำงาน ภาพที่ม่นักกีฬา เป็นต้น)
- ◆ ให้นักเรียนสร้างรายการของชุมชน (List of Communities) ที่นักเรียนเป็นสมาชิกอยู่ และเพิ่มรายการเหล่านี้ลงในแผนภูมิคำนิยาม
- ◆ ให้นักเรียนสร้างเครือข่ายผังความคิดที่มีภาพถ่ายของตนเองอยู่ตรงกลาง และสาขา (Branch) ของเครือข่ายควรมีรูปหรือคำบรรยายที่แสดงถึงชุมชนสามแห่งที่นักเรียนเป็นพลเมือง

คาบที่ 4 : ความรับผิดชอบที่มีต่อชุมชนห้องเรียน

- ◆ เริ่มการอภิปรายในชั้นเรียนด้วยการถามว่า “พวกเรามีความรับผิดชอบในห้องเรียนและโรงเรียนในทางใดบ้าง” สร้างรายการความคิด ให้นักเรียนแสดงท่าทางของการมีความรับผิดชอบกับคู่ของตน หากเป็นไปได้ ให้ถ่ายรูปเก็บไว้ แล้วให้นักเรียนแต่ละคู่เขียนข้อความหนึ่งประโยคว่า บทบาทที่เล่นในภาพแสดงความรับผิดชอบอย่างไร จากนั้นให้นักเรียนสร้างกระดานข่าวโดยใช้ภาพเหล่านั้น และใช้ชื่อว่า “พวกเราคือพลเมืองที่มีความรับผิดชอบของ _____.”

คาบที่ 5 : ความรับผิดชอบที่มีต่อชุมชนครอบครัว

- ◆ เพื่อเตรียมการสำหรับบทเรียนส่วนนี้ ให้ส่งจดหมายไปยังบ้านของนักเรียนเพื่อให้ครอบครัวของนักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบของสมาชิกในครอบครัวแต่ละคน โดยให้นักเรียนสัมภาษณ์สมาชิกแต่ละคนเกี่ยวกับความรับผิดชอบที่มี
- ◆ นักเรียนแลกเปลี่ยนผลของการสัมภาษณ์กับเพื่อนร่วมห้อง แล้วช่วยกันเขียนความรับผิดชอบตามที่ได้อัฒูลมา โดยแบ่งตามสมาชิกในครอบครัว (พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย พี่ น้อง ฯลฯ)

คาบ 6 : สิทธิของพลเมือง

- ◆ ให้นักเรียนสร้างบัญชีว่าด้วยสิทธิพื้นฐานของพลเมืองให้ครูผู้สอนประเมินความเข้าใจของนักเรียนในเรื่องสิทธิ ด้วยการถามว่า “สิทธิคืออะไร” หรือ “คุณมีสิทธิในการทำอะไรบางอย่าง” หมายถึงอะไร โดยครูผู้สอนช่วยแนะนำและอธิบายเพื่อให้การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ราบรื่นยิ่งขึ้น
- ◆ ให้นักเรียนจับคู่ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ตนเองเชื่อว่าเป็นสิทธิในห้องเรียน ในขณะที่นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอยู่นั้น นักเรียนต้องช่วยกันเขียนกติกาว่าด้วยสิทธิพื้นฐานของพลเมืองของชั้นเรียนด้วย ซึ่งอาจหมายถึงสิทธิในการรู้สึกปลอดภัย หรือมีห้องเรียนที่กว้างขวางเพียงพอ เมื่อเขียนเสร็จ ให้นักเรียนทุกคนลงนามรับรอง “กติกาวาด้วยสิทธิพื้นฐานของพลเมืองของชั้นเรียน”

คาบที่ 7 : กฎของห้อง

- ◆ ใช้ “กติกาวาด้วยสิทธิพื้นฐานของพลเมืองของชั้นเรียน” เพื่อสร้างกฎของห้อง โดยนักเรียนช่วยกันระดมความคิดเพื่อหากฎที่สำคัญ (แต่ไม่หลายข้อจนเกินไป) จากกติกาวาด้วยสิทธิพื้นฐานของพลเมืองของชั้นเรียน

การฝึกปฏิบัติโดยการชี้แนะ : -

บทสรุป : เปรียบเทียบสิทธิและความรับผิดชอบของผู้ใหญ่กับเด็ก โดยการสร้างแผนภาพเวนน์เพื่อแสดงความแตกต่างและความคล้ายคลึง

การฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง : การบ้านเรื่องราวที่มาของชื่อ (ดูแบบและจดหมายถึงผู้ปกครอง)

การประเมินผลที่เสนอแนะ :

- ◆ ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำหนังสือของห้องด้วยการเล่าถึงที่มาของชื่อ ซึ่งควรให้นักเรียนได้ใช้ความคิดเห็นส่วนตัวในการตีความ โดยอ้างอิงมาจากจดหมายหรือเรื่องราวจากผู้ปกครอง ความเข้าใจตนเอง และรูปภาพของตนเอง (การประเมินผลระหว่างเรียน; ด้านที่ 2 - การตีความ และด้านที่ 6 - การรู้จักตนเอง)
- ◆ ให้นักเรียนแต่ละคนสร้างผังความคิด (Web) ที่แสดงความสัมพันธ์ของตนกับชุมชนอย่างน้อยสามแห่ง ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกระดานข่าวของห้องโดยใช้ภาพและคำบรรยายได้ภาพ (จากข้อความหนึ่งประโยคที่บอกว่า บทบาทที่นักเรียนแสดงความรับผิดชอบในการเป็นประชากรอย่างไร) ของนักเรียนแต่ละคู่ (การประเมินผลระหว่างเรียน; ด้านที่ 2 - การตีความ และด้านที่ 6 - การรู้จักตนเอง)

- ◆ ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำแผนภูมิห้องด้วยการแสดงผลจากการสัมภาษณ์สมาชิกในครอบครัว โดยอ้างอิงตามบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวแต่ละคน นักเรียนแต่ละคนควรมีแบบการสัมภาษณ์สมาชิกในครอบครัวที่ประกอบด้วยคำถามและคำตอบ จากนั้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการอภิปรายในชั้นเรียน (การประเมินผลระหว่างเรียน; ด้านที่ 2 - การตีความ ด้านที่ 3 - การประยุกต์ใช้ และด้านที่ 4 - มุมมอง)
- ◆ ให้นักเรียนจับคู่กันอภิปราย และร่วมกันบัญญัติว่าด้วยสิทธิพื้นฐานของพลเมืองของชั้นเรียนที่สะท้อนความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับสิทธิในฐานะนักเรียนและพลเมืองของชุมชน จากนั้นให้นักเรียนสร้างกฎของห้องซึ่งเชื่อมโยงกับบัญญัติว่าด้วยสิทธิพื้นฐานของพลเมืองของชั้นเรียนโดยตรง โดยติดกฎของห้องเหล่านี้ไว้ข้างกติกาวาด้วยสิทธิพื้นฐานของพลเมืองของชั้นเรียน และในตอนท้ายของวัน นักเรียนจะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการอภิปรายในชั้นเรียนถึงวิธีการที่นักเรียนปฏิบัติตามกฎของห้องข้อนั้น ๆ เพื่อทำความเข้าใจว่ากฎเหล่านั้นเกี่ยวข้องกับกติกาวาด้วยสิทธิพื้นฐานของพลเมืองของชั้นเรียนอย่างไร (การประเมินผลรวบยอด; ด้านที่ 3 - การประยุกต์ใช้ ด้านที่ 5 - ความรู้สึกร่วม และ ด้านที่ 6 - การรู้จักตนเอง)
- ◆ ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างแผนภาพเวนนิง เพื่อแสดงความแตกต่างและความคล้ายคลึงกันของสิทธิและความรับผิดชอบของผู้ใหญ่กับเด็กในชุมชน (การประเมินผลระหว่างเรียน; การประเมินผลระหว่างเรียน; ด้านที่ 2 - การตีความ)

คำถามสรุป :

- ◆ เพราะเหตุใด การที่ทุกคนควรได้รับการยอมรับว่าเป็นปัจเจกบุคคลจึงเป็นเรื่องสำคัญ
- ◆ เหตุใดคนแต่ละคนจึงมีบทบาทที่แตกต่างกันในกลุ่มต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ครอบครัว ห้องเรียน หรือชุมชน
- ◆ ขนบธรรมเนียมประเพณีและกิจวัตรประจำวันเป็นตัวกำหนดสิทธิและความรับผิดชอบอย่างไร
- ◆ กฎเป็นตัวกำหนดสิทธิและความรับผิดชอบอย่างไร
- ◆ สิทธิและความรับผิดชอบของแต่ละบุคคล เปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้างตามช่วงชีวิตต่าง ๆ

การเชื่อมโยงกับสาขาวิชาอื่นในหลักสูตร : บทเรียนนี้สามารถใช้เชื่อมโยงกับหลักสูตรวิชาหน้าที่พลเมืองและจริยศึกษา ในการอภิปรายเรื่องกฎ สิทธิ และความรับผิดชอบ

เอกสารประกอบการสอน : จดหมายขอเรื่องราวที่มาของชื่อจากผู้ปกครอง

[วันที่]

เรียนท่านผู้ปกครอง

เนื่องจากทางโรงเรียนได้จัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับความรับผิดชอบและสิทธิในห้องเรียน โดยจะจัดทำหนังสือของห้องที่รวบรวมเรื่องราวสั้นๆ (ที่ผู้ปกครองเป็นผู้บันทึกหรือบอกเล่า) เกี่ยวกับการตั้งชื่อบุตรหลานของท่าน นักเรียนบางรายอาจทราบถึง “เรื่องราวที่มาของชื่อ” ของตนเอง แต่ไม่สามารถจดจำรายละเอียดบางอย่างได้ ทางโรงเรียนจึงขอความกรุณาให้ท่านเขียนหรือบอกเล่าเรื่องราวที่มาของชื่อบุตรหลานของท่านเป็นความยาวหนึ่งหน้ากระดาษ (โปรดดูเอกสารแนบ)

ขอความกรุณาให้ท่าน (หรือพี่ของนักเรียน หรือญาติท่านอื่นที่สามารถเขียนตัวบรรจงได้) เขียนบอกเรื่องราวด้วยตัวบรรจง เพื่อให้นักเรียนคนอื่นในห้องสามารถอ่านเรื่องราวนี้ได้ด้วยตนเอง และจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งหากท่านผู้ปกครองจะช่วยอธิบายเรื่องราวให้บุตรหลานของท่านเข้าใจก่อน เพื่อให้นักเรียนสามารถเล่าเรื่องราวของตนเองหน้าชั้นเรียนได้ (ด้วยความช่วยเหลือของครูผู้สอน) ทั้งนี้กรุณาส่งเรื่องราวนี้ภายในวันที่ _____

ขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง

ด้วยความเคารพ

[ชื่อครูผู้สอน]

เอกสารประกอบการสอน : แบบเรื่องราวที่มาของชื่อ

ชื่อ _____

วันที่ _____

ติครูนักเรียนตอนเป็นทารก

เอกสารประกอบการสอน : จดหมายความรับผิดชอบในครอบครัว

[วันที่]

เรียนท่านผู้ปกครองและสมาชิกในครอบครัว

เนื่องจากทางโรงเรียนได้จัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม โดยนักเรียนจะได้เขียนเรื่องการเป็นสมาชิกที่มีความรับผิดชอบในครอบครัว จึงขอความกรุณาอธิบายให้บุตรหลานของท่านได้เข้าใจถึงหน้าที่ความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคนในครอบครัวของท่าน

ขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง

ด้วยความเคารพ

[ชื่อครูผู้สอน]

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ : สิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนเป็นรากฐานสำคัญ

ระดับชั้นเรียน/สาขาวิชา : มัธยมศึกษาตอนต้น/ประวัติศาสตร์และสังคมศึกษา

ภาพรวม : ความเข้าใจเกี่ยวกับปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (UDHR) จะก่อให้เกิดสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนให้เกิดมโนคติเรื่องการเคารพและความสมัคสมานภายในประเทศในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน โดยบทเรียนนี้จะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์มากยิ่งขึ้นว่า สิ่งใดคือสิทธิขั้นพื้นฐานเบื้องต้น และสถานการณ์ใดบ้างที่อาจนำไปสู่การละเมิดสิทธิเหล่านั้น ในช่วงท้ายของการเรียนการสอน นักเรียนจะมีความเข้าใจเกี่ยวกับอุปสรรคและการละเมิดสิทธิที่ประชากรทั้งในประเทศนอกกลุ่มและในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนต้องเผชิญ และวิธีที่รัฐบาลในประเทศต่าง ๆ ร่วมมือกัน เพื่อสร้างสมดุลระหว่างความปลอดภัยในกลุ่มประเทศสมาชิก และเพื่อปกป้องสิทธิขั้นพื้นฐานของแต่ละคน

ความเข้าใจที่คงทน : สิทธิบางสิทธิเป็นเรื่องสากล

วัตถุประสงค์ของบทเรียน :

- ◆ นักเรียนตระหนักรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญแห่งชาติของตนเอง และสิทธิเสรีภาพของประชาชนที่รัฐบาลของประเทศนั้น ๆ ได้ให้คำมั่นไว้
- ◆ นักเรียนตระหนักรู้เกี่ยวกับอะไรคือสิทธิขั้นพื้นฐานและเบื้องต้น
- ◆ นักเรียนตระหนักรู้เกี่ยวกับสิทธิที่ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (UDHR) ได้ปกป้องไว้
- ◆ นักเรียนเข้าใจถึงวิธีที่ประเทศต่าง ๆ ในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนได้ให้คำมั่นว่าจะรักษาสีของพลเมืองของตน และวิธีรับรองว่าสิทธิเหล่านั้นได้รับการปกป้อง

คำถามสำคัญ :

- ◆ เพราะเหตุใดสิทธิมนุษยชนจึงมีความสำคัญต่อกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนและประชาคมโลก (ประชาชน สถานที่ แนวคิด)
- ◆ สิทธิใดบ้างที่พลเมืองโลกทุกคนได้รับการปกป้องจากปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (UDHR) (ประชาชน แนวคิด)
- ◆ หากมีข้อพิพาทเกิดขึ้น “สิทธิขั้นพื้นฐาน” อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างไรบ้าง (ประชาชน แนวคิด)

สื่อและเอกสารประกอบการสอน :

- ◆ ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนปี ค.ศ. 1948 (พ.ศ. 2491) ฉบับย่อ

- ◆ ใบงานมาตราปฎิญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชน
- ◆ รัฐธรรมนูญของประเทศต่าง ๆ ในอาเซียน
- ◆ ใบงานแผนภาพเวนน์เปรียบเทียบสิทธิมนุษยชน
- ◆ ปากกาหรือดินสอ
- ◆ กระดาษบันทึกแผนภูมิ

เวลาที่ใช้ : 2 คาบ

อภิธานศัพท์ :

- ◆ สิทธิมนุษยชน หมายถึง สิทธิอันชอบธรรม ซึ่งบุคคลทุกคนพึงมีพึงได้
- ◆ รัฐธรรมนูญ หมายถึง ตัวบทกฎหมายขั้นพื้นฐานที่ใช้ในการปกครองรัฐ หรือองค์กรอื่น ๆ
- ◆ บัญญัติว่าด้วยสิทธิ หมายถึง แถลงการณ์เกี่ยวกับสิทธิของประชาชนกลุ่มหนึ่ง
- ◆ รัฐบาล หมายถึง กลุ่มคนที่กำหนดนโยบายและจัดการดูแลเหตุการณ์ต่าง ๆ ของชุมชนหรือประเทศ
- ◆ พลเมือง หมายถึง สมาชิกของชุมชนหรือรัฐซึ่งมีสิทธิและความรับผิดชอบร่วมกัน
- ◆ เสรีภาพ หมายถึง อำนาจหรือสิทธิในการกระทำ พูด หรือคิดตามที่ต้องการ
- ◆ ปฎิญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (UDHR) ขององค์การสหประชาชาติ หมายถึง ปฎิญาที่สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติลงมติยอมรับ ในปี ค.ศ. 1948 (พ.ศ. 2491) เป็นการแสดงออกด้านสิทธิสากลที่มนุษย์ทุกคนมีสิทธิได้รับแต่กำเนิดฉบับแรก
- ◆ องค์การสหประชาชาติ หมายถึง องค์กรระหว่างชาติซึ่งสนับสนุนความร่วมมือระหว่างประเทศ ซึ่งได้รับการก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1945 (พ.ศ. 2488) หลังสงครามโลกครั้งที่สอง
- ◆ มาตรา หมายถึง อนุพากย์หรือย่อหน้าย่อยของเอกสารหรือข้อตกลงทางกฎหมาย ซึ่งมักจะวางกรอบข้อบังคับหรือกฎข้อหนึ่งๆ
- ◆ ขั้นพื้นฐาน หมายถึง เบื้องต้น หรือสำคัญ
- ◆ สากล หมายถึง การกระทำหรือส่งผลต่อประชาชนทุกคนในโลก โดยสามารถนำไปปรับใช้ได้ในทุกกรณี

ชุดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน : ถาถามนักเรียนด้วยคำถามต่อไปนี้

- ◆ สิทธิมนุษยชนคืออะไร
- ◆ สิทธิอะไรบ้างที่พลเมืองทุกคนควรได้รับ
- ◆ รัฐบาลมีบทบาทอะไรบ้างในการปกป้องสิทธิของพลเมือง
- ◆ ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (UDHR) คืออะไร

ปัจจัยป้อน : ครูผู้สอนควรอธิบายเกี่ยวกับสิทธิขั้นพื้นฐานและปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (UDHR)

รูปแบบ : สาธิตวิธีจำแนกสิทธิพื้นฐานที่ประชาชนมีสิทธิได้รับในฐานะที่เป็นพลเมืองโลก

ขั้นตอนการสอน :

คาบที่ 1

- ◆ ให้นักเรียนเขียนคำตอบของคำถามข้างล่างนี้ในกระดาษ
→ ประชาชนทุกคนมีสิทธิอะไรบ้าง
- ◆ ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนอ่านคำตอบ และเขียนรวบรวมเป็นรายละเอียดบนกระดาน
- ◆ แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มเล็กๆ แล้วให้ระดมความคิดเกี่ยวกับสิทธิอย่างน้อยสามข้อที่สมาชิกในกลุ่มเห็นอย่างเป็นเอกฉันท์ว่าเป็น “สากล” หรือ “ขั้นพื้นฐาน” ที่ใช้ได้กับประชาชนทุกคนไม่ว่าจะมีภูมิหลังด้านการเมืองหรือทางวัฒนธรรมอย่างไรก็ตาม
- ◆ ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในชั้นเรียนโดยใช้คำถามต่อไปนี้
→ ใครคือผู้ปกป้องสิทธิขั้นพื้นฐานของเรา
→ สิ่งใดอาจเกิดขึ้นได้กับสิทธิเหล่านั้นในช่วงเวลาที่มีข้อพิพาทหรือสถานการณ์ที่ไม่สงบ
→ ใครคือผู้รับผิดชอบในการปกป้องสิทธิของประชาชนหากมีความขัดแย้งอย่างรุนแรง
- ◆ แจกปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และใบงานมาตราปฏิญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนให้นักเรียน แล้วให้นักเรียนระบุสิทธิขั้นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดที่พลเมืองทุกคนควรปกป้อง จากนั้นแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม แล้วให้นักเรียนเลือกมาตราในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนมา 5 ข้อ ซึ่งมีความสำคัญมากที่สุด และอธิบายว่าเพราะเหตุใดข้อเหล่านั้นจึงสำคัญที่สุด
- ◆ นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอจุดยืนของตนหน้าชั้นเรียน

คาบที่ 2

- ◆ ให้นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่งข้างล่างนี้
 - ➔ เขียนสิทธิสามข้อที่พลเมืองควรได้รับตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน
 - ➔ เขียนสิทธิสามข้อที่พลเมืองในประเทศสมาชิกอาเซียนของคุณมี
 - ➔ ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนกันอ่านคำตอบ และเขียนรวบรวมเป็นรายการบนกระดาน
- ◆ แจกปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และรัฐธรรมนูญของประเทศในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนสองประเทศ
 - ➔ เน้นย้ำนักเรียนในเรื่องเสรีภาพและสิทธิจากธรรมนูญอาเซียน/บัญญัติว่าด้วยสิทธิพื้นฐานของพลเมืองกับนักเรียน
- ◆ แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มเล็กๆ แล้วให้นักเรียนเปรียบเทียบรัฐธรรมนูญของแต่ละประเทศในกลุ่มอาเซียนกับปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

การฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง : ให้นักเรียนทำใบงานแผนภาพเวนน์สิทธิมนุษยชนเปรียบเทียบสองประเทศในกลุ่มอาเซียนให้เสร็จ

บทสรุป : ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในหัวข้อต่อไปนี้

- ◆ สิทธิข้อใดปรากฏอยู่ในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งสองประเทศ สิทธิข้อใดปรากฏอยู่ในประเทศสมาชิกอาเซียนเพียงประเทศเดียว
- ◆ สิทธิข้อใดปรากฏอยู่ในเอกสารขององค์การสหประชาชาติ
- ◆ สิทธิข้อใดปรากฏอยู่ในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งสองประเทศ และปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

การฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง : ให้นักเรียนเขียนกติกาว่าด้วยสิทธิพื้นฐานของพลเมืองโลกของตนเอง โดยใช้ความรู้จากบทเรียนทั้งสองบทเกี่ยวกับปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน แล้วนำบัญญัติว่าด้วยสิทธิพื้นฐานของพลเมืองโลกไปติดแสดงในโรงเรียน

การประเมินผลที่เสนอแนะ :

- ◆ ให้นักเรียนระบุและจัดลำดับสิทธิที่คิดว่าควรให้ประเทศของตนแทรกแซง และสิทธิที่คิดว่าประเทศของตนกำลังแทรกแซงอยู่ (ด้วยการสันนิษฐานจากกฎหมายที่มีอยู่) เปิดการอภิปรายกลุ่ม และเลือกสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน หรือ “เบื้องต้น” สำหรับกลุ่มประชาชนทั่วโลกอย่างน้อยสามข้อด้วยความเป็นเอกฉันท์ (การประเมินผลระหว่างเรียน; ด้านที่ 4 - มุมมอง ด้านที่ 5 - ความรู้สึกร่วม และด้านที่ 6 - การรู้จักตนเอง)

- ◆ ให้แต่ละกลุ่มเลือกมาตราปญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนจำนวน 5 ข้อที่เชื่อว่าเป็นสิทธิที่จำเป็นที่สุด ซึ่งพลเมืองทุกคนทั่วโลกควรจะรักษาไว้ ทั้งนี้ ในการอภิปรายกลุ่ม ให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มอธิบายสาเหตุที่เชื่อว่าแต่ละมาตรามีความสำคัญอย่างยิ่งโดยละเอียด (การประเมินผลระหว่างเรียน; ด้านที่ 3 - การประยุกต์ใช้ และด้านที่ 4 - มุมมอง)
- ◆ ให้นักเรียนทำแผนภาพเวนน์เปรียบเทียบสิทธิมนุษยชนเพื่อเปรียบเทียบสิทธิ(กฎหมาย)ถูกแทรกแซงระหว่างสองประเทศในกลุ่มอาเซียนจากนั้นวิเคราะห์รัฐธรรมนูญของแต่ละประเทศ และใช้เอกสารปญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนเป็นเอกสารอ้างอิงสำหรับสิทธิสากล (การประเมินผลระหว่างเรียน; ด้านที่ 3 - การประยุกต์ใช้ และด้านที่ 4 - มุมมอง)
- ◆ ให้นักเรียนจัดทำโปสเตอร์รณรงค์การบริการสาธารณะเพื่อแสดงบัญญัติว่าด้วยสิทธิพื้นฐานสากลของพลเมืองที่นักเรียนเสนอ ทั้งนี้โปสเตอร์ควรบ่งบอกถึงความเข้าใจเกี่ยวกับบัญญัติหลัก ๆ ของปญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน โดยชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิที่พลเมืองทั่วโลกพึงได้รับ (การประเมินผลรวบยอด; ด้านที่ 3 - การประยุกต์ใช้ และด้านที่ 4 - มุมมอง)

คำถามสรุป :

- ◆ ประชาชนทั่วไปให้คำจำกัดความของสิทธิและเสรีภาพว่าอย่างไร ประเทศสมาชิกอาเซียนได้ให้คำจำกัดความของสิทธิและเสรีภาพเรื่องใดไว้บ้าง
- ◆ ปญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนได้ให้คำจำกัดความของสิทธิและเสรีภาพไว้ว่าอย่างไร ประเทศสมาชิกอาเซียนได้ให้คำจำกัดความของสิทธิและเสรีภาพอย่างไรบ้าง
- ◆ รัฐบาลในประเทศของนักเรียนได้ประกันสิทธิและเสรีภาพใดให้นักเรียนบ้าง สิทธิและเสรีภาพเหล่านั้นแตกต่างหรือคล้ายคลึงกับประเทศอื่นๆ ในกลุ่มอาเซียนหรือไม่
- ◆ สิทธิใดบ้างที่ได้รับการปกป้องโดยปญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน สิทธิและเสรีภาพใดบ้างที่ควรเป็นสากล

การเชื่อมโยงกับสาขาวิชาอื่นในหลักสูตร : บทเรียนนี้สามารถใช้เชื่อมโยงกับวิชาหน้าที่พลเมืองและจริยศึกษา ในเรื่องสิทธิและความรับผิดชอบได้ วิชาสุขศึกษา และพลศึกษา ในช่วงของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับสิทธิในการได้รับน้ำสะอาด อาหาร และความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ บทเรียนนี้สามารถใช้เชื่อมโยงกับหลักสูตรวิชาหน้าที่พลเมืองและจริยศึกษาได้ใน บทที่ 1 : ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน โดยพิจารณาถึงแถลงการณ์อาเซียนเรื่องสิทธิ นโยบายและเป้าหมายของอาเซียน และบทที่ 5 : การทำงานร่วมกันเพื่ออนาคตที่ยั่งยืนและมั่นคง ด้วยการพิจารณาว่า สิทธิและความรับผิดชอบในข้อใดจะนำไปสู่การดำรงอยู่ในระยะยาวสำหรับประชากร ระบบนิเวศ และสังคม

เอกสารประกอบการสอน : ปณินญาสาทว่าด้วยสิทธิมนุษยชนปี ค.ศ. 1948 (พ.ศ. 2491) ฉบับย่อ

- ข้อ 1 มนุษย์ทั้งปวงเกิดมามีอิสระและเสมอภาคกันในศักดิ์ศรีและสิทธิ ต่างในตน มีเหตุผลและมโนธรรม และควรปฏิบัติต่อกันด้วยจิตวิญญาณแห่งภราดรภาพ
- ข้อ 2 ทุกคนย่อมมีสิทธิและอิสรภาพทั้งปวงตามที่กำหนดไว้ในปณินญานี้ โดยปราศจากการแบ่งแยกไม่ว่าชนิดใด อาทิ เชื้อชาติ ผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมืองหรือทางอื่น พื้นเพทางชาติหรือสังคม ทรัพย์สิน การเกิด หรือสถานะอื่น นอกเหนือจากนี้ จะไม่มีการแบ่งแยกใดบนพื้นฐานของสถานะทางการเมือง ทางกฎหมาย หรือทางการระหว่างประเทศของประเทศ หรือดินแดนที่บุคคลสังกัด ไม่ว่าดินแดนนี้ จะเป็นเอกราช อยู่ในความพิทักษ์มิได้ปกครองตนเอง หรืออยู่ภายใต้การจำกัดอธิปไตยอื่นใด
- ข้อ 3 ทุกคนมีสิทธิในการมีชีวิต เสรีภาพ และความมั่นคงแห่งบุคคล
- ข้อ 4 บุคคลใดจะตกอยู่ในความเป็นทาส หรือสภาวะจำยอมไม่ได้ ทั้งนี้ ห้ามความเป็นทาส และการค้าทาสทุกรูปแบบ
- ข้อ 5 บุคคลใดจะถูกกระทำทารุณกรรม หรือการปฏิบัติ หรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีไม่ได้
- ข้อ 6 ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการยอมรับทุกแห่งหนว่าเป็นบุคคลตามกฎหมาย
- ข้อ 7 ทุกคนเสมอภาคกันตามกฎหมายและ มีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองของกฎหมายเท่าเทียมกัน โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติใด ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองเท่าเทียมกันจากการเลือกปฏิบัติใด อันเป็นการล่งละเมิดปณินญานี้ และจากการยุยงให้มีการเลือกปฏิบัติดังกล่าว
- ข้อ 8 ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการเยียวยาอันมีประสิทธิผลจากศาลที่มีอำนาจแห่งรัฐต่อการกระทำอันล่งละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐาน ซึ่งตนได้รับตามรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย
- ข้อ 9 บุคคลใดจะถูกจับกุม กักขัง หรือ เนรเทศตามอำเภอใจไม่ได้
- ข้อ 10 ทุกคนย่อมมีสิทธิในความเสมอภาคอย่างเต็มที่ในการได้รับการพิจารณาดีที่เป็นธรรม และเปิดเผยจากศาลที่อิสระและไม่ลำเอียงในการพิจารณากำหนดสิทธิและหน้าที่ของตนและข้อกล่าวหาอาญาใดต่อตน
- ข้อ 11

(1) ทุกคนที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดทางอาญา มีสิทธิที่จะได้รับการสันนิษฐานไว้ก่อนว่า บริสุทธีจนกว่าจะพิสูจน์ได้ว่า มีความผิดตามกฎหมายในการพิจารณาคดีที่เปิดเผย ซึ่งตนได้รับหลักประกันที่จำเป็นทั้งปวงสำหรับการต่อสู้คดี

(2) บุคคลใดจะถูกตัดสินว่า มีความผิดทางอาญาใด อันเนื่องจากการกระทำหรือละเว้นใด อันมิได้ถือว่าเป็นความผิดทางอาญาตามกฎหมายแห่งชาติหรือกฎหมายระหว่างประเทศ ในขณะที่ได้กระทำการนั้นไม่ได้ และจะกำหนดโทษที่หนักกว่าที่บังคับใช้ในขณะที่ได้กระทำความผิดทางอาญานั้นไม่ได้

ข้อ 12 บุคคลใดจะถูกแทรกแซงตามอำเภอใจในความเป็นส่วนตัว ครอบครัวที่อยู่อาศัย หรือการสื่อสาร หรือจะถูกกลบเกลื่อนเกียรติยศและชื่อเสียงไม่ได้ ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองของกฎหมายต่อการแทรกแซงสิทธิหรือการลบล้างดังกล่าวนั้น

ข้อ 13

- (1) ทุกคนมีสิทธิในอิสรภาพแห่งการเคลื่อนย้ายและการอยู่อาศัยภายในพรมแดนของแต่ละรัฐ
- (2) ทุกคนมีสิทธิที่จะออกนอกประเทศใดรวมทั้งประเทศของตนเอง และสิทธิที่จะกลับสู่ประเทศตน

ข้อ 14

- (1) ทุกคนมีสิทธิที่จะแสวงหา และที่จะได้ที่ลี้ภัยในประเทศอื่นจากการประหัตประหาร
- (2) สิทธินี้จะยกขึ้นกล่าวอ้างกับกรณีการดำเนินคดีที่เกิดขึ้นโดยแท้ จากความผิดที่มีใช้ทางการเมืองหรือจากการกระทำอันขัดต่อวัตถุประสงค์และ

หลักการของสหประชาชาติไม่ได้

ข้อ 15

- (1) ทุกคนมีสิทธิในสัญชาติหนึ่ง
- (2) บุคคลใดจะถูกเพิกถอนสัญชาติของตนตามอำเภอใจ หรือถูกปฏิเสธสิทธิที่จะเปลี่ยนสัญชาติของตนไม่ได้

ข้อ 16

- (1) บรรดาชายและหญิงที่มีอายุครบบริบูรณ์แล้ว มีสิทธิที่จะสมรสและก่อร่างสร้างครอบครัวโดยปราศจากการจำกัดใด อันเนื่องจากเชื้อชาติ สัญชาติ หรือศาสนา ต่างย่อมมีสิทธิเท่าเทียมกันในการสมรส ระหว่างการสมรส และในการขาดจากการสมรส
- (2) การสมรสจะกระทำโดยความยินยอมอย่างอิสระและเต็มทีของผู้ที่จะเป็นคู่สมรสเท่านั้น
- (3) ครอบครัวเป็นหน่วยธรรมชาติและพื้นฐานของสังคม และย่อมมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองจากสังคมและรัฐ

ข้อ 17

- (1) ทุกคนมีสิทธิที่จะเป็นเจ้าของทรัพย์สินโดยตนเอง และโดยร่วมกับผู้อื่น
- (2) บุคคลใดจะถูกเอาทรัพย์สินไปจากตนตามอำเภอใจไม่ได้

ข้อ 18 ทุกคนมีสิทธิในอิสรภาพแห่งความคิด มโนธรรม และศาสนา ทั้งนี้สิทธินี้รวมถึงอิสรภาพในการเปลี่ยนศาสนาหรือความเชื่อ และอิสรภาพในการแสดงออกทางศาสนาหรือความเชื่อถือของตนในการสอน การปฏิบัติการสักการบูชา และการประกอบพิธีกรรม ไม่ว่าจะโดยลำพังหรือในชุมชนร่วมกับผู้อื่น และในที่สาธารณะหรือส่วนบุคคล

ข้อ 19 ทุกคนมีสิทธิในอิสรภาพแห่งความเห็นและการแสดงออก ทั้งนี้สิทธินี้รวมถึงอิสรภาพที่จะถือเอาความเห็นโดยปราศจากการแทรกแซง และที่จะแสวงหา รับ และส่งข้อมูลข่าวสารและข้อคิดผ่านสื่อใด และโดยไม่คำนึงถึงพรมแดน

ข้อ 20

- (1) ทุกคนมีสิทธิในอิสรภาพแห่งการชุมนุมและการสมาคมโดยสันติ
- (2) บุคคลใดไม่อาจถูกบังคับให้สังกัดสมาคมหนึ่งได้

ข้อ 21

- (1) ทุกคนมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศตนโดยตรง หรือผ่านผู้แทนซึ่งได้รับเลือกตั้งโดยอิสระ
- (2) ทุกคนมีสิทธิที่จะเข้าถึงบริการสาธารณะในประเทศตนโดยเสมอภาค
- (3) เจตจำนงของประชาชนจะต้องเป็นพื้นฐานแห่งอำนาจการปกครอง ทั้งนี้ เจตจำนงนี้จะต้องแสดงออกทางการเลือกตั้งตามกำหนดเวลาและอย่างแท้จริง ซึ่งต้องเป็นการออกเสียงอย่างทั่วถึงและเสมอภาค และต้องเป็นการลงคะแนนลับ หรือวิธีการลงคะแนนโดยอิสระในทำนองเดียวกัน

ข้อ 22 ทุกคนในฐานะสมาชิกของสังคม มีสิทธิในหลักประกันทางสังคม และย่อมมีสิทธิในการบรรลุสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม อันจำเป็นยิ่งสำหรับศักดิ์ศรีของตน และการพัฒนาบุคลิกภาพของตนอย่างอิสระ ผ่านความพยายามของรัฐและความร่วมมือระหว่างประเทศ และตามการจัดการและทรัพยากรของแต่ละรัฐ

ข้อ 23

- (1) ทุกคนมีสิทธิในการทำงาน ในการเลือกงานโดยอิสระ ในเงื่อนไขที่ยุติธรรมและเอื้ออำนวยต่อการทำงาน และในการคุ้มครองต่อการว่างงาน
- (2) ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับค่าจ้างที่เท่าเทียมกัน สำหรับงานที่เท่าเทียมกัน โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติใด
- (3) ทุกคนที่ทำงานมีสิทธิที่จะได้รับค่าตอบแทนที่ยุติธรรมและเอื้ออำนวยต่อการประกันความเป็นอยู่อันควรค่าแก่ศักดิ์ศรีของมนุษย์สำหรับตนเองและครอบครัว และหากจำเป็นก็จะได้รับการคุ้มครองทางสังคมในรูปแบบอื่นเพิ่มเติมด้วย
- (4) ทุกคนมีสิทธิที่จะจัดตั้งและที่จะเข้าร่วมสหภาพแรงงานเพื่อความคุ้มครองผลประโยชน์ของตน

ข้อ 24 ทุกคนมีสิทธิในการพักผ่อนและการผ่อนคลายยามว่าง รวมทั้งจำกัดเวลาทำงานตามสมควร และวันหยุดเป็นครั้งคราวโดยได้รับค่าจ้าง

ข้อ 25

- (1) ทุกคนมีสิทธิในมาตรฐานการครองชีพอันเพียงพอสำหรับสุขภาพและความอยู่ดีของตนและของครอบครัว รวมทั้งอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และการดูแลสุขภาพทางการแพทย์ และบริการสังคมที่จำเป็น และมีสิทธิในหลักประกันยามว่างงาน เจ็บป่วย พิกัด ภัย วัยชรา หรือปราศจากการดำรงชีพอื่นในสภาวะแวดล้อมนอกเหนือการควบคุมของตน

(2) มารดาและเด็กย่อมมีสิทธิที่จะรับการดูแลรักษาและการช่วยเหลือเป็นพิเศษ เด็กทั้งปวงไม่ว่าจะเกิดในหรือนอกสมรส จะต้องได้รับการคุ้มครองทางสังคมเช่นเดียวกัน

ข้อ 26

(1) ทุกคนมีสิทธิในการศึกษา การศึกษาจะต้องให้เปล่าอย่างน้อยในขั้นประถมศึกษาและขั้นพื้นฐาน การศึกษาระดับประถมศึกษาจะต้องเป็นภาคบังคับ การศึกษาด้านวิชาการและวิชาชีพจะต้องเปิดเป็นการทั่วไป และการศึกษาระดับสูงขึ้นไปจะต้องเข้าถึงได้อย่างเสมอภาคสำหรับทุกคนบนพื้นฐานของคุณสมบัติความเหมาะสม

(2) การศึกษาจะต้องมุ่งไปสู่การพัฒนาบุคลิกภาพของมนุษย์อย่างเต็มที่ และการเสริมสร้างความเคารพต่อสิทธิมนุษยชนและอิสรภาพขั้นพื้นฐาน การศึกษาจะต้องส่งเสริมความเข้าใจ ชันติธรรม และมิตรภาพระหว่างประชาชาติ กลุ่มเชื้อชาติหรือศาสนาทั้งหมด และจะต้องส่งเสริมกิจกรรมของสหประชาชาติเพื่อการธำรงไว้ซึ่งสันติภาพ

(3) ผู้ปกครองมีสิทธิเบื้องต้นที่จะเลือกประเภทการศึกษาที่จะให้แก่บุตรของตน

ข้อ 27

(1) ทุกคนมีสิทธิที่จะเข้าร่วมโดยอิสระในวิถีทางวัฒนธรรมของชุมชน ที่จะเพิกถอนกับศิลปะ และมีส่วนร่วมในความรุดหน้า และคุณประโยชน์ทางวิทยาศาสตร์

(2) ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองผลประโยชน์ทางจิตใจและทางสื่ออันเป็นผลจากประดิษฐ์กรรมใดทางวิทยาศาสตร์ วรรณกรรม และศิลปกรรม ซึ่งตนเป็นผู้สร้าง

ข้อ 28 ทุกคนย่อมมีสิทธิในระเบียบทางสังคมและระหว่างประเทศ ซึ่งจะเป็นกรอบให้บรรลุสิทธิและอิสรภาพที่กำหนดไว้ในปฏิญญานี้อย่างเต็มที่

ข้อ 29

(1) ทุกคนมีหน้าที่ต่อชุมชน ซึ่งการพัฒนาบุคลิกภาพของตนโดยอิสระและเต็มที่ จะกระทำได้ที่แต่ในชุมชนเท่านั้น

(2) ในการใช้สิทธิและอิสรภาพของตน ทุกคนจะต้องอยู่ภายใต้ข้อจำกัด เพียงเท่าที่มีกำหนดไว้ตามกฎหมายเท่านั้น เพื่อวัตถุประสงค์ของการได้มาซึ่งการยอมรับและการเคารพสิทธิและอิสรภาพอันควรของผู้อื่น และเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการอันสมควรทางด้านศีลธรรม ความสงบเรียบร้อยของประชาชน และสวัสดิการทั่วไปในสังคมประชาธิปไตย

(3) สิทธิและอิสรภาพเหล่านี้ไม่อาจใช้ขัดต่อวัตถุประสงค์และหลักการของสหประชาชาติ ไม่ว่าในกรณีใด

ข้อ 30 ไม่มีบทใดในปฏิญญานี้ ที่อาจตีความได้ว่า เป็นการให้สิทธิใดแก่รัฐ กลุ่มคน หรือบุคคลใดในการดำเนินกิจกรรมใด หรือกระทำการใด อันมุ่งต่อการทำลายสิทธิและอิสรภาพใดที่กำหนดไว้ ณ ที่นี้

เอกสารประกอบการสอน : ใบงานมาตราปฎิญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

คำสั่ง : เมื่อนักเรียนได้อ่านปฎิญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนขององค์กรแห่งประชาชาติจบแล้ว ให้จับกลุ่มและเลือกสิทธิ 5 ข้อที่นักเรียนคิดว่าสำคัญที่สุด จากนั้นให้เขียนอธิบายแต่ละมาตรา ความยาวมาตราละ 1 ย่อหน้า โดยอธิบายถึงจุดมุ่งหมาย สิทธิที่ได้รับการปกป้อง และความสำคัญของมาตรานั้น ๆ และให้ทุกกลุ่มนำเสนอผลงานของตนหน้าชั้นเรียน

ข้อ :

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

ตัวอย่าง :

ข้อ 1 : สิทธิในความเสมอภาค

มนุษย์ทั้งปวงเกิดมามีอิสระและเสมอภาคกันในศักดิ์ศรีและสิทธิ ต่างในตน มีเหตุผลและมโนธรรม และควรปฏิบัติต่อกันด้วยจิตวิญญาณแห่งภราดรภาพ

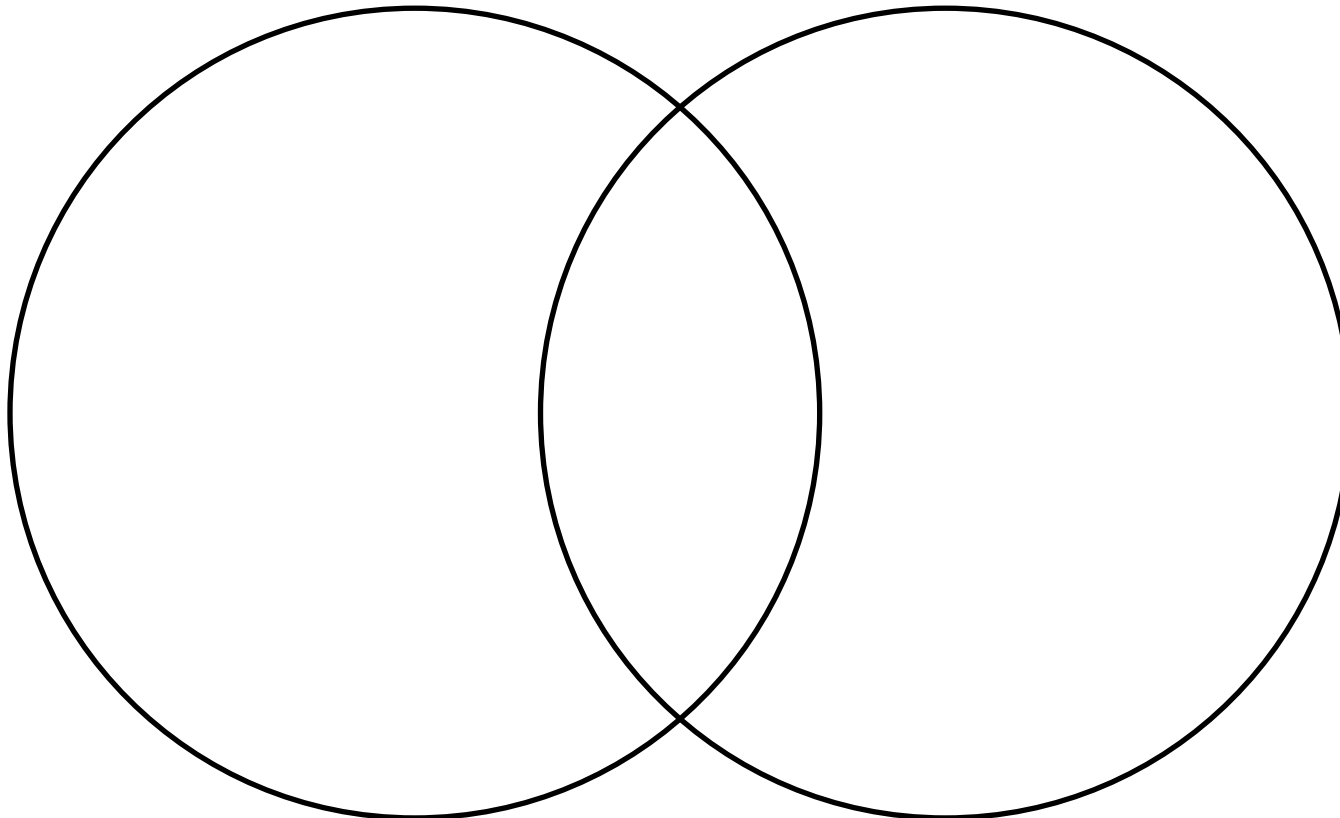
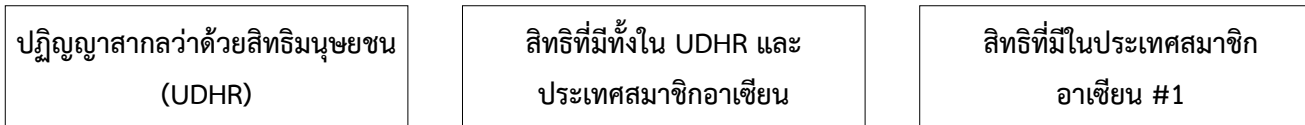
จุดยืน :

เมื่อเด็กเกิดมา พวกเขามีอิสระ และควรได้รับการปฏิบัติแบบเดียวกัน พวกเขามีเหตุผลและมโนธรรม และควรปฏิบัติต่อกันด้วยความมีเมตตาจิต ทั้งนี้ การมีชีวิตเสรี หมายถึงว่า ทุกคนควรได้รับสิทธิที่จะมีความอิสระอย่างเท่าเทียมกัน อนึ่ง “อิสระ” ในที่นี้ไม่ได้หมายความว่า เราจะทำทุกอย่างที่เราต้องการได้ และไม่ได้หมายความว่า เราจะสามารถจำกัดเสรีภาพของผู้อื่นได้ ถึงแม้ว่าเราจะมีชีวิตเสรีแต่เราก็อาศัยอยู่ในชุมชนที่ดำรงอยู่ได้ด้วยความเข้าใจของเหล่าสมาชิก หรืออีกนัยหนึ่งคือ ชุมชนมีกฎข้อบังคับและสมาชิกต้องมีความรับผิดชอบร่วมกัน (นิยามและจุดยืนนี้ นำมาจาก www.un.org/cyberschoolbus/humanrights/declaration/1.asp)

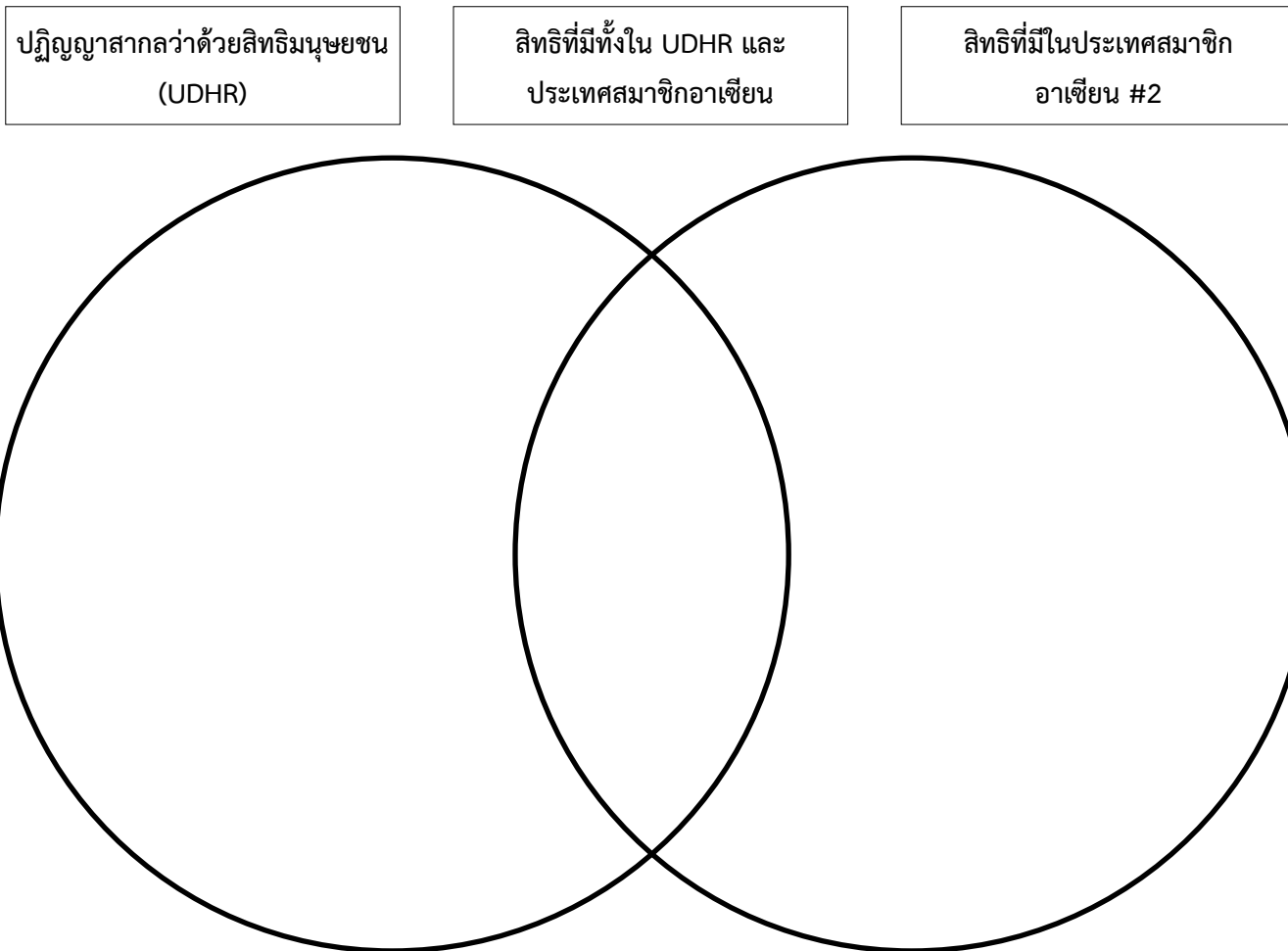
เอกสารประกอบการสอน : รัฐธรรมนูญของประเทศสมาชิกอาเซียน

บรูไนดารุสซาลาม	http : //www.agc.gov.bn/agc1/images/LOB/cons_doc/constitution_i.pdf
กัมพูชา	http : //www.asianlii.org/kh/legis/const/1993/index.html
อินโดนีเซีย	http : //www.asianlii.org/id/legis/const/2002/
ลาว	http : //www.asianlii.org/la/legis/const/2003/
มาเลเซีย	http : //www.commonlii.org/my/legis/const/1957/
เมียนมาร์	http : //www.burmalibrary.org/docs5/Myanmar_Constitution - 2008 - en.pdf
ฟิลิปปินส์	http : //www.asianlii.org/ph/legis/const/1987/
สิงคโปร์	http : //www.commonlii.org/sg/legis/const/1999/
ไทย	http : //www.asianlii.org/th/legis/const/2007/index.html
เวียดนาม	http : //www.asianlii.org/vn/legis/const/1992/index.html

เอกสารประกอบการสอน : ใบงานแผนภาพเวนน์เปรียบเทียบสิทธิมนุษยชน #1

เอกสารประกอบการสอน : ใบงานแผนภาพเวนน์เปรียบเทียบสิทธิมนุษยชน #2

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ : การเป็นจุดสนใจของผู้คนด้วยการนำเสนอข่าว

ระดับชั้นเรียน/สาขาวิชา : มัธยมศึกษาตอนต้น/ประวัติศาสตร์และสังคมศึกษา

ภาพรวม : หลายคนรับทราบเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชุมชนและประเทศของตน หรือของโลกจากการอ่านหนังสือพิมพ์ ฟังการถ่ายทอดข่าวทางวิทยุหรือโทรทัศน์ หรือข้อมูลที่เผยแพร่ในรูปแบบดิจิทัลต่าง ๆ วัตถุประสงค์เบื้องต้นของบทความข่าวเหล่านั้น คือเพื่อให้ข้อมูล แต่มีหลายบทความที่เขียนเพื่อชักจูงให้ผู้อ่านคล้อยตาม การใช้การนำเสนอข่าวเป็นวิธีการที่สำคัญในการทำให้เรื่องราวเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนเข้าถึงกลุ่มคนมากขึ้น ในเวลาที่อินเทอร์เน็ตและสื่อสังคม (social media) มีความสำคัญอย่างยิ่งในปัจจุบัน ข้อพิพาทเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศเล็ก ๆ หรือประเทศที่ห่างไกลอาจได้รับความสนใจไปทั่วโลกและอาจนำไปสู่การแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง นักเรียนต้องวิเคราะห์สื่อและสิ่งพิมพ์ด้วยความระมัดระวัง และเข้าใจถึงอคติที่อาจมีในบทความนั้น ๆ

ความเข้าใจที่คงทน : ข่าวและสื่อมีอิทธิพลอย่างมากต่อความเสมอภาคและความยุติธรรม

วัตถุประสงค์ของบทเรียน :

- ◆ นักเรียนสามารถวิเคราะห์และจับประเด็นสำคัญของรายงานข่าวได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร และทำไม และวิธีการที่ข้อเท็จจริงได้รับการนำเสนอในรายงานข่าวได้
- ◆ นักเรียนสามารถบอกและอธิบายถึงอคติที่มีในรายงานข่าวได้
- ◆ นักเรียนสามารถชี้แจงปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนในข่าว และอธิบายถึงการแก้ไขปัญหาที่เป็นไปได้ของปัญหานั้น ๆ ได้

คำถามสำคัญ :

- ◆ เพราะเหตุใดการตระหนักถึงปัญหาและข้อมูลจึงก่อให้เกิดดุลพินิจและความยุติธรรมได้ (แนวคิด ประชาชน)
- ◆ ผู้อ่านข่าวสามารถรับรู้ถึงอคติในข่าวได้อย่างไร (ประชาชน แนวคิด)
- ◆ คำจำกัดความของคำว่า ดุลพินิจ ความยุติธรรม และความรับผิดชอบส่วนบุคคล ในระดับชุมชน ระดับชาติ และระดับท้องถิ่นเหมือนกันหรือไม่ (สถานที่ แนวคิด)
- ◆ ตัวอย่างของความไม่เสมอภาคทั่วโลกมีอะไรบ้าง และมีการใช้มาตรการใดบ้างในการไกล่เกลี่ย ให้ความรู้ และเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ดังกล่าว (ประชาชน สถานที่ และแนวคิด)

สื่อและเอกสารประกอบการสอน :

- ◆ กระดานเพื่อใช้จดพาดหัวข่าว

- ◆ บทความข่าวจากหนังสือพิมพ์ นิตยสาร และ/หรือสำนักข่าวออนไลน์ (หากสามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้) หลายแห่งที่เกี่ยวกับปัญหาสิทธิมนุษยชน ในหลายประเทศต่าง ๆ ที่ประชาชนสนใจ
- ◆ ปากกาสีที่ใช้เขียนกระดาน
- ◆ การสาธิตโดยครูผู้สอนด้วยการใช้บทความที่มีการใช้สีต่าง ๆ ทำเครื่องหมายแต่ละส่วนของบทความ และโดยใช้อุปกรณ์การเขียนของนักเรียน
- ◆ บัตรคำสำหรับ “Ticket out the door”
- ◆ เวลาที่ใช้ : 1 - 2 วัน

อภิธานศัพท์ :

- ◆ อคติ หมายถึง ความลำเอียงเพื่อสนับสนุนหรือต่อต้าน ซึ่งก่อให้เกิดความไม่ยุติธรรม
- ◆ ความเสมอภาคทางสังคม หมายถึง การเข้าถึงโอกาสและการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันสำหรับประชากรทุกคน
- ◆ ความยุติธรรม หมายถึง การปฏิบัติที่ยุติธรรมและสมเหตุสมผล
- ◆ การโฆษณาชวนเชื่อ หมายถึง ข้อมูลที่มีอคติหรือก่อให้เกิดความเข้าใจผิด ซึ่งใช้เพื่อส่งเสริมหรือโฆษณาชักจูงให้เกิดสมมติฐานหรือความเห็นทางการเมือง
- ◆ สิทธิมนุษยชน หมายถึง สิทธิประโยชน์ตามกฎหมายหรือทางศีลธรรมที่เชื่อว่าเป็นของประชาชนทุกคน
- ◆ เพื่อชี้แจง หมายถึง มีเจตนาที่จะอธิบายหรือบรรยายบางสิ่งบางอย่าง
- ◆ ชักจูง หมายถึง ทำให้คล้อยตามโดยใช้เหตุผล
- ◆ ชุดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน : ให้นักเรียนแต่ละคนอ่านพาดหัวข่าวที่เลือกมาจากการบ้าน “ให้ทำทันที” (Do now) แล้วจากนั้น ให้นักเรียนเขียนว่าอะไรน่าจะเป็นประเด็นของข่าว และเขียนถึงความรู้สึกที่มีต่อบทความดังกล่าว

ปัจจัยป้อน : เตรียมบทความ 5 บทความ ประเด็นที่เกี่ยวกับเรื่องสิทธิมนุษยชน

รูปแบบ : ครูผู้สอนจะสาธิตการวิเคราะห์ข่าวให้นักเรียนดู โดยใช้เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะเพื่อฉายสื่อ หรือถ่ายสำเนาของข่าวจำนวน 5 ฉบับ เพื่อให้นักเรียนในกลุ่มเล็ก ๆ ได้อ่าน

ขั้นตอนการสอน :

คาบที่ 1 และ 2

เมื่อนักเรียนเข้ามาในชั้นเรียน ให้นักเรียนเขียนข้อความหนึ่งหรือสองประโยคเกี่ยวกับพาดหัวข่าว 5 ข่าวที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน ในกิจกรรม “ให้ทำทันที” โดยนักเรียนต้องคาดเดาถึงเนื้อข่าวของพาดหัวข่าวเหล่านั้น

- ◆ ในการอภิปรายในชั้นเรียน ให้นักเรียนบอกคำตอบของตน และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาข่าวและหัวข้อข่าว เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อม
- ◆ ครูผู้สอนแนะนำคำศัพท์ที่ใช้ในการวิเคราะห์บทความข่าว ได้แก่ อคติ ความเสมอภาคทางสังคม ความยุติธรรม การโฆษณาชวนเชื่อ สิทธิมนุษยชน เพื่อชี้แจง และซักถาม หรือคำศัพท์อื่น ๆ ที่ครูผู้สอนเห็นว่าน่าสนใจ
- ◆ ครูผู้สอนสาธิตการวิเคราะห์ข่าว โดยใช้เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะเพื่อฉายสื่อ หรือให้นักเรียนดูสำเนาของข่าวที่จะวิเคราะห์เป็นกลุ่มเล็ก ๆ
- ◆ ในเนื้อหาข่าวต้องประกอบด้วย ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม และอคติ
- ◆ ต้องแบ่งการเขียนเชิงอธิบายความ การเขียนเชิงโน้มน้าว ปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน และวิธีแก้ปัญหาละเมิดสิทธิมนุษยชน ออกเป็นประเภทอย่างชัดเจนด้วยปากกาสีต่าง ๆ

การฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง : แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แล้วให้นักเรียนวิเคราะห์บทความที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน 1 บทความที่เชื่อมโยงกับพาดหัวข่าวที่ได้อภิปรายในตอนต้นของบทเรียน โดยครูผู้สอนสามารถจัดที่นั่งแบบสุ่มได้ คืออาจจะใช้แผนผังการนั่ง หรือให้นักเรียนเลือกนั่งตามพาดหัวข่าวที่สนใจ โดยครูผู้สอนจะให้คำแนะนำเพื่อให้การอภิปรายกลุ่มดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

- ◆ นักเรียนนำเสนอบทความและการวิเคราะห์หน้าชั้นเรียนเป็นกลุ่ม ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรสอนเกี่ยวกับการวิเคราะห์และประเด็นที่เกี่ยวกับเรื่องสิทธิมนุษยชนไปพร้อม ๆ กัน

บทสรุป : สำหรับ “Ticket out the door” นั้น ให้นักเรียนเขียนถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้จากบทความข่าวลงในบัตรที่ใช้เป็นตั๋วเมื่อต้องการออกจากห้องเรียน

การฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง : นักเรียนแต่ละคนจะเลือกบทความข่าวที่เน้นประเด็นสิทธิมนุษยชนและเกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนเอง จากนั้น นำมาวิเคราะห์และบอกให้เพื่อนในห้องทราบถึงสิ่งที่นักข่าวใช้เพื่อลอคอคติ และวิธีที่นักข่าวจะสามารถลอคอคติให้น้อยลงไปอีก สำหรับการฝึกปฏิบัติเพิ่มเติม นักเรียนสามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นสิทธิมนุษยชนและจดบันทึกไว้ นักเรียนสามารถเขียนบทความที่เน้นประเด็นสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับประชากรในโลกได้ด้วยตนเอง โดยบทความต้องมีย่อสรุปประกอบดังต่อไปนี้

- ◆ *พาดหัวข่าว :* คือสิ่งที่ทำให้ผู้อ่านสนใจ โดยพาดหัวข่าวต้องชัดเจน กระชับและน่าสนใจ จึงควรเป็นตัวใหญ่และหนา
- ◆ *ชื่อของผู้เขียน :* ต้องให้แน่ใจว่ามีชื่อของนักเรียนเขียนไว้อย่างชัดเจนภายใต้พาดหัวข่าว
- ◆ *พื้นที่เฉพาะ :* ต้องกล่าวถึงชื่อเมือง หมู่บ้าน ภูมิภาค ฯลฯ ในส่วนหัวซึ่งแสดงวันที่และสถานที่เกิดเหตุ
- ◆ *วรรณคดี :* ประโยคแรกของบทความต้องน่าสนใจพอที่จะทำให้ผู้อ่านอยากอ่านต่อ และต้องสรุปใจความสำคัญของข่าวไว้ด้วย

- ◆ **สารสนเทศ :** ข้อสนเทศต้องปรากฏในย่อหน้าแรกหรือย่อหน้าที่สองของบทความ ซึ่งข้อมูลส่วนนี้เป็นเนื้อหาสาระสำคัญของเรื่อง และต้องตอบคำถามต่อไปนี้ คือ ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม อย่างไร
- ◆ **รายละเอียดและข้อมูลสนับสนุน :** ข้อมูลประเภทต่าง ๆ (ข้อเท็จจริง สถิติ ตัวอย่าง เหตุการณ์ต่าง ๆ) ทำให้ใจความสำคัญมีความกระจ่างยิ่งขึ้น

การประเมินผลที่เสนอแนะ :

- ◆ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์บทความข่าว โดยให้เน้นความสนใจไปที่ประเด็นที่เกี่ยวกับเรื่องสิทธิมนุษยชนที่มีการกล่าวถึง ให้นักเรียนทุกกลุ่มนำเสนอการวิเคราะห์รวมถึงการประเมินเรื่องอคติในบทความที่เลือก โดยนักเรียนแต่ละกลุ่มควรให้ความสำคัญกับประเด็นที่เกี่ยวกับเรื่องสิทธิมนุษยชนอย่างน้อย 1 เรื่อง และการแก้ปัญหาที่เป็นไปได้ที่มีการกล่าวถึงในบทความ (การประเมินผลระหว่างเรียน; ด้านที่ 3 - การประยุกต์ใช้ และด้านที่ 4 - มุมมอง)
- ◆ ให้นักเรียนทำ “Ticket out the door” ให้เสร็จโดยกล่าวถึงสิ่งที่ได้จากการอ่านบทความข่าวและการมีส่วนร่วมในการอภิปรายกลุ่มและทั้งชั้นเรียนเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนอย่างน้อย 1 อย่าง โดยสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ควรแสดงถึงความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง อารมณ์ที่อ่อนโยน และการรู้จักตนเอง (การประเมินผลรวบยอด; ด้านที่ 5 - ความรู้สึกร่วม และด้านที่ 6 - การรู้จักตนเอง)
- ◆ ให้นักเรียนเลือกบทความข่าวที่เน้นประเด็นที่เกี่ยวกับเรื่องสิทธิมนุษยชนด้วยตนเอง และเล่าเนื้อหาสรุปและบทวิเคราะห์ให้เพื่อนในห้องฟังโดยเน้นย้ำไปที่การให้คำแนะนำเพื่อให้นักข่าวเขียนบทความเดิมอีกครั้งโดยลดอคติลง หรือให้นักเรียนค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นที่เกี่ยวกับเรื่องสิทธิมนุษยชนและเขียนบทความเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ (การประเมินผลรวบยอด; ด้านที่ 3 - การประยุกต์ใช้ ด้านที่ 4 - มุมมอง และด้านที่ 5 - ความรู้สึกร่วม)

คำถามสรุป :

- ◆ ผู้อ่านสามารถระบุและตระหนักรู้อคติในบทความต่าง ๆ ได้อย่างไรบ้าง
- ◆ สื่อมีบทบาทอย่างไรบ้างในการสนับสนุนสิทธิมนุษยชน
- ◆ อะไรคือส่วนผสมของบทความข่าว อคติมีรูปแบบอย่างไรบ้าง และผู้เขียนจะสามารถตระหนักถึงอคติและวิธีการที่ลดอคติให้เหลือน้อยที่สุดได้อย่างไร

การเชื่อมโยงกับสาขาวิชาอื่นในหลักสูตร : บทเรียนนี้สามารถใช้เชื่อมโยงกับวิชาหน้าที่พลเมืองและจริยศึกษา เนื่องจากนักเรียนสามารถอภิปรายถึงภาระหน้าที่ต่าง ๆ ของประชาชนในการโต้ตอบเมื่อทราบว่ามีความอยุติธรรมเกิดขึ้น โดยยังสามารถเชื่อมโยงเพิ่มเติมถึงบทที่ 1 : ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ด้วยการใช้ตัวอย่างในชีวิตจริงของการที่อาเซียนได้ช่วยเหลือประเทศต่าง ๆ ในการฟื้นฟูประเทศหลังจากเกิดเหตุการณ์สะเทือนขวัญขึ้น

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ : น้ำคือรากฐานของชุมชน

ระดับชั้นเรียน/สาขาวิชา : มัธยมศึกษาตอนต้น/วิทยาศาสตร์กายภาพ

ภาพรวม : น้ำเป็นทรัพยากรที่สำคัญสำหรับทุกแง่มุมของชีวิต ซึ่งรวมถึง การดื่มน้ำ การอาบน้ำ การทำอาหาร อุตสาหกรรม และสุขาภิบาล ในขณะที่บางประเทศมีทรัพยากรน้ำที่อุดมสมบูรณ์ แต่ในบางประเทศกลับขาดแคลนน้ำ แม้ในประเทศเดียวกันเองก็ตาม ก็ยังมีการจัดสรรน้ำอย่างไม่เท่าเทียม ทั้งนี้ การพิจารณาจากชุมชนท้องถิ่นและภูมิภาคที่มีขนาดใหญ่กว่า จะทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้วิธีการจัดสรรทรัพยากรน้ำในประเทศสมาชิกอาเซียน และวิธีการจัดสรรนั้นมีผลต่อการปรับตัวของประชาชน เพื่อให้เข้ากับวิถีการดำเนินชีวิตได้ โดยนักเรียนจะมีการวางแผนการจัดสรรน้ำใหม่ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ความเข้าใจที่คาดหวัง : ภูมิอากาศและภูมิประเทศมีอิทธิพลต่อปริมาณน้ำที่พร้อมใช้งาน

วัตถุประสงค์ของบทเรียน :

- ◆ นักเรียนสามารถกำหนดปริมาณการใช้น้ำในครัวเรือนของตนเองได้
- ◆ นักเรียนสามารถระบุต้นกำเนิดของแหล่งน้ำได้
- ◆ นักเรียนสามารถระบุพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ซึ่งมีน้ำใช้น้อยกว่าได้
- ◆ นักเรียนสามารถเรียนรู้วิธีการจัดสรรน้ำใหม่ไปยังพื้นที่ที่แห้งแล้งกว่าได้

คำถามสำคัญ :

- ◆ สามารถจัดสรรน้ำในประเทศต่างๆ ให้เท่าเทียมกันได้อย่างไร (สื่อ แนวคิด)
- ◆ ทรัพยากรใดบ้างที่มีความสำคัญต่อทุกประเทศ (สื่อ ประชาชน)
- ◆ พลังงานที่มีอยู่ในประเทศของนักเรียนชนิดใดบ้างที่สามารถแบ่งปันให้ประเทศอื่นได้ (สื่อ สถานที่)
- ◆ ทรัพยากรธรรมชาติใดบ้างที่มีอยู่อย่างอุดมสมบูรณ์ และทรัพยากรธรรมชาติใดบ้างที่ขาดแคลนในประเทศของนักเรียน (สถานที่ สื่อ)

สื่อและเอกสารประกอบการสอน :

- ◆ แผนที่แสดงแหล่งน้ำในประเทศสมาชิกอาเซียน
- ◆ แผนที่แสดงปริมาณน้ำฝนของประเทศสมาชิกอาเซียน

- ◆ แผนที่ทางอุทกภูมิของประเทศสมาชิกอาเซียน
- ◆ แผนที่ประชากร (Demographic maps)

ระยะเวลา : 5 คาบ

อภิธานศัพท์ :

- ◆ ทรัพยากรธรรมชาติ หมายถึง วัตถุหรือสสาร เช่น แร่ ป่าไม้ น้ำ และพื้นดินที่อุดมสมบูรณ์ ที่เกิดขึ้นในธรรมชาติและสามารถใช้เพื่อทำให้เกิดผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ
- ◆ การชลประทาน หมายถึง ช่องทางที่ลำเลียงน้ำเพื่อใช้ในการทำให้พืชผลเจริญเติบโต
- ◆ สะพานส่งน้ำ หมายถึง ช่องทางที่ประดิษฐ์ขึ้นเพื่อขนส่งน้ำ มักอยู่ในรูปแบบของสะพานผ่านหุบเขาที่มีเสาสูงรองรับ
- ◆ อ่างเก็บน้ำ หมายถึง ทะเลสาบธรรมชาติหรือที่ประดิษฐ์ขึ้นเพื่อใช้กักเก็บน้ำสำหรับการใช้งานในอนาคต

ชุดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน : ถามคำถามต่อไปนี้กับนักเรียน

- ◆ นักเรียนใช้น้ำมากน้อยแค่ไหนในแต่ละวัน
- ◆ นักเรียนคิดว่าน้ำมาจากไหน
- ◆ ภูมิประเทศมีผลกับปริมาณน้ำที่พร้อมใช้งานอย่างไร
- ◆ ภูมิอากาศมีผลกับปริมาณน้ำที่พร้อมใช้งานอย่างไร
- ◆ นักเรียนต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับน้ำในเรื่องใดบ้าง

ปัจจัยป้อน : ครูผู้สอนจะให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งน้ำในชุมชน และแจ้งให้นักเรียนทราบว่า ปริมาณน้ำที่มีอยู่นั้นอุดมสมบูรณ์หรือขาดแคลน

รูปแบบ : -

ขั้นตอนการสอน :

คาบที่ 1 และ 2

- ◆ ให้นักเรียนศึกษาแผนที่แสดงแหล่งน้ำในประเทศสมาชิกอาเซียน และเปรียบเทียบบริเวณที่ขาดแคลนน้ำกับบริเวณที่มีน้ำอุดมสมบูรณ์ (แม่น้ำ ทะเลสาบ บ่อน้ำ ฯลฯ) และอภิปรายถึงความไม่เป็นธรรมในการจัดสรรน้ำ

- ◆ สาธิตกิจกรรมในการเขียนสมุดบันทึกการใช้น้ำ แล้วให้นักเรียนเขียนบันทึกเป็นเวลา 1 สัปดาห์
- ◆ ยกตัวอย่างของแหล่งน้ำในครัวเรือนที่เป็นไปได้ (เช่น ถังเก็บน้ำ อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำ แม่น้ำ ฯลฯ) ระบุแหล่งที่มาของน้ำในบ้าน
- ◆ แจกแผนที่แสดงปริมาณน้ำฝนของประเทศสมาชิกอาเซียน และระบุพื้นที่แห้งแล้งและชุ่มน้ำ
- ◆ วาดแผนที่ของชุมชนท้องถิ่นซึ่งแสดงแหล่งน้ำทั้งหมด

กิจกรรมสำหรับคาบที่ 3 - 5

- ◆ ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนข้อมูลจากสมุดบันทึกการใช้น้ำของตน และสร้างกราฟแท่งซึ่งแสดงการใช้น้ำทั้งหมดของห้อง
- ◆ ให้นักเรียนสร้างรายการแหล่งน้ำในครัวเรือนทั้งหมดของห้อง
- ◆ ให้นักเรียนวิเคราะห์อัตราร้อยละของพื้นที่แห้งแล้งและชุ่มน้ำในประเทศสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศ
- ◆ พานักเรียนไปเยี่ยมชมแหล่งน้ำในชุมชนซึ่งเป็นแหล่งน้ำส่วนรวมสำหรับการใช้ในครัวเรือน
- ◆ ให้นักเรียนเขียนอธิบายวิธีที่นักเรียนสามารถช่วยปกป้องแหล่งน้ำที่ได้เยี่ยมชมความยาวหนึ่งย่อหน้า

การฝึกปฏิบัติโดยการชี้แนะ : กิจกรรมข้างต้นเป็นการฝึกปฏิบัติตามคำแนะนำ

บทสรุป : แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ เพื่อคิดแผนในการแบ่งปันน้ำไปยังชุมชนที่แห้งแล้งกว่า (สำรวจการชลประทาน สะพานส่งน้ำ อ่างเก็บน้ำ การขนส่งน้ำด้วยรถบรรทุก ฯลฯ) ให้นักเรียนนำเสนอกลยุทธ์หน้าห้องเรียน

การฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง : -

การประเมินผลที่เสนอแนะ :

- ◆ ให้นักเรียนทำสมุดบันทึกการใช้น้ำเพื่อบันทึกการใช้น้ำที่บ้านของตนเป็นเวลา 1 สัปดาห์ โดยสมุดบันทึกเล่มนี้ควรแสดงถึงแหล่งน้ำที่เป็นไปได้ในครัวเรือนทั้งหมด การใช้น้ำอย่างคร่าวๆ และกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการใช้น้ำ ทั้งนี้ ครูผู้สอนควรอ่านสมุดบันทึกการใช้น้ำเพื่อประเมินความถูกต้อง การจัดระบบ และความสมบูรณ์ อนึ่ง นักเรียนสามารถใช้ข้อมูลดังกล่าวในการทำงานเป็นกลุ่มเพื่อสร้างแผนภูมิเปรียบเทียบน้ำในครัวเรือน และแบ่งปันผลที่ได้หน้าชั้นเรียน จากนั้น ให้นักเรียนใช้ข้อมูลที่ได้แลกเปลี่ยนกันเพื่อเขียนกราฟแท่งซึ่งแสดงการใช้น้ำทั้งหมดของห้อง (การประเมินผลระหว่างเรียน; ด้านที่ 1 - การอธิบาย, ด้านที่ 2 - การตีความ และด้านที่ 3 - การประยุกต์ใช้)

- ◆ ให้นักเรียนวาดแผนที่แสดงพื้นที่แหล่งน้ำและชุมชนในประเทศ ซึ่งแสดงที่ตั้งของแหล่งน้ำในชุมชนท้องถิ่นทั้งหมดที่ละเอียดชัดเจน ให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม เพื่อจัดทำแผนภูมิหรือกราฟเพื่อเปรียบเทียบอัตราร้อยละของพื้นที่แหล่งน้ำและชุมชนในทั้ง 10 ประเทศในกลุ่มอาเซียนโดยใช้ข้อมูลตามแผนที่ที่วาด (การประเมินผลระหว่างเรียน; ด้านที่ 1 - การอธิบาย และด้านที่ 2 - การตีความ)
- ◆ ให้นักเรียนทำรายการบันทึกประจำวันทางวิทยาศาสตร์ ตามสมุดบันทึกการใช้น้ำของตนและการอธิบายในชั้นเรียน รวมถึงการเยี่ยมชมแหล่งน้ำในชุมชน
- ◆ รายการบันทึกประจำวันควรแสดงถึงความเข้าใจที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับการอนุรักษ์น้ำ และการปกป้องแหล่งน้ำที่ได้เยี่ยมชม (การประเมินผลระหว่างเรียน; ด้านที่ 2 - การตีความ และด้านที่ 4 - มุมมอง)
- ◆ ให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มเล็กๆ เพื่อพัฒนาแผนการจัดสรรน้ำ โดยใช้กลยุทธ์ที่ชัดเจนซึ่งอาจปฏิบัติได้จริง และเหมาะสมสำหรับชุมชนที่เลือก ทั้งนี้ แต่ละกลุ่มควรเขียนข้อเสนอเป็นลายลักษณ์อักษร และนำเสนอกลยุทธ์หน้าชั้นเรียน พร้อมแสดงหลักฐานที่ได้จากการสังเกตและอ้างอิงจากการวิจัย เพื่อนักเรียนและครูผู้สอนอาจมีส่วนร่วมในการประเมินผลการนำเสนอหน้าชั้นเรียนของแต่ละกลุ่ม โดยใช้เกณฑ์ตามความถูกต้องของข้อมูล การแสดงผลของการใช้ กลยุทธ์ที่นำเสนอ การผนวกแผนโดยละเอียดของการจัดสรรน้ำใหม่ (การประเมินผลรวบยอด; ด้านที่ 1 - การอธิบาย ด้านที่ 2 - การตีความ และด้านที่ 3 - การประยุกต์ใช้)

คำถามสรุป :

- ◆ การใช้น้ำในแต่ละครัวเรือนเป็นอย่างไร
- ◆ น้ำประปาในชุมชนของเรามาจากไหน และสถานการณ์น้ำในชุมชนของเราเป็นอย่างไร เมื่อเปรียบเทียบกับชุมชนต่าง ๆ ในประเทศหรือที่อื่นๆ ในอาเซียน
- ◆ น้ำประปาในชุมชนของเรามีความยืดหยุ่นในการใช้มากน้อยเพียงใด
- ◆ บทบาทของการเข้าถึงน้ำอย่างเท่าเทียมกันคืออะไร
- ◆ น้ำจะได้รับการจัดสรรอย่างเท่าเทียมกันได้อย่างไร

การเชื่อมโยงกับสาขาวิชาอื่นในหลักสูตร : บทเรียนนี้สามารถใช้เชื่อมโยงกับวิชาหน้าที่พลเมืองและจริยศึกษา หรือบทเรียนอื่น ๆ ที่กล่าวถึงหลักการและนโยบายของการจัดสรรทรัพยากรอย่างเท่าเทียมกัน และเชื่อมโยงกับวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ด้วยการศึกษเกี่ยวกับผลกระทบทางสุขภาพที่มีผลมาจากการเข้าถึงหรือการขาดแคลนน้ำสะอาด

เอกสารประกอบการสอน : แผนที่แสดงแหล่งน้ำในประเทศสมาชิกอาเซียน

บรูไน ดารุสซาลาม

ได้รับอนุญาตให้ทำการพิมพ์ซ้ำจากเว็บไซต์ Lonely Planet www.lonelyplanet.com © 2012 Lonely Planet

กัมพูชา

ได้รับอนุญาตให้ทำการพิมพ์ซ้ำจากเว็บไซต์ Lonely Planet www.lonelyplanet.com © 2012 Lonely Planet

อินโดนีเซีย

ได้รับอนุญาตให้ทำการพิมพ์ซ้ำจากเว็บไซต์ Lonely Planet www.lonelyplanet.com © 2012 Lonely Planet

ลาว

ได้รับอนุญาตให้ทำการพิมพ์ซ้ำจากเว็บไซต์ Lonely Planet www.lonelyplanet.com © 2012 Lonely Planet

มาเลเซีย

ได้รับอนุญาตให้ทำการพิมพ์ซ้ำจากเว็บไซต์ Lonely Planet www.lonelyplanet.com © 2012 Lonely Planet

เมียนมาร์

ได้รับอนุญาตให้ทำการพิมพ์ซ้ำจากเว็บไซต์ Lonely Planet www.lonelyplanet.com © 2012 Lonely Planet

ฟิลิปปินส์

ได้รับอนุญาตให้ทำการพิมพ์ซ้ำจากเว็บไซต์ Lonely Planet www.lonelyplanet.com © 2012 Lonely Planet

สิ่งคโปร์

ได้รับอนุญาตให้ทำการพิมพ์ซ้ำจากเว็บไซต์ Lonely Planet www.lonelyplanet.com © 2012 Lonely Planet

ประเทศไทย

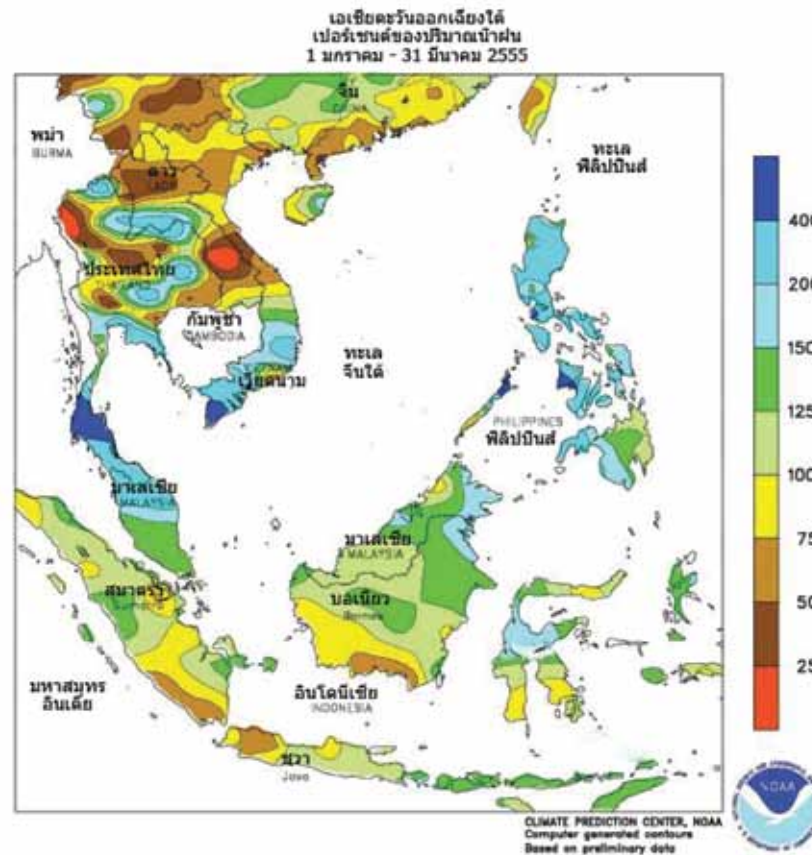
ได้รับอนุญาตให้ทำการพิมพ์ซ้ำจากเว็บไซต์ Lonely Planet www.lonelyplanet.com © 2012 Lonely Planet

เวียดนาม

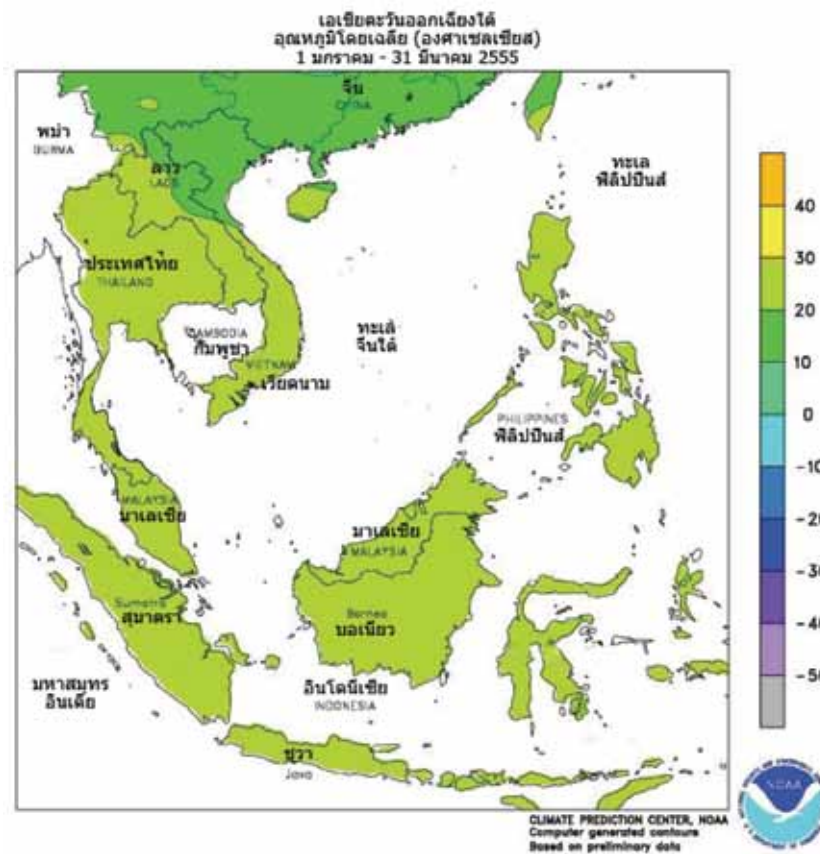
ได้รับอนุญาตให้ทำการพิมพ์ซ้ำจากเว็บไซต์ Lonely Planet www.lonelyplanet.com © 2012 Lonely Planet

เอกสารประกอบการสอน : แผนที่แสดงปริมาณน้ำฝนของประเทศสมาชิกอาเซียน

ได้รับอนุญาตให้ทำการพิมพ์ซ้ำ ที่มา : US Department of Commerce/NOAA [http : //www.cpc.ncep.noaa.gov/products/analysis_monitoring/regional_monitoring/3cpnp5.gif](http://www.cpc.ncep.noaa.gov/products/analysis_monitoring/regional_monitoring/3cpnp5.gif)

เอกสารประกอบการสอน : แผนที่ทางอุณหภูมิของประเทศสมาชิกอาเซียน

ได้รับอนุญาตให้ทำการพิมพ์ซ้ำ ที่มา : US Department of Commerce/NOAA [http : //www.cpc.ncep.noaa.gov/products/analysis_monitoring/regional_monitoring/3cavg5.gif](http://www.cpc.ncep.noaa.gov/products/analysis_monitoring/regional_monitoring/3cavg5.gif)

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ : การยับยั้งเพื่อสิ่งที่ถูกต้อง

ระดับชั้นเรียน/สาขาวิชา : มัธยมศึกษาตอนต้น/ประวัติศาสตร์และสังคมศึกษา

ภาพรวม : นักเรียนเข้าใจและเห็นคุณค่าของความสลับซับซ้อนในการสนับสนุนและรักษาสังคมที่ยุติธรรม ด้วยการใช้กรณีศึกษาเพื่อทำให้เข้าใจถึงการที่ความเชื่อและคุณค่าทางวัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อการให้ความหมายความเสมอภาคและความยุติธรรม รวมถึงการนำไปปฏิบัติโดยกลุ่มคนกลุ่มต่าง ๆ ในวาระต่างกัน นอกจากนั้นนักเรียนยังสามารถเรียนรู้วิธีการทำให้มีบทบาทในการช่วยเหลือให้อาชนะความยุติธรรมทางสังคมภายในชุมชนและประเทศของตนได้ ซึ่งจะเสริมสร้างการพึ่งพาอาศัยกันและความยั่งยืนในภูมิภาค

ความเข้าใจที่คาดหวัง : ทุกคนมีบทบาทในการสนับสนุนให้เกิดความเสมอภาคและความยุติธรรม

วัตถุประสงค์ของบทเรียน :

- ◆ นักเรียนสามารถเรียนรู้ผ่านกรณีศึกษาว่า คำจำกัดความของความเสมอภาคและความยุติธรรมในประเทศและต่างประเทศ ทั้งในภูมิภาคและสากลอาจแตกต่างกันได้
- ◆ นักเรียนสามารถเรียนรู้ถึงสาเหตุที่รัฐบาลต้องคำนึงถึงความเชื่อและค่านิยมทางวัฒนธรรม เมื่อวางกฎระเบียบและกล่าวถึงปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับความถูกต้องและความยุติธรรมภายในประเทศและในภูมิภาคได้
- ◆ นักเรียนสามารถศึกษาสื่อพิมพ์ (และ/หรือสื่อออนไลน์ ถ้ามี) จากแหล่งต่าง ๆ เพื่อดูว่ามีกรกล่าวถึงปัญหาในประเทศ ในระดับภูมิภาค และ/หรือระหว่างประเทศอย่างไรได้
- ◆ นักเรียนสามารถศึกษาประเด็นเกี่ยวกับเพศ เชื้อชาติ ศาสนา การศึกษา กรรมสิทธิในการครอบครองที่ดิน สุขภาพ ความเสมอภาคในการทำงาน การเคหะ และประเด็นเกี่ยวกับชนบทกับตัวเมือง เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับความยุติธรรม จากอำนาจเผด็จการ และหากมีการใช้อำนาจเผด็จการ เราจะสามารถใช้ความยุติธรรมที่เที่ยงธรรมเพื่อเผชิญกับกฎและการปฏิบัติที่ไม่ยุติธรรมได้อย่างไรบ้าง
- ◆ นักเรียนสามารถระบุถึงสถานที่และวิธีการที่ความคิดเห็นของตนจะสามารถสร้างความแตกต่างในการสนับสนุนความยุติธรรมภายในประเทศของตนและระหว่างพรมแดนอาเซียนได้

คำถามสำคัญ :

- ◆ เยาวชนของอาเซียนสามารถสนับสนุนให้เกิดความเสมอภาคและความยุติธรรมในภูมิภาคได้อย่างไร (ประชาชน แนวคิด)
- ◆ จะเกิดผลกระทบอะไรขึ้น หากประชาชนสงสัยว่ากฎ/กติกาไม่ยุติธรรมหรือเป็นอำนาจจากเผด็จการ (ประชาชน แนวคิด)
- ◆ ความเชื่อและค่านิยมทางวัฒนธรรมมีบทบาทอย่างไรในการได้มาซึ่งความเสมอภาคและการได้รับความยุติธรรม (ประชาชน แนวคิด)

สื่อและเอกสารประกอบการสอน :

- ◆ อินเทอร์เน็ต (ถ้ามี)
- ◆ ห้องสมุด (ถ้ามี)
- ◆ โครงร่างการเขียนบทความเกี่ยวกับนโยบายด้านต่าง ๆ
- ◆ สื่อสิ่งพิมพ์ ซึ่งได้แก่ บทความ เรื่องราวต่าง ๆ จากหนังสือพิมพ์
- ◆ วารสารที่ใช้สำหรับบันทึกผลการสัมภาษณ์/การค้นหาข้อมูล

เวลาที่ใช้ : ใช้ระยะเวลา 2 สัปดาห์ แต่นักเรียนสามารถค้นหาข้อมูลนอกเวลาเรียนได้

อภิธานศัพท์ :

- ◆ ความยุติธรรม หมายถึง การปฏิบัติที่ยุติธรรมและสมเหตุสมผล
- ◆ ความเสมอภาค หมายถึง การพิจารณาและการเข้าถึงโอกาสอย่างยุติธรรมและเสมอภาคกัน
- ◆ ความอยุติธรรม หมายถึง การปฏิบัติที่ไม่ยุติธรรมหรือปราศจากเหตุผล
- ◆ อคติ หมายถึง ความลำเอียงเพื่อสนับสนุนหรือต่อต้าน ซึ่งก่อให้เกิดความไม่ยุติธรรม
- ◆ ทศนคติที่หลากหลาย หมายถึง มุมมองหรือทัศนคติที่แตกต่างกันเกี่ยวกับเหตุการณ์หนึ่งๆ
- ◆ หน้าที่พลเมือง หมายถึง หน้าที่หรือพันธกิจของพลเมืองต่อชุมชนของตน
- ◆ การพึ่งพาอาศัยกัน หมายถึง การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน
- ◆ เผด็จการ หมายถึง รัฐบาลซึ่งปกครองโดยบุคคลเพียงคนเดียวหรือคณะบุคคลเพียงส่วนน้อย ซึ่งมีอำนาจเด็ดขาด ไม่ถูกจำกัดโดยกฎหมายรัฐธรรมนูญ

ชุดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน : รวมอยู่ภายใต้ขั้นตอนการสอนสำหรับคาบต่าง ๆ

ปัจจัยอื่น : -

รูปแบบ : อธิบายให้นักเรียนทราบถึงวิธีการเขียนรายงานนโยบายโดยใช้โครงร่างการเขียนบทความเกี่ยวกับนโยบายด้านต่าง ๆ (ดูเพิ่มเติมได้ที่รูปแบบองค์ประกอบที่แนะนำที่อ้างอิงตามคำถามภายใต้ขั้นตอนการสอน ในสัปดาห์ที่ 1) นอกจากนั้น ต้องเตือนให้นักเรียนทราบว่า อาจพบทัศนคติที่หลากหลาย โดยทัศนคตินั้น อาจจะไม่ผิดหรือถูกต้องเสียทีเดียว และนักเรียนต้องนำทัศนคติทั้งหมดมาพิจารณา ทั้งนี้ นักเรียนเพียงแต่รายงานผลตามความเป็นจริงเท่านั้น

ชื่อรายงาน :

ประเด็นที่กล่าวถึง :

คำถามสำคัญ :

บทนำที่กล่าวถึงทิศทางของการทำวิจัย (หัวข้อของบทความ) :

ความเป็นมา/ที่มาของปัญหา :

ได้รับความยุติธรรมหรือไม่ (ใช้ทัศนคติที่รับรู้มาในคำอธิบายของนักเรียน)

มุมมองใดที่สื่อเผยแพร่ (ให้อ้างที่มาของสื่อ สำหรับแต่ละมุมมองที่นักเรียนได้ทำการบันทึกข้อมูล)

สรุปทัศนคติเกี่ยวกับความเสมอภาคและยุติธรรมตามงานวิจัยของนักเรียน :

ขั้นตอนการสอน :

คาบสอนในสัปดาห์ที่ 1

- ◆ ครูผู้สอนต้องวางพื้นฐานสำหรับกิจกรรมนี้ ด้วยการถามนักเรียนถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับความยุติธรรม ความเสมอภาค และความไม่ยุติธรรม
- ◆ ให้นักเรียนเขียนว่า สำหรับนักเรียนแล้ว ความยุติธรรมหมายถึงอะไร และนักเรียนเชื่อหรือไม่ว่าทุกคนได้รับความยุติธรรมเท่าเทียมกัน จากนั้น ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน
- ◆ เริ่มต้นการอภิปรายโดยถามว่า เป็นไปได้หรือไม่ที่ความยุติธรรมจะมีหลายความหมาย และถ้าความยุติธรรมมีหลายความหมายแล้ว อะไรจะตัดสินว่า จะได้รับความยุติธรรมหรือไม่

- ◆ เกริ่นถึงแนวคิดเกี่ยวกับพหุวิสัยทัศน์ หรือทัศนคติที่หลากหลาย และอธิบายว่า พหุวิสัยทัศน์มีความสัมพันธ์กับการที่คนกลุ่มต่าง ๆ อาจมองความเสมอภาคและความยุติธรรมแตกต่างกันอย่างไร และสิ่งนี้อาจส่งผลอย่างไรต่อการคิดและตัดสินใจของบุคคลว่า สิ่งหนึ่ง ๆ เสมอภาคหรือยุติธรรมหรือไม่ในปัจจุบัน
- ◆ ถามนักเรียนว่าทำไมในสังคมยังมีความแตกต่างเหล่านี้อยู่ โดยนำไปสู่การอภิปรายเกี่ยวกับความเชื่อและค่านิยมทางวัฒนธรรม อดีตที่ผ่านมา รวมถึงข้อพิพาทภายในประเทศและระหว่างประเทศภายในภูมิภาคอาเซียนที่อาจมีผลต่อมุมมองของประชาชนเกี่ยวกับความเสมอภาคและความยุติธรรม
- ◆ เกริ่นนำถึงบทบาทของสื่อ (หากเป็นไปได้ ให้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์และสื่อผ่านเว็บไซต์) รวมถึงสังคมออนไลน์ ในแง่ของการมีอิทธิพลต่อความคิดของประชาชนต่อความเสมอภาคและความยุติธรรม
- ◆ ให้นักเรียนอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นหรือในประเทศ และฟังการถ่ายทอดข่าวทางวิทยุหรือโทรทัศน์ เพื่อเรียนรู้ประเด็นที่กำลังได้รับความสนใจในประเทศหรือภูมิภาคของนักเรียนในขณะนี้ และให้นักเรียนเห็นว่าช่องทางในการเสนอข่าวต่าง ๆ มีมุมมองหรือทัศนคติในการเสนอข่าวที่แตกต่างกันหรือไม่
- ◆ แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ เพื่ออภิปรายถึงสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ และให้นักเรียนเขียนรายการหัวข้อที่นักเรียนต้องการทราบอย่างละเอียดยิ่งขึ้น
- ◆ ให้นักเรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในหัวข้อเด่น ๆ จากการอภิปรายกับนักเรียนทั้งห้อง
- ◆ ให้ครูผู้สอนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักเรียนถึงวิธีการที่นักเรียนสามารถมีส่วนร่วมในการช่วยสนับสนุนให้เกิดสังคมที่เที่ยงธรรม

คาบสอนในสัปดาห์ที่ 2

1. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน ให้นักเรียนเลือกประเด็นในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับความถูกต้องและความยุติธรรมในชุมชนหรือประเทศของนักเรียน (ที่มีการกล่าวถึงในสัปดาห์ที่ 1 หรือให้นักเรียนเลือกเอง) ยกตัวอย่างเช่น

- ◆ สิทธิสตรี/การเปลี่ยนแปลงบทบาทของสตรี
- ◆ โอกาสในการศึกษา
- ◆ ประเด็นเกี่ยวกับสิทธิในการครอบครองที่ดิน/ปัญหาในการพัฒนาชนบทและตัวเมือง
- ◆ ประเด็นสุขภาพและสุขอนามัย
- ◆ สิทธิเด็ก
- ◆ ความเสมอภาคในการทำงาน

- ◆ ความมั่นคงทางอาหาร (Food Security)
- ◆ ข้อพิพาทเกี่ยวกับเชื้อชาติ/ศาสนา
- ◆ ประเด็นสิ่งแวดล้อม/น้ำ
- ◆ ประเด็น/ข้อพิพาทระหว่างชายแดน
- ◆ การอพยพจากชนบทเข้าในเขตเมือง

2. นักเรียนสืบค้นข้อมูลของหัวข้อที่เลือกโดยใช้แหล่งข้อมูลสิ่งพิมพ์หรือออนไลน์ (ถ้ามี) ในการทำโครงการ โดยนักเรียนแต่ละคนต้องปฏิบัติดังนี้

- ◆ บันทึกข้อความ แหล่งที่มา คำถามและคำตอบจากการสัมภาษณ์ทั้งหมดไว้ในสมุดบันทึก
- ◆ ฟังการถ่ายทอดข่าวทางวิทยุหรือโทรทัศน์ (ถ้าสามารถรับฟังหรือดูได้ในพื้นที่ที่นักเรียนอาศัยอยู่) เพื่อหาข้อมูลข่าวที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่นักเรียนทำวิจัยอยู่เสมอ
- ◆ สัมภาษณ์สมาชิกในครอบครัวและหัวหน้าชุมชนเพื่อเรียนรู้ว่า มีวิธีการปฏิบัติอย่างไรบ้างแล้วเพื่อให้ได้มาซึ่งความเสมอภาคและความยุติธรรมในแง่ของเรื่องที่นักเรียนทำวิจัยอยู่

3. ให้นักเรียนแต่ละคนเขียนบทความสั้น ๆ เกี่ยวกับนโยบายด้านต่าง ๆ ตามการสาธิตกิจกรรมข้างต้น

4. ให้นักเรียนเล่าถึงบทความเกี่ยวกับนโยบายด้านต่างๆ ของตนเองหน้าชั้นเรียน และต่อหน้าหัวหน้าชุมชนด้วยหากเป็นไปได้ (ครูผู้สอนต้องดูตามความเหมาะสม)

การฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง : ครูผู้สอนต้องแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับการทำวิจัย ช่วยนักเรียนค้นหาข้อมูล และอธิบายวิธีการเขียนบทความเกี่ยวกับนโยบายด้านต่าง ๆ

บทสรุป :

- ◆ หลังจากรับฟังรายงานแล้ว ให้นักเรียนตัดสินใจร่วมกันว่า ควรร่วมทำประเด็นเรื่องใดด้วยกันทั้งห้อง และสร้างแผนปฏิบัติการเกี่ยวกับวิธีที่นักเรียนอาจดำเนินการเพื่อให้แน่ใจว่าจะคงไว้ และ/หรือรักษาความยุติธรรม ครูผู้สอนอาจแนะนำให้นักเรียนเลือกประเด็นซึ่งได้รับความสนใจในชุมชน เพื่อให้ นักเรียนมีส่วนร่วมได้ง่ายยิ่งขึ้น
- ◆ ค้นหาว่าประเด็นต่าง ๆ ที่นักเรียนทำวิจัยเป็นสิ่งซึ่งประเทศสมาชิกอาเซียนอื่น ๆ กำลังประสบอยู่ด้วยหรือไม่ และประเทศสมาชิกอาเซียนนั้น ๆ ใช้มาตรการใดเพื่อรับรองว่า มีความเสมอภาคและความยุติธรรมเกิดขึ้นอย่างแน่นอน

การฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง : -

การประเมินผลที่เสนอแนะ :

- ◆ ให้นักเรียนจัดการอภิปรายกลุ่ม และเขียนรายการของปัญหาเกี่ยวกับความเสมอภาคและความยุติธรรมที่เกิดขึ้นได้ในชุมชนหรือประเทศของตน ทั้งนี้ นักเรียนต้องแสดงให้เห็นถึงความร่วมมือร่วมใจในการทำงานและให้ความเคารพในการอภิปรายกลุ่ม และนักเรียนต้องเลือกมุ่งประเด็นไปยังหัวข้อที่จะตรวจสอบซึ่งเกี่ยวกับความเสมอภาคและความยุติธรรมเพียงหนึ่งหัวข้อเท่านั้น โดยใช้เหตุผลที่ยุติธรรมในการเลือกหัวข้อดังกล่าว (การประเมินผลระหว่างเรียน; ด้านที่ 4 - มุมมอง และด้านที่ 5 - ความรู้สึกร่วม)
- ◆ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกปัญหาหนึ่งข้อที่เกี่ยวกับความเสมอภาคและเขียนบทความเกี่ยวกับนโยบายด้านต่าง ๆ ตามการวิจัย และการวิเคราะห์ โดยใช้การสัมภาษณ์ และสื่อรูปแบบต่างๆ โดยรายงานดังกล่าว ควรมียุทธศาสตร์ประกอบต่าง ๆ ที่แสดงในส่วน “การสาธิตกิจกรรม” ด้านบน จากนั้นให้นักเรียนนำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียนเพื่อให้เพื่อนในชั้นเรียนร่วมวิจารณ์และให้ครูผู้สอนประเมินผล โดยดูจากความสมบูรณ์ของรายงาน องค์ประกอบ และความไว้วางใจในการรายงานประเด็นดังกล่าว (การประเมินผลรวบยอด; ด้านที่ 1 - การอธิบาย, ด้านที่ 3 - การประยุกต์ใช้ และด้านที่ 4 - มุมมอง)
- ◆ ให้นักเรียนทั้งห้องสร้างแผนปฏิบัติการโดยมุ่งเน้นไปที่ประเด็นที่กลุ่มได้เลือก จากนั้น ให้เขียนบทความเกี่ยวกับนโยบายด้านต่างๆ ซึ่งปฏิบัติได้จริง มียุทธศาสตร์ที่ดีและชัดเจน โดยระบุขั้นตอนเพื่อให้แน่ใจว่า ความยุติธรรมจะคงไว้และ/หรือรักษาไว้ได้ ทั้งนี้ อาจเผยแพร่แผนปฏิบัติการดังกล่าว ในวารสารโรงเรียน เพื่อแสดงถึงความเข้าใจถึงวิธีที่ความเชื่อและค่านิยมทางวัฒนธรรมสามารถมีอิทธิพลต่อการกำหนด และใช้ความเสมอภาค และความยุติธรรมในชุมชน (การประเมินผลรวบยอด; ด้านที่ 3 - การประยุกต์ใช้, ด้านที่ 4 - มุมมอง และด้านที่ 6 - การรู้จักตนเอง)

คำถามสรุป :

- ◆ วิธีใดบ้างที่อาจใช้ในการให้คำจำกัดความ ความเสมอภาคและความยุติธรรม
- ◆ ความเชื่อและคุณค่า ค่านิยมทางวัฒนธรรมมีความสำคัญหรือไม่เมื่อกล่าวถึงประเด็นเกี่ยวกับความเสมอภาคและความยุติธรรม
- ◆ ปัญหาใดเกี่ยวกับความเสมอภาคและความยุติธรรม (เช่น เรื่องเพศ เชื้อชาติ ศาสนา การศึกษา สิทธิในการครอบครองที่ดิน สุขภาพ ความเสมอภาคในการทำงาน การเคหะ และปัญหาเกี่ยวกับชนบทกับตัวเมือง) ที่มีอยู่ในชุมชนของนักเรียน ประเด็นเหล่านั้นได้รับการตีแผ่ในสื่ออย่างไรบ้าง
- ◆ เยาวชนสามารถสนับสนุนให้เกิดความเสมอภาคและความยุติธรรมในประเทศของตนเองและในอาเซียนได้อย่างไร

การเชื่อมโยงกับสาขาวิชาอื่นในหลักสูตร : กิจกรรมนี้สามารถเชื่อมโยงกับวิชาหน้าที่พลเมืองและจริยศึกษา และวิชาวิทยาศาสตร์ โดยเฉพาะเรื่องทรัพยากร สุขภาพ และสิ่งแวดล้อม

เอกสารประกอบการสอน : แบบการเขียนบทความเกี่ยวกับนโยบาย

ชื่อรายงาน :

ประเด็นที่กล่าวถึง :

คำถามสำคัญ :

บทนำที่กล่าวถึงทิศทางของการทำวิจัย (หัวข้อของบทความ) :

ความเป็นมา/ที่มาของปัญหา :

ได้รับความยุติธรรมหรือไม่ (ใช้ทัศนคติที่รับรู้มาในการอธิบายของคุณ)

มุมมองใดที่สื่อเผยแพร่ (ให้อ้างที่มาของสื่อ สำหรับแต่ละมุมมองที่นักเรียนได้ทำการบันทึกข้อมูล)

สรุปทัศนคติเกี่ยวกับความเสมอภาคและความยุติธรรมตามงานวิจัยของนักเรียน :

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ : การตีแผ่ความยุติธรรม - จากภาพลักษณ์สู่การปฏิบัติ

ระดับชั้นเรียน/สาขาวิชา : มัธยมศึกษาตอนต้น/ศิลปะ

ภาพรวม : ให้นักเรียนดูภาพถ่ายที่แสดงความยุติธรรมและความอยุติธรรม จากนั้น ให้นักเรียนเขียนแสดงปฏิกิริยาที่มีจากการดูภาพถ่ายเหล่านั้น และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับอิทธิพลและความสำคัญของภาพถ่ายที่บันทึกการกระทำเหล่านั้น โดยนักเรียนจะได้สร้างภาพ (create image) ที่ถ่ายทอดความยุติธรรมในโลกหรือชุมชนของตนที่ถูกปฏิเสธหรือได้รับการยอมรับ

ความเข้าใจที่คงทน : ศิลปะสามารถเพิ่มการตอบสนองต่อความไม่เสมอภาค หรือเพิ่มความต้องการต่อความยุติธรรมให้มากขึ้น

วัตถุประสงค์ของบทเรียน :

- ◆ นักเรียนสามารถเข้าใจถึงวิธีที่ช่างภาพบันทึกภาพช่วงเวลาที่เกิดความยุติธรรมและความยุติธรรม
- ◆ นักเรียนสามารถเข้าใจถึงเรื่องราวเบื้องหลังภาพนั้นๆ
- ◆ นักเรียนตระหนักเพิ่มขึ้น และเขียนแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่แสดงในรูปภาพ
- ◆ นักเรียนสามารถระบุความยุติธรรมและความยุติธรรม
- ◆ นักเรียนสามารถระบุองค์ประกอบหลักในรูปภาพที่ส่งผลต่อการตอบสนองของตนที่มีต่อรูปภาพนั้นๆ
- ◆ นักเรียนสามารถอธิบายถึงสาเหตุที่รูปภาพของช่างภาพสามารถทำให้ผู้ดูภาพ เกิดความเข้าใจ (ความรู้สึก) ที่ลึกซึ้งต่อเหตุการณ์หนึ่ง ๆ

คำถามสำคัญ :

- ◆ ภาพได้นำมาใช้เพื่อชักจูงประชาชนในประเทศสมาชิกอาเซียนหรือรอบโลก ให้เรียกร้องความเสมอภาคและความยุติธรรม หรือให้ต่อสู้กับความยุติธรรมหรือความไม่เสมอภาคอย่างไร (สื่อ แนวคิด)

สื่อและเอกสารประกอบการสอน :

- ◆ ภาพเหตุการณ์ที่บันทึกภาพความยุติธรรม
- ◆ ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริงในภาพ
- ◆ ปากกาและกระดาษ

เวลาที่ใช้ : 2 คาบ

อภิธานศัพท์ : เพื่อให้นักเรียนสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพถ่ายได้ นักเรียนควรมีความเข้าใจเกี่ยวกับคำศัพท์เฉพาะทางเบื้องต้น เช่น

- ◆ องค์ประกอบ หมายถึง วิธีที่องค์ประกอบต่าง ๆ ของภาพรวมเข้าด้วยกันหรือสัมพันธ์กัน
- ◆ สี หมายถึง คุณสมบัติของการสร้างความรู้สึกต่าง ๆ ของผู้รับชมภาพ อันเป็นผลเนื่องจากวิธีที่วัตถุสะท้อนหรือกระจายแสง
- ◆ ฉากหน้า หมายถึง ส่วนของภาพที่อยู่ใกล้กับผู้ชมภาพ
- ◆ ฉากหลัง หมายถึง ส่วนของภาพที่อยู่ไกลออกไป
- ◆ ชุดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน :
- ◆ นักเรียนเคยพบเห็นเหตุการณ์ที่มีความอยุติธรรมเกิดขึ้นหรือไม่
- ◆ ให้นักเรียนในห้องระดมความคิดเพื่อเขียนหัวข้อ/เหตุการณ์ต่าง ๆ ของ “ความอยุติธรรม” ที่นักเรียนได้รับรู้ด้วยประสบการณ์ตรง

ปัจจัยป้อน : ครูผู้สอนกล่าวถึงคำศัพท์สำคัญที่นักเรียนควรทราบและเข้าใจ เพื่อให้นักเรียนสามารถพิจารณารูปภาพแบบคิดวิเคราะห์ได้ (ดูที่อภิธานศัพท์)
นอกจากนี้ ครูผู้สอนควรอธิบายอีกด้วยว่า นักเรียนจะต้องพิจารณาภาพด้วยความตั้งใจเพื่อวิเคราะห์ภาพถ่ายที่แสดงความอยุติธรรมบางรูปแบบ

รูปแบบ : สาธิตวิธีการอธิบายและวิเคราะห์บางส่วนของภาพถ่ายด้วยคำพูดเพื่อบอกเล่าเรื่องราวในภาพ

ขั้นตอนการสอน :

คาบที่ 1

- ◆ ให้นักเรียนในห้องระดมความคิดเพื่อเขียนหัวข้อเหตุการณ์ต่าง ๆ ของความอยุติธรรมที่นักเรียนได้รับรู้หรือพบเห็น (อาจเป็นเรื่องเล็กๆ น้อยๆ เช่น งานบ้านที่นักเรียนต้องทำ แต่พี่ไม่ต้องทำ เป็นต้น)
- ◆ อธิบายคำศัพท์ที่นักเรียนต้องใช้เพื่อพิจารณาภาพถ่าย (ดูที่อภิธานศัพท์)
- ◆ บอกให้นักเรียนทราบว่า นักเรียนจะได้ดูภาพถ่าย และเขียนแสดงความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อเห็นรูปดังกล่าวครั้งแรก จากนั้นให้นักเรียนดูภาพถ่ายโดยไม่ต้องให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องราวเบื้องหลังภาพนั้นๆ
- ◆ ให้นักเรียนพิจารณาภาพอย่างละเอียด โดยไม่ให้สนทนากับนักเรียนคนอื่นในห้อง แล้วเขียนความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อเห็นรูปภาพดังกล่าว จากนั้นให้นักเรียนเขียนคำถามที่เกิดขึ้นจากการดูภาพนั้นอย่างน้อยสองข้อ
- ◆ ให้เวลานักเรียน 5 - 7 นาที เพื่อเขียนแสดงความรู้สึกที่มีต่อภาพ จากนั้นบอกให้นักเรียนทราบถึงเรื่องราวเบื้องหลังภาพนั้น

- ◆ เหตุการณ์เกิดขึ้นที่ไหน
- ◆ เหตุการณ์ของภาพถ่ายดังกล่าวคืออะไร
- ◆ ให้นักเรียนแสดงความรู้สึกที่มีต่อภาพด้วยการเขียนอีกครั้งโดยใช้ข้อมูลที่เรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับทางเลือกที่ช่างภาพใช้
- ◆ ให้เวลานักเรียนในการเขียนงานของตนประมาณ 5 นาทีหรือมากกว่านั้น จากนั้นแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แล้วให้นักเรียนแลกเปลี่ยนข้อสังเกตและคำตอบของตนกับเพื่อนในกลุ่ม
- ◆ ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในการอภิปรายในชั้นเรียนเกี่ยวกับภาพถ่ายดังกล่าว ครูผู้สอนอาจใช้คำถามต่อไปนี้เพื่อเริ่มต้นการอภิปราย
 - ➔ รูปภาพต้องการสื่ออะไร และนักเรียนทราบได้อย่างไร
 - ➔ ช่างภาพใช้ทางเลือกใดในการสื่อข้อความดังกล่าว
 - ➔ ภาพถ่ายทำให้นักเรียนเกิดแรงบันดาลใจอะไร และนักเรียนเกิดแรงบันดาลใจดังกล่าวได้อย่างไร
 - ➔ ปฏิกริยาที่นักเรียนที่มีต่อภาพแตกต่างกันไปอย่างไรเมื่อได้ทราบถึงเรื่องราวที่อยู่เบื้องหลังภาพถ่าย
 - ➔ ช่างภาพสามารถดึงดูดความสนใจ และเรียกร้องผู้รับชมภาพสร้างการเคลื่อนไหวได้อย่างไร
 - ➔ ภาพอาจทำให้เกิดแรงบันดาลใจ หรือปลุกเร้าให้ประชาชนเกิดความเคลื่อนไหวได้อย่างไร

คาบที่ 2

1. ทำกิจกรรมนี้ซ้ำอีกครั้ง โดยใช้ภาพถ่ายอื่น
2. ให้นักเรียนส่งหัวข้อเหตุการณ์ของ “ความยุติธรรม” แล้วแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ จากนั้น ให้นักเรียนในกลุ่มเลือกความยุติธรรมหนึ่งข้อที่นักเรียนต้องการบันทึกภาพ
3. ให้นักเรียนในกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพต่าง ๆ ที่นักเรียนสามารถบันทึกภาพได้ และทางเลือกที่นักเรียนจะใช้เพื่อสื่อสารถึงความยุติธรรมดังกล่าว
4. ให้นักเรียนในกลุ่มร่างภาพเหตุการณ์ที่นักเรียนจะถ่ายภาพและเขียนเหตุผลสั้น ๆ เพื่ออธิบายเหตุผลในการเลือกภาพถ่ายดังกล่าวในการสื่อสาร
5. ถ้าเป็นไปได้ ให้นักเรียนพยายามถ่ายรูปแบบที่สื่อความหมายบางอย่างเกี่ยวกับเรื่องความยุติธรรม/อยุติธรรม

การฝึกปฏิบัติโดยการชี้แนะ : ร่างภาพและเขียนอธิบายเหตุผล

บทสรุป :

- ◆ แสดงภาพใหม่ให้นักเรียนดู พร้อมให้ข้อมูลเบื้องหลังภาพเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ได้รับการบันทึกภาพในภาพถ่าย
- ◆ ให้นักเรียนเขียนวิเคราะห์วิธีการและสิ่งที่ช่างภาพต้องการสื่อกับผู้ชมภาพโดยมีความยาวหนึ่งย่อหน้า

การฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง : ถ้านักเรียนมีกล้องถ่ายรูป นักเรียนสามารถถ่ายภาพของตนเองที่สื่อข้อความบางอย่างโดยใช้องค์ประกอบต่าง ๆ จากรูปที่มีการเรียนการสอนในห้องเรียนได้

การประเมินผลที่เสนอแนะ :

- ◆ ให้นักเรียนเขียนความรู้สึกที่มีต่อรูปภาพที่ถ่ายทอดความอยู่ดีหรือความไม่เท่าเทียมกัน โดยใช้องค์ประกอบ สี ฉากหน้า ฉากหลัง ฯลฯ ในการพิจารณา จากนั้นให้นักเรียนตั้งคำถามเกี่ยวกับรูปภาพดังกล่าวอย่างน้อยสองข้อ แล้วให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการอภิปรายกลุ่มเพื่อเปรียบเทียบสิ่งที่นักเรียนรู้สึกที่มีต่อรูปภาพนั้น (การประเมินผลระหว่างเรียน; ด้านที่ 2 - การตีความ ด้านที่ 3 - การประยุกต์ใช้ และด้านที่ 4 - มุมมอง)
- ◆ ให้นักเรียนในกลุ่มบันทึกภาพความอยู่ดีหรือความไม่เท่าเทียมกัน โดยใช้ภาพร่างหรือภาพถ่าย ทั้งนี้ การประเมินสามารถดูได้จากภาพถ่ายหรือภาพร่างของกลุ่ม ร่วมกับการอธิบายเกี่ยวกับเหตุผลในการเลือกแสดงภาพแบบดังกล่าว (การประเมินผลรวบยอด; ด้านที่ 2 - การตีความ ด้านที่ 3 - การประยุกต์ใช้ และด้านที่ 4 - มุมมอง)
- ◆ ให้นักเรียนเขียนแสดงความรู้สึกที่มีต่อรูปภาพอีกรูปหนึ่ง (พร้อมให้ข้อมูลเบื้องหลัง) ในรูปแบบของการวิเคราะห์ที่มีความยาวหนึ่งย่อหน้า โดยใช้การแสดงผลที่สมเหตุสมผล ให้ความสำคัญกับองค์ประกอบทางศิลปะของรูปภาพดังกล่าว และการอธิบายถึงวิธีที่ช่างภาพพยายามสื่อความในภาพ (การประเมินผลรวบยอด; ด้านที่ 2 - การตีความ ด้านที่ 3 - การประยุกต์ใช้ และด้านที่ 4 - มุมมอง)

คำถามสรุป :

- ◆ ช่างภาพบันทึกภาพความอยู่ดีหรืออยู่ดีธรรมอย่างไร
- ◆ เราจะสามารถทราบเรื่องราวเบื้องหลังของแต่ละภาพได้อย่างไร
- ◆ องค์ประกอบใดในภาพที่บอกถึงความรู้สึก และเหตุใดจึงมีความสำคัญ

การเชื่อมโยงกับสาขาวิชาอื่นในหลักสูตร : บทเรียนนี้สามารถใช้เชื่อมโยงกับวิชาหน้าที่พลเมืองและจริยศึกษาเกี่ยวกับวิธีการสนับสนุนให้เกิดการปฏิบัติในเชิงบวกผ่านทางรูปภาพ และวิชาประวัติศาสตร์และสังคมศึกษา ด้วยการวิเคราะห์ภาพของเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์เพื่อหาข้อมูลและทัศนคติใหม่ๆ

บทที่ 5

การทำงานร่วมกันเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน

คนส่วนใหญ่มักจะคิดถึงเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืนในด้านสิ่งแวดล้อม แต่ในบทนี้จะกล่าวถึงความยั่งยืนของระบบต่าง ๆ เช่น เศรษฐกิจ สุขอนามัย และ การเมือง โดยจะเน้นประโยชน์ของการทำงานร่วมกันเพื่อสร้างอนาคตที่ยั่งยืน

กรอบเนื้อหานี้มีพัฒนาตามความคิดรวบยอดที่คงทน ดังต่อไปนี้

- ◆ ความเชื่อมโยงระหว่างผู้คน สิ่งแวดล้อม ประเทศ เศรษฐกิจ และ ระบบอื่น ๆ ต้องได้รับการทำนุบำรุงและจัดการ เพื่อให้แน่ใจว่าเป็นอนาคตที่ยั่งยืน
- ◆ การทำงานร่วมกันเพื่อสร้างความยืดหยุ่นสามารถบรรเทาภัยพิบัติ หลีกเลี่ยงวิกฤตการณ์และความขัดแย้ง

♦ การพิจารณาผลกระทบในระยะยาวควบคู่ไปกับผลตอบแทน
ในระยะสั้น เป็นสิ่งสำคัญสำหรับการบรรลุการพัฒนาที่ยั่งยืน

การพัฒนาที่ยั่งยืนสามารถนำไปใช้ในหน้าที่พลเมืองและจริยศึกษา
ซึ่งผู้เรียนในระดับประถมศึกษาจะเรียนรู้เรื่องการแสดงความมีน้ำใจ และ
ผลกระทบของการกระทำดังกล่าว ในวิทยาศาสตร์ ผู้เรียนจะเรียนรู้
เรื่องการประเมินศักยภาพด้านสิ่งแวดล้อม การพัฒนาโครงการความร่วมมือ
เพื่อรักษาสีเขียวของท้องถิ่น และสร้างแผนการเตรียมรับภัยพิบัติ เพื่อช่วย
ลดภัยคุกคามด้านสิ่งแวดล้อม

กรอบเนื้อหานี้จะศึกษารูปแบบสากลในงานศิลปะและบทกวี
ในสุขศึกษา พวกเขาสามารถเห็นถึงวิธีการกำหนดนโยบายด้านสุขภาพที่ยั่งยืน
เพื่อประโยชน์ของแต่ละบุคคลและประชากร ในพลศึกษา สามารถศึกษาบทบาท
ของเพื่อนร่วมงาน และการพัฒนาที่ยั่งยืนของสุขภาพที่ดีของแต่ละบุคคล
ส่วนเทคโนโลยีการศึกษา สามารถศึกษาบทบาทของบริการเครือข่ายทางสังคม
(Social Networking) และไมโครบล็อก (Micro-blogging) ซึ่งเป็นการเชื่อมโยง
บุคคลต่าง ๆ จากที่ห่างไกลให้มีการติดต่อสื่อสารและมีส่วนร่วมในโลกเสมือนจริง
และนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้สามารถตรวจสอบศักยภาพและ
ข้อจำกัดของเทคโนโลยีในการสนับสนุนการใช้พลังงานอย่างยั่งยืน ในบทนี้
ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ระบบการเห็นคุณค่าโดยศักยภาพที่เป็นไปได้ของพวกเขา
เพื่อให้เกิดความยั่งยืนและความเจริญรุ่งเรืองในช่วงเวลา และเข้าใจถึงบทบาท
ของตนเองต่อการสร้างความยั่งยืนในอนาคตของอาเซียน

ระดับประถมศึกษาตอนปลาย : การทำงานร่วมกันเพื่อนาคตที่ยั่งยืน			
สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
ประวัติศาสตร์ และสังคมศึกษา	ทุกคนเป็นส่วนหนึ่งของระบบที่ใหญ่กว่า	นักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของระบบใดบ้าง (ประชาชน แนวคิด)	นักเรียนสร้างโปสเตอร์แสดงระบบที่พวกเขาเป็นส่วนหนึ่งของระบบนั้น ๆ เช่น ครอบครัวของพวกเขา ห้องเรียน โรงเรียน พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ (เช่น หมู่บ้าน เมือง จังหวัด ประเทศ หรือภูมิภาค) และสภาพแวดล้อม
	เราสามารถทำให้ระบบมีความยั่งยืนได้	ครอบครัวหรือชุมชนสร้างระบบให้ยั่งยืนได้อย่างไร (ประชาชน แนวคิด)	สัมภาษณ์สมาชิกในครอบครัวหรือคนในชุมชนเกี่ยวกับสิ่งที่ทำให้ระบบต่าง ๆ ยั่งยืนมาจนถึงทุกวันนี้ (เช่น ประเพณี บทบาทที่แตกต่างกัน การประหยัดทรัพยากร กลไกการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในยามจำเป็น การให้ความช่วยเหลือแก่เด็กและคนชรา) ให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มเตรียมโปสเตอร์สรุปบทสัมภาษณ์ของสมาชิกในครอบครัวหรือสมาชิกในชุมชนเพื่ออธิบายว่าระบบต่างๆ ยั่งยืนมาจนถึงทุกวันนี้ได้อย่างไร

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	บุคคลและชุมชนสามารถเตรียมความพร้อมสำหรับภัยพิบัติทางธรรมชาติที่อาจเกิดขึ้นได้	เราจะเตรียมความพร้อมต่อภัยพิบัติได้อย่างไร (สถานที่ สื่อ)	เชิญผู้นำชุมชนและหน่วยกู้ภัยมาบรรยายเรื่องภัยพิบัติทางธรรมชาติที่คุกคามหรืออาจเกิดกับชุมชนของพวกเขา และจากคำบรรยายให้นักเรียนวางแผนรับมือสำหรับครอบครัวของพวกเขา พร้อมทั้งซักซ้อมที่บ้าน นอกจากนี้ นักเรียนจะได้เรียนรู้ว่า ภัยพิบัติทางธรรมชาติเดียวกันอาจกำลังคุกคามชุมชนอื่น ๆ ในประเทศสมาชิกอาเซียนด้วยเช่นกัน
	การกระทำของเราในแต่ละวันสามารถสร้างความยั่งยืนในอนาคตได้	การตัดสินใจในการกระทำของแต่ละบุคคลมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างไร	ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มแสดงความคิดเห็นเรื่องการสร้างนิสัยที่ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน (เช่น ปิดไฟเมื่อไม่จำเป็น การอนุรักษ์น้ำ การขี่จักรยานหรือเดินไปโรงเรียน) และคาดคะเนผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นหากเพื่อนร่วมชั้นทั้งหมดนำไปปฏิบัติ และถ้าทุกคนในครอบครัวของเพื่อนร่วมชั้นนำไปปฏิบัติ สุดท้ายสมมติว่า ถ้าทุกคนในชุมชน หรือทุกคนในเมืองนำไปปฏิบัติจะก่อให้เกิดผลกระทบมากน้อยเพียงใด

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
หน้าที่พลเมือง และจริยศึกษา	เราสามารถพัฒนาชุมชน ของพวกเราได้ถ้าเรามีน้ำใจ ให้กันและกัน	เราสามารถเป็น “ตัวแทนของการเปลี่ยนแปลง” ทำหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีเมตตา และมีใจที่เปิดกว้างได้อย่างไร (ประชาชน แนวคิด)	<p>นักเรียนวางแผนการปฏิบัติตนที่แสดงถึงความมีน้ำใจต่อผู้อื่น หรือทำจิตอาสาพัฒนาชุมชนเป็นเวลา 1 สัปดาห์ หลังจากนั้น ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนและร่วมแบ่งปัน ประสบการณ์ รวมทั้งบอกเล่าถึงผลการดำเนินงานของพวกเขา และปฏิกิริยาตอบรับของผู้ที่ได้รับ</p> <p>ระดมความคิดเห็นเพื่ออธิบายคุณสมบัติ/คุณลักษณะของผู้นำที่ดี และเปรียบเทียบกับคำตอบที่ระบุไว้ หากนักเรียนต้องการแก้ไข เพิ่มเติมก็สามารถทำได้ตามที่ต้องการ เลือกคุณลักษณะการเป็น ผู้นำที่ดีขึ้นมา 1 คุณลักษณะ และให้นักเรียนทำการแสดงเพื่อ จำลองสถานการณ์ และอธิบายเหตุผลของการเป็นผู้นำที่ดีของ บุคคลในเหตุการณ์นั้น ๆ เช่น นาย ก เป็นผู้นำที่ดีเพราะ.....และ เลือกคุณลักษณะของผู้นำที่นักเรียนต้องการจะเป็น เช่น ผม/ดิฉัน ต้องการเป็นผู้นำที่....</p>
	เราสามารถเป็นผู้นำได้ หลายวิธี	ภาวะผู้นำคืออะไร (ประชาชน แนวคิด)	

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
ภาษาและวรรณกรรม	การเรียนรู้ภาษาใหม่ ๆ สามารถเปิดช่องทางสู่การสร้างเพื่อนใหม่	การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศทำให้ได้เพื่อนใหม่เพิ่มขึ้นได้อย่างไร (ประชาชน แนวคิด)	ให้นักเรียนเขียนจดหมาย (pen pals) แลกเปลี่ยนกับเพื่อนต่างชาติ โดยใช้ภาษาเป้าหมายที่เรียนอยู่
	บทกวีสามารถสื่อถึงความสัมพันธ์ของคนกับธรรมชาติ	บทกวีสามารถสื่อถึงความสัมพันธ์ของคนกับธรรมชาติได้อย่างไร (ประชาชน แนวคิด สถานที่)	อ่านบทกวีเกี่ยวกับฤดูกาลหรือธรรมชาติ และเขียนคำอุปมาอุปมัยหรือคำคุณศัพท์ที่ใช้อธิบายเกี่ยวกับธรรมชาติ โพสต์ข้อความเหล่านี้แล้วนำไปปิดผนัง/กระดานในห้องเรียน และให้นักเรียนเขียนบทกวีหรือสร้างงานศิลปะที่แสดงถึงธรรมชาติในห้องเรียนของพวกเขา
ศิลปะ	ศิลปะสามารถแสดงถึงความงามและพลังของธรรมชาติได้	ศิลปินสามารถสร้างผลงานศิลปะที่แสดงถึงความงามและพลังของธรรมชาติได้อย่างไร (แนวคิด สื่อ)	ให้นักเรียนชมผลงานภาพวาดทางธรรมชาติ (อาจเป็นภาพสถานที่จริงในห้องเรียนนั้น หรือภาพจากอินเทอร์เน็ต) โดยเลือกใช้คำอธิบายผลงานนั้น ๆ (เช่น ดูสงบ ดูน่ากลัว สนุก กว้างใหญ่) อธิบายความรู้สึกหลังจากได้เห็นภาพนั้นๆ (เช่น รู้สึกผ่อนคลาย เครียด คับแคบ) วิเคราะห์องค์ประกอบของภาพ (เช่น สี เส้น ส่วนประกอบของภาพ หรือการใช้แสงเงา) อะไรทำให้เกิดความรู้สึกนั้น และให้นักเรียนวาดภาพสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติในห้องเรียนจากความรู้สึกของพวกเขา

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
สุขศึกษาและพลศึกษา	การกระทำของเราในแต่ละวันมีอิทธิพล/ผลกระทบต่อสุขภาพ	คำว่า “สุขภาพดี” ถูกจำกัดความอย่างไรในชุมชนของนักเรียน (ประชาชน แนวคิด)	สำรวจวิเคราะห์ทัศนคติของคนในชุมชนเรื่องการสร้างเสริมสุขภาพกายให้แข็งแรง ให้นักเรียนตั้งข้อสังเกต พิจารณาถึงความแตกต่างระหว่างชายกับหญิง เด็กกับผู้ใหญ่ว่ามีความใกล้เคียงกับมาตรฐานมากน้อยเพียงใด และทดสอบข้อสังเกตนักเรียนได้อย่างไร
	ชุมชนจะเข้มแข็งขึ้นถ้ารวมตัวกัน	ชุมชนจะสามารถรวมทุกคนเข้าด้วยกันได้อย่างไร (ประชาชน สถานที่)	จัดทำบัญชีรวบรวมข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานที่สร้างขึ้นเพื่อช่วยเหลือคนพิการ คนป่วย เยาวชน หรือผู้สูงอายุ ให้มีส่วนร่วมในชุมชน และเชื่อมโยงกับผลประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม
เทคโนโลยีการศึกษา	เยาวชนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืนผ่านทางเทคโนโลยีได้	เทคโนโลยีสามารถช่วยเยาวชนส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนได้อย่างไร (ประชาชน สื่อ แนวคิด)	เยาวชนในประเทศสมาชิกอาเซียนติดต่อกันได้ผ่านทาง on - line เพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับโครงการ “การสร้างนิสัยอย่างยั่งยืน” อาศัยวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ นักเรียนสามารถร่วมหาวิธีการใหม่ๆ ที่มีประสิทธิภาพในการสร้างนิสัยและสร้างแรงบันดาลใจให้กับเยาวชนในประเทศสมาชิกอาเซียนให้ปฏิบัติตาม

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น : การทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุที่ยั่งยืน			
สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
ประวัติศาสตร์ และสังคมศึกษา	ระบบเศรษฐกิจที่มั่นคงมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศและภูมิภาคให้เจริญรุ่งเรืองในระยะยาว	เราสามารถพิจารณาตัวชี้วัดมูลค่าความมั่นคงของระบบเศรษฐกิจได้อย่างไร (ประชาชน แนวคิด)	ศึกษาวิกฤตการณ์ทางการเงินของเอเชียในปี ค.ศ. 1997 ประเทศไทยได้รับผลกระทบมากที่สุดและน้อยที่สุด นโยบายหรือกิจกรรมใดช่วยหรือไม่ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจ นักเรียนเลือกทำการศึกษา 1 ประเทศ เพื่อวิเคราะห์การวางระบบหรือการใช้กิจกรรมกระตุ้นเศรษฐกิจที่ก่อให้เกิดผลกระทบน้อยลง
	การศึกษาเป็นกุญแจสำคัญสู่ความสำเร็จของแต่ละบุคคล ชุมชน และประเทศ	รัฐบาลในแต่ละประเทศเตรียมวางแผนงานด้านการศึกษาให้แก่เยาวชนอย่างไร และแผนงานดังกล่าวช่วยชาติพัฒนาอย่างไร (ประชาชน แนวคิด สถานที่)	ค้นคว้างานวิจัยของประเทศหรือภูมิภาคต่าง ๆ ในการพยายามที่จะจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่คล้ายกันสำหรับนักเรียนและชุมชนที่แตกต่างกันมาก ให้แบ่งกลุ่มนักเรียนเตรียมแผนพบบเกี่ยวกับการศึกษาของประเทศ ระบุปัญหาที่เผชิญอยู่ ใครเป็นผู้พัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ทดลองนวัตกรรมใหม่ และโอกาสของผู้ใหญ่ที่จะเริ่มต้นศึกษาหรือกำลังศึกษาอยู่

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
วิทยาศาสตร์และ คณิตศาสตร์	การทำสวนเกษตร แบบยั่งยืนช่วยสิ่งแวดล้อม และระบบเศรษฐกิจ	เราจะแสดงความรับผิดชอบในการรักษา สิ่งแวดล้อมโดยไม่ใช้อย่างฟุ่มเฟือยในวันนี้ และวันข้างหน้าอย่างไร (สถานที่ สื่อ)	อธิบายให้นักเรียนทราบว่า นักเรียนจะร่วมกัน ออกแบบการทำ สวนเกษตรแบบยั่งยืนและวิเคราะห์ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจของแผนงานดังกล่าว นักเรียนจะเข้าใจถึงการใช้ ทรัพยากรหรือการผลิตสินค้าที่แตกต่างกันจะส่งผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อมและสุขภาพต่างกัน พร้อมทั้งพัฒนาแผนงานการทำ สวนเกษตร/ฟาร์มแบบยั่งยืน และแสดงความคิดเห็นถึง ข้อดีข้อเสียของแผนงานและผลกระทบต่อชุมชนขนาดใหญ่ได้
	จำนวนประชากร ที่มากเกินไปส่งผล ที่ร้ายแรงต่อสิ่งแวดล้อม	จำนวนประชากรที่มากเกินไปเป็นอันตราย ต่อสิ่งแวดล้อมอย่างไร (ประชาชน สถานที่)	จำนวนประชากรที่มากเกินไปส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม อย่างร้ายแรง เพื่ออนาคตที่ยั่งยืนนักเรียนต้องจำกัดการใช้ทรัพยากร และกำหนดวิธีการอนุรักษ์ทรัพยากรทั้งในระดับท้องถิ่นและ ระดับโลก (สื่อ สถานที่) เรียนรู้วิธีการรีไซเคิลหรือวิธีการนำ ทรัพยากรเหล่านี้นี้มาใช้ใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ (แนวคิด)

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
หน้าที่พลเมือง และจริยศึกษา	สิ่งแวดล้อมมีคุณค่าสมควร อนุรักษ์ให้ชนรุ่นหลัง	เราควรทำอะไรเพื่ออนุรักษ์/รักษาสิ่งแวดล้อม ในวันนี้เพื่อชนรุ่นหลัง (ประชาชน สื่อ สถานที่)	นักเรียนเรียนรู้ในการเห็นคุณค่าและรักษาสิ่งแวดล้อม โดยร่วมกัน ศึกษา และแสดงความคิดเห็น ให้ความรู้แก่นักเรียนในโรงเรียน และคนในชุมชน เกี่ยวกับผลกระทบของการบริโภคและ การทำลายสิ่งแวดล้อม อธิบายผลประโยชน์ที่จะได้รับถ้าดำเนินการ ตามโครงการเพื่อลดปัญหาดังกล่าว เรียนรู้ผลกระทบต่อประเทศ และโลกโดยมุ่งเน้นปัญหาสิ่งแวดล้อมภายในประเทศที่ส่งผลกระทบ ต่อประเทศเพื่อนบ้าน ร่วมพัฒนาโครงการ จัดกิจกรรมพิเศษ แบ่งปันประสบการณ์ ให้ความรู้แก่เพื่อนนักเรียนและคนในชุมชน เกี่ยวกับความสำคัญของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการพัฒนา อย่างยั่งยืน
	ทุกคนมีบทบาทสำคัญ ในการให้ความช่วยเหลือ ยามที่เกิดภัยพิบัติ	เราสามารถให้ความช่วยเหลือและสร้าง ความแตกต่างหลังการเกิดภัยพิบัติได้อย่างไร (สถานที่ ประชาชน สื่อ)	อ่านกรณีศึกษาของเยาวชนผู้ริเริ่มโครงการรณรงค์การให้ ความช่วยเหลือหลังการเกิดภัยพิบัติ ให้นักเรียนอธิบายเรื่องภัยพิบัติ และปัญหาท้าทายที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งพัฒนาโครงการ รณรงค์เพื่อช่วยเหลือ แก้ไขปัญหานั้น ๆ

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
ภาษาและ วรรณกรรม	การให้เยาวชนเรียนรู้ภาษาที่สองช่วยให้ประเทศเข้มแข็ง	การที่ประชาชนสามารถพูดได้หลายภาษาทำให้ประเทศชาติคล่องตัวได้อย่างไร (ประชาชน แนวคิด)	แสดงแผนที่โลกหรือแผนที่อาเซียน ใช้สีต่าง ๆ แสดงความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม ระหว่างประเทศของเรา กับประเทศอื่นๆ ในโลกหรือในประเทศสมาชิกอาเซียน เนื่องจากความแตกต่างของภาษาที่ใช้ ในประเด็นนี้ ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า เราควรเรียนภาษาใดเป็นภาษาที่สอง
	เมื่อโลกเปลี่ยนแปลง ประสบการณ์ของคนต่อธรรมชาติก็เปลี่ยนแปลงไป	ธรรมชาติมีอิทธิพลต่อประสบการณ์ของมนุษย์ได้อย่างไร (ประชาชน สถานที่)	ศึกษาเปรียบเทียบบทคัดย่อวรรณกรรมเกี่ยวกับประสบการณ์ของคนต่อธรรมชาติของโลกเมื่อ 100 ปีก่อนกับบทคัดย่อวรรณกรรมที่เขียนขึ้นในปัจจุบัน มีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใดที่วรรณกรรมเหล่านี้จะอธิบายประสบการณ์เดียวกัน พร้อมทั้งอธิบายเหตุผล นักเรียนจะเขียนวรรณกรรมเรื่องสั้นเกี่ยวกับประสบการณ์ของพวกเขาต่อสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
ศิลปะ	ความเจริญหรือการถดถอยของงานศิลปะสามารถบอกถึงสภาวะทางสังคมและการเมืองได้	สถานการณ์ใดส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ผลงานศิลปะ (แนวคิด สื่อ)	ศึกษาเปรียบเทียบตัวอย่างประวัติศาสตร์ศิลปะในเรื่องความคิดสร้างสรรค์ที่ได้รับการพัฒนาจากแรงบันดาลใจความยากลำบากหรือความเจริญในขณะนั้น หรือได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลหรือจากการอุปถัมภ์ของบุคคล หรือหน่วยงานอิสระ ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการสนับสนุนงานศิลปะที่รัฐบาลสถานศึกษา และ/หรือบุคคลแต่ละบุคคลได้สนับสนุนงานศิลปะอย่างไร
สุขศึกษาและพลศึกษา	ปัจจัยทางสังคมเป็นตัวกำหนด (ส่งผล) ต่อสุขภาพของแต่ละบุคคล	บุคคลในสังคมหรือบุคคลรอบข้างมีอิทธิพลต่อสุขภาพอย่างไร (สถานที่ ประชาชน)	สำรวจชุมชนและสรุปผลปัจจัยทางสังคม ความคาดหวัง หรืออุปนิสัยของบุคคลรอบข้างสนับสนุนเสริมสร้างสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ของคนในชุมชนหรือไม่อย่างไร
	ปัจจัยทางสิ่งแวดล้อมเป็นตัวกำหนด (ส่งผล) ต่อสุขภาพของแต่ละบุคคล	สิ่งแวดล้อมมีบทบาทต่อสุขภาพของประชาชนอย่างไร (สถานที่ ประชาชน)	วิจัยภัยคุกคามสุขภาพอันเกิดจากสิ่งแวดล้อม บ่งชี้ผู้ได้รับผลกระทบมากที่สุด อธิบายสถานการณ์ดีขึ้นหรือแย่ลงอย่างไรในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ให้นักเรียนนำเสนอวิธีแก้ไขเพื่อลดปัญหากลุ่มภัยคุกคามนั้นๆ

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
เทคโนโลยี การศึกษา	เราสามารถขยายชุมชน ผ่านทางเทคโนโลยี	ผู้ที่มีมุมมองต่างกันในอาเซียนสามารถ ร่วมแสดงความคิดเห็นโดยใช้เทคโนโลยีได้ อย่างไร และวิธีการนี้สามารถสร้างโอกาส ให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนอย่างไร (สื่อ ประชาชน แนวคิด)	เลือกปัญหาเกี่ยวกับชุมชน ในระดับชาติหรือระดับภูมิภาค มาหนึ่งปัญหา ใช้เทคโนโลยีหาข้อมูล เช่น จากสื่อ บล็อก และ การบริการเครือข่ายสังคม (Social Network) หลังจากติดตาม ความคืบหน้าปัญหาจากสื่อต่าง ๆ และรับทราบความคิดเห็นจาก หลากหลายมุมมอง นักเรียนเข้าใจปัญหาที่เลือกเปลี่ยนแปลงไป อย่างไร เทคโนโลยีสามารถเชื่อมโยงแต่ละบุคคลให้ร่วมแสดง ความคิดเห็นหรือมุมมองหรือไม่ และนักเรียนคิดว่าจะสามารถ ทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้อย่างไร

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย : การทำงานร่วมกันเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน			
สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
ประวัติศาสตร์ และสังคมศึกษา	การรวมกลุ่มประเทศ ที่มีจุดมุ่งหมายร่วมกัน อาจจะต้องเผชิญปัญหา และความท้าทายก่อนจะ บรรลุเป้าหมายได้	ปัญหาใดเป็นปัญหาที่ร่วมกันของโลกและ ยังต้องแก้ไขเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน ในอนาคต (ประชาชน แนวคิด)	กิจกรรมต่อเนื่อง : สัมภาษณ์สมาชิกในครอบครัวและผู้นำชุมชน เกี่ยวกับสิ่งท้าทายต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนในอนาคตทั้งในระดับ ท้องถิ่นและระดับชาติ บันทึกคำถามคำตอบจากการสัมภาษณ์และ อภิปรายในชั้นเรียน ทำงานเป็นกลุ่มวางแผนปฏิบัติเพื่อให้ชุมชน ตระหนักถึงปัญหาท้าทายนั้น ๆ
	ผู้หญิงมีบทบาทสำคัญต่อ ความก้าวหน้าของประเทศ	ผู้หญิงสร้างผลกระทบอย่างไรต่อประเทศ เมื่อผู้หญิงมีส่วนร่วมในการพัฒนา ทางการศึกษา การเมือง และเศรษฐกิจ (ประชาชน สื่อ แนวคิด)	ติดตามผล ศึกษาปัญหาท้าทายของประเทศอื่น ๆ ในกลุ่มสมาคม อาเซียน วิเคราะห์เปรียบเทียบความเหมือนหรือแตกต่างกับปัญหา ท้าทายในชุมชนและประเทศของพวกเขา
			วิเคราะห์ผลการศึกษาที่ผู้หญิงเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนา การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ สุขภาพเด็ก สวัสดิการครอบครัว และเสถียรภาพทางการเมือง

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
วิทยาศาสตร์และ คณิตศาสตร์	การปรับตัวของพืชและ สัตว์ให้เข้ากับ สภาพแวดล้อมในท้องถิ่น มีความสำคัญต่อการอยู่ดี กินดีของคนในชุมชน	เพราะเหตุใดความสามารถในการปรับตัว ของพืชและสัตว์ให้เข้ากับสภาพแวดล้อม ในท้องถิ่นมีความสำคัญต่อการอยู่ดีกินดี ของคนในชุมชน (สื่อ สถานที่)	ทุกแห่งจะมีพันธุ์ไม้พื้นเมืองซึ่งมีลักษณะเฉพาะขึ้นอยู่กับ ขีดความสามารถในการรองรับได้ของสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นนั้น ๆ ในแต่ละประเทศ จำนวนประชากรของพืชและสัตว์ได้รับ ผลกระทบจาก “เงื่อนไขทางทฤษฎี” ซึ่งได้รับอิทธิพลจาก สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ผู้ล่าเหยื่อ ภาวะการแก่งแย่ง การแข่งขัน สารพิษ และการเติบโตของประชากร ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้มีผลกระทบโดยตรงต่อการเปลี่ยนแปลงของประชากร พืชและสัตว์ ซึ่งอาจทำให้เพิ่มขึ้น คงที่ หรือลดลงอย่างรวดเร็ว ขีดความสามารถในการรองรับได้ของระบบนิเวศจะเป็นตัวควบคุม ประชากรเพื่อไม่ให้เสียสมดุลไปภายในเวลาที่กำหนดหรือ อาจเรียกว่า ขีดความสามารถในการรองรับได้ (K) ในชีวนิเวศ (Biomes)

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
	ผลกระทบในเชิงเศรษฐกิจและผลกระทบของแต่ละบุคคลของคนในชุมชน/หมู่บ้านหลังจากการเกิดภัยพิบัติสามารถบรรเทา ลงได้	เราสามารถลดผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน และผลกระทบต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมหลังจากการเกิดภัยพิบัติได้อย่างไร (สถานที่ ประชาชน)	กลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติทางธรรมชาติหลายอย่าง เช่น สึนามิ พายุไต้ฝุ่น แผ่นดินไหว และลมมรสุมในฤดูมรสุม จำนวนประชากรในภูมิภาคเบาบางลงบ้างก็โยกย้ายเนื่องจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ นักเรียนจะเรียนรู้เกี่ยวกับผลกระทบของภัยพิบัติเหล่านี้ต่อผืนดิน การเกษตร เศรษฐกิจ จำนวนประชากร และความพยายามเพื่อการอยู่รอดของคนในชุมชนและในประเทศใกล้เคียง

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
หน้าที่พลเมือง และจริยศึกษา	ความทรงจำและหรือสิ่งที่ เตือนความทรงจำสามารถ เยียวยาคนที่ได้รับผลกระทบ ทางจิตใจอันเกิดจาก ภัยพิบัติ	ความทรงจำหรือสิ่งที่เตือนความทรงจำ มีบทบาทอย่างไรในการเยียวยาคนที่ได้รับ ผลกระทบทางจิตใจอันเกิดจากภัยพิบัติ (ประชาชน สถานที่)	ตัดข่าวเกี่ยวกับคนหรือกลุ่มคนที่ได้รับผลกระทบทางจิตใจจาก ภัยพิบัติ ให้นักเรียนคิดประดิษฐ์สิ่งที่เตือนความทรงจำ (เช่น รูปปั้น อนุสาวรีย์ ข้อความจารึก) เพื่อรำลึกถึงเหตุการณ์นั้นๆ พร้อมทั้งอธิบายสิ่งประดิษฐ์ดังกล่าวจะช่วยรำลึกถึงหรือเป็น เกียรติประวัติแก่ผู้สูญเสียอย่างไร และช่วยสร้างความหวังหรือ มีความหมายต่อผู้รอดชีวิตอย่างไร สามารถเป็นเครื่องเตือนใจ/ เป็นบทเรียนให้แก่บุคคลภายนอกได้เข้าใจเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดซ้ำอีกในอนาคตได้อย่างไร
	แต่ละประเทศ/ภูมิภาค สามารถกำหนดเป้าหมาย การเติบโตทางเศรษฐกิจ การศึกษา การทำงาน การดูแลสุขภาพ การมีส่วนร่วมของผู้หญิง ด้านเศรษฐกิจ หรือการเมือง รวมถึงการอยู่ดีกินดี ของเด็กได้	การกำหนดเป้าหมายสามารถช่วยให้ ประเทศจัดสรรทรัพยากรและก่อให้เกิด การเปลี่ยนแปลงอย่างไร (ประชาชน สื่อ)	ศึกษาตัวอย่างการกำหนดเป้าหมายนโยบายสาธารณะของ ประเทศสมาชิกอาเซียนในอดีตและปัจจุบัน ใครเป็นผู้กำหนด ความคาดหวังจากนโยบายดังกล่าว และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ให้นักเรียนกำหนดเป้าหมายสำหรับประเทศของตนเองและสร้าง แผนปฏิบัติ

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
ภาษาและ วรรณกรรม	ประเทศต่าง ๆ สามารถ ส่งเสริมให้ทุกคน ในประเทศสื่อสาร และ ทำงานร่วมกัน โดยไม่มี อุปสรรคทางภาษา	เราสามารถเอาชนะอุปสรรคด้านภาษา เพื่อการทำงานร่วมกันได้อย่างไร เราจะได้รับ ผลตอบแทนอะไรถ้าทำเช่นนั้น (ประชาชน แนวคิด)	ศึกษากลุ่มคนที่ใช้ภาษาแตกต่างกัน แต่ต้องให้คำปรึกษา ในการแปลเอกสาร ตำรา หรือข้อปฏิบัติ นักเรียนวิเคราะห์ทักษะ ที่จำเป็นที่จะให้บริการเหล่านี้ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้นำ ในการทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ
	บทกวีบางบทเป็นที่รู้จัก ในระดับสากลและยังคง ร่วมสมัย	นักกวีจากต่างวัฒนธรรมเขียนบทกวี แนวเดียวกันอย่างไร (ประชาชน สถานที่ แนวคิด)	นักเรียนอ่านบทกวีที่เขียนในหลายยุคหลายสมัย และเขียนโดย นักกวีจากต่างวัฒนธรรมแต่เขียนบทกวีแนวเดียวกัน ให้นักเรียน สังเกตความเหมือนและความแตกต่างของรูปแบบของภาษาที่ใช้ ในแต่ละยุคสมัย รวมทั้งความเหมือนและความแตกต่างของ การตอบรับของคนจากต่างวัฒนธรรมต่อบทกวีที่เป็นที่รู้จัก ในระดับสากล

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
ศิลปะ	งานศิลปะบางชิ้นเป็นที่รู้จักในระดับสากล ผลงานถูกจัดทำหลากหลายรูปแบบและหลากหลายวัฒนธรรม	เหตุใดศิลปินจากต่างวัฒนธรรมจึงสร้างผลงานที่มีหัวข้อเรื่อง แนวคิด แก่นของเรื่องที่คล้ายกัน (แนวคิด สื่อ ประชาชน)	สำรวจงานศิลปะในพิพิธภัณฑ์ (อาจเป็นพิพิธภัณฑ์ในท้องถิ่นหรือในอินเทอร์เน็ต) สำหรับศิลปะแนวเดียวกัน สังเกตสิ่งที่ศิลปินใช้ในผลงาน (โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้เส้น สี และความสัมพันธ์ของการใช้พื้นที่/ระยะ/พื้นที่ว่างในภาพ) ส่งเสริมให้นักเรียนร่วมแสดงมุมมอง รวมทั้งความคิดเห็นที่ไม่เห็นด้วย ให้นักเรียนสร้างงานศิลปะของตัวเองโดยนำเส้น/สีจากการสังเกตและประสบการณ์มาใช้ในการปฏิบัติงาน

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
สุขศึกษาและพลศึกษา	เมื่อประชาชนศึกษาเรื่อง โภชนาการ การออกกำลังกาย และปัจจัยอื่นที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพ บุคคลเหล่านั้นมีแนวโน้มจะปฏิบัติตนเพื่อสุขภาพและหลีกเลี่ยงการปฏิบัติที่ไม่ดีต่อสุขภาพได้มากกว่า	การศึกษาเกี่ยวกับโภชนาการ/การออกกำลังกาย มีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างสุขภาพและทัศนคติเกี่ยวกับสุขภาพอย่างไร (ประชาชน แนวคิด)	ศึกษาวิเคราะห์โครงการรณรงค์เพื่อสุขภาพในชุมชน ใครเป็นกลุ่มเป้าหมาย ใช้เครื่องมืออะไรโน้มน้าวใจให้คนเปลี่ยนนิสัยนักเรียนระบุง่ายๆ สุขภาพในชุมชน และสร้างโครงการรณรงค์สำหรับกลุ่มเป้าหมาย หรือกลุ่มเสี่ยงนั้นๆ
	วัฒนธรรมมีบทบาทสำคัญต่อการเสริมสร้างสุขภาพและทัศนคติ	ประชาชนต่างวัฒนธรรมปฏิบัติต่อสุขภาพต่างกันอย่างไร (ประชาชน แนวคิด)	

สาขาวิชา	ผลการเรียนรู้	กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้เสนอแนะ
		ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด	
เทคโนโลยี การศึกษา	นวัตกรรมทางเทคโนโลยีมี ทั้งประโยชน์และโทษ	อะไรคือความคาดหวังที่แท้จริงของเทคโนโลยี (สื่อ แนวคิด)	การประเมิน : นวัตกรรมทางเทคโนโลยีในอุตสาหกรรมต่าง ๆ (เช่น กลุ่มพลังงาน การขนส่ง และการเกษตร) มีผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อมอย่างไร อะไรคือ ความท้าทายใหม่เกี่ยวกับโครงสร้าง พื้นฐานที่อุตสาหกรรมเหล่านี้ยังต้องพึ่งพา เราจะประเมิน ความสามารถในการรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในระยะยาว และผลกระทบต่อประชากรบางกลุ่มอย่างไร (เช่น ผลกระทบต่อ ผู้อยู่อาศัยปลายน้ำของเขื่อนหรือเหมือง หรือผู้อยู่อาศัยใกล้ ที่ทิ้งสารพิษ เป็นต้น) ให้นักเรียนใช้ซอฟต์แวร์หรือกราฟิก นำเสนองาน

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ : ฉันและเรา - บุคคลและระบบ

ระดับชั้นเรียน/สาขาวิชา : ประถมศึกษาตอนปลาย/ประวัติศาสตร์และสังคมศึกษา

ภาพรวม : นักเรียนระบบต่าง ๆ ที่พวกเขาเป็นส่วนหนึ่ง เริ่มต้นจากระบบครอบครัว ระบบในห้องเรียน และระบบที่มีขนาดใหญ่ขึ้น เช่น เมืองและประเทศ นักเรียนจะเข้าใจว่า พวกเขาเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว และสมาชิกในครอบครัวต่างมีบทบาทหน้าที่ที่ต่างกัน แต่ละคนทำหน้าที่ที่เป็นประโยชน์ต่อสมาชิกคนอื่น ๆ ในครอบครัว ห้องเรียนก็เป็นอีกหนึ่งระบบ นักเรียนแต่ละคนต่างมีสิทธิ มีความรับผิดชอบต่อนักเรียนคนอื่น ๆ ในชั้นเรียน ให้ศึกษาระบบที่นักเรียนคุ้นเคยมากที่สุด เพื่อช่วยให้เข้าใจว่าพวกเขาเป็นส่วนหนึ่งของระบบอื่น ๆ ที่ใหญ่กว่าด้วยเช่นกัน

ความเข้าใจที่คงทน : ทุกคนเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มที่ใหญ่กว่า เช่น เป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว โรงเรียน ละแวกบ้าน ชุมชน และประเทศ บ่อยครั้งกลุ่มเหล่านี้ ถูกกำหนดจากสถานที่อยู่อาศัยของเรา ทุกคนสามารถทำงานร่วมกันได้เมื่อมีเป้าหมายร่วมกันโดยไม่คำนึงถึงความแตกต่าง

วัตถุประสงค์ของบทเรียน :

- ◆ นักเรียนสามารถระบุกลุ่มต่าง ๆ ที่พวกเขาเป็นส่วนหนึ่งได้
- ◆ นักเรียนสามารถบอกตำแหน่งสถานที่อยู่อาศัยของพวกเขาจากแผนที่ได้ (เมือง จังหวัด ประเทศ ภูมิภาค)
- ◆ นักเรียนสามารถอธิบายผลดีของการเป็นส่วนหนึ่งของระบบที่ใหญ่กว่าได้

คำถามสำคัญ :

- ◆ นักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของระบบใดบ้าง (ประชาชน แนวคิด)
- ◆ เราสามารถเป็นส่วนหนึ่งของหลายระบบในเวลาเดียวกันได้อย่างไร (ประชาชน สถานที่)

สื่อและเอกสารประกอบการสอน :

- ◆ แผนที่และธงของประเทศสมาชิกอาเซียน
- ◆ ธงของประเทศสมาชิกอาเซียน

- ◆ กระดาษ A4 ดินสอสี ดินสอ
- ◆ กระดาษวาดเขียน (คนละ 3 แผ่น)
- ◆ กระดาษโปสเตอร์ขนาดใหญ่ (คนละ 1 แผ่น)

เวลาที่ใช้ : 2 คาบ

อภิธานศัพท์ :

- ◆ ชุมชน หมายถึง พื้นที่หรือบริเวณ รวมถึงผู้ที่อาศัยอยู่ในสถานที่นั้น
- ◆ ภูมิภาค หมายถึง พื้นที่ที่มีลักษณะตามที่กำหนดแต่ไม่จำเป็นต้องมีเขตแดนที่แน่นอนเสมอไป
- ◆ สิทธิ หมายถึง ศีลธรรมหรือการให้สิทธิทางกฎหมาย
- ◆ ความรับผิดชอบ หมายถึง หน้าที่หรือภาระผูกพัน
- ◆ ธง หมายถึง ผ้าหรือวัสดุที่ใช้เป็นสัญลักษณ์ของประเทศหรือสถาบัน
- ◆ สัญลักษณ์ หมายถึง สิ่งของหรือภาพที่เป็นตัวแทนของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ชุดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน :

- ◆ นักเรียนช่วยสมาชิกครอบครัวคนอื่นๆ ทำอะไรที่บ้าน
- ◆ นักเรียนมีหน้าที่รับผิดชอบอะไรในห้องเรียน
- ◆ คนในชุมชนทำงานร่วมกันเพื่อให้ชุมชนของพวกเขาดีขึ้นได้อย่างไร

ปัจจัยป้อน : ถามว่า นักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว ห้องเรียน เมือง จังหวัดและประเทศได้อย่างไร

รูปแบบ : ให้นักเรียนยกตัวอย่างหน้าที่ประจำที่บ้าน ซึ่งแตกต่างจากงานประจำที่โรงเรียน

ขั้นตอนการสอน :

คาบที่ 1

- ◆ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อปฏิบัติทั่วไปของสมาชิกในครอบครัว ครูพยายามหาข้อสรุปจากนักเรียนเกี่ยวกับความคาดหวังจากคนในครอบครัว
- ◆ เปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างการเป็นส่วนหนึ่งในครอบครัวและในห้องเรียน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหน้าที่ประจำที่บ้านและที่โรงเรียน พร้อมทั้งอธิบายเหตุผลที่ต้องทำ
- ◆ ยกตัวอย่างหน้าที่ประจำที่บ้านและที่โรงเรียนอย่างละ 1 ตัวอย่าง และวาดภาพประกอบ
- ◆ แสดงภาพที่วาดในชั้นเรียน (หน้าที่ประจำที่บ้านและที่โรงเรียนและควรเชื่อมโยงถึงระบบประเทศ)

คาบที่ 2

- ◆ ทบทวนข้อปฏิบัติและหน้าที่ประจำที่บ้านและในห้องเรียน อธิบายเหตุผลของการมีข้อปฏิบัติดังกล่าว
- ◆ ถามนักเรียนยังเป็นส่วนหนึ่งของระบบอื่นๆ อีกหรือไม่ และถามต่อว่า สถานที่มีผลต่อบทบาทของเราอย่างไร
- ◆ แสดงแผนที่และธงของประเทศสมาชิกอาเซียน ชี้ตำแหน่งที่อยู่ของพวกเขabenแผนที่ ครูพยายามหาข้อสรุปจากนักเรียนว่าพวกเขาเป็นสมาชิกของเมืองและประเทศใด
- ◆ แสดงธงของประเทศสมาชิกอาเซียน ให้นักเรียนชี้และบอกชื่อประเทศ สัญลักษณ์ของประเทศสมาชิกอาเซียนนั้นๆ
- ◆ แจกกระดาษ A4 และดินสอสี ให้นักเรียนวาดและทาสีธงชาติของตน
- ◆ ตัดภาพที่วาดในคาบที่ 1 และแผนที่ลงบนโปสเตอร์ เพื่อแสดงว่าพวกเขาเป็นส่วนหนึ่งของหลายระบบ ตั้งแต่ชั้นเรียนจนถึงระดับประเทศ (ควรทำให้นักเรียนเชื่อมโยงถึงระดับประเทศสมาชิกอาเซียน
- ◆ ข้อเสนอแนะ ควรทำใบงานที่มีการเสนอแนะเกี่ยวกับหน้าที่ของตนเอง ต่อครอบครัว ชั้นเรียน โรงเรียน ชุมชน ประเทศ และประเทศสมาชิกอาเซียน ในการรู้จักแผนที่ ธงชาติ และสัญลักษณ์ในใบงาน 1 ใบ

การฝึกปฏิบัติโดยการชี้แนะ : ติดธงของประเทศต่าง ๆ ที่วาด/เตรียมไว้บนแผนที่

บทสรุป : จัดแสดงโปสเตอร์ผลงานในห้องเรียน ให้นักเรียนร่วมสังเกตผลงานของแต่ละคน

การฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง : -

การประเมินผลที่เสนอแนะ :

- ◆ ให้นักเรียนยกตัวอย่างหน้าที่ประจำที่บ้านและที่โรงเรียนอย่างละ 1 ตัวอย่าง พร้อมทั้งอธิบายความแตกต่าง วาดภาพประกอบ จัดแสดงภาพที่วาดในชั้นเรียน อธิบายว่า พวกเขาเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวและห้องเรียนอย่างไร เพราะเหตุใดจึงเป็นสิ่งสำคัญที่พวกเขาต้องมีหน้าที่ที่ต้องทำเป็นประจำ อธิบายเหตุผล 1 - 2 ข้อ (การประเมินผลระหว่างเรียน ด้านที่ 1 - การอธิบาย ด้านที่ 2 - การตีความ และด้านที่ 4 - มุมมอง)
- ◆ ให้นักเรียนจัดทำแผนที่ที่อยู่อาศัย แสดงตำแหน่งเมือง จังหวัด ประเทศ และธงชาติของประเทศ เพื่อสร้างความเข้าใจ พวกเขาเป็นส่วนหนึ่งของระบบครอบครัว ห้องเรียน เมือง จังหวัดและประเทศที่อาศัยอยู่ แผนที่ควรจะวาด ระบุ และติดป้ายอย่างชัดเจนถูกต้อง ให้นักเรียนจัดแสดงโปสเตอร์ผลงาน ร่วมกันอภิปราย และแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนว่า พวกเขาเป็นส่วนหนึ่งของหลาย ๆ กลุ่มในสังคมได้อย่างไร (การประเมินผลรวบยอด ด้านที่ 1 - การอธิบาย ด้านที่ 2 - การตีความ และด้านที่ 4 - มุมมอง)

คำถามสรุป :

- ◆ การมีหน้าที่ประจำช่วยเราปรับตัวเข้ากับระบบต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร
- ◆ เราสามารถเป็นส่วนหนึ่งของหลายระบบในเวลาเดียวกันได้อย่างไร

การเชื่อมโยงกับสาขาวิชาอื่นในหลักสูตร : สามารถเชื่อมโยงบทเรียนนี้กับวิชาอื่น ๆ ในหัวข้อเกี่ยวกับกฎ สิทธิ และความรับผิดชอบในวิชาประวัติศาสตร์ สังคมศึกษา หน้าที่พลเมือง และจริยศึกษาในบทที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน และบทที่ 4 การส่งเสริมความเสมอภาคและความยุติธรรม

เอกสารประกอบการสอน แผนที่และธงของประเทศสมาชิกอาเซียน

ที่มา : ASEAN
<http://www.asean.or>

เอกสารประกอบการสอน ธงของประเทศสมาชิกอาเซียน

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ : แผนปฏิบัติการแสดงถึงความมีน้ำใจต่อผู้อื่น

ระดับชั้นเรียน/สาขาวิชา : ประถมศึกษาตอนปลาย/หน้าที่พลเมืองและจริยศึกษา

ภาพรวม : นักเรียนทำ “แผนปฏิบัติการแสดงถึงความมีน้ำใจต่อผู้อื่น” แสดงความมีน้ำใจต่อเพื่อน ครอบครัว หรือคนในชุมชน หรือเป็นจิตอาสาเพื่อพัฒนาชุมชน เป็นเวลา 1 สัปดาห์ บันทึกประสบการณ์และปฏิกิริยาจากผู้รับ นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น บอกเล่าประสบการณ์ในชั้นเรียน และขยายผลแนวคิดของแผนปฏิบัติการที่แสดงถึงความมีน้ำใจต่อชุมชน เพื่อนำไปต่อยอดพัฒนาแผนปฏิบัติสำหรับประเทศสมาชิกอาเซียนได้

ความเข้าใจที่คงทน : การแสดงความมีน้ำใจต่อผู้อื่นและการเปิดใจให้กว้างก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญได้

วัตถุประสงค์ของบทเรียน :

- ◆ นักเรียนเรียนรู้ในการพัฒนาแผนปฏิบัติการที่แสดงถึงความมีน้ำใจต่อผู้อื่นได้
- ◆ นักเรียนเขียนบันทึกและวาดภาพประกอบสิ่งที่ได้เรียนรู้ได้
- ◆ นักเรียนสามารถปรับปรุง พัฒนาแผนปฏิบัติการแผนใหม่บนพื้นฐานของสิ่งที่ได้เรียนรู้

คำถามสำคัญ :

- ◆ เราสามารถเป็น “ตัวแทนของการเปลี่ยนแปลง” (agent of change) ทำหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีเมตตา และมีใจที่เปิดกว้างได้อย่างไร (ประชาชน แนวคิด)
- ◆ การที่เรามีจุดมุ่งหมายร่วมกันสามารถช่วยให้หลายชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นได้อย่างไร (ประชาชน สื่อ แนวคิด)

สื่อและเอกสารประกอบการสอน :

- ◆ แผนปฏิบัติการแสดงถึงความมีน้ำใจต่อผู้อื่น
- ◆ นิทานพื้นบ้านหรือเรื่องราวของคนในท้องถิ่นที่กระทำความดีและได้ดีเป็นผลตอบแทน

เวลาที่ใช้ : 2 คาบ

อภิธานศัพท์ :

- ◆ “ตัวแทนของการเปลี่ยนแปลง” หมายถึง บุคคลที่มีความกระตือรือร้น มีความพยายามที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น
- ◆ การเปิดใจให้กว้าง หมายถึง อดทน เปิดใจรับฟังความคิดเห็น และไม่โกรธหรือขุ่นเคืองใจง่าย

ชุดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน :

- ◆ จากบทบาทของตัวละครในนิทานพื้นบ้านหรือเรื่องราวของคนในท้องถิ่นที่เล่ามานี้แสดงการกระทำที่แสดงถึงความมีน้ำใจต่อผู้อื่นอย่างไร
- ◆ ตัวละครแต่ละตัวตอบสนองต่อการกระทำที่แสดงถึงความมีน้ำใจแตกต่างกันอย่างไร
- ◆ เราสามารถขยายผลของการกระทำที่แสดงถึงความมีน้ำใจต่อสังคมที่มีขนาดใหญ่ขึ้นได้อย่างไร

ปัจจัยป้อน : ระดมความคิดการกระทำที่แสดงถึงความมีน้ำใจต่อผู้อื่น และบันทึกรายละเอียดในสมุด/กระดาด

รูปแบบ :

- ◆ ครูสาธิตการกระทำที่แสดงถึงความมีน้ำใจกับนักเรียน นักเรียนจะได้สัมผัสและเข้าใจความรู้สึกเมื่อมีคนมาแสดงความมีน้ำใจต่อพวกเขา
- ◆ ครูสาธิตวิธีการบันทึกการกระทำที่แสดงถึงความมีน้ำใจและปฏิกิริยาตอบสนองของผู้รับ

ขั้นตอนการสอน :

คาบที่ 1

- ◆ อ่านนิทานพื้นบ้านหรือเรื่องราวของคนในท้องถิ่นที่มีตัวละครแสดงการกระทำที่แสดงถึงความมีน้ำใจต่อผู้อื่นและได้รับน้ำใจจากผู้อื่นเป็นการตอบแทน
- ◆ ร่วมกันแสดงความคิดเห็นต่อการกระทำที่แสดงถึงความมีน้ำใจต่อผู้อื่นของตัวละครในเรื่องนั้น ๆ บันทึกความคิดเห็นบนกระดานหน้าชั้นให้เพื่อนร่วมห้องดู อ่านบทพจนานิทานพื้นบ้านหรือเรื่องราวของคนในท้องถิ่นนั้นอีกครั้ง ร่วมกันแสดงความคิดเห็นตัวละครแต่ละตัวในเรื่องนั้น ๆ มีปฏิกิริยาตอบสนองต่อการกระทำที่แสดงถึงความมีน้ำใจแตกต่างกันอย่างไร
- ◆ ระดมความคิดการกระทำที่แสดงถึงความมีน้ำใจต่อผู้อื่นที่นักเรียนสังเกตเห็น เพิ่มรายละเอียดในสมุด/กระดาดที่บันทึกไว้ก่อนหน้านี้
- ◆ ครูคิดแผนปฏิบัติการที่แสดงถึงความมีน้ำใจของครูต่อนักเรียน (ตัวอย่างเช่น พับนกระเรียนกระดาดเป็นของขวัญให้นักเรียน นกกระเรียนเป็นสัญลักษณ์ของชีวิตที่มีความสุข ยืนยาว นำมาซึ่งความโชคดี สงบสุข) ครูบันทึกปฏิกิริยาของนักเรียนและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักเรียนเกี่ยวกับความรู้สึกของพวกเขา

- ◆ ร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำที่แสดงถึงความมีน้ำใจต่อผู้อื่น บางการกระทำส่งผลกระทบต่อคนเพียงหนึ่งคน ในขณะที่อีกการกระทำส่งผลกระทบต่อคนหลายคน เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น
- ◆ ครูแจกแผนปฏิบัติการที่แสดงถึงความมีน้ำใจต่อผู้อื่น นักเรียนร่วมกันวางแผนปฏิบัติที่แสดงถึงความมีน้ำใจต่อผู้อื่นหรือกลุ่มคนในชุมชน (เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ เด็กเล็ก เพื่อน ๆ ต่างท้องถิ่น ฯลฯ) และบันทึกแผนปฏิบัติลงในตาราง นักเรียนสามารถเลือกทำได้มากกว่าหนึ่งแผน
- ◆ นำแผนปฏิบัติการ ครูเตือนให้บันทึกการกระทำของนักเรียนที่แสดงถึงความมีน้ำใจต่อผู้อื่น รวมทั้งปฏิริยาตอบรับจากผู้รับ ไปทำเป็นการบ้าน และส่งภายใน 1 สัปดาห์

คาบที่ 2

- ◆ ทบทวนแผนปฏิบัติการที่นักเรียนทำเป็นการบ้าน ครูสาธิตการบันทึกการกระทำและปฏิริยาตอบสนองของนักเรียน เมื่อครูแสดงความมีน้ำใจต่อนักเรียน (ดังตัวอย่างการพบนกกระเรียนกระดาษ)
- ◆ แบ่งกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำและปฏิริยาตอบสนองจากผู้รับที่ทำเป็นการบ้าน สรุปผลการเรียนรู้ เลือกตัวอย่างที่น่าสนใจมานำเสนอหน้าชั้นเรียน
- ◆ ร่วมกันแสดงความคิดเห็นแผนปฏิบัติการเหล่านี้สามารถเปลี่ยนอารมณ์ สถานการณ์ หรือความสัมพันธ์กับผู้รับอย่างไร
- ◆ ระดมความคิดรวบรวมสาเหตุ เพราะเหตุใดแผนปฏิบัติบางแผนมีปฏิริยาตอบสนองดีจากผู้รับ ในขณะที่บางแผนอาจไม่ได้รับการตอบสนองใด ๆ และให้นักเรียนร่วมกันปรับปรุงพัฒนาแผนปฏิบัติการแผนใหม่ หลังจากได้ข้อสรุปเกี่ยวกับสาเหตุที่ไม่ได้รับการตอบรับ
- ◆ ระดมความคิดวางแผนปฏิบัติการแผนใหม่ queแสดงถึงความมีน้ำใจต่อชุมชนขนาดใหญ่ขึ้น (ตัวอย่างเช่น ทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน หรือสวนสาธารณะ)
- ◆ ระดมความคิดวางแผนปฏิบัติการแผนใหม่ที่สามารถขยายผลถึงบุคคลอื่น ๆ ในประเทศสมาชิกอาเซียนได้ (ตัวอย่างเช่น ช่วยเหลือประเทศที่ต้องการความช่วยเหลือ)
- ◆ จัดแสดงผลงานแผนปฏิบัติการที่แสดงถึงความมีน้ำใจของนักเรียนต่อผู้อื่น หรือกลุ่มคนในชุมชน หรือกลุ่มคนในประเทศสมาชิกอาเซียนที่กระดานข่าวในโรงเรียน เพื่อแบ่งปันประสบการณ์ให้กับนักเรียนห้องอื่น

การฝึกปฏิบัติตามโดยการชี้แนะ : แบ่งกลุ่มวางแผนปฏิบัติการที่แสดงถึงความมีน้ำใจต่อโรงเรียน โดยแบ่งตามความสามารถในการเขียนของนักเรียน

บทสรุป : ดัดผลงานในชั้นเรียน

การฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง : นักเรียนเขียน และคิดแผนปฏิบัติการทั้งหมดที่คิดขึ้นบนกระดาษขาวเพื่อให้เพื่อนนักเรียนได้อ่าน นักเรียนจะพบว่า แผนปฏิบัติการเหล่านี้เชื่อมโยงจากแผนหนึ่งไปสู่อีกแผนหนึ่ง เปรียบได้กับเมล็ดพืชที่กำลังเจริญเติบโตงอกงามเป็นต้นไม้ใหญ่ เพื่อแสดงการเชื่อมโยงระหว่างแผน ให้นักเรียนคิดแผนปฏิบัติการทั้งหมดเหมือนภาพต้นไม้กำลังเติบโต

การประเมินผลที่เสนอแนะ :

- ◆ ให้นักเรียนบันทึกการกระทำที่แสดงถึงความมีน้ำใจของตัวละครในนิทานพื้นบ้านหรือเรื่องราวของคนในท้องถิ่นที่ได้อ่านในตารางแสดงสิ่งที่ได้เรียนรู้ รวบรวมตัวอย่างอื่น ๆ จากการอภิปรายในชั้นเรียนที่นักเรียนสังเกตเห็นที่โรงเรียน ที่บ้าน และ/หรือในชุมชน ตารางดังกล่าวควรอธิบายตัวละครที่แสดงถึงความมีน้ำใจ และตัวละครที่ได้รับน้ำใจนั้น ๆ ครูบันทึกคำตอบของนักเรียนแต่ละคน (การประเมินผลระหว่างเรียน ด้านที่ 1 - การอธิบาย ด้านที่ 2 - การตีความ ด้านที่ 4 - มุมมอง และด้านที่ 5 - ความรู้สึกร่วม)
- ◆ ให้นักเรียนสร้างแผนปฏิบัติการ 1 - 2 แผนที่แสดงถึงความมีน้ำใจต่อผู้อื่นหรือกลุ่มคนในชุมชน และดำเนินงานตามแผนปฏิบัตินั้น ๆ แผนปฏิบัติการควรครอบคลุมรายละเอียดดังนี้ อธิบายการกระทำของนักเรียน ปฏิกริยาตอบรับของผู้รับหรือกลุ่มคนที่ได้รับ และคำแนะนำเพื่อปรับปรุงในอนาคต ควรเขียนข้อมูลเหล่านี้อย่างชัดเจนโดยบันทึกในตารางแสดงผลการเรียนรู้ของแผนปฏิบัติที่แสดงถึงความมีน้ำใจต่อผู้อื่นที่ครูแจก (การประเมินผลรวบยอด ด้านที่ 1 - การอธิบาย ด้านที่ 2 - การตีความ และด้านที่ 3 - การประยุกต์ใช้)
- ◆ ให้นักเรียนจัดแสดงผลงานแผนปฏิบัติการที่กระดานขาวในโรงเรียน เชิญเพื่อนนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงบันดาลใจของพวกเขาในการแสดงถึงความมีน้ำใจต่อผู้อื่น และร่วมแบ่งปันประสบการณ์ที่พวกเขาสังเกตเห็น (การประเมินผลรวบยอด ด้านที่ 2 - การตีความ ด้านที่ 4 - มุมมอง และด้านที่ 5 - ความรู้สึกร่วม)

คำถามสรุป :

- ◆ การได้ยินหรือได้เห็นการกระทำที่แสดงถึงความมีน้ำใจต่อผู้อื่นส่งผลกระทบต่อเราและการกระทำของเรา
- ◆ ประโยชน์ของการแสดงถึงความมีน้ำใจส่งผลต่อผู้ให้และผู้รับได้อย่างไร
- ◆ การแสดงถึงความมีน้ำใจต่อผู้อื่นส่งผลกระทบต่อคนในชุมชนอย่างไร และสามารถกำหนดมาตรฐานใหม่อย่างไร

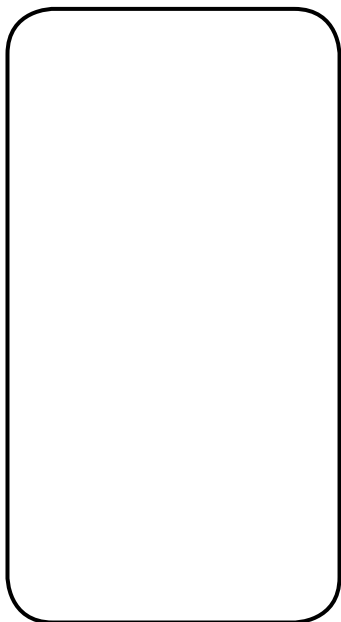
การเชื่อมโยงกับสาขาวิชาอื่นในหลักสูตร : สามารถเชื่อมโยงบทเรียนนี้กับวิชาประวัติศาสตร์และสังคมศึกษา โดยส่งเสริมการกระทำที่แสดงถึงความมีน้ำใจต่อผู้อื่น บทเรียนนี้สามารถสอนนักเรียนระดับสูงขึ้นในวิชาหน้าที่พลเมืองและจริยศึกษาบทที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน หลักการและเป้าหมายของอาเซียนได้

เอกสารประกอบการสอน แผนปฏิบัติการแสดงถึงความมีน้ำใจต่อผู้อื่น

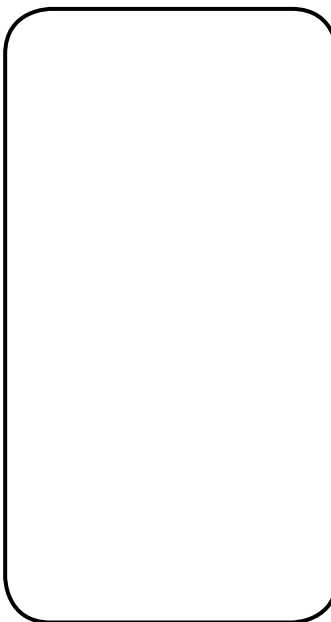
ชื่อ _____ วันที่ _____

แผนปฏิบัติการนี้แสดงความมีน้ำใจต่อใคร (เช่น พ่อแม่ เพื่อนในโรงเรียน ผู้สูงอายุในชุมชน เด็กเล็ก ฯลฯ)

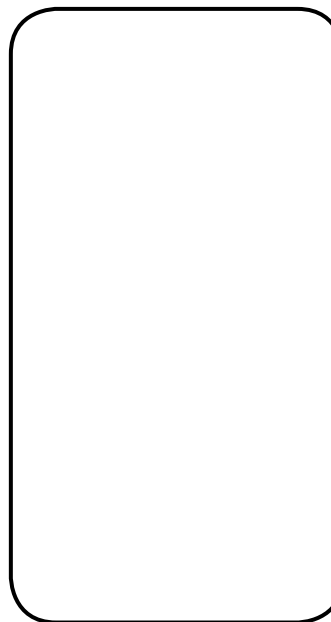
นักเรียนวางแผนปฏิบัติการ
อย่างไร

นักเรียนสังเกตเห็นพฤติกรรม
ตอบรับจากผู้รับอย่างไร

นักเรียนสามารถปรับปรุง
แผนปฏิบัติการอย่างไรในอนาคต

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ ร่วมมือ ร่วมสร้าง อย่างยั่งยืน

ระดับชั้นเรียน/รายวิชา : มัธยมศึกษาตอนต้น/หน้าที่พลเมืองและจริยศึกษา

ภาพรวม : นักเรียนเรียนรู้ที่จะชื่นชม เห็นคุณค่า และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม นักเรียนร่วมกันศึกษา แสดงความคิดเห็น ให้ความรู้แก่นักเรียนในโรงเรียนและคนในชุมชน เกี่ยวกับผลกระทบของการบริโภคในการทำลายสิ่งแวดล้อม ผลประโยชน์ในการลดการทำลายสิ่งแวดล้อมโดยการทำโครงการเพื่อลดปัญหาดังกล่าวในชุมชน เรียนรู้ผลกระทบต่อประเทศและโลกโดยมุ่งเน้นปัญหาสิ่งแวดล้อมภายในประเทศที่ส่งผลกระทบต่อประเทศเพื่อนบ้าน ในที่สุดนักเรียนจะร่วมพัฒนาโครงการ จัดกิจกรรม พิเศษแบ่งปันประสบการณ์ ให้ความรู้แก่เพื่อนนักเรียนและคนในชุมชนเกี่ยวกับความสำคัญของการดำรงรักษาสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ความเข้าใจที่คงทน : ควรมีการอนุรักษ์/รักษาสิ่งแวดล้อมไว้เพื่อคนรุ่นหลัง

วัตถุประสงค์ของบทเรียน :

- ◆ นักเรียนสามารถเขียนบทวิเกี่ยวกับธรรมชาติหรือสร้างผลงานศิลปะที่เชื่อมโยงกับสิ่งแวดล้อมได้
- ◆ นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมในประเทศ และประเทศเพื่อนบ้าน พร้อมทั้งหาทางแก้ไขได้
- ◆ นักเรียนเข้าใจการพัฒนาอย่างยั่งยืน และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
- ◆ นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับความไม่สมดุลของระบบนิเวศ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อสร้างสมดุลอีกครั้งได้
- ◆ นักเรียนพัฒนาโครงการเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน และให้ความรู้กับบุคคลอื่นได้
- ◆ นักเรียนเรียนรู้ที่จะรับฟังความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่จากการแบ่งกลุ่มทำงาน
- ◆ นักเรียนจะประเมินผลการทำงานของตนเองในทุกขั้นตอนของโครงการ

คำถามสำคัญ :

- ◆ วันนี้เรามีภาระหน้าที่อะไรที่ต้องทำเพื่อคนรุ่นหลัง (สื่อ สถานที่ ประชาชน)
- ◆ เพราะเหตุใดประเทศสมาชิกอาเซียนควรช่วยเหลือซึ่งกันและกันเมื่อเผชิญกับปัญหาสิ่งแวดล้อมหรือภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ (สื่อ แนวคิด สถานที่)

สื่อและเอกสารประกอบการสอน :

- ◆ แผนที่ตัดไม้ทำลายป่า
- ◆ แผนที่แนวปะการังที่ถูกคุกคาม

- ◆ แผนที่ลุ่มแม่น้ำโขง
- ◆ แผนที่แสดงทิศทางการลุ่มน้ำในฤดูหนาวและฤดูร้อน
- ◆ แนวทางการพัฒนาโครงการเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- ◆ ตารางรวบรวมความคิดโครงการเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- ◆ ตารางอธิบายเกณฑ์การให้คะแนนการประเมินโครงการ
- ◆ (ถ้ามีอินเทอร์เน็ต) แหล่งข้อมูลเพิ่มเติมเว็บไซต์เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม www.riverofwords.org
- ◆ บทความข่าว หนังสือ แผ่นพับ เว็บไซต์ และเอกสารอื่นๆ ที่ตัดเก็บสำหรับนักเรียนเพื่อการวิจัย จัดเตรียมโดยครูหรือบรรณารักษ์ห้องสมุด
- ◆ สมุดบันทึกการมีส่วนร่วมของนักเรียนเมื่อแบ่งกลุ่มทำงานของครู (เช่น คลิปบอร์ด หรืออุปกรณ์พกพาอื่นๆ)

เวลาที่ใช้ : 6 คาบ

อภิธานศัพท์ :

- ◆ การพัฒนาอย่างยั่งยืน หมายถึง สามารถอนุรักษ์สิ่งใดสิ่งหนึ่งให้คงไว้เป็นเวลานาน
- ◆ การบริโภค หมายถึง การใช้ทรัพยากรหรือวัตถุดิบของ
- ◆ ความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม หมายถึง กระบวนการทำลายสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติของโลก
- ◆ ระบบนิเวศ หมายถึง ระบบที่มีความสัมพันธ์กันของสิ่งมีชีวิต และสภาพแวดล้อม
- ◆ รีไซเคิล หมายถึง วิธีการนำขยะหรือของเสียกลับมาใช้ใหม่

ชุดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน :

- ◆ (ถ้ามีอินเทอร์เน็ต) ครูแสดงบทกวีที่ได้รางวัลชนะเลิศ และ/หรืองานศิลปะจาก International River of Words Poetry and Art Contest ที่เว็บไซต์ www.riverofwords.org และร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการพรรณนาของบทกวี และ/หรืองานศิลปะเกี่ยวกับธรรมชาติของโลก
- ◆ (ถ้าไม่มีอินเทอร์เน็ต) ครูเตรียมบทกวีและ/หรืองานศิลปะเกี่ยวกับธรรมชาติของโลก
- ◆ ครูหาข้อสรุปจากนักเรียนเกี่ยวกับสิ่งที่สังเกตเห็นในบทกวีและงานศิลปะนั้นๆ

ปัจจัยป้อน : ก่อนเริ่มโครงการ นักเรียนควรมีความรู้เกี่ยวกับภูมิศาสตร์ของประเทศและภูมิภาค และจะเป็นประโยชน์อย่างมากถ้ามีความรู้ด้านวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมด้วย

รูปแบบ : ครูเขียนบทกวีเกี่ยวกับธรรมชาติและโครงการเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน และอธิบายในชั้นเรียน โมเดลนี้แสดงการเรียนรู้ร่วมกันของครูกับนักเรียน

ขั้นตอนการสอน :

คาบที่ 1

- ◆ ร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทกวี The River of Words (หรือบทกวีและงานศิลปะที่ครูเตรียมมา) เพื่อเริ่มต้นการสนทนาเกี่ยวกับความงามของธรรมชาติของโลก
- ◆ ให้นักเรียนเขียนบทกวีเกี่ยวกับธรรมชาติของโลกโดยเขียนให้กระชับและชัดเจน และครอบคลุมหัวข้อต่อไปนี้
 - ➔ พิจารณาภูมิทัศน์อย่างใกล้ชิด
 - ➔ ให้ความสำคัญกับต้นไม้หรือกลุ่มไม้
 - ➔ บรรยายสภาพอากาศ เช่น เป็นวันที่ลมแรง ค่ำคืนที่มีพายุ แสงแดดอบอุ่นยามเช้า หรือแสงแดดจ้ายามบ่าย
 - ➔ ร่วมแบ่งปันประสบการณ์การสังเกตการเปลี่ยนแปลงของแสง เช่น ตอนพระอาทิตย์ขึ้น แสงแดดจ้าตอนเที่ยงวัน ตอนพระอาทิตย์ตก
 - ➔ ฟังเสียงธรรมชาติรอบตัวเรา และสังเกตเสียงที่แผ่วเบา เช่น เสียงพองอากาศในโคลน เสียงลมพัด หรือเสียงไก่ขัน
 - ➔ ความคิดสร้างสรรค์ในด้านอื่นๆ ที่สามารถใช้เขียนบทกวี
- ◆ นักเรียนเขียนบทกวีอย่างน้อย 8 บรรทัดโดยครูคอยช่วยแนะนำ

คาบที่ 2

- ◆ นักเรียนอ่านบทกวีที่แต่งเพื่อพรรณนาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม โดยให้ความสำคัญกับรายละเอียดที่พวกเขาสังเกตเห็นจากบทกวีที่แต่ง
- ◆ (ถ้ามีอินเทอร์เน็ต) สนับสนุนให้นักเรียนส่งบทกวีไปที่ International River of Words Poetry and Art Contest (ตามความสมัครใจ)
- ◆ แสดงแผนที่ตัดไม้ทำลายป่าและแผนที่แนวปะการังที่ถูกคุกคาม/แนวปะการังเสื่อมโทรม ซึ่งบ่งบอกปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน และระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมอื่นๆ
- ◆ แสดงแผนที่ลุ่มแม่น้ำโขงและแผนที่แสดงทิศทางการลมนมสุ่ม ที่ระบุตำแหน่งของมหาสมุทรและแม่น้ำที่ไหลผ่านประเทศต่าง ๆ และสภาพอากาศที่อาจมีผลกระทบต่อประเทศนั้น ๆ และในทางกลับกัน

คาบที่ 3, 4 และ 5

- ♦ อธิบายและยกตัวอย่างแนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- ♦ แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3 คน และเลือกปัญหาสิ่งแวดล้อมเพื่อการวิจัย ตั้งคำถามและหาข้อมูลเพิ่มเติมทางอินเทอร์เน็ตและ/หรือหนังสือในห้องสมุด (ถ้ามี) หรือจากเอกสารที่ครูรวบรวมไว้
- ♦ กำหนดปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เลือกเพื่อการวิจัย ศึกษาความคืบหน้าในการแก้ไข ระดมความคิดเห็นหาทางแก้ไขปัญหาเพิ่มเติม และในฐานะที่เป็นเยาวชน พวกเขาสามารถทำอะไรให้คนในชุมชนได้ตระหนักถึงปัญหานี้ และโดยวิธีการใด
- ♦ ระดมความคิดเห็นเพื่อหาวิธีนำเสนอปัญหาสิ่งแวดล้อมต่อโรงเรียนและชุมชน ตัวอย่างเช่น
 - ➔ จัดทำโปสเตอร์ในโรงเรียนและชุมชน
 - ➔ เขียนบทความในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นหรือจัดทำใบปลิวแจกจ่ายในโรงเรียน/ชุมชน
 - ➔ จัดทำหนังสือสำหรับเด็กชั้นประถมศึกษา
 - ➔ วาดภาพจิตรกรรมฝาผนังในโรงเรียน

คาบที่ 6

- ♦ แต่ละกลุ่มนำเสนอโครงการหน้าชั้นเรียน อธิบายวิธีแก้ไขปัญหา นำเสนอวิธีการสร้างความยั่งยืนให้กับสิ่งแวดล้อม และใช้เป็น “แผนปฏิบัติการ” สำหรับเยาวชนในชุมชนและในประเทศ
- ♦ ครูควรคอยอำนวยความสะดวก ช่วยแนะนำนักเรียนหาข้อมูล พัฒนาโครงการ นำเสนอปัญหา และวาง “แผนปฏิบัติ” ตั้งแต่ต้นจนจบ
- ♦ นักเรียนควรสะท้อนคำแนะนำของครูในโครงการ

การฝึกปฏิบัติโดยการชี้แนะ : ในระหว่างเรียนครูควรอำนวยความสะดวก ตอบคำถาม ช่วยชี้แนะวิธีการทำวิจัย และพัฒนาโครงการ

บทสรุป : จัดกิจกรรมพิเศษ 1 วัน เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม โดยแสดงบทกวีและงานศิลปะเกี่ยวกับธรรมชาติ พร้อมทั้งนำเสนอโครงการพัฒนาเพื่อสร้างความยั่งยืนให้กับสิ่งแวดล้อมที่นักเรียนจัดทำขึ้น และให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหา

การฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง : นักเรียนเขียน ปรับปรุง แก้ไขบทกวีเกี่ยวกับธรรมชาติเป็นการบ้าน

การประเมินผลที่เสนอแนะ :

- ◆ ให้นักเรียนเขียนบทกวีอย่างน้อย 8 บรรทัดครอบคลุมหัวข้อต่อไปนี้ อธิบายภูมิทัศน์ ให้ความสำคัญต่อต้นไม้ บรรยายสภาพอากาศ อธิบายการเปลี่ยนแปลงของแสง บรรยายเสียงธรรมชาติ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับธรรมชาติในด้านอื่น ๆ ให้นักเรียนอ่านบทกวีที่พรรณนาเกี่ยวกับธรรมชาติหน้าชั้นหรือภายในกลุ่ม สนับสนุนให้นักเรียนส่งบทกวีไปที่ River of Words International Poetry and Art Contest ตามความสนใจ (การประเมินผลระหว่างเรียน ด้านที่ 2 - การตีความ และด้านที่ 5 - ความรู้สึกร่วม)
- ◆ ให้นักเรียนร่วมกันจัดแสดงภาพ/บทความเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่คุกคามในประเทศและประเทศสมาชิกอาเซียนที่กระดานข่าวในห้องเรียน ให้นักเรียนร่วมอภิปรายในชั้นในด้านความเชื่อมต่อทางกายภาพของประเทศต่าง ๆ อาทิ มหาสมุทร แม่น้ำที่ไหลผ่านประเทศต่าง ๆ สภาพอากาศและภูมิประเทศที่อาจมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของประเทศต่าง ๆ (การประเมินผลระหว่างเรียน ด้านที่ 2 - การตีความ และด้านที่ 4 - มุมมอง)
- ◆ ให้นักเรียนเลือกปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องและเป็นปัจจุบัน ตั้งคำถามเพื่อการวิจัย ศึกษาความคืบหน้าในการแก้ไขปัญหา (ในชุมชนประเทศ หรือประเทศสมาชิกอาเซียน ฯลฯ) พัฒนาและนำเสนอโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนหน้าชั้น โดยมีครูคอยแนะนำตลอดกระบวนการวางแผนโครงการ ครูประเมินนักเรียนเรื่องการให้ความร่วมมือ การจัดการภายในกลุ่ม และการประยุกต์ใช้นวัตกรรมความรู้ในการพัฒนาโครงการโครงการจะถูกประเมินโดยอ้างอิงจากตารางอธิบายเกณฑ์การให้คะแนนประเมินโครงการในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ความเข้าใจและความสัมพันธ์ของหัวข้อวิจัยกับการพัฒนาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ทักษะ/ความชำนาญในการทำงานวิจัย การสื่อสาร การให้ความร่วมมือ และความเป็นไปได้ของโครงการ (การประเมินผลรวบยอด ด้านที่ 1 - การอธิบาย ด้านที่ 3 - การประยุกต์ใช้ ด้านที่ 4 - มุมมอง และด้านที่ 5 - ความรู้สึกร่วม)
- ◆ ให้นักเรียนประเมินผลตนเองและผลงานของกลุ่มโดยพิจารณาจากผลการดำเนินงานของโครงการที่มีผลการพัฒนาที่ยั่งยืน ความกระตือรือร้นและความภาคภูมิใจในผลงานและการเป็นพลเมืองที่ตื่นตัวตลอดมา (การประเมินผลรวบยอด ด้านที่ 6 - การรู้จักตนเอง)

คำถามสรุป :

- ◆ ศิลปะและบทกวีเชื่อมโยงเรากับธรรมชาติได้อย่างไร
- ◆ สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศในหลายประเทศเชื่อมโยงกันอย่างไร
- ◆ เราสามารถสร้างสมดุลให้กับระบบนิเวศอีกได้อย่างไร
- ◆ บทบาทของการศึกษาและการตระหนักถึงปัญหาช่วยปกป้องโลกได้อย่างไร

การเชื่อมโยงกับสาขาวิชาอื่นในหลักสูตร : สามารถเชื่อมโยงการสร้างผลงานศิลปะ การเขียนบทกวี งานวิจัย และการเขียนโครงการกับวิชาศิลปะ ภาษาและวรรณคดี แผนที่สามารถเชื่อมโยงกับวิชาสังคมศึกษาและภูมิศาสตร์ วิชาคณิตศาสตร์ ในเรื่องการตีความข้อมูลทางสถิติ และการวิจัยปัญหาสิ่งแวดล้อมและการนำเสนอ การแก้ไขปัญหาสามารถเชื่อมโยงกับวิชาวิทยาศาสตร์ได้

เอกสารประกอบการสอน : แผนที่การตัดไม้ทำลายป่า

ที่มา Rodrigue J - P (2006) The Geography of East and Southeast Asia Hofstra University Department of Economics & Geography.
http://people.hofstra.edu/jean-paul_rodrigue/course_eastsoutheastasia.html

เอกสารประกอบการสอน : แผนที่แนวปะการังที่ถูกคุกคาม

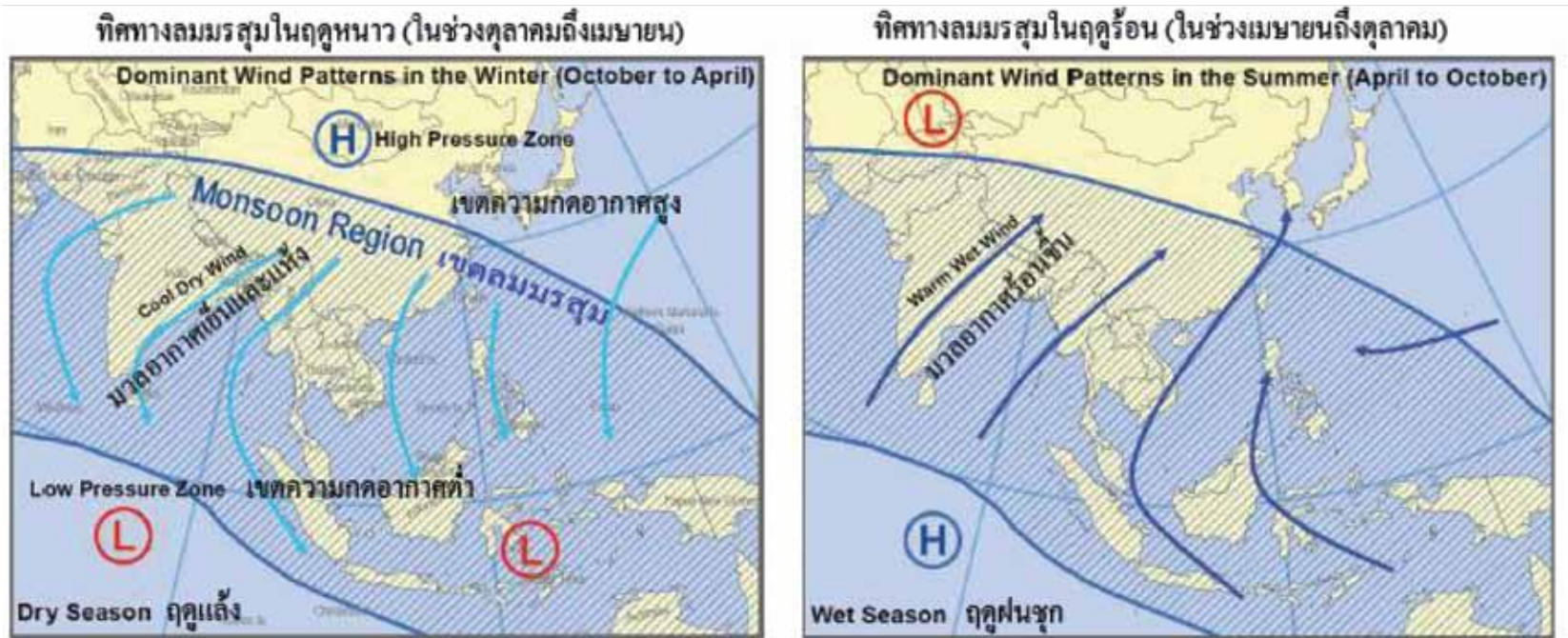
ที่มา Rodrigue J - P (2006) The Geography of East and Southeast Asia Hofstra University Department of Economics & Geography.
http://people.hofstra.edu/jean-paul_rodrigue/course_eastsoutheastasia.html

เอกสารประกอบการสอน : แผนที่ลุ่มแม่น้ำโขง

ที่มา Rodrigue J - P (2006) The Geography of East and Southeast Asia Hofstra University Department of Economics & Geography.
http://people.hofstra.edu/jean-paul_rodrigue/course_eastsoutheastasia.html

เอกสารประกอบการสอน : แผนที่แสดงทิศทางลมมรสุมในฤดูหนาวและฤดูร้อน

ที่มา Rodrigue J - P (2006) The Geography of East and Southeast Asia Hofstra University Department of Economics & Geography.
http://people.hofstra.edu/jean-paul_rodrigue/course_eastsoutheastasia.html

เอกสารประกอบการสอน : แนวทางโครงการเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ถึงเวลาที่เราต้องชื่นชมและรักษาสิ่งแวดล้อมของเราไว้ แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 2 - 3 คน ให้ทุกคนสวมบทบาทเป็นผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อม รู้วิธีแก้ไขปัญหาในปัจจุบัน สามารถคิดหาแนวทางแก้ไข และสามารถพัฒนาแผนปฏิบัติการได้ นักเรียนในแต่ละกลุ่มจะร่วมกันพัฒนาโครงการ (Project Work) ให้ความรู้แก่เพื่อนร่วมชั้นและในโรงเรียน นักเรียนต้องนำเสนอปัญหาเพื่อให้พวกเขาได้ตระหนักถึงผลกระทบของปัญหาสิ่งแวดล้อมต่อท้องถิ่น ภูมิภาค และ/หรือ โลกของเรา และนักเรียนจะร่วมกันนำเสนอโครงการในวันคุ้มครองโลก (Earth Day)

นักเรียนอาจพบคำศัพท์ใหม่ในโครงการและงานวิจัยนี้ คำศัพท์ที่ควรทราบมีดังนี้

อภิธานศัพท์ :

- ◆ การพัฒนาอย่างยั่งยืน หมายถึง สามารถอนุรักษ์สิ่งใดสิ่งหนึ่งให้คงไว้เป็นเวลานาน
- ◆ การบริโภค หมายถึง การใช้ทรัพยากรหรือวัตถุดิบของ
- ◆ ความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม หมายถึง กระบวนการทำลายสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติของโลก
- ◆ ระบบนิเวศ หมายถึง ระบบที่มีความสัมพันธ์กันของสิ่งมีชีวิตและสภาพแวดล้อม
- ◆ รีไซเคิล หมายถึง วิธีการนำขยะหรือของเสียกลับมาใช้ใหม่

นี่เป็นโอกาสอันดีที่นักเรียนจะได้นำเสนอความคิดเห็นและความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบโครงการ นักเรียนอาจเลือกจัดทำโปสเตอร์ เขียนบทความข่าว ทำหนังสือภาพ ทำแผ่นพับ วาดจิตรกรรมฝาผนัง ตัดปะข่าว นำเสนอโครงการโดยใช้ PowerPoint ทำ Podcast ทำภาพยนตร์ หรือความคิดสร้างสรรค์อื่น ๆ เพื่อช่วยนำเสนอปัญหาสิ่งแวดล้อมรวมทั้งแนวทางแก้ไขปัญหา นักเรียนต้องหาวิธีโน้มน้าวเพื่อนร่วมชั้นและคนในชุมชนดำเนินการแก้ไขปัญหาเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงให้กับโลกของเรา

ขั้นตอนการร่วมมือกันจัดทำโครงการ :

1. เลือกสมาชิกกลุ่ม นักเรียนต้องแบ่งงานกันทำและร่วมมือกันภายในกลุ่ม
2. ตกลงหัวข้อปัญหาสิ่งแวดล้อมเพื่อทำวิจัย
3. ตั้งคำถามเกี่ยวกับหัวข้อปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เลือกทำวิจัย
4. ทำวิจัยหัวข้อปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เลือก ศึกษาวิธีแก้ไขปัญหในปัจจุบัน และหาแนวทางแก้ไขเพิ่มเติม
5. ร่วมกันบันทึก “ตารางความคิดโครงการเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน” ภายในกลุ่ม
6. ตกลงร่วมกันว่า โครงการใดเหมาะสมที่สุดในการแก้ไขปัญหสิ่งแวดล้อม และคิดวิธีนำเสนอโครงการ
7. แบ่งงานกันทำเพื่อให้โครงการสำเร็จไปด้วยดี โดยพิจารณาจุดแข็งของแต่ละคน เช่น บางคนเหมาะเป็นนักเขียน ศิลปินวาดเขียน นักดนตรี

นักคณิตศาสตร์ นักแสดง นักกีฬา นักเต้น ฯลฯ

8. วางแผนโครงการร่วมกัน
9. พัฒนาแผนงานโครงการและนำเสนอหน้าชั้นเรียน ในโรงเรียน และ/หรือในชุมชน
10. ซักซ้อมวิธีนำเสนอโครงการ
11. ร่วมแบ่งปันสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้!
12. หลังจากวันคุ้มครองโลก (Earth Day) ให้นักเรียนประเมินผลตนเองเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกลุ่ม สิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมทำประโยชน์ให้กับชุมชน การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม และการเรียนรู้ที่นักเรียนชอบ

เอกสารประกอบการสอน : ตารางความคิดโครงการเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ชื่อสมาชิกในกลุ่ม _____

คำแนะนำในการใช้ : ใช้ตารางข้างล่างนี้ รวบรวมความคิดของสมาชิกในกลุ่มเพื่อดำเนินโครงการการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม	คำถามเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อม	วิธีแก้ไขปัญหามลพิษในปัจจุบัน
แนวทางแก้ไขปัญหาคือ	แผนปฏิบัติ	แนวคิดการนำเสนอข้อมูล เพื่อนำไปเผยแพร่

เอกสารประกอบการสอน : รูปแบบการให้คะแนนการประเมินโครงการเพื่อความยั่งยืน

ข้อกำหนด	ดีมาก (A)	ดี (B)	พอใช้ (C)	ต้องแก้ไข/ปรับปรุง (D หรือ F)
การพัฒนาแนวคิด การนำเสนอ แนวคิดเป็นระบบ ชัดเจน และเชื่อมโยงกัน	แนวคิดดีมากพัฒนาจากข้อมูล หลายแหล่งที่เชื่อมโยงกัน แนวคิดมีการนำเสนออย่างเป็น ระบบ ชัดเจน วัตถุประสงค์ ของโครงการเข้าใจง่าย และ ง่ายต่อการระบุกลุ่มเป้าหมาย (ผู้ชม/ผู้ฟัง)	แนวคิดส่วนใหญ่ถูกพัฒนาจาก ข้อมูลบางอันที่เชื่อมโยงกัน และแนวคิดส่วนใหญ่ มีการนำเสนออย่างเป็นระบบ ชัดเจน	แนวคิดมีการนำเสนออย่างเป็น ระบบแต่ไม่ชัดเจน ต้องอ่านซ้ำ หลายครั้งเพื่อทำความเข้าใจ	ข้อมูลของโครงการดูเหมือน ถูกเก็บจากหลายแหล่ง ที่ไม่เชื่อมโยงกันแต่นำมาเขียน ไว้ด้วยกัน มีการพัฒนาแนวคิด เพียงส่วนน้อยเท่านั้นหรือไม่มี การพัฒนาแนวคิดเลย การนำเสนอแนวคิดไม่เป็นระบบ ไม่ชัดเจนและไม่เชื่อมโยงกัน
ความถูกต้องแม่นยำ ของเนื้อหา	ใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหา สิ่งแวดล้อม (ที่เลือกหัวข้อไว้) และศึกษาวิธีแก้ไขปัญหา ในปัจจุบันจากหลายแหล่งที่ เชื่อมโยงกัน เช่น จากข้อเท็จจริง จากข้อมูลทางสถิติ และมีตัวอย่างประกอบ	ใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหา สิ่งแวดล้อม (ที่เลือกหัวข้อไว้) และศึกษาวิธีแก้ไขปัญหา ในปัจจุบันจากบางแหล่งที่ เชื่อมโยงกัน เช่น จากข้อเท็จจริง จากข้อมูลทางสถิติ และมีตัวอย่างประกอบ	ใช้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา สิ่งแวดล้อม (ที่เลือกหัวข้อไว้) ถูกต้องบางส่วน	ไม่ได้นำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ ปัญหาสิ่งแวดล้อม (ที่เลือกไว้) ที่ถูกต้องมาใช้ เป็นเพียงการเขียน แสดงความคิดเห็นที่ไม่มี มูลข้อเท็จจริง

ข้อกำหนด	ดีมาก (A)	ดี (B)	พอใช้ (C)	ต้องแก้ไข/ปรับปรุง (D หรือ F)
รูปลักษณะของผลงาน	ผลงานทำอย่างประณีต นำเสนอ อย่างเป็นระบบ ชัดเจน เรียบร้อยไม่มีรอยขีดฆ่า มีสิ่งบ่งบอกถึงความพยายาม ที่อยากทำให้ดีที่สุด	บางส่วนนำเสนออย่างเป็น ระบบ มีสิ่งบ่งบอกถึง ความเอาใจใส่ ความคิดสร้างสรรค์ และความพยายาม ผลงาน ที่ทำค่อนข้างเรียบร้อย	มีการตกแต่งบางส่วน ผลงาน ที่ทำค่อนข้างเรียบร้อย	ข้อมูลไม่เป็นระบบ เพียงแต่ นำมาเขียนไว้ด้วยกัน
แนวทางแก้ไขปัญหาที่ สร้างสรรค์	แนวคิดของโครงการตรงกับ ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เลือกไว้ นำเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาคือ และสร้างสรรค์	แนวคิดของโครงการค่อนข้าง สอดคล้องกับปัญหา สิ่งแวดล้อมที่เลือกไว้ นำเสนอ แนวทางแก้ไขปัญหาค่อนข้างดี แนวทางแก้ไขปัญหา บางส่วนค่อนข้างสร้างสรรค์	แนวคิดของโครงการ สอดคล้องกับปัญหา สิ่งแวดล้อมที่เลือกไว้เล็กน้อย นำเสนอแนวทางแก้ไขปัญหา ที่ไม่สอดคล้องกัน	แนวคิดของโครงการไม่ตรงกับ ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เลือกไว้ ไม่ได้นำเสนอแนวทาง แก้ไขปัญหา ไม่มีสิ่งใดที่แสดงถึง ความคิดสร้างสรรค์เลย

ข้อกำหนด	ดีมาก (A)	ดี (B)	พอใช้ (C)	ต้องแก้ไข/ปรับปรุง (D หรือ F)
การทำงานกลุ่ม	แบ่งกลุ่มทำงานดีเยี่ยม ทุกคนในกลุ่มร่วมกันรับผิดชอบ และทุกคนมีส่วนร่วม ในโครงการ	ส่วนใหญ่ทำงานร่วมกัน เป็นกลุ่มดี การแบ่งงานค่อนข้าง เป็นธรรม	ต้องอดทนทำงานร่วมกัน แบ่งงานไม่ค่อยเป็นธรรม	ทำงานด้วยกันไม่ได้ ถึงขั้นถกเถียงกัน แบ่งงาน ไม่เป็นธรรม ไม่เป็นระบบ
กลไกพื้นฐาน : การสะกิดคำ ไวยากรณ์ และเครื่องหมาย วรรคตอน	ไม่มีข้อผิดพลาดในการใช้ ไวยากรณ์ การสะกิดคำ และเครื่องหมายวรรคตอน ทุกอย่างสมบูรณ์ถูกต้อง	มีข้อผิดพลาดในการใช้ ไวยากรณ์ การสะกิดคำ หรือ เครื่องหมายวรรคตอน 1 - 2 แห่ง แต่ข้อผิดพลาดเหล่านี้ไม่ทำให้ การสื่อสารผิดไป	มีข้อผิดพลาดในการใช้ ไวยากรณ์ การสะกิดคำ หรือ เครื่องหมายวรรคตอน 3 - 4 แห่ง ข้อผิดพลาดบางแห่งทำให้ การสื่อสารผิดไป	ยากที่จะเข้าใจโครงการ ที่เขียนไว้เพราะมีข้อผิดพลาด หลายอย่างในการใช้ไวยากรณ์ การสะกิดคำ และเครื่องหมาย วรรคตอน

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ : เมล็ดพันธุ์เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ระดับชั้นเรียน/สาขาวิชา : มัธยมศึกษาตอนต้น/วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

ภาพรวม : ครูอธิบายถึงการออกแบบการทำสวนเกษตรแบบยั่งยืน และวิเคราะห์ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจของแผนงานดังกล่าว นักเรียนจะเข้าใจถึงการใช้ทรัพยากรหรือการผลิตสินค้าที่แตกต่างกันจะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพต่างกัน พร้อมทั้งพัฒนาแผนงานการทำสวนเกษตร/ฟาร์มแบบยั่งยืน และแสดงความคิดเห็นถึงข้อดีข้อเสียของแผนงานและผลกระทบต่อชุมชนขนาดใหญ่ได้

ความเข้าใจที่คงทน : เราจะอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างไรให้ยั่งยืนโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อเศรษฐกิจ

วัตถุประสงค์ของบทเรียน :

- ◆ นักเรียนสามารถจำกัดความคำว่า การพัฒนาอย่างยั่งยืนได้
- ◆ นักเรียนร่วมมือกับเพื่อนร่วมชั้นออกแบบการทำสวนเกษตรในชุมชนได้
- ◆ นักเรียนทำวิจัยเพื่อพัฒนาแผนงานการทำสวนเกษตรที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของแผนงานดังกล่าวได้

คำถามสำคัญ :

- ◆ เราจะอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้อย่างไร เพื่อประโยชน์ในวันนี้และวันข้างหน้าอย่างไร (ประชาชน สถานที่ สื่อ แนวคิด)

สื่อและเอกสารประกอบการสอน :

- ◆ กระดาษติดฝาผนัง ปากกามาร์คเกอร์/ปากกาสีเมจิก ดินสอสี
- ◆ วัสดุเพื่อใช้ทำวิจัยสวนเกษตร
- ◆ พื้นที่กลางแจ้งสำหรับเพาะปลูก (ถ้ามีเนื้อที่ว่าง)

เวลาที่ใช้ : 5 คาบ

อภิธานศัพท์ :

- ◆ ปุ๋ยหมัก หมายถึง การใช้ซากพืชหรือซากสัตว์ที่เน่าเปื่อยทำเป็นปุ๋ย
- ◆ สารกำจัดศัตรูพืช หมายถึง สารที่ใช้ฆ่าแมลงหรือสิ่งมีชีวิตที่เป็นศัตรูต่อพืช
- ◆ เกษตรอินทรีย์ หมายถึง อาหารหรือวิธีการผลิตอาหารที่ไม่ใช้สารกำจัดศัตรูพืชสังเคราะห์และปุ๋ยเคมี ไม่มีการดัดแปลงทางพันธุกรรม ไม่มีการฉายรังสี ไม่มีการใช้ตัวทำละลายในอุตสาหกรรม หรือสารเคมีเจือปน
- ◆ การพัฒนาอย่างยั่งยืน หมายถึง การธำรงรักษาสິงใดสิ่งหนึ่งให้คงไว้เป็นเวลานาน

ชุดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน : แลกเปลี่ยนความเห็นเกี่ยวกับคำถามเหล่านี้ในชั้นเรียน

- ◆ อาหารของพวกเรามาจากไหน (หรืออาจจะถามว่า ถ้านักเรียนมีสวนเกษตร นักเรียนอยากจะปลูกต้นอะไร)
- ◆ นักเรียนสามารถสร้างแหล่งอาหารสำหรับชุมชน และแหล่งที่อยู่อาศัยให้กับพืชและสัตว์ในระบบนิเวศได้อย่างไร
- ◆ สวนเกษตรในชุมชนสามารถช่วยครอบครัวและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นอย่างไร และประสบปัญหาใดบ้าง (ข้อสนับสนุน และข้อโต้แย้ง)

ปัจจัยป้อน : -

รูปแบบ : ครูสาธิตการออกแบบสวนเกษตรเพาะปลูกพืชในท้องถิ่น และอธิบายวัตถุประสงค์ของการทำสวนเกษตรนั้น ๆ (เช่น เป็นสวนผัก สวนสมุนไพร สวนเพื่อช่วยดึงดูดแมลงที่เป็นประโยชน์ ฯลฯ)

ขั้นตอนการสอน :

คาบที่เรียน กระจายคาบภายใน 5 วัน

- ◆ นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละประมาณ 4 คน ให้นักเรียนเลือกประเภทของสวนเกษตรเพื่อออกแบบ
- ◆ หลังจากตัดสินใจประเภทของสวนเกษตรได้แล้ว ให้ศึกษาวิจัยสวนเกษตรประเภทนั้น ๆ (ประเภทของพืช ประเภทของแมลงที่สามารถถูกดึงดูดโดยพืชเหล่านั้น ชนิดของดินที่ต้องการ ปริมาณแสงอาทิตย์ต่อวัน พื้นที่กลางแจ้งสำหรับเพาะปลูก ฯลฯ)
- ◆ ให้แต่ละกลุ่มวางแผนรูปแบบสวนเกษตร ควรออกแบบแผนภาพเพื่อเพาะปลูกได้จริง ประกอบด้วยแผนผังและองค์ประกอบของสวน พร้อมทั้งบอกวัตถุประสงค์ของการใช้สวนเกษตรนั้นตลอดปีการศึกษา

- ◆ ให้แต่ละกลุ่มวาดแผนภาพรายละเอียดของสวนเกษตรบนกระดาษติดฝาผนัง แผนภาพต้องจำลองให้สมจริง วัดพื้นที่สำหรับเพาะปลูกอย่างถูกต้อง พร้อมทั้งแสดงหน่วยวัด

การฝึกปฏิบัติโดยการชี้แนะ : ครูตั้งคำถามกับนักเรียนเพื่อชี้แนะการออกแบบ

- ◆ นักเรียนจะทำสวนเกษตรที่ไหน
- ◆ นักเรียนสามารถใช้สารควบคุมศัตรูพืชชนิดใดที่ไม่ทำอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม
- ◆ นักเรียนคิดจะปลูกพืชกี่ชนิด ชนิดละเท่าไร และจะให้ผลผลิตประมาณเท่าไร
- ◆ นักเรียนออกแบบสวนเกษตรเพื่อใช้ในหนึ่งครอบครัวหรือทั้งชุมชน

บทสรุป : แต่ละกลุ่มนำเสนอภาพวาดสวนเกษตรหน้าชั้นเรียน พร้อมทั้งอธิบายผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม (เช่น เป็นแหล่งอาหารดึงดูดนกอพยพ หรือดึงดูดแมลงที่ช่วยผสมเกสร ฯลฯ) และให้นักเรียนแต่ละคนเขียนอธิบายประสบการณ์

การฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง : นักเรียนสามารถทำกิจกรรมต่อไปนี้เป็นบ้าน

- ◆ ค้นคว้าปัญหาการเกษตรในท้องถิ่น (เช่น การสูญเสียพื้นที่การเกษตร แรงกดดันจากการพัฒนา ฯลฯ) และศึกษาวิธีแก้ไขปัญหานั้นที่ได้ดำเนินการแล้ว
- ◆ รวบรวมและเขียนบทกวีและเรื่องสั้นเกี่ยวกับสวนเกษตร พร้อมทั้งแสดงภาพประกอบ
- ◆ เขียนจดหมายถึงองค์กรด้านสิ่งแวดล้อมหรือองค์กรด้านการเกษตรเพื่อขอข้อมูลการทำงานของพวกเขามาก่อน และขอคำแนะนำการออกแบบสวนเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- ◆ ค้นคว้าและเขียนรายงานเกี่ยวกับวิธีการควบคุมแมลงที่ใช้ในวัฒนธรรมอื่น ๆ

การประเมินผลที่เสนอแนะ :

- ◆ ให้นักเรียนระบุวัตถุประสงค์ และออกแบบสวนเกษตรเพื่อวัตถุประสงค์นั้น ๆ รายละเอียดการออกแบบมีดังนี้ รายละเอียดสถานที่เพาะปลูก ขนาด (ระบุในแผนภาพ) ค่าใช้จ่ายโดยประมาณรวมทั้งคำนวณอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน ประเภทของสวนเกษตรวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนของการทำสวนเกษตรชนิดของดินที่ต้องการ แผนการควบคุมศัตรูพืชที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และวัตถุประสงค์ของการใช้สวนเกษตรนั้นตลอดปี

การศึกษา นอกจากนี้ให้แต่ละกลุ่มประเมินผลการคำนวณอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุนเพื่อวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการ และนำเสนอแผนการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนของสมาชิกในกลุ่ม (การประเมินผลรวบยอด ด้านที่ 1 - การอธิบาย และด้านที่ 3 - การประยุกต์ใช้)

- ◆ แต่ละกลุ่มนำเสนอแผนงานหน้าชั้นเรียน นักเรียนในชั้นร่วมกันวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อมของแผนงานนั้นๆ (การประเมินผลรวบยอด ด้านที่ 4 - มุมมอง ด้านที่ 5 - ความรู้สึกร่วม และด้านที่ 6 - การรู้จักตนเอง)

- ◆ การประเมินผลเพิ่มเติม

(1) ให้นักเรียนรวบรวมบทวีและเรื่องสั้นเกี่ยวกับสวนเกษตร และภาพเพื่อถ่ายทอดถึงคุณประโยชน์ของการทำสวนเกษตรอย่างยั่งยืนตามความคิดเห็นของนักเรียนหรือของสมาชิกในกลุ่ม (การประเมินผลระหว่างเรียน ด้านที่ 2 - การตีความ ด้านที่ 4 - มุมมอง และด้านที่ 5 - ความรู้สึกร่วม)

(2) ให้นักเรียนเขียนจดหมายถึงองค์กรด้านสิ่งแวดล้อมหรือองค์กรด้านการเกษตรเพื่อขอคำแนะนำการออกแบบสวนเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งนำคำแนะนำดังกล่าวไปใช้ (การประเมินผลระหว่างเรียน ด้านที่ 1 - การอธิบาย และด้านที่ 3 - การประยุกต์ใช้)

(3) ให้นักเรียนค้นคว้าและเขียนรายงานเกี่ยวกับวิธีควบคุมแมลงที่ใช้ในวัฒนธรรมอื่น ๆ ให้สมบูรณ์ และแบ่งปันข้อมูล สิ่งที่ค้นพบกับสมาชิกในกลุ่มเพื่อนำไปปรับใช้กับแผนงานที่กำลังออกแบบ (การประเมินผลระหว่างเรียน ด้านที่ 1 - การอธิบาย และด้านที่ 3 - การประยุกต์ใช้)

คำถามสรุป :

- ◆ โครงการต่าง ๆ (เช่น สวนเกษตร) สามารถออกแบบเพื่อช่วยส่งเสริมพัฒนาระบบอย่างยั่งยืนได้อย่างไร
- ◆ ต้นทุนและผลตอบแทนของการพัฒนาอย่างยั่งยืนสามารถประมาณหาค่าและเปรียบเทียบได้อย่างไร

การเชื่อมโยงกับสาขาวิชาอื่นในหลักสูตร : สามารถเชื่อมโยงบทเรียนนี้กับนิเวศวิทยาและวิชา/สาขาอื่น ๆ เช่น ภาษาและวรรณกรรม (การเขียนคำบรรยายและการเขียนติดต่อกับองค์กรด้านสิ่งแวดล้อมหรือองค์กรด้านการเกษตรเพื่อขอข้อมูลการทำงานของพวกเขาคำแนะนำ) คณิตศาสตร์ (การวัดขนาดสวนเกษตรเพื่อวางแผนเพาะปลูก) และสังคมศึกษา (ด้านสิทธิมนุษยชน - วิธีแก้ไขปัญหาความอดอยากในชุมชน หรือการรักษาสภาพแวดล้อมให้สะอาด)

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ : โลกดาวเคราะห์ที่หนาแน่น - ประชากรและสิ่งแวดล้อม

ระดับชั้นเรียน/สาขาวิชา : มัธยมศึกษาตอนต้น/สิ่งแวดล้อมและวิทยาศาสตร์กายภาพ

ภาพรวม : จำนวนประชากรที่มากเกินไปส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง นักเรียนต้องจำกัดการใช้ทรัพยากรเพื่อความยั่งยืนในอนาคต และกำหนดวิธีการอนุรักษ์ทรัพยากรในระดับประเทศและระดับโลก (สื่อ สถานที่) เรียนรู้วิธีการรีไซเคิลหรือวิธีการนำทรัพยากรเหล่านี้นี้มาใช้ใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ (แนวคิด)

ความเข้าใจที่คาดหวัง : จำนวนประชากรที่มากเกินไปเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม

วัตถุประสงค์ของบทเรียน :

- ◆ นักเรียนเรียนรู้สิ่งที่เป็นส่วนหนึ่งของสิ่งแวดล้อมสามารถนำรีไซเคิล
- ◆ นักเรียนสามารถหาวิธีใหม่และสร้างสรรค์ในการรีไซเคิล (เพื่อนำสิ่งของเหล่านี้นกลับมาใช้ใหม่และ/หรือนำกลับมาใช้เพื่อประโยชน์อย่างอื่น)

คำถามสำคัญ :

- ◆ จำนวนประชากรที่มากเกินไปเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมอย่างไร (ประชาชน สถานที่ สื่อ)

สื่อและเอกสารประกอบการสอน :

- ◆ กราฟแสดงการเจริญเติบโตของประชากรในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน (www.asean - ssa.org)
- ◆ ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการรีไซเคิลในท้องถิ่น
- ◆ กระดาษและดินสอสี/ปากกามาร์คเกอร์/ปากกาสีเมจิก

เวลาที่ใช้ : 1 สัปดาห์

อภิธานศัพท์ :

- ◆ ประชากรที่มากเกินไป หมายถึง จำนวนประชากรที่อาศัยในพื้นที่หนึ่งที่ไม่สามารถรองรับจำนวนประชากรทั้งหมดได้
- ◆ การพัฒนาอย่างยั่งยืน หมายถึง สามารถอนุรักษ์สิ่งใดสิ่งหนึ่งให้คงไว้เป็นเวลานาน
- ◆ ทรัพยากรที่ใช้แล้วสามารถทดแทนได้ หมายถึง ทรัพยากรที่ใช้แล้วสามารถเกิดขึ้นทดแทนใหม่ได้

- ◆ ทรัพยากรที่ใช้แล้วไม่สามารถทดแทนได้ หมายถึง ทรัพยากรที่มีปริมาณจำกัด
- ◆ สภาพแวดล้อม หมายถึง บริเวณรอบ ๆ ตัวเราที่คน สัตว์ พืชอาศัยอยู่
- ◆ รีไซเคิล หมายถึง วิธีการนำขยะหรือของเสียกลับมาใช้ใหม่

ชุดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน :

- ◆ อธิบายให้นักเรียนทราบว่า นักเรียนจะเรียนรู้วิธีการอนุรักษ์ทรัพยากร
- ◆ ถามนักเรียนว่า ปัญหาสิ่งแวดล้อมใดที่เกิดขึ้นในชุมชนของพวกเขาเกิดจากจำนวนประชากรที่มากเกินไป

ปัจจัยป้อน : ครูอาจต้องอธิบายผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่คาดไม่ถึงซึ่งเกิดจากจำนวนประชากรที่มากเกินไป

รูปแบบ : ครูยกตัวอย่างผลกระทบจากจำนวนประชากรที่มากเกินไปที่ครูสังเกตเห็นในชุมชน

ขั้นตอนการสอน :

คาบที่ 1

- ◆ นักเรียนรวบรวมผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในชุมชน ภูมิภาค และประเทศซึ่งเกิดจากจำนวนประชากรที่มากเกินไป
- ◆ นักเรียนรวบรวมรายการสิ่งของที่สามารถนำไปรีไซเคิลได้ในชุมชน

คาบที่ 2

- ◆ นักเรียนแต่ละคนเลือกหัวข้อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งเกิดจากจำนวนประชากรที่มากเกินไป เตรียมนำเสนอรายงานผลกระทบในระดับท้องถิ่น ประเทศ ภูมิภาค และในระดับโลก พร้อมทั้งศึกษาวิธีแก้ไขปัญหามาเพื่อบรรเทาหรือลดผลกระทบ
- ◆ ทำงานเป็นกลุ่ม นักเรียนเลือกสิ่งของในรายการที่สามารถนำไปรีไซเคิลที่รวบรวมในคาบที่ 1 และคิดประดิษฐ์วิธีรีไซเคิลสิ่งของนั้น ๆ หลังจากนั้นให้ทุกกลุ่มต่อยอดพัฒนาโครงการรีไซเคิลด้วยกัน

การฝึกปฏิบัติโดยการชี้แนะ : -

บทสรุป : เลือกตัวแทนห้องเพื่อนำเสนอโครงการรีไซเคิลต่อผู้บริหารหรือคณะกรรมการโรงเรียน นักเรียนร่วมกันจัดบันทึกข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือคณะกรรมการต่อโครงการเพื่อแก้ไขปรับปรุง

การประเมินผลที่เสนอแนะ :

- ◆ นักเรียนเก็บรวบรวมข้อมูลและทำรายงานเพื่อนำเสนอผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ในชุมชนที่มีขนาดใหญ่ขึ้น หรือในประเทศซึ่งเกิดจากจำนวนประชากรที่มากเกินไป ครูให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มช่วยกันตีความจากข้อมูลที่ได้ ทำความเข้าใจหารูปแบบเชื่อมโยงระหว่างการเจริญเติบโตของประชากรและปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น แต่ละกลุ่มนำเสนอผลการวิเคราะห์หน้าชั้นเรียน (การประเมินผลระหว่างเรียน ด้านที่ 2 - การตีความ)
- ◆ แต่ละกลุ่มทำวิจัยเพื่อนำเสนอรายงานสั้นๆ เกี่ยวกับสิ่งของที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่หรือนำกลับมาใช้เพื่อประโยชน์อย่างอื่นได้ (การประเมินผลระหว่างเรียน ด้านที่ 3 - การประยุกต์ใช้)
- ◆ นักเรียนทั้งชั้นร่วมกันนำเสนอโครงการริเริ่มที่สามารถนำไปใช้ได้จริง อ้างอิงจากข้อมูลงานวิจัยที่ถูกต้องทันสมัย ข้อมูลควรบ่งบอกการใช้ทรัพยากรในปัจจุบัน ปริมาณทรัพยากรที่ใช้แล้วสามารถทดแทนได้ และที่ไม่สามารถทดแทนได้ที่มีอยู่ในชุมชนและในประเทศ มุ่งเน้นแก้ไขปัญหาลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งเกิดจากจำนวนประชากรที่มากเกินไป ให้ตัวแทนห้องนำเสนอเสนอต่อนักเรียนและผู้บริหารหรือคณะกรรมการโรงเรียนเพื่อพิจารณา แล้วให้นักเรียนเขียนอธิบายความรู้สึกรู้สึก/ความคิดเห็นต่อกระบวนการพัฒนาและนำเสนอโครงการริเริ่มในโรงเรียน และเขียนอธิบายความเข้าใจเกี่ยวกับการตัดสินใจของผู้บริหารในระดับต่าง ๆ ในชุมชน (การประเมินผลรวบยอด ด้านที่ 3 - การประยุกต์ใช้ ด้านที่ 4 - มุมมอง)

คำถามสรุป :

- ◆ จำนวนประชากรที่มากเกินไปส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างไร
- ◆ การกระทำของเราในแต่ละวัน เช่น นำสิ่งของมาใช้สามารถช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งเกิดจากจำนวนประชากรได้อย่างไร
- ◆ โอกาสและสิ่งท้าทายในการนำวิธีแก้ไขปัญหามาใหม่ ๆ มาใช้เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนมีอะไรบ้าง

การเชื่อมโยงกับรายวิชาอื่นในหลักสูตร : สามารถเชื่อมโยงบทเรียนนี้กับคณิตศาสตร์เรื่องการหาปริมาณทรัพยากร ปริมาณการบริโภค และปริมาณของเสีย สามารถเชื่อมโยงกับบทที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ประวัติศาสตร์และสังคมศึกษา ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับนโยบายและเป้าหมายของอาเซียนเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากร และการเจริญเติบโตของประชากรบทที่ 3 การเชื่อมโยงโลกและท้องถิ่น ศึกษาผลกระทบการบริโภคและของเสียของประชากรที่อยู่ห่างไกลและศักยภาพของสิ่งแวดล้อมทั่วโลก และสามารถเชื่อมโยงกับบทที่ 4 การส่งเสริมความเสมอภาคและความยุติธรรม ในวิทยาศาสตร์ หน้าที่พลเมืองและจริยศึกษาได้

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ : บทกวีที่เป็นที่รู้จักในระดับสากล

ระดับชั้นเรียน/สาขาวิชา : มัธยมศึกษาตอนปลาย/ภาษาและวรรณกรรม

ภาพรวม : อ่านบทกวีที่แต่งโดยกวีจากหลากหลายวัฒนธรรมแต่มีแนวการเขียนเดียวกันจากยุคสมัยต่าง ๆ ให้นักเรียนสังเกตความเหมือนและความแตกต่างของภาษาที่ใช้ในแต่ละยุคสมัย รวมทั้งความเหมือนและความแตกต่างของการตอบรับของคนจากต่างวัฒนธรรมต่อแนวบทกวีที่เป็นที่รู้จักในระดับสากล หรือครูอาจเลือกเรื่องที่เป็นสากล เช่น มิตรภาพ ความสุข ความรัก ความตาย ความยุติธรรมและอติธรรม ฯลฯ

ความเข้าใจที่คงทน : แนวการเขียนบทกวีบางแนวเป็นที่รู้จักในระดับสากลและยังคงร่วมสมัย

วัตถุประสงค์ของบทเรียน :

- ◆ นักเรียนสามารถระบุแนวคิดหลักของบทกวี
- ◆ นักเรียนสามารถระบุลีปะโยคในบทกวีที่ใช้ถ่ายทอดเนื้อความเรื่องเดียวกัน
- ◆ นักเรียนสามารถระบุแนวคิดที่สำคัญของบทกวี
- ◆ นักเรียนสามารถเชื่อมโยงบทกวีเหล่านั้นกับแนวคิดที่เป็นสากล
- ◆ นักเรียนสามารถระบุความเหมือนและความแตกต่างของบทกวีที่เชื่อมโยงกับเรื่องที่เป็นสากล

คำถามสำคัญ :

- ◆ นักกวีต่างวัฒนธรรมเขียนบทกวีแนวเดียวกันอย่างไร (ประชาชน สถานที่ แนวคิด)
- ◆ ความเหมือนและความแตกต่างของวัฒนธรรมคืออะไร (ประชาชน แนวคิด)

สื่อและเอกสารประกอบการสอน :

- ◆ บทกวีหลาย ๆ บท ที่เขียนในแนวสากล (เช่น ความรัก มิตรภาพ ความเศร้า ความตาย ความสุข ฯลฯ)
- ◆ ตารางเปรียบเทียบบทกวี
- ◆ ปากกาและกระดาษ

เวลาที่ใช้ : 3 คาบ

อภิธานศัพท์ : -

ชุดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน :

- ◆ ครูเขียนบทกวีเรื่องที่เป็นแนวสากลบนกระดานให้นักเรียนอ่าน
- ◆ ให้นักเรียนเขียนอธิบายความรู้สึกเกี่ยวกับบทกวีนั้น ๆ พร้อมวาดภาพประกอบแสดงความรู้สึก

ปัจจัยป้อน : อธิบายประวัติความเป็นมาของนักกวีและใจความของบทกวีที่เขียนขึ้น

รูปแบบ : ครูอ่านบทกวี ให้นักเรียนทั้งชั้นฟัง แล้วให้ครูอธิบายความประทับใจ ความคิดเห็น และความรู้สึกตอบรับต่อบทกวีนั้น ๆ เพื่อสาธิตเป็นตัวอย่างให้กับนักเรียน

ขั้นตอนการสอน

คาบที่ 1

- ◆ ครูแจกบทกวีให้นักเรียน 1 บท นักเรียนอ่านบทกวีนั้นซ้ำ ๆ จนจบ 1 รอบ ในรอบแรกนี้ให้นักเรียนทำความเข้าใจกับบทกวี ไม่ต้องเขียนหรือทำเครื่องหมายใด ๆ ในกระดาษ ให้นักเรียนสรุปใจความโดยรวม 1 - 2 ประโยค อธิบายสั้น ๆ ว่านักกวีผู้นี้เขียนเกี่ยวกับเรื่องใด นักเรียนเข้าใจความคิดหรือรู้สึกอย่างไรหลังจากที่ได้อ่านจบในรอบแรก
- ◆ ให้นักเรียนอ่านบทกวีอีกรอบ คราวนี้ให้นักเรียนเขียนหรือทำเครื่องหมายในกระดาษได้ แล้วกลับไปอ่านสิ่งที่เขียนอธิบายไว้หลังจากอ่านจบรอบแรกและสามารถแก้ไขเพิ่มเติมตามที่เห็นสมควร หลังจากอ่านจบรอบที่ 2 นักเรียนเข้าใจบทกวีนี้อย่างไร
- ◆ ใช้คำถามเหล่านี้เพื่อช่วยนักเรียนคิดวิเคราะห์
 - ➔ นักเรียนมีคำถามหรือไม่
 - ➔ มีคำ/วลีใดที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือไม่
 - ➔ มีคำ/วลีใดที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจ

- มีคำ/วลีใดที่สำคัญ เพราะเหตุใดจึงคิดเช่นนั้น
- บทกวีนี้ทำให้นักเรียนรู้สึกหรือนึกถึงอะไร เพราะเหตุใด (ประโยค/วลีใดทำให้นักเรียนรู้สึกเช่นนั้น)
- บทกวีนี้บอกอะไรกับนักเรียน
- ◆ นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับบทกวีนี้ โดยให้นักเรียนตั้งคำถามและแสดงความคิดเห็น ครูช่วยชี้แนะอธิบายให้นักเรียนเข้าใจสาระสำคัญ
- ◆ ครูอธิบายประวัติความเป็นมาของนักกวี วัฒนธรรม และยุคสมัยที่เขียน
- ◆ นักเรียนบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับบทกวีในตารางเปรียบเทียบบทกวี

คาบที่ 2

- ◆ ครูแจกบทกวีบทที่ 2 ที่เขียนแนวเดียวกันกับบทที่ 1 แต่เขียนโดยนักกวีจากต่างวัฒนธรรม
- ◆ ครูดำเนินการสอนขั้นตอนเดียวกับคาบที่ 1 ให้นักเรียนทำความเข้าใจกับบทกวีบทใหม่นี้
- ◆ ให้นักเรียนบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับบทกวีบทที่ 2 นี้ในตารางเปรียบเทียบบทกวี

คาบที่ 3

- ◆ ครูสามารถเลือกบทกวีอีกหลาย ๆ บทที่เขียนแนวเดียวกันกับบทที่ 1 และ 2 ตามจำนวนที่เห็นสมควร ควรอย่างน้อย 2 บท จะมากกว่า 2 บทก็ได้ แต่ทุกบทต้องเขียนแนวเดียวกันกับบทที่ 1 และ 2
- ◆ สุดท้าย นักเรียนต้องวิเคราะห์เปรียบเทียบบทกวีเหล่านี้ในตารางเปรียบเทียบบทกวี เพื่อหาข้อสรุปความเหมือนและความแตกต่างของการตอบรับของคนจากต่างวัฒนธรรมต่อแนวบทกวีที่เป็นที่รู้จักในระดับสากล เขียนข้อสรุปจากการสังเกตอย่างน้อย 1 ย่อหน้าหรือมากกว่า (รายละเอียดเพิ่มเติมใน “บทสรุป”)

การฝึกปฏิบัติโดยการชี้แนะ : อ่านตีความ วิเคราะห์ และเปรียบเทียบบทกวีเหล่านั้น

บทสรุป : นักเรียนวิเคราะห์เปรียบเทียบบทกวีอย่างน้อย 2 บทในตารางเปรียบเทียบบทกวี เพื่อหาข้อสรุปความเหมือนและความแตกต่างของการตอบรับของคนจากต่างวัฒนธรรมต่อแนวบทกวีที่เป็นที่รู้จักในระดับสากลอย่างน้อย 1 ย่อหน้า (หรือมากกว่า)

การฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง : ให้นักเรียนบันทึกบทกวีที่อ่านในชั้นในตารางเปรียบเทียบบทกวีเพื่อความเข้าใจ

การประเมินผลที่เสนอแนะ :

- ◆ ให้นักเรียนเขียนและวาดภาพแสดงความรู้สึกต่อบทกวีที่อ่านในรอบแรก สามารถแก้ไขเพิ่มเติมหลังจากอ่านรอบที่ 2 ได้มุ่งประเด็นไปที่ความเข้าใจ ความรู้สึก อารมณ์ คำถาม และคำ/วลีใดที่เหมือนจะมีความสำคัญต่อกวีบทนี้ (การประเมินผลระหว่างเรียน ด้านที่ 2 - การตีความ ด้านที่ 4 - มุมมอง และด้านที่ 6 - การรู้จักตนเอง)
- ◆ ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปฏิกิริยาตอบรับต่อบทกวีนั้น ๆ บันทึกความเป็นมาของนักกวี ยุคสมัยที่เขียน และวัฒนธรรมของนักกวีในตารางเปรียบเทียบบทกวี และควรบันทึกปฏิกิริยาตอบรับและคำถามเกี่ยวกับบทกวีที่อ่าน (การประเมินผลระหว่างเรียน ด้านที่ 2 - การตีความ ด้านที่ 4 - มุมมอง และด้านที่ 5 - ความรู้สึกร่วม)
- ◆ ให้นักเรียนเขียนสรุปอย่างน้อย 1 ย่อหน้า เปรียบเทียบบทกวีอย่างน้อย 2 บท เพื่อหาข้อสรุปความเหมือนและความแตกต่างของการตอบรับของคนจากต่างวัฒนธรรมต่อแนวบทกวีในหัวข้อสากล ให้นักเรียนเชื่อมโยงกับตัวอย่างในประวัติศาสตร์ที่การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ได้รับแรงบันดาลใจจากความยากลำบากหรือความเจริญในขณะนั้น (การประเมินผลรวบยอด ด้านที่ 2 - การตีความ ด้านที่ 4 - มุมมอง และด้านที่ 5 - ความรู้สึกร่วม)

คำถามสรุป :

- ◆ ตัวอย่างหัวข้อแนวบทกวีในระดับสากลมีอะไรบ้าง
- ◆ บทกวีที่ถ่ายทอดแนวคิดความรู้สึกเดียวกันหรือเรื่องราวที่เป็นสากลส่งผลตอบรับแตกต่างกันอย่างไร

การเชื่อมกับสาขาวิชาอื่นในหลักสูตร : สามารถเชื่อมโยงบทเรียนนี้กับประวัติศาสตร์และสังคมศึกษา วิเคราะห์บทกวีในประวัติศาสตร์และเปรียบเทียบความแตกต่างกับแนวการเขียนที่เป็นที่รู้จักใน “ระดับสากล” ได้

เอกสารประกอบการสอน : ตารางเปรียบเทียบบทกวี

ชื่อสมาชิกในกลุ่ม _____

คำแนะนำในการบันทึก : ใช้บันทึกผลการเรียนรู้เกี่ยวกับบทกวีที่นักเรียนได้อ่านและศึกษาในชั้นเรียนในตารางนี้

ชื่อบทกวีและนักกวีผู้เขียน	หัวข้อ ประเด็นบทกวีในระดับสากล และวลีประโยคในบทกวีที่ถ่ายทอด สิ่งสำคัญเกี่ยวกับแนวบทกวีที่เลือก	คำอธิบายโดยรวมเกี่ยวกับหัวข้อ ประเด็น ในระดับสากลที่ถ่ายทอด ในบทกวี	ข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมของนักกวี/ บทกวี และยุคสมัยที่เขียนขึ้น

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ : ความสมดุลในชีวนิเวศ

ระดับชั้นเรียน/สาขาวิชา : มัธยมศึกษาตอนปลาย/วิทยาศาสตร์

ภาพรวม : ในทุกที่จะมีพันธุ์ไม้พื้นเมืองซึ่งมีลักษณะเฉพาะขึ้นอยู่กับขีดความสามารถในการรองรับได้ของสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นนั้น ๆ ในแต่ละประเทศ จำนวนประชากรของพืชและสัตว์ได้รับผลกระทบจาก “เงื่อนไขทางทฤษฎี” (Ideal Conditions) ซึ่งได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ จำนวนสัตว์นักล่า การแข่งขัน ปริมาณสารพิษ และการเติบโตของประชากร ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้มีผลกระทบโดยตรงต่อการเปลี่ยนแปลงของประชากรพืชและสัตว์ ซึ่งอาจทำให้เพิ่มขึ้นหรือลดลงอย่างรวดเร็ว ขีดความสามารถในการรองรับได้ของระบบนิเวศจะเป็นตัวควบคุมประชากรเพื่อไม่ให้เสียสมดุลไปภายในเวลาที่กำหนดหรืออาจเรียกว่าขีดความสามารถ (K) ของชีวนิเวศ (Biomes)

ความเข้าใจที่คงทน : พืชและสัตว์ปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นเพื่อความอยู่รอด สภาพเศรษฐกิจและการอยู่ดีกินดีของประชาชนล้วนขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์ของบทเรียน :

- ◆ นักเรียนเลือกสัตว์ที่สำคัญในท้องถิ่นมา 3 ชนิด และเลือกพืชที่สำคัญที่ขึ้นอยู่กับในชุมชนและในชีวนิเวศ มา 1 ชนิด
- ◆ นักเรียนอธิบายลักษณะทางกายภาพของพืชและสัตว์ที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นมีความสัมพันธ์อย่างไรกับคนในชุมชน อธิบายผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นถ้าจำนวนพืชและสัตว์เหล่านี้ลดลงหรือเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ให้นักเรียนคำนวณผลทางสถิติและใช้ข้อมูลนี้คาดการณ์ผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจของประเทศถ้าพืชและสัตว์เหล่านี้สูญพันธุ์

คำถามสำคัญ :

- ◆ เพราะเหตุใดการปรับตัวของพืชและสัตว์ให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นมีความสำคัญต่อการอยู่ดีกินดีของคนในชุมชน (สื่อ สถานที่)

สื่อและเอกสารประกอบการสอน :

- ◆ แผนที่ชีวนิเวศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

- ◆ สมุดจดบันทึกข้อมูล แผนภาพพืชและสัตว์ และข้อมูลการนับจำนวนประชากรพืชและสัตว์ในท้องถิ่น
- ◆ กระดาษบันทึกกราฟเส้นแสดงการเจริญเติบโตของประชากรพืชและสัตว์ในท้องถิ่นในระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา
- ◆ แผนที่ของชุมชนและแผนที่ชีวนิเวศของประเทศ
- ◆ เชือก เสาค้ำ และสายเมตร - ใช้วัดพื้นที่สี่เหลี่ยมเพื่อสุ่มตัวอย่างขนาด 10 x 10 เมตร จำนวน 3 แห่ง

เวลาที่ใช้ : 2 สัปดาห์ (3 คาบบวกกับเวลาที่ใช้เพื่อการสังเกต การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิจัย)

อภิธานศัพท์ :

- ◆ ประชากร หมายถึง สิ่งมีชีวิตสายพันธุ์ใดสายพันธุ์หนึ่งอาศัยอยู่ในพื้นที่แห่งหนึ่งมีการผสมพันธุ์และมีผลกระทบต่อกัน
- ◆ ชุมชน หมายถึง พื้นที่หรือบริเวณที่มีสิ่งมีชีวิตอาศัยอยู่
- ◆ ระบบนิเวศ หมายถึง ระบบที่มีความสัมพันธ์กันของสิ่งมีชีวิตและสภาพแวดล้อมหรือองค์ประกอบที่ไม่มีชีวิตเพื่อการอยู่รอด
- ◆ องค์ประกอบของที่ไม่มีชีวิต หมายถึง สิ่งที่ไม่มีชีวิต เช่น อุณหภูมิ น้ำ แสงแดด ลม หิน และดิน
- ◆ ศักยภาพทางชีวภาพ หมายถึง อัตราสูงสุดที่จำนวนประชากรสามารถเพิ่มขึ้นได้ภายใต้เงื่อนไขทางทฤษฎี
- ◆ การสูญพันธุ์ หมายถึง การตายของประชากรเฉพาะกลุ่มเนื่องจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ การแข่งขัน หรือการขาดทรัพยากรเพื่อความอยู่รอด
- ◆ การสำรวจตามแนวเส้นตรง (Transect) หมายถึง พื้นที่สุ่มตัวอย่าง (เช่น พืชในบริเวณหนึ่ง) ที่เป็นแนวยาวต่อเนื่อง
- ◆ ห่วงโซ่อาหาร หมายถึง การกินกันของสิ่งมีชีวิตซึ่งมีการถ่ายทอดพลังงานตามลำดับขั้นของการกิน
- ◆ ลำดับขั้นของการกิน หมายถึง ระดับการกินอาหาร (ความสัมพันธ์และการบริโภคอาหารของสิ่งมีชีวิตในชุมชนหนึ่งๆ)
- ◆ ชีวนิเวศ (Biomes) หมายถึง พื้นที่ขนาดใหญ่บนผืนโลกกระจายตัวตามปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ การเติบโตของพืชและสัตว์มีลักษณะเฉพาะในแต่ละภูมิภาค

ชุดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน :

- ◆ นึกถึงสัตว์ 3 ชนิดที่มีบทบาทสำคัญต่อชีวิตของนักเรียน มีสัตว์ชนิดใดบ้างและเพราะเหตุใด

- ◆ นึกถึงพืชที่ขึ้นในท้องถิ่น 1 ชนิดที่มีความจำเป็นต่อความอยู่รอดของคนในชุมชน นักเรียนนึกถึงพืชชนิดใด
- ◆ นักเรียนเคยสังเกตเห็นการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของขีดความสามารถของการปรับตัวของพืชและสัตว์ทั้ง 4 ชนิดที่นักเรียนกล่าวข้างต้นหรือไม่ พืชและสัตว์เหล่านี้มีผลกระทบต่อกันอย่างไร และมีผลกระทบต่อนุชนอย่างไร
- ◆ พืชและสัตว์เหล่านี้มีผลกระทบต่อการนำองค์ประกอบที่ไม่มีชีวิตเช่น อุณหภูมิ น้ำ แสงแดด ลม หิน และดิน มาทำให้เกิดประโยชน์ในภูมิภาคนี้ได้อย่างไร
- ◆ ถ้าพืชหรือสัตว์ชนิดหนึ่งหรือพืชและสัตว์ทั้งหมดสูญพันธุ์ จะส่งผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจในท้องถิ่นอย่างไร
- ◆ สภาพแวดล้อม เช่นสภาพอากาศหรือภัยพิบัติทางธรรมชาติ มีผลในการทำลายหรือเพิ่มจำนวนพืชหรือสัตว์สายพันธุ์ใดสายพันธุ์หนึ่งอย่างรวดเร็วหรือไม่
- ◆ นักเรียนสามารถช่วยรักษาสมดุลของประชากรพืชและสัตว์ในชุมชนทั้ง 4 ชนิดที่กล่าวข้างต้นได้อย่างไร เพื่อให้ขีดความสามารถในการปรับตัวไม่เปลี่ยนแปลง

ปัจจัยบ่อน : ครูอธิบายวิธีการบันทึกเพื่อให้บันทึกได้อย่างถูกต้องและชัดเจน อธิบายรายละเอียดที่ต้องบันทึก เช่น แผนภาพ ลักษณะเด่น ลักษณะนิสัยที่อยู่อาศัย และการอธิบายจากการสังเกต นอกจากนี้ ให้ครูสาธิตการสำรวจตามแนวเส้นตรง (Transect) รายงานผลโดยใช้กราฟเส้น และใช้ข้อมูลเพื่อคาดการณ์ความอยู่รอดของพืชและสัตว์เหล่านี้ในอนาคต

รูปแบบ : สาธิตการวัดพื้นที่สี่เหลี่ยมขนาด 10 x 10 เมตร เอาเสาปักและใช้เชือกพันโดยรอบ ให้นักเรียนนับและบันทึกจำนวนพืชและสัตว์ที่นักเรียนกล่าวข้างต้น นักเรียนจะเรียนรู้ว่า จะพบพืชและสัตว์เหล่านี้บริเวณใด ถ้าโรงเรียนอยู่ใกล้ชายฝั่งนักเรียนสามารถสัมผัสตัวอย่างตามชายฝั่งขณะน้ำลงได้ ครูสาธิตการสร้างกราฟและวิธีการจดบันทึก ให้นักเรียนนับและบันทึกจำนวนพืชและสัตว์เหล่านี้ตลอดทั้งปีโดยการสัมผัสตัวอย่างและรายงานผลโดยใช้กราฟ

ขั้นตอนการสอน :

จำนวนคาบมากกว่า 2 สัปดาห์ (ครูวางแผนการจัดการเรียนรู้และกำหนดจำนวนคาบเรียนตามที่เห็นสมควร)

- ◆ ศึกษาวิจัยสัตว์ 3 ชนิดที่พบในท้องถิ่น คอยสังเกตลักษณะถิ่นที่อยู่อาศัย ผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตอื่น และลำดับขั้นของการกิน (ห่วงโซ่อาหาร) และบันทึกในสมุดบันทึก

- ◆ ศึกษาวิจัยพืชที่ขึ้นในท้องถิ่น 1 ชนิด คอยสังเกต สุ่มตัวอย่างและนับจำนวน
- ◆ เก็บข้อมูลของชีวนิเวศในภูมิภาค และศึกษาเปรียบเทียบกับจำนวนพืชและสัตว์ที่นักเรียนทำการศึกษาในท้องถิ่นของนักเรียน
- ◆ นักเรียนสำรวจตามแนวเส้นตรงในหลาย ๆ พื้นที่ โดยนับจำนวนพืชและสัตว์ในพื้นที่สุ่มตัวอย่างขนาด 10 x 10 เมตร ให้นักเรียนกลับมารวมตัวกันในชั้นเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล
- ◆ นักเรียนศึกษาวิจัยผลกระทบของพืชและสัตว์เหล่านี้ต่อสภาพแวดล้อมและเศรษฐกิจของประเทศ
- ◆ นักเรียนร่วมกันสรุปผลกระทบต่อนิเวศวิทยาของพวกเขาและภาวะเศรษฐกิจของประเทศ หากพืชและสัตว์เหล่านี้สูญพันธุ์หรือใกล้สูญพันธุ์

การฝึกปฏิบัติโดยการชี้แนะ : ครูสาธิตการทำวิจัย การเตรียมและสำรวจตามแนวเส้นตรง การบันทึกในสมุดบันทึก และการสร้างกราฟเพื่อแสดงข้อมูล

บทสรุป : ครูควรแนะนำและส่งเสริมให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในคาบเรียนต่อไป

การฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง : ศึกษาสำรวจจำนวนพืชและสัตว์สัปดาห์ละครั้ง และให้นักเรียนบันทึกผล อธิบาย แสดงแผนภาพ ตีพิมพ์ภาพถ่ายหรือติดแผนภาพของพื้นที่สุ่มตัวอย่าง (Transect) ในสมุดบันทึก ครูตรวจดูผลงานทุกอาทิตย์เพื่อติดตามผล นักเรียนแสดงกราฟ สร้างแผนภาพห่วงโซ่อาหารของพืชและสัตว์ที่ทำการศึกษา และเตรียมรายงานเกี่ยวกับผลกระทบต่อนิเวศวิทยาของพืชและสัตว์และภาวะเศรษฐกิจของประเทศ หากพืชและสัตว์เหล่านี้สูญพันธุ์หรือใกล้สูญพันธุ์

การประเมินผลที่เสนอแนะ :

- ◆ ให้นักเรียนบันทึกผลจากการสังเกต นับจำนวนพืชและสัตว์และบันทึกในสมุดวิชาวิทยาศาสตร์ ควรศึกษาพืช (อย่างน้อย 1 ชนิดที่ขึ้นในท้องถิ่น) และสัตว์ (อย่างน้อย 3 ชนิดที่อาศัยในท้องถิ่น) รายละเอียดที่ต้องบันทึกมีดังนี้ จำนวนนับของประชากรพืชและสัตว์ กราฟ ภาพถ่าย ผลการวิเคราะห์ข้อสรุปตามหลักฐาน/ข้อมูลที่รวบรวมได้ และข้อเสนอแนะหรือแนวทางในการรักษาพืชและสัตว์เหล่านี้ให้ยั่งยืน นอกจากนี้ เนื้อหาการทำวิจัยต้องถูกต้อง การเก็บข้อมูลชัดเจน สามารถนำกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ได้ ในการวิเคราะห์ นักเรียนต้องวิเคราะห์เปรียบเทียบจำนวนพืชและสัตว์ในท้องถิ่นกับจำนวนพืชและสัตว์ในชีวนิเวศ (Biomes) ของทั้งประเทศ ใช้ข้อมูลเพื่อคาดการณ์ผลกระทบต่อเศรษฐกิจในท้องถิ่น ถ้าจำนวนประชากรพืชและสัตว์เพิ่มขึ้นหรือลดลง (การประเมินผลรวบยอด ด้านที่ 1 - การอธิบาย ด้านที่ 2 - การตีความ ด้านที่ 3 - การประยุกต์ใช้ และด้านที่ 4 - มุมมอง)

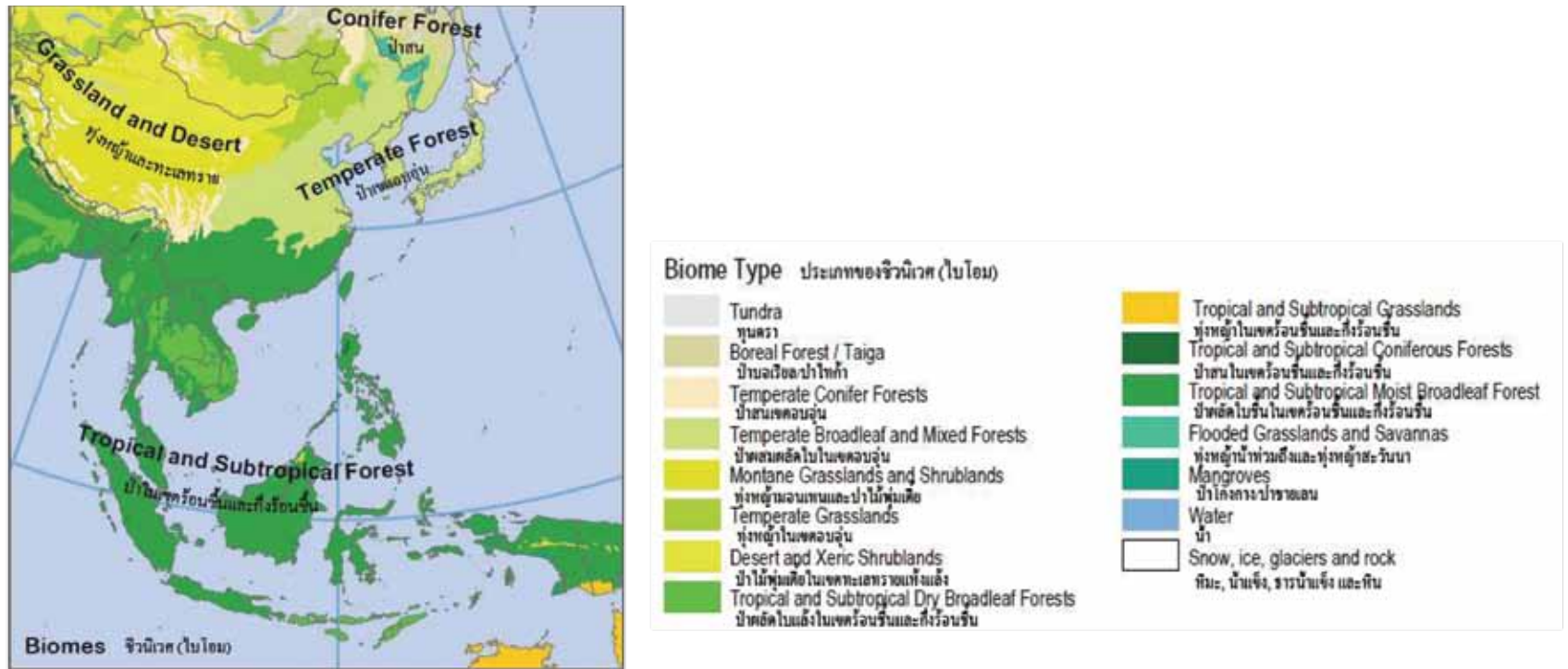
- ◆ ให้นักเรียนอภิปราย แสดงข้อมูล และนำเสนอผลการวิเคราะห์ในเชิงลึกหน้าชั้นเรียน เพื่อนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น คาบเรียนที่ใช้ระดมความคิด และแลกเปลี่ยนประสบการณ์เพื่อสร้างความร่วมมือภายในห้องสามารถทำได้ตลอดทั้งเทอมแล้วแต่ครูเห็นสมควร (การประเมินผลระหว่างเรียน ด้านที่ 4 - มุมมอง ด้านที่ 5 - ความรู้สึกร่วม และด้านที่ 6 - การรู้จักตนเอง)
- ◆ ให้นักเรียนนำเสนอรายงานผลการวิจัย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปริมาณของพืชและสัตว์ในสวนพฤกษศาสตร์ครอบคลุมถึงผลกระทบต่อระบบนิเวศในท้องถิ่น คน และเศรษฐกิจ หากพืชหรือสัตว์เหล่านี้สูญพันธุ์หรือใกล้สูญพันธุ์ พร้อมทั้งนำเสนอข้อเสนอแนะในการป้องกันการสูญพันธุ์ของพืชและสัตว์เหล่านี้และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมความหลากหลายทางชีวภาพในท้องถิ่นและในประเทศ (การประเมินผลรวบยอด ด้านที่ 3 - การประยุกต์ใช้ ด้านที่ 4 - มุมมอง และด้านที่ 5 - ความรู้สึกร่วม)

คำถามสรุป :

- ◆ พืชและสัตว์ในท้องถิ่นของนักเรียนปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในระบบนิเวศได้อย่างไร
- ◆ ถ้าพืชและสัตว์เหล่านี้สูญพันธุ์จะส่งผลกระทบต่อคนและเศรษฐกิจ
- ◆ นักเรียนสามารถทำอะไรเพื่อรักษาจำนวนพืชและสัตว์เหล่านี้ไว้ให้ยั่งยืน

การเชื่อมโยงกับสาขาวิชาอื่นในหลักสูตร : นักเรียนสามารถเชื่อมโยงบทเรียนนี้กับประวัติศาสตร์และสังคมศึกษา เมื่อศึกษาผลกระทบต่อสังคมเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและความพร้อมของทรัพยากรในอดีต นอกจากนี้ นักเรียนสามารถเปรียบเทียบนโยบายของอาเซียนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในบทที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน

เอกสารประกอบการสอน : แผนที่ชีวนิเวศ (Biomes) ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ที่มา Rodrigue J - P (2006) The Geography of East and Southeast Asia Hofstra University Department of Economics & Geography.
http://people.hofstra.edu/jean - paul_rodrigue/course_eastsoutheastasia.html

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ : แผนปฏิบัติและการเตรียมการ - การเตรียมความพร้อมเมื่อเกิดภัยพิบัติ

ระดับชั้นเรียน/สาขาวิชา : มัธยมศึกษาตอนปลาย/วิทยาศาสตร์

ภาพรวม : ประเทศสมาชิกอาเซียนได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติทางธรรมชาติหลายอย่าง เช่น จากสึนามิ พายุไต้ฝุ่น แผ่นดินไหว และจากลมมรสุมในฤดูมรสุม จำนวนประชากรในภูมิภาคน้อยลง บ้างก็โยกย้ายเนื่องจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ นักเรียนจะเรียนรู้เกี่ยวกับผลกระทบของภัยพิบัติเหล่านี้ต่อผืนดิน การเกษตร เศรษฐกิจ จำนวนประชากร และความพยายามเพื่อการอยู่รอดของคนในชุมชนและในประเทศใกล้เคียง

ความเข้าใจที่คงทน : ผลกระทบในเชิงเศรษฐกิจและผลกระทบของแต่ละบุคคลในชุมชน/หมู่บ้านหลังจากการเกิดภัยพิบัติลดลง

วัตถุประสงค์ของบทเรียน :

- ◆ นักเรียนสามารถระบุภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นบ่อยในท้องถิ่น
- ◆ นักเรียนเข้าใจและสามารถอธิบายให้เห็นภาพบริเวณที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดภัยพิบัติบนแผนที่ได้ ภัยพิบัติเหล่านี้อาจมีสาเหตุมาจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงบนเปลือกโลก เช่น การเกิดรอยเลื่อนหรือแนวของรอยเลื่อนทางธรณีวิทยา
- ◆ นักเรียนระดมความคิดหาวิธีจัดการกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ เตรียมความพร้อมก่อน ระหว่าง และหลังจากการเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติได้

คำถามสำคัญ :

- ◆ นักเรียนออกแบบแผนการจัดการใช้ชีวิตประจำวัน เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม หลังเกิดภัยพิบัติได้อย่างไร หลังการเกิดภัยพิบัติได้อย่างไร และจะส่งผลกระทบต่อทางเลือกเปลี่ยนทางการค้ากับประเทศอื่น ๆ อย่างไร (สถานที่ สื่อ)
- ◆ ภัยพิบัติอะไรที่เกิดขึ้นในอดีตและก่อให้เกิดความเสียหายต่อแผ่นดิน นักเรียนสามารถอธิบายและหาวิธีเตรียมรับสถานการณ์นั้นอย่างไร (สถานที่ ประชาชน)

สื่อและเอกสารประกอบการสอน :

- ◆ แผนที่วงแหวนแห่งไฟ จุดเสี่ยงต่อการเกิดแผ่นดินไหว

- ◆ แผนที่ภูเขาไฟในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- ◆ เว็บไซต์วีดิทัศน์การเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ผ่านมา
- ◆ เว็บไซต์บทความการเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ผ่านมา
- ◆ กระดาษขนาดใหญ่ (ใช้กับแผนที่) ปากกามาร์คเกอร์/ปากกาสีเมจิก สี พู่กัน
- ◆ ไม้อัด ตะปู หนวด/เดือยไม้ หรือไม้

เวลาที่ใช้ : 7 คาบ

อภิธานศัพท์ : นิยามคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ

ชุดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน :

- ◆ ภัยพิบัติทางธรรมชาติใดที่มักเกิดขึ้นบ่อยในประเทศ
- ◆ นักเรียนต้องเตรียมตัวและจัดหาอะไรบ้างเพื่อความปลอดภัยของนักเรียนและครอบครัว
- ◆ นักเรียนสามารถช่วยกันดูแลชุมชนให้ปลอดภัยได้อย่างไร

ปัจจัยป้อน : ยกตัวอย่างภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เคยเกิดขึ้นหรือกำลังเป็นข่าวอยู่

รูปแบบ : ครูแสดงแผนที่ภูเขาไฟ แผนที่แสดงทิศทางลมมรสุมและเขตลมมรสุม ข่าววีดิทัศน์การเกิดแผ่นดินไหว ภูเขาไฟ และคลื่นสึนามิ เพื่อให้นักเรียนเห็นเป็นตัวอย่างและเป็นการเตือนนักเรียนถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้ (ถ้าเทคโนโลยีเอื้ออำนวย)

ขั้นตอนการสอน :

คาบที่ 1

- ◆ แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4 คน ศึกษาวิจัยและแสดงความคิดเห็นร่วมกันเกี่ยวกับภัยพิบัติทางธรรมชาติที่อาจเกิดขึ้นได้ในชุมชน บันทึกภัยพิบัติทางธรรมชาติ สาเหตุการเกิดที่เกิดจากกระบวนการทางธรณีวิทยา และความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเนื่องจากภัยพิบัติดังกล่าว

คาบที่ 2

- ◆ เสนอสิ่งที่ค้นพบหน้าชั้นเรียน และให้นักเรียนในห้องจดบันทึกความคิดเห็นของเพื่อน ๆ
- ◆ นักเรียนร่วมกันทำแผนที่ประเทศสมาชิกอาเซียน ร่วมกันแสดงความคิดเห็นเขตภูเขาไฟ เขตลมมรสุม เขตรอยเลื่อน ฯลฯ พร้อมทั้งอธิบายภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เคยเกิดขึ้น ครูถามภัยพิบัติแต่ละประเภทเพื่อให้นักเรียนอธิบายตัวอย่างเหตุการณ์ภัยพิบัติแต่ละประเภทที่เกิดขึ้น สถานที่เกิดภัยพิบัตินั้น ๆ กำหนดสีแดงภัยพิบัติแต่ละประเภท ให้นักเรียนเขียนสัญลักษณ์ต่าง ๆ หรือติดหมุดสีบนแผนที่ตามแต่ละประเภทของภัยพิบัติ นักเรียนร่วมกันอภิปรายภัยพิบัติแต่ละประเภทที่เคยเกิดขึ้นในบ้านเกิดของนักเรียนที่สร้างความเสียหายต่อชุมชนและคนในชุมชน บอกถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นทางเศรษฐกิจและผลกระทบต่อพวกเขา

คาบที่ 3 - 7

- ◆ หลังเลิกเรียนให้นักเรียนเดินไปรอบ ๆ หมู่บ้าน/ชุมชนเพื่อทำแผนที่ของชุมชน บ่งบอกถนนสายหลัก ซอย ทางเดินเข้า - ออกบ้านของนักเรียน/หมู่บ้าน/ชุมชน/เมือง
- ◆ นักเรียนระดมความคิดในการหาเส้นทางหนีภัยเพื่ออพยพคนไปที่สูง ไปในเมือง ไปที่โรงเรียน ฯลฯ ครูแจกแผนที่ชุมชนให้กับเพื่อน
- ◆ กลับไปโรงเรียนพร้อมกับแผนอพยพที่ตกลงภายในกลุ่ม ให้นักเรียนอธิบายและแสดงแผนอพยพแก่เพื่อนนักเรียน (พร้อมตัวอย่างแผนพบแจกในห้องให้นักเรียนร่วมกันเลือกแผนอพยพที่ดีที่สุด โดยจัดทำเป็นแผนพบแจกจ่ายแก่เพื่อนนักเรียน ครอบครัว และคนอื่น ๆ ในชุมชน

การฝึกปฏิบัติโดยการชี้แนะ : -

บทสรุป : นักเรียนจัดทำแผนพบแสดงแผนอพยพ และนำไปแจกจ่ายแก่เพื่อนนักเรียน ครอบครัว และคนอื่น ๆ ในชุมชน

การฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง : -

การประเมินผลที่เสนอแนะ :

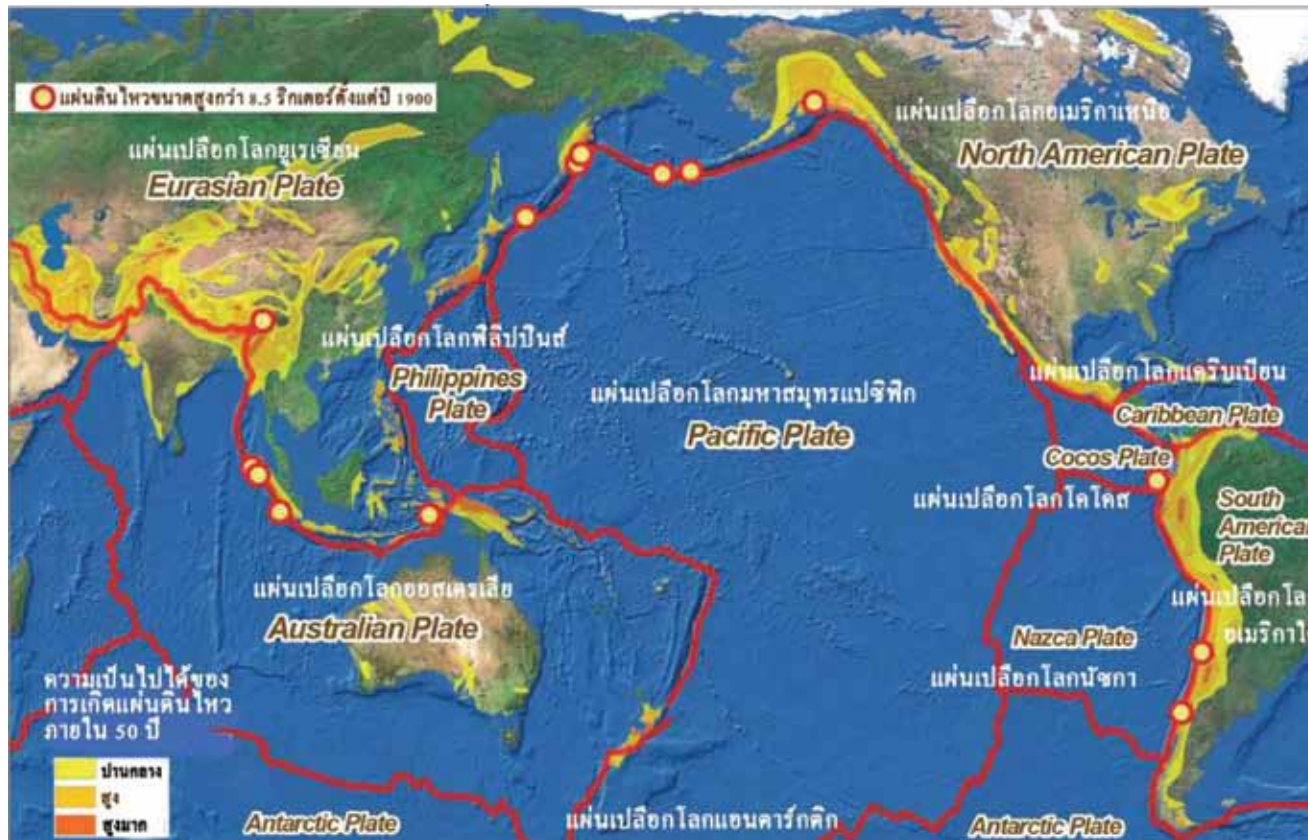
- ◆ ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกันคิดว่า แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการคุกคามของภัยพิบัติทางธรรมชาติในชุมชน ให้นักเรียนบันทึกประเภทของภัยพิบัติ สาเหตุ และความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเนื่องจากภัยพิบัตินั้น ๆ นำเสนอสิ่งที่ได้ค้นพบหน้าชั้นเรียนโดยกลุ่มที่เหลือทบทวนเปรียบเทียบกับสิ่งที่พวกเขาได้บันทึกไว้และทำการแก้ไขเพิ่มเติมตามที่เห็นสมควร (การประเมินผลระหว่างเรียน ด้านที่ 1 - การอธิบาย ด้านที่ 2 - การตีความ และด้านที่ 6 - การรู้จักตนเอง)
- ◆ ให้นักเรียนร่วมกันสร้างแผนที่ประเทศสมาชิกอาเซียนและเขตภัยพิบัติ เริ่มต้นการอภิปรายเกี่ยวกับการคุกคามของภัยพิบัติในชุมชน (การประเมินผลระหว่างเรียน ด้านที่ 1 - การอธิบาย ด้านที่ 2 - การตีความ ด้านที่ 4 - มุมมอง และด้านที่ 5 - ความรู้สึกร่วม)
- ◆ ให้นักเรียนกันคิดว่า ออกแบบและนำเสนอเส้นทางอพยพ แผนที่ที่สร้างครอบคลุมรายละเอียดของถนนสายหลัก ซอย ทางเดินเข้า - ออกบ้าน ของนักเรียน/หมู่บ้าน/ชุมชน/เมือง (การประเมินผลรวบยอด ด้านที่ 1 - การอธิบาย ด้านที่ 2 - การตีความ และด้านที่ 3 - การประยุกต์ใช้)
- ◆ ให้นักเรียนจัดทำแผ่นพับแสดงแผนอพยพ ควรแสดงการใช้ข้อมูล การตีความจากการค้นคว้าวิจัย (การตอบรับของแต่ละบุคคลและชุมชน เมื่อภัยพิบัติทางธรรมชาตินั้น ๆ เกิดขึ้นในอดีต) นักเรียนจะแจกจ่ายแผ่นพับเหล่านี้ให้แก่เพื่อนร่วมชั้น (ในคาบที่อภิปรายแผนอพยพร่วมกัน) พร้อมทั้งแจกจ่ายให้แก่คนในครอบครัวและคนในชุมชน (การประเมินผลรวบยอด ด้านที่ 1 - การอธิบาย ด้านที่ 2 - การตีความ และด้านที่ 3 - การประยุกต์ใช้)

คำถามสรุป :

- ◆ สภาพภูมิอากาศ และ/หรือภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับภูมิอากาศมีอันตรายกับชุมชนของเราอย่างไร
- ◆ ภัยพิบัติทางธรรมชาติใดที่อาจเกิดขึ้นได้บ้าง และคนในชุมชนมีการเตรียมความพร้อมอย่างไรหากเกิดภัยพิบัตินั้นๆ
- ◆ บทบาทของข้อมูลและการให้ความรู้แก่ประชาชนมีความสำคัญอย่างไรต่อการเตรียมความพร้อมหากเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ

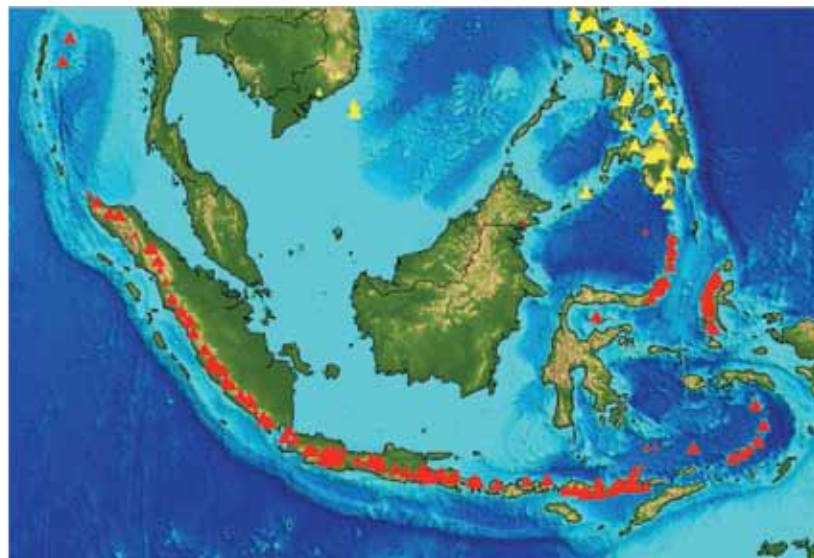
การเชื่อมโยงกับสาขาวิชาอื่นในหลักสูตร : สามารถเชื่อมโยงบทเรียนนี้กับบทที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน โดยเฉพาะในหัวข้อเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และสังคมศึกษา นักเรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับความร่วมมือระดับภูมิภาคก่อนและหลังการรวมกันของประชาคมอาเซียน นอกจากนี้ยังสามารถเชื่อมโยงกับสังคมศึกษาในบทที่ 3 การเชื่อมโยงโลกและท้องถิ่น นักเรียนจะได้ศึกษาผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลกหรือเงื่อนไขทางสังคมที่เกิดขึ้นหลังจากเหตุการณ์ภัยพิบัติในท้องถิ่น

เอกสารประกอบการสอน : แผนที่วงแหวนแห่งไฟ จุดเสี่ยงต่อการเกิดแผ่นดินไหว

ที่มา Rodrigue J - P (2006) The Geography of East and Southeast Asia Hofstra University Department of Economics & Geography.
http://people.hofstra.edu/jean-paul_rodrigue/course_eastsoutheastasia.html

เอกสารประกอบการสอน : แผนที่ภูเขาไฟในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ที่มา Smithsonian Institute/ Global Volcanism Program
http://www.volcano.si.edu/world/find_regions.cfm

เอกสารประกอบการสอน : เว็บไซต์วีดิทัศน์การเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ผ่านมา

คลื่นสึนามิในประเทศอินโดนีเซียในปี 2004

- ◆ http://www.youtube.com/watch?v=wAF_-hMyreY&feature=related
- ◆ <http://www.youtube.com/watch?v=0NfKZAiWRoE>

ภูเขาไฟเมราปีระเบิดในอินโดนีเซียในปี 2010

- ◆ <http://www.youtube.com/watch?v=alkyvU5ohow&feature=relmfu>
- ◆ <http://www.youtube.com/watch?v=qThv94jyAAg&feature=relmfu>
- ◆ <http://www.youtube.com/watch?v=LVitigd74lM&feature=relmfu>

แผ่นดินไหวและคลื่นสึนามิในประเทศอินโดนีเซียในปี 2012

- ◆ <http://www.youtube.com/watch?v=ag-SCzzxIT0>
- ◆ <http://www.youtube.com/watch?v=n7vIF-WAH5A&feature=relmfu>

เอกสารประกอบการสอน : เว็บไซต์บทความการเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ผ่านมา

แผ่นดินไหวและคลื่นสึนามิในประเทศอินโดนีเซียในปี 2004

- ◆ http://articles.cnn.com/2004 - 12 - 27/world/quake.facts_1_magnitude - quake - quake - and - tsunamis - chile_s=PMWORLD
- ◆ <http://geology.about.com/od/historicearthquakes/a/aasumatra.htm>
- ◆ <http://www.dosomething.org/tipsandtools/11 - facts - about - 2004 - indian - ocean - tsunami>

แผ่นดินไหวในชวาในปี 2006

- ◆ <http://www.guardian.co.uk/world/2006/may/27/indonesia.jamessturcke>

แผ่นดินไหวในประเทศอินโดนีเซียในปี 2009

- ◆ <http://suite101.com/article/indonesia - earthquake - september - 2009 - a145244>
- ◆ <http://suite101.com/article/sumatra - earthquake - september - 30 - 2009 - a154594>

อุทกภัยในประเทศไทยในปี 2011

- ◆ <http://www.bbc.co.uk/news/world - asia - 15610536>
- ◆ http://www.huffingtonpost.com/2011/11/20/thailand - flooding - 2011 - death - toll_n_1103930.html # s486771

แผ่นดินไหวและคลื่นสึนามิในประเทศอินโดนีเซียในปี 2012

- ◆ http://articles.cnn.com/2012 - 04 - 11/asia/world_asia_indonesia - earthquake_1_tsunami - warning - center - magnitude_s=PMASIA
- ◆ <http://abcnews.go.com/International/powerful - 86 - magnitude - earthquake - triggers - significant - tsunami - damage/storyid=16113621#.T9pVN - 1Lu6So>

ข้อมูลและสถิติของประเทศสมาชิกอาเซียน

ดูในเว็บเพจของอาเซียน <www.asean.org/18619.htm> และ <www.asean.org/publications/ACIF2010.pdf> สำหรับข้อมูลและสถิติของประเทศสมาชิกอาเซียนเพิ่มเติมอื่น ๆ ดังนี้

- ◆ ASEAN population, territory, and economy 2009 (Table 1, ACIF 2010)
- ◆ Export and import by member states (Table 12, ACIF 2010)
- ◆ Trade value by selected trade partner countries (Table 14 and 15, ACIF 2010)
- ◆ Top 20 ASEAN exported and imported commodities (Table 25 and 26, ACIF 2010)
- ◆ Trend in ASEAN exports of its seven priority integration sector products (Table 26 and 27, ACIF 2010)
- ◆ Foreign direct investment inflow into ASEAN by source country (Table 37, ACIF 2010)
- ◆ Trend in tourist arrivals by host country and arrivals by country of origin (Table 33 and 35, ACIF 2010)
- ◆ ASEAN Internet subscribers/users and cellular/mobile phone density (Table 36 and 37, ACIF 2010)
- ◆ Distribution of ASEAN population by age group (Table 38, ACIF 2010)
- ◆ Percentages of population living under PPP\$1.25 and \$2 a day and poor population based on National Poverty Line (Table 39 and 40, ACIF 2010)
- ◆ Life expectancy and infant mortality rate (Table 42 and 43, ACIF 2010)
- ◆ Government health expenditure as percentage of GDP (Table 44, ACIF 2010)
- ◆ Adult literacy rate 15 years old and above; primary school enrollment rate (Table 46 and 47, ACIF 2010)
- ◆ Unemployment rate and labor force participation rate by gender (Table 48 and 49, ACIF 2010)
- ◆ Employment by sector and occupation (Table 50 and 51, ACIF 2010)
- ◆ Population with access to safe drinking water (Table 52, ACIF 2010)
- ◆ Population with access to sanitation facilities (Table 53, ACIF 2010)
- ◆ Protected areas as percentage of total land area (Table 54, ACIF 2010)

ผู้มีส่วนร่วม

ขอขอบคุณบุคคลต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ สำหรับการมีส่วนร่วมและมีบทบาทในการพัฒนาเอกสารนี้

East - West Center Staff and Contributors

- ◆ Namji Steinemann, Principal Investigator and Lead Author ASEAN Curriculum Sourcebook and Director AsiaPacificEd Program and Associate Director Education Program East - West Center
- ◆ Bryan Smith Production Associate ASEAN Curriculum Sourcebook and AsiaPacificEd Program East - West Center
- ◆ Eriko Koma Research Intern AsiaPacificEd Program East - West Center
- ◆ Mark Zajac Research Intern AsiaPacificEd Program East - West Center
- ◆ Steven Boyar Curriculum Writer
- ◆ Jeanne - Marie Castiello Curriculum Writer
- ◆ Heather Clydesdale Curriculum Writer and Copyeditor
- ◆ Susanne Conklin Curriculum Writer
- ◆ Patty Dempsey Curriculum Writer
- ◆ Janie Fitzgerald Curriculum Writer
- ◆ Sheri Fitzgerald Curriculum Writer
- ◆ Cara Hiller Curriculum Writer
- ◆ Gwendolyn Johnson Curriculum Writer
- ◆ Meghan Lahey Curriculum Writer
- ◆ Susan Luft Curriculum Writer
- ◆ Althea Lynch Curriculum Writer
- ◆ Beth Schoenbrun Curriculum Writer

ผู้มีส่วนร่วม (ต่อ)

- ◆ Margaret Siegrist Curriculum Writer
- ◆ Jessica Williams Curriculum Writer
- ◆ William Yang Curriculum Writer

Nathan Associates Inc./ ASEAN - U.S. TATF

- ◆ Ben Amick Senior Program Manager and Education Specialist
- ◆ Laura Iskandar Assistant Program Manager
- ◆ Maria Syamsudin Assistant Program Manager

ASEAN Secretariat

- ◆ Budidarmo P. Kuntjoro Technical Officer
- ◆ Kamal Mamat Senior Officer

USAID Regional Development Mission for Asia

- ◆ Jennifer Collier Wilson Senior ASEAN Affairs Officer

เครดิตด้านข้อมูล

เอกสาร ข้อมูล และภาพดังต่อไปนี้ ได้รับอนุญาตให้พิมพ์ซ้ำอย่างถูกต้องจาก

Arizona Geographic Alliance (<http://geoalliance.la.asu.edu/azga>) School of Geographical Sciences and Urban Planning

Arizona State University Cartographer Terry Dorschied

- ◆ การ์ดประเทศสมาชิกอาเซียน
- ◆ แผนที่ประเทศสมาชิกอาเซียน

ASEAN Secretariat (www.aseansec.org)

- ◆ แผนที่และธงของประเทศสมาชิกอาเซียน
- ◆ สถิติและข้อมูลประเทศสมาชิกอาเซียน

Lonely Planet website www.lonelyplanet.com (c) 2012 Lonely Planet

- ◆ แผนที่น่านน้ำของประเทศสมาชิกอาเซียน

National Oceanic and Atmospheric Administration (NOAA) US Department of Commerce

- ◆ แผนภาพชั้นบรรยากาศ
- ◆ ใบงาน (Worksheet) ชั้นบรรยากาศ
- ◆ กราฟอุณหภูมิและปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ของโลก
- ◆ แผนที่ปริมาณน้ำฝนของประเทศสมาชิกอาเซียน
- ◆ แผนที่อุณหภูมิของประเทศสมาชิกอาเซียน

Rodrigue Jean - Paul (2006). The Geography of East and Southeast Asia Hofstra University Department of Economics & Geography

- ◆ แผนที่ตัดไม้ทำลายป่า
- ◆ แผนที่แนวปะการังที่ถูกคุกคาม/แนวปะการังเสื่อมโทรม
- ◆ แผนที่ลุ่มแม่น้ำโขง
- ◆ แผนที่แสดงทิศทางการลมมรสุมในฤดูหนาวและฤดูร้อน
- ◆ แผนที่ชีวนิเวศ (biomes) ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- ◆ แผนที่วงแหวนแห่งไฟ จุดเสี่ยงต่อการเกิดแผ่นดินไหว

Smithsonian Institute/Global Volcanism Program

- ◆ แผนที่ภูเขาไฟในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

The World Factbook 2009. Washington DC Central Intelligence Agency 2009

- ◆ รายชื่อสินค้าเกษตรหลักที่สำคัญของประเทศสมาชิกอาเซียน

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษาการแปล

ดร.กมล รอดคล้าย

ดร.ไพรวลัย พิทธิศักดิ์

นางสาวจันทรา ตันติพิงสานุรักษ์

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาหลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

ผู้แปล

นางสาวนันทนา วิจิตรวาริช

นักวิชาการอิสระ

บรรณาธิการที่ปรึกษา

ดร.เบญจลักษณ์ น้ำฟ้า

ดร.ไพรวลัย พิทธิศักดิ์

นางสาวจันทรา ตันติพิงสานุรักษ์

ผู้เชี่ยวชาญพิเศษของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาหลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

คณะบรรณาธิการ

ดร.ไพรวลัย พิทักษ์สาถ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พร้อมพิไล บัวสุวรรณ

ดร.รังสรรค์ วิบูลย์อุปถัมภ์

ว่าที่ร้อยตรีอุดมศักดิ์ ธนะกิจรุ่งเรือง

นางสาวจันทรา ตันติพงศานุรักษ์

ดร.ชยพร กระต่ายทอง

นางสาวอนัญญา นาวาวัฒน์

นางมัทนา มรรคผล

นายอนุนันต์ ลาภธนาภรณ์

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

ผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นักวิชาการคอมพิวเตอร์ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ข้าราชการบำนาญ

ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาหลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

ข้อสงวนสิทธิ์การใช้งาน

คู่มือหลักสูตรอาเซียนได้จัดทำขึ้นโดยการสนับสนุนของสหรัฐอเมริกาผ่านองค์การเพื่อพัฒนาระหว่างประเทศของสหรัฐ (USAID)

เนื้อหาของคู่มือเล่มนี้เป็นความรับผิดชอบทั้งหมดของผู้เขียน

หรือคณะผู้เขียน และไม่ได้หมายถึงการสะท้อนมุมมองของ USAID หรือรัฐบาลสหรัฐ

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

